

Jõhvi valla tervise- ja heaoluprofüil

2023

Sisukord

Sissejuhatus	5
1. Demograafiline olukord ja rahvastiku tervis	6
1.1 Demograafiline olukord	6
1.1.1 Rahvaarv	6
1.1.2 Rahvastiku soo- ja vanusjaotus	7
1.1.3 Laste arv ja osakaal rahvastikust	7
1.1.4 Demograafiline tööturusveindeks	9
1.1.5 Sünnimus	9
1.1.6 Suremus	10
1.1.7 Loomulik iive	11
1.1.8 Ülalpeetavate määr	12
1.1.9 Ränne	13
1.1.10 Haridustase	14
1.1.11 Laste arv haridusasutustes ja lastehoius	15
1.1.12 Keskkhariduse tasemel õppurite jagunemine üldkeskkhariduse ja kutsekeskkhariduse vahel	17
1.1.13 Koolikohustuse täitmine	17
1.1 Demograafiline olukord. Kokkuvõte	18
1.2 Rahvastiku tervise seisund	19
1.2.1 Suremus vereringeelundite haigustesse	19
1.2.2 Suremus pahaloomulistesse kasvajatesse	20
1.2.3 Suremus välispõhjustesse	21
1.2.4 Maakonna elanike alkoholist põhjustatud suremus	22
1.2.5 Maakonna elanike varajane suremus	23
1.2.6 Maakonna elanike oodatav eluiga	25
1.2.7 Maakonna elanike tervena elatud aastad	26
1.2.8 Maakonna elanike hinnang oma tervisele	27
1.2.9 Uppunud	28
1.2.10 Tulekahjud	28
1.2 Rahvastiku tervise seisund. Kokkuvõte	29
1.3 Haavatavad sihtrühmad	31
1.3.1 Vähenenud töövoimega inimesed	31
1.3.2 Puudega inimesed	32
1.3.3 Vanemliku hoolitsuseta ja abivajavad lapsed	34
1.3 Haavatavad sihtrühmad. Kokkuvõte	35
1.4 Tööturg	37
1.4.1 Registreeritud töötus	37
1.4.2 Palgatöötajate keskmine brutotulu	38
1.4.3 Sooline palgalõhe	40
1.4.4 Majanduslik aktiivsus	41
1.4 Tööturg. Kokkuvõte	41
1.5 Kuritegevus	43
1.5.1 Väärteod KOV'is	43
1.5.2 Perevägivalda/lähisuhtevägivalda käigus toime pandud kuriteojuhtumid	44
1.5 Kuritegevus. Kokkuvõte	44
2. Tervist toetav ja turvaline elukeskkond ning osalusvõimalused	46
2.1 Turvaline elukeskkond	46
2.1.1 Nõuetele vastava joogiveega varustatus	46
2.1.2 Suplusvee kvaliteet	47
2.1.3 Veeohutuse alane ennetustöö	47
2.1.4 Inimkannatanutega liiklusõnnetused	47
2.1.5 Tabatud joobes sõidukijuhid	48
2.1.6 Liiklusohutuse alane ennetustöö	49
2.1.7 Tuleohutuse alane ennetustöö	49
2.1.8 Varavastased süüteod	50
2.1.9 Süütegude ennetamine ja kahjude vähendamine	51
2.1.10 Perevägivalda/lähisuhtevägivalda ennetamine	52
2.1 Turvaline elukeskkond. Kokkuvõte	53
2.2 Elukeskkond ja planeeringud	55

2.2.1 Ühistranspordi korraldus	55
2.2.2 Koolitranspordi korraldus	56
2.2.3 Avaliku ruumi ligipääsetavus ja heakord	57
2.2.4 Alkoholi ja tubakatarvitamist mõjutavad tegurid	58
2.2.5 Toitumist ja liikuvat eluviisi mõjutavad tegurid	59
2.2 Elukeskkond ja planeeringud. Kokkuvõte	61
2.3 Osalusvõimalused	63
2.3.1 Aktiivne kogukond ja kaasamine	63
2.3.2 Kohalik kultuurielu	65
2.3.3 Võimalused noorsootöös osalemiseks ning osalus- ja kuuluvuskogemuse saamiseks	67
2.3.4 Noorsootöö ja huvihariduse kättesaadavus KOV-is	68
2.3.5 Organiseeritud osalusvõimalused noortele	68
2.3 Osalusvõimalused. Kokkuvõte	68
3. Universaalsete teenuste kättesaadavus ja kvaliteet	70
3.1 Tervishoiuga seotud universaalsed teenused	70
3.1.1 Esmatasandi tervishoiuteenuse kättesaadavus	70
3.1.2 Eriarstiabi kättesaadavus	71
3.1.3 Koolilaste tervise ülevaatused	72
3.1.4 Nõustamisteenuste kättesaadavus	73
3.1 Tervishoiuga seotud universaalsed teenused. Kokkuvõte	79
3.2 Haridusega seotud teenused	80
3.2.1 Alushariduse ja lastehoiu kättesaadavus	80
3.2.2 Üldkeskhariduse ja kutsehariduse omandamise toetamine	81
3.2.3 Koolikohustust mittetäitvate lastega tegelemine	81
3.2.4 Hariduslikud tugiteenused	83
3.2.5 Koolivägivalla ja koolikiusamise ennetamine	87
3.2 Haridusega seotud teenused. Kokkuvõte	88
4. Haavatavate (riskis) sihtrühmadega tegelemine	89
4.1 Sotsiaalteenused ja -toetused	89
4.1.1 KOV osutatavad sotsiaalteenused	89
4.1.2 Toimetulekutoetuse saajad	97
4.1.3 KOV eelarvest makstavad sotsiaaltoetused	98
4.1 Sotsiaalteenused ja -toetused. Kokkuvõte	99
4.2 Abivajavate lastega tegelemine	101
4.2.1 Abivajava/ hädaohus oleva lapse toetamine	101
4.2.2 Teenused ja toetused lastele ja peredele	103
4.2.3 Kaasava hariduskorralduse rakendamine	108
4.2.4 Lapsed hariduslike erivajadustega õpilaste koolides	110
4.2 Abivajavate lastega tegelemine. Kokkuvõte	110
4.3 Perede toetamine	112
4.3.1 Lastega leibkondade elamistingimused	112
4.3.2 Toidupuuduses olevad lapsed	113
4.3.3 Vanemluse toetamine	113
4.3 Perede toetamine. Kokkuvõte	116
5. Kohaliku omavalitsuse toimimine ja ressursid	117
5.1 Kohaliku omavalitsuse toimimine	117
5.1.1 Füüsilise isiku tulumaksu laekumine KOV eelarvesse	117
5.1.2 Kohaliku omavalitsuse eelarvetulud	118
5.1.3 Sotsiaalse kaitse kulud KOV eelarves	119
5.1.4 Hindamistegevused KOV-is	119
5.1 Kohaliku omavalitsuse toimimine. Kokkuvõte	120
5.2 Kvalifitseeritud spetsialistid ja koostöö heaolu tagamiseks	121
5.2.1 KOV'i juhitud võrgustikud ennetuse, tervise ja heaolu edendamiseks	121
5.2.2 Juhtumitöö võrgustikud	121
5.2.3 Rahvatervise tegevuste korraldus kohalikus omavalitsuses	122
5.2.4 Lastekaitse spetsialistide olemasolu ja kvalifikatsioon	123
5.2.5 Lastega töötavad inimesed formaalhariduses ja nende kvalifikatsioon	124
5.2.6 Noorsootöötajate olemasolu ja kvalifikatsioon (sh huvihariduse osutajad)	126
5.2 Kvalifitseeritud spetsialistid ja koostöö heaolu tagamiseks. Kokkuvõte	127

1. Demograafiline olukord ja rahvastiku tervis. Kokkuvõte	128
2. Tervist toetav ja turvaline elukeskkond ning osalusvõimalused. Kokkuvõte	129
3. Universaalsete teenuste kättesaadavus ja kvaliteet. Kokkuvõte	131
4. Haavatavate (riskis) sihtrühmadega tegelemine. Kokkuvõte	132
5. Kohaliku omavalitsuse toimimine ja ressursid. Kokkuvõte	133
Kasutatud allikad	134

Maailma Terviseorganisatsioon (WHO) defineerib tervist kui täielikku füüsilise, vaimse ja sotsiaalse heaolu seisundit, mitte kui vaid haiguste puudumist. Tervena elatud elu on nii üksikisikule kui ka ühiskonnale tervikuna suureks väärtuseks – see on üks põhitõdesid, mida on vananeva ja väheneva rahvastiku kontekstis üha enam teadvustama hakatud. Igal Eesti inimesel peab olema võimalus elada tervist toetavas keskkonnas ja teha tervislikke valikuid, et tagada võimalikult pikk tervisepiiranguteta elu.

Heaoluprofiil on strateegilise planeerimise alusdokument, milles on kirjeldatud ja analüüsitud kindla territooriumi elanike tervise ja heaolu seisundit ning neid mõjutavaid tegureid. Heaoluprofiili koostamine on omavalitsuse elanike tervise ja seda mõjutavate tegurite kaardistamine. Samuti saab terviseprofiili abil määratleda paikkonna peamised probleemid, sekkumist nõudvad valdkonnad ja vajalikud tegevused. Terviseprofiili koostamise eesmärgiks on juhtida tähelepanu omavalitsuses tehtavate otsuste tervisemõjudele ja tagada tervise arendamise temaatika integreerimine omavalitsuse arengukavasse, samuti anda terviseküsimustele vallas laiem kõlapind ning luua üldisemad eeldused valla elanike tervise ja heaolu näitajate parendamiseks. Profiili koondatud materjal aitab selgemini mõista nii tervisemõjurite olemust kui ka seoseid erinevates valdkondades tehtavate otsuste ja planeeritavate tegevuste ning tervisemõjurite vahel.

Jõhvi valla tervise- ja heaoluprofiil on koostatud Tervise Arengu Instituudi rahvaterviseprogrammi raames. Profiilis antakse ülevaade vallaelanike tervise- ja healunäitajatest ning seda mõjutavatest teguritest viies teemavaldkonnas. Erinevate teemavaldkondade kokkuvõtteks on esitatud vallaelanike tervise- ja healunäitajate terviklik analüüs – välja on toodud nii valla tugevused elanike tervise ja heaolu perspektiivist, kui ka vallaelu edasisel planeerimisel suuremat tähelepanu vajavad näitajad (sh parendusvajadused). Üks profiili koostamise läbivatest meetodikatest on viimase 5 aasta (2017 - 2021) näitajate ja trendide tõlgendamine.

Koroonaviiruse pandeemia ja Ukrainas toimuva sõja tõttu ei ole profiilis osad analüüsitud andmed vastavuses hetkeolukorraga. Seetõttu on püütud analüüside koostamisel erakorralist mõju arvesse võtta ja võimalusel vaadeldud ka pikemat ajavahemikku kui indikaatorite tabelites näidatud. Tervisemõjurite analüüsis on kajastatud andmed ka 2022. ja 2023. aasta kohta ning tervise- ja heaoluprofiili tegevuskava on koostatud aastateks 2024 - 2027.

Vajaliku info kogumisel kasutati peamiste andmebaasidena Eesti Statistikaameti andmebaasi, Tervise Arengu Instituudi tervisestatistika ja terviseuuringute andmebaasi. Päringuid esitati nii Tervisekassasse, Politsei- ja Piirivalveametisse, Sotsiaalkindlustusametisse, Tööinspektsiooni, Maksu- ja Tolliametisse kui ka Eesti Töötukassasse.

.....[Koostajad](#)

Jõhvi valla tervise- ja heaoluprofiil koostamist juhtis sotsiaalteenistuse juht Sirli Tammiste ja põhimeeskonda kuulusid abivallavanem Ingrid Spitz, arendusnõunik Rein Luuse, haridusnõunik Maria Laanemäe, järelevalveinspektor Margus Piirson, sotsiaalteenistuse juhi asetäitja Kaire Põlgaste.

Profiili koostamisse panustasid vallavanem Maris Toomel, kultuuri- ja spordinõunik Avo Sambla, registripidaja Külli Korsten, finantsjuht Küllike Olup, majandusspetsialist Aivo Tamm, valitsuse liige ja Ida-Virumaa Omavalitsuste Liidu turvalisuse ja rahvatervise spetsialist Sergei Andrejev ning valla sotsiaalteenistuse töötajad. Lisaks veel endised vallavalitsuse töötajad abivallavanem Arvo Aller, valitsuse liige Messurme Pissareva ja vallasekretär Aksana Pungas.

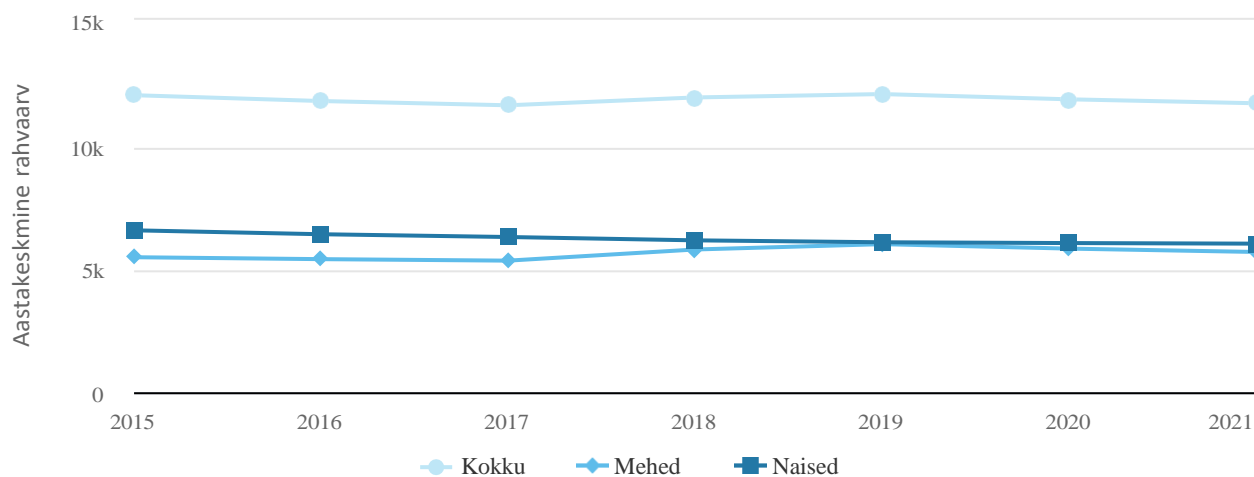
Koostööpartneritena andsid oma panuse Corrigo OÜ, SA Ida-Viru Keskaigla, Töötukassa Jõhvi büroo, Politsei- ja Piirivalveamet, Sotsiaalkindlustusamet, Päästeamet, Tervisekassa, Tervise Arengu Instituut.

Suur tänu kõigile panustajatele!

1. Demograafiline olukord ja rahvastiku tervis

1.1 Demograafiline olukord

1.1.1 Rahvaarv

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Kokku	12013	11786	11620	11924	12056	11852	11699
Mehed	5484	5409	5351	5784	5991	5818	5688
Naised	6529	6377	6269	6140	6065	6034	6011

Joonis 1.1.1.a Aastakeskmise rahvaarv

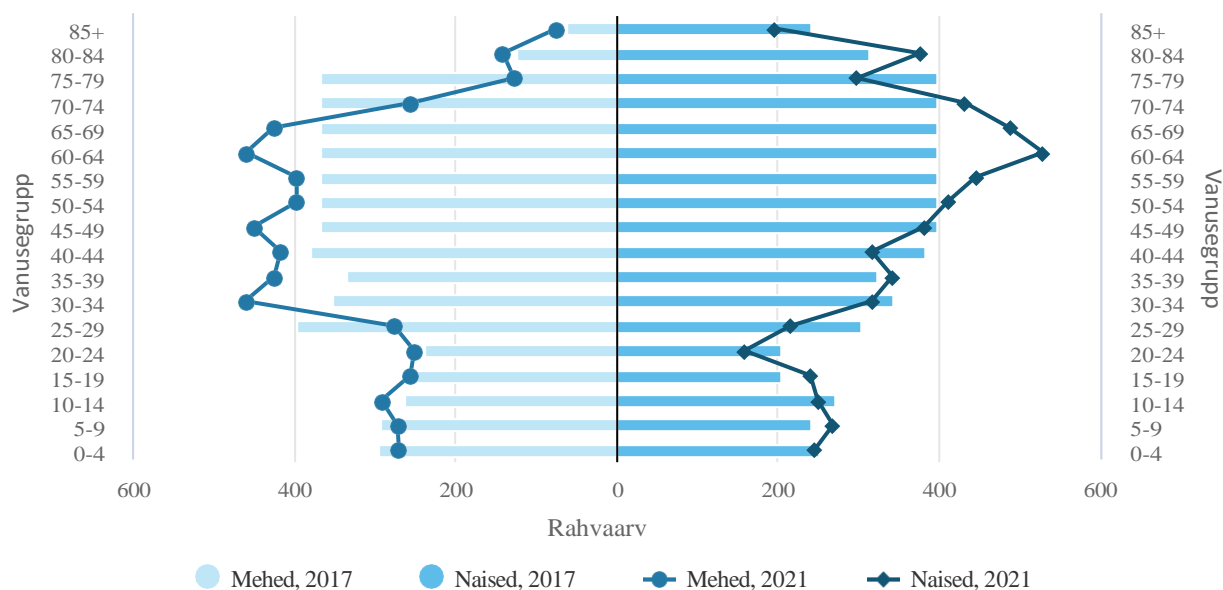
Allikad: [Statistikaameti andmebaas, tabel RV0282U](#)

Analüüs

Jõhvi valla elanike arv ajavahemikul 2015-2021 on jäänud suhteliselt stabiilseks, kuid on samas näidanud langustrendi. See tähendab, et elanike arv on aastate jooksul vähenenud. Languse põhjuseks on negatiivne loomulik iive (sündide arvu vähenemine suremuse suhtes) ja negatiivne rändesaldo (väljarände ülekaal sisserände suhtes). Inimesed on lahkunud Jõhvist lähivaldadesse, Eesti suurematesse linnadesse ja ka välismaale.

Peale Venemaa kallaletungi Ukrainale veebruaris 2022 ja sõjapõgenike elama asumisega Jõhvi valda on Jõhvi rahvaarv järkjärgult kasvanud.

1.1.2 Rahvastiku soo- ja vanusjaotus

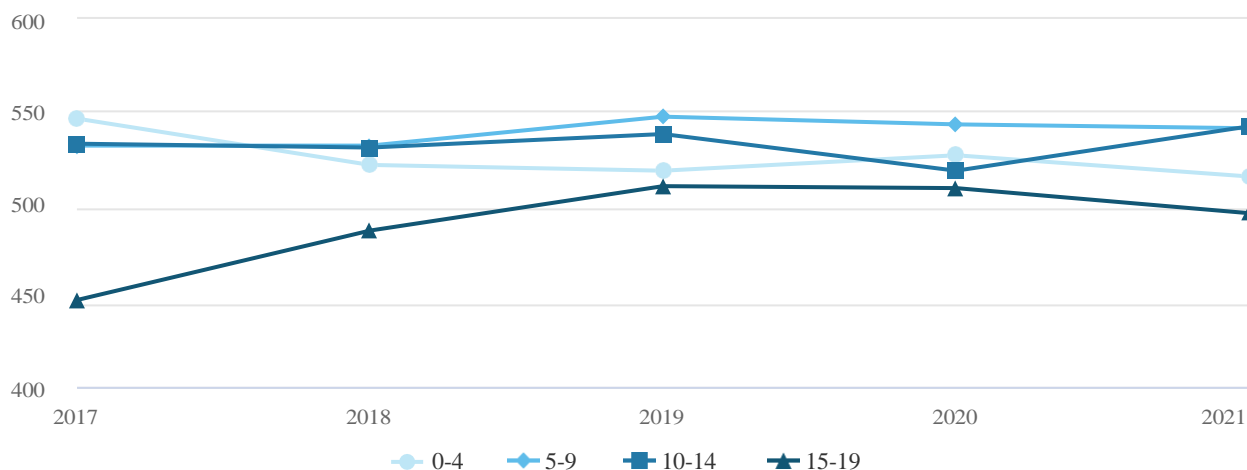
Joonis 1.1.2.a Rahvastikupüramiid

Allikad: [Statistikaameti andmebaas, tabel RV0282U](#)

Analüüs

Jõhvi valla meeste ja naiste arv on üldiselt tasakaalus, kuid mõningate erinevustega sõltuvalt vanusegrupist. Üldjoontes on meeste ja naiste arv suhteliselt võrdne, kuid pärast 50. eluaastat on naisterahvaid oluliselt rohkem. See võib olla seotud erineva keskmise elueaga, kus naistel on sageli pikem oodatav eluiga kui meestel.

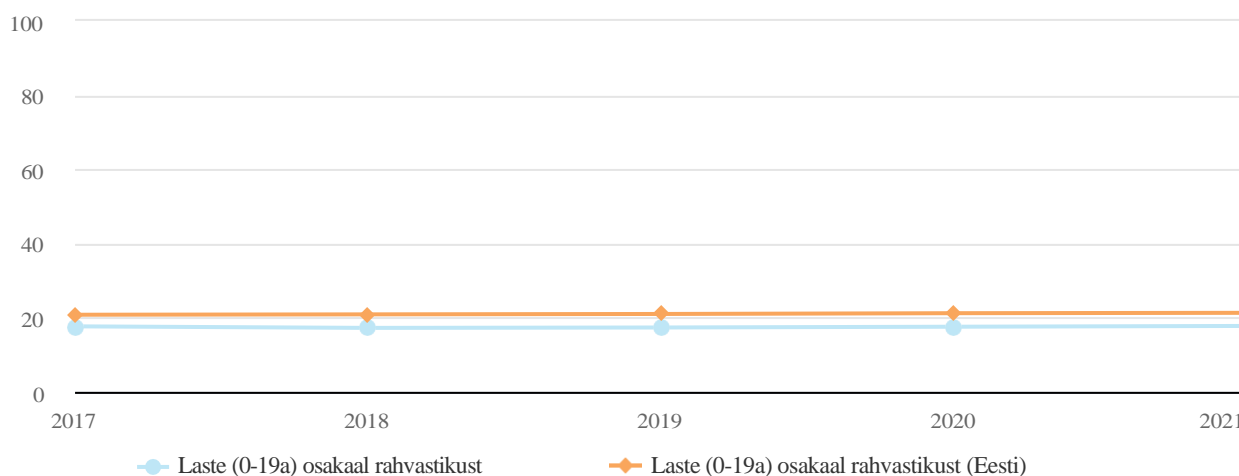
1.1.3 Laste arv ja osakaal rahvastikust

	2017	2018	2019	2020	2021
0-4	546	522	519	527	516
5-9	532	532	547	543	541
10-14	533	531	538	519	542
15-19	452	488	511	510	497

Joonis 1.1.3.a Laste arv. Vanuserühmade 0-4, 5-9, 10-14 ja 15-19 ja aastate lõikes

Allikad: [Statistikaameti andmebaas, tabel RV0282U](#), [Statistikaameti andmebaas, tabel RV0240](#) (Vanuserühmad 0-6, 0-17 ning 7-26)

Joonis 1.1.3.b Laste osakaal (%) rahvastikust. Võrreldes Eesti keskmisega

Allikad: [Statistikaameti andmebaas, tabel RV0282U](#), [Statistikaameti andmebaas, tabel RV0240](#) (Vanuserühmad 0-6, 0-17 ning 7-26)

Analüüs

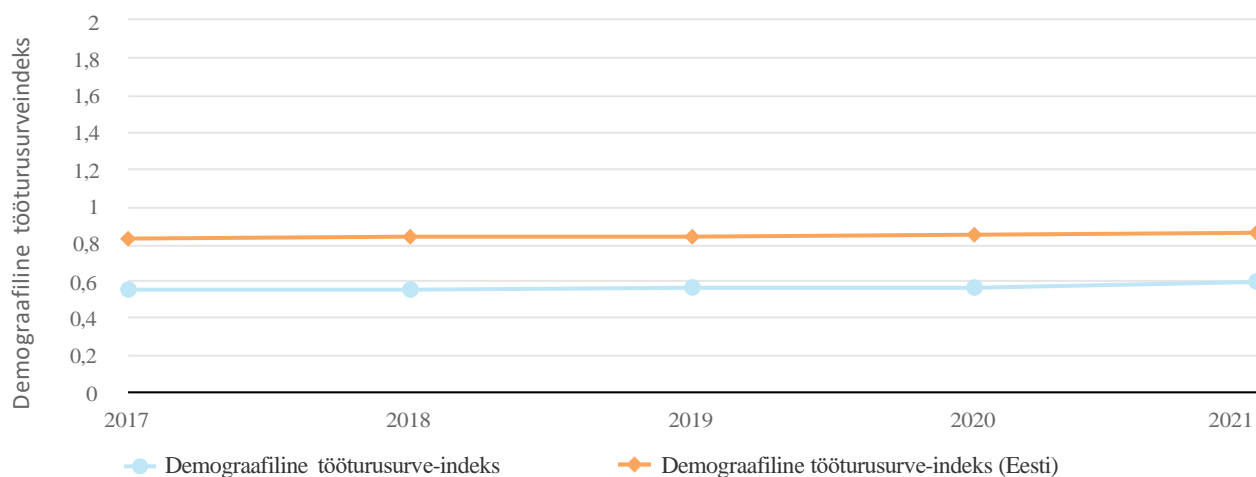
Jõhvi valla laste (0-19a) osakaal rahvastikust on madalam kui Eesti keskmine. Ehkki laste arv vallas püsib stabiilne, on näha langustrendi. Laste osakaal rahvastikust on aastate jooksul suhteliselt stabiilsena püsinud, moodustades 17,7%.

Laste arv vanusegruppides 0-4, 5-9 ja 10-14 on peaaegu võrdne, mis viitab sellele, et eri vanusegruppide laste arv on suhteliselt tasakaalus.

Jõhvi keske asukohta ja uuenenud haridustaristu tõttu, eriti lasteaia ja põhikooli vanuseastmetes, on tajutav teatav surve haridussüsteemile. Selle tulemusena võib olla suurenenud nõudlus lasteaia- ja koolikohtade järele ning haridusasutuste toetuste ja teenuste järele.

Alates 2022. aastast, seoses sõjapõgenike arvu suurenemisega, on Jõhvis laste arv tõusvas trendis. See aga seab väljakutseid valla haridus- ja sotsiaalsüsteemile, kuna on vaja tagada piisavad lasteaia- ja koolikohad ning pakkuda vajalikke toetusi ja teenuseid.

1.1.4 Demograafiline tööturusurveindeks

	2017	2018	2019	2020	2021
Demograafiline tööturusurveindeks	0,550	0,550	0,560	0,560	0,590
Demograafiline tööturusurveindeks (Eesti)	0,830	0,840	0,840	0,850	0,860

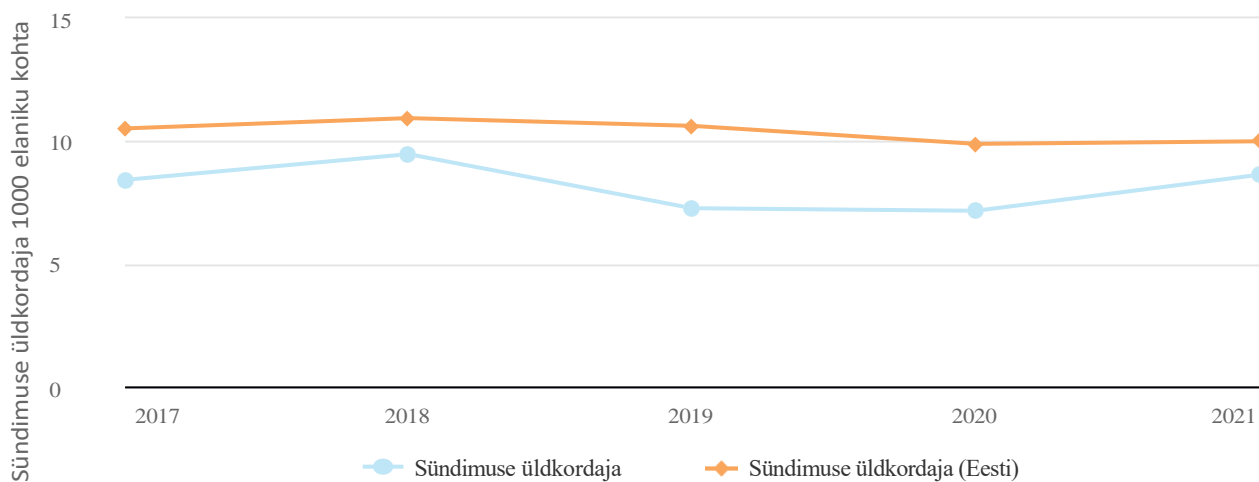
Joonis 1.1.4.a Demograafiline tööturusurveindeks. Tööturule sisenejate suhe tööturult väljujatesse

Allikad: [Statistikaameti andmebaas, tabel RV06U](#)

Analüüs

Jõhvi vallas on demograafilise tööturusurveindeksi näitaja pigem halb, mis tähendab, et tulevikus lahkub tööjõuturult rohkem inimesi, kui sinna juurde tuleb. Hetkel on tööturule sisenenud põlvkond, st 15-24-aastased, suhteliselt väikese arvukusega, mis omakorda vähendab tööealiste elanike osakaalu. Seda olukorda süvendab veelgi õpiränne, mis toimub just selles vanusrühmas, mis omakorda toob kaasa täiendava rahvastiku vähenemise Jõhvi vallas.

1.1.5 Sündimus

	2017	2018	2019	2020	2021
Sündimuse üldkordaja	8,5	9,5	7,4	7,3	8,7
Sündimuse üldkordaja (Eesti)	10,5	10,9	10,6	9,9	10,0

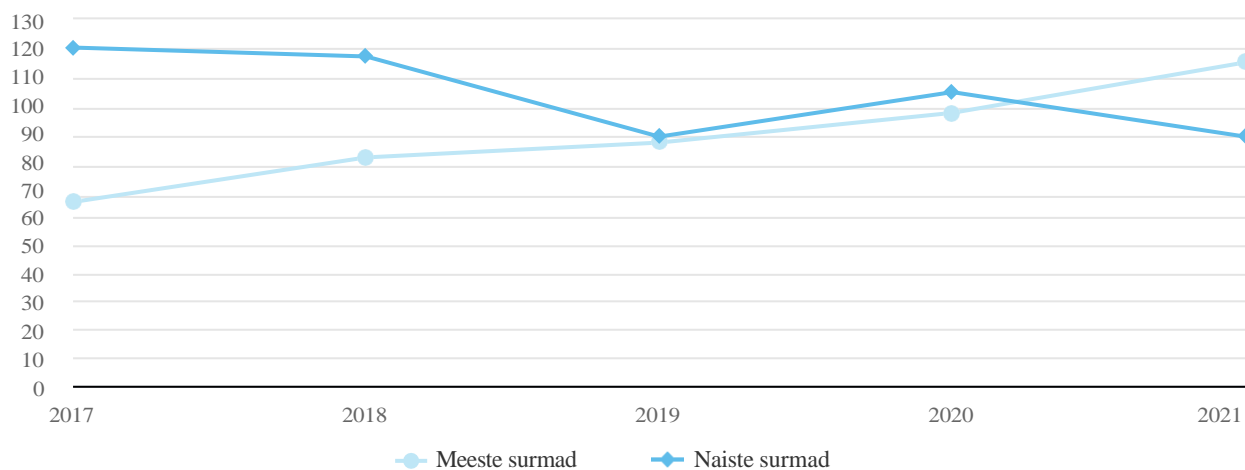
Joonis 1.1.5.a Sündimus. Sündimuse üldkordaja

Allikad: [Statistikaameti andmebaas, tabel RV112U](#)

Analüüs

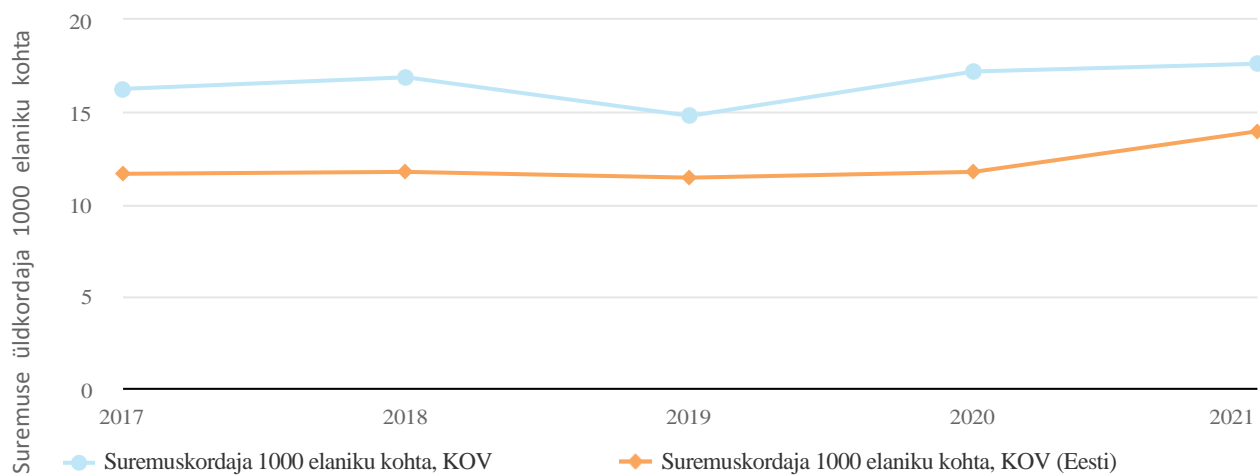
Jõhvi vallas on viimase viie aasta jooksul sündide arv olnud suhteliselt stabiilne, kuid näitab samas vähenemise trendi, mis on murettekitav. See tähendab, et uute sündide arv on väiksem kui varasematel aastatel.

1.1.6 Suremus

Joonis 1.1.6.a Surmade arv

Allikad: [Statistikaameti andmebaas, tabel RV49U](#)

	2017	2018	2019	2020	2021
Suremuskordaja 1000 elaniku kohta, KOV	16,2	16,8	14,8	17,1	17,5
Suremuskordaja 1000 elaniku kohta, KOV (Eesti)	11,8	11,9	11,6	11,9	14,0

Joonis 1.1.6.b Suremuse üldkordaja. 1000 elaniku kohta

Allikad: [Statistikaameti andmebaas, tabel RV49U](#)

Analüüs

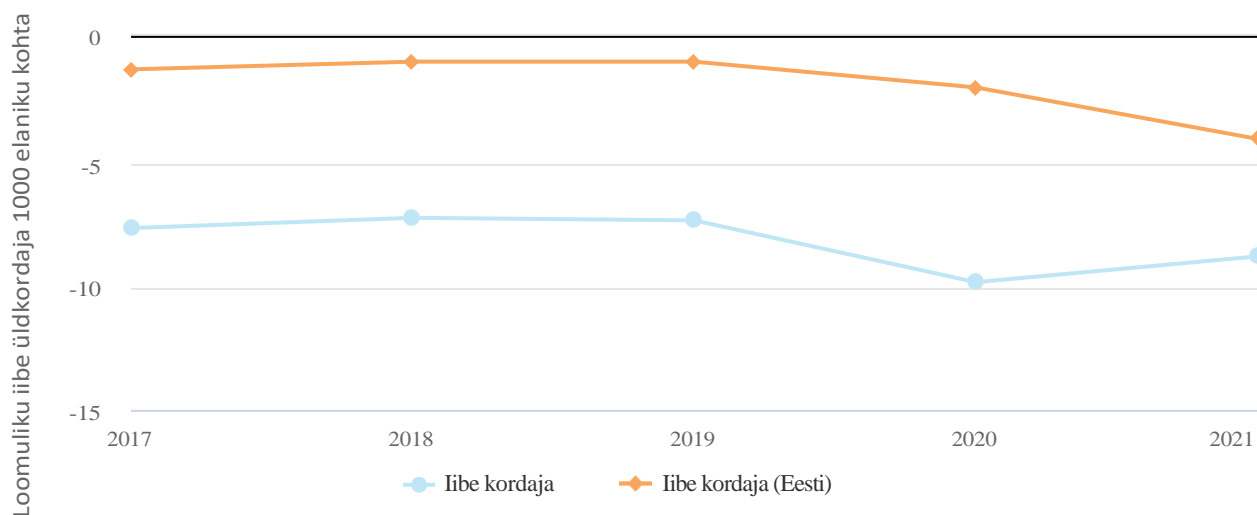
Jõhvi vallas on viimase viie aasta jooksul surmade arv püsinud stabiilselt umbes 200 juures. Siiski on suremuse kordaja 1000 elaniku kohta Jõhvi vallas suurem võrreldes kogu Eesti keskmisega. See tähendab, et Jõhvi vallas sureb suhtarvuna rohkem inimesi elanikkonna suuruse kohta võrreldes kogu Eestiga.

1.1.7 Loomulik iive

Tabel 1.1.7.1 Loomulik iive

	2017	2018	2019	2020	2021
Iive	-89	-87	-89	-116	-103

Allikad: [Statistikaameti andmebaas, tabel RV112U](#), [Statistikaameti andmebaas, tabel RV49U](#)

	2017	2018	2019	2020	2021
Iibe kordaja	-7,7	-7,3	-7,4	-9,8	-8,8
Iibe kordaja (Eesti)	-1,3	-1,0	-1,0	-2,0	-4,0

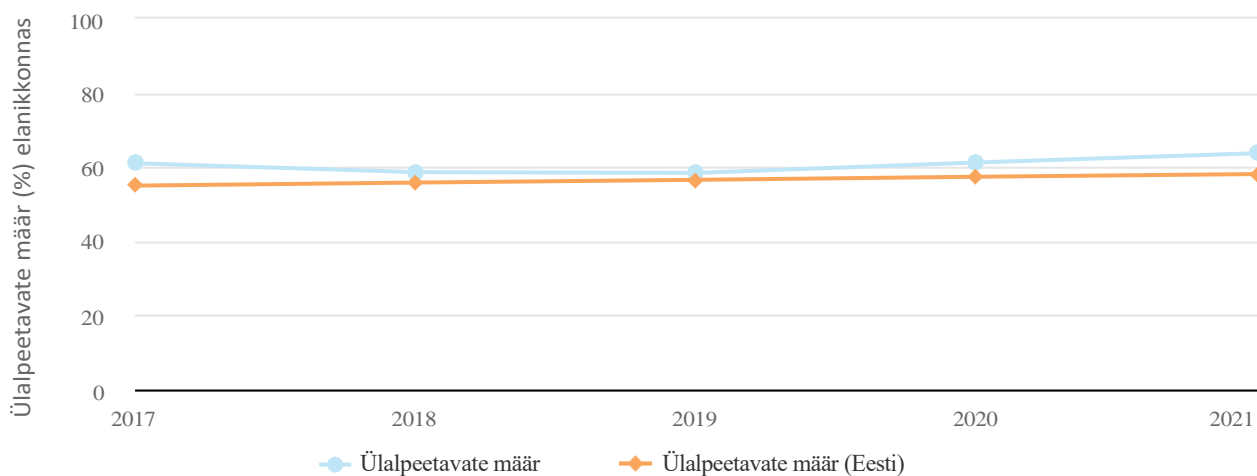
Joonis 1.1.7.a Loomulik iive. Loomuliku iibe üldkordaja

Allikad: [Statistikaameti andmebaas, tabel RV112U](#), [Statistikaameti andmebaas, tabel RV49U](#)

Analüüs

Jõhvi vallas on loomulik iive olnud stabiilselt negatiivne, mis tähendab, et sündide arv on olnud madalam kui surmade arv. Seega või järeldada, et Jõhvi valla rahvaarvu languse üks olulisi põhjusi on loomuliku iibe järjepidev vähenemine. Jõhvi valla loomuliku iibe kordaja on rohkem kui poole võrra madalam Eesti keskmisest näitajast.

1.1.8 Ülalpeetavate määr

	2017	2018	2019	2020	2021
Ülalpeetavate määr	61,0	58,7	58,5	61,2	63,6
Ülalpeetavate määr (Eesti)	55,2	56,0	56,7	57,5	58,2

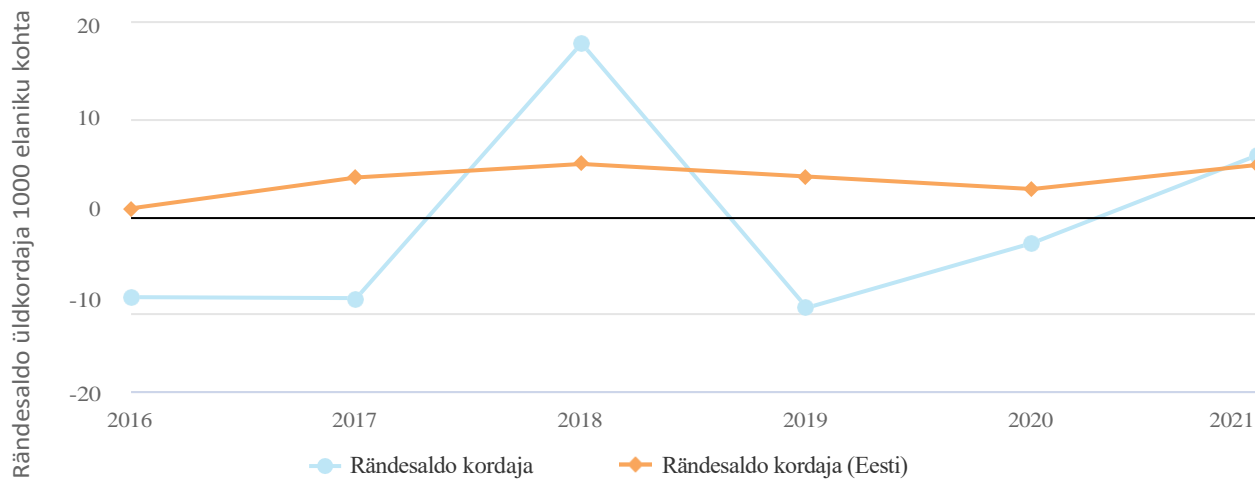
Joonis 1.1.8.a Ülalpeetavate määr

Allikad: [Statistikaameti andmebaas, tabel RV063U](#)

Analüüs

Ülalpeetavate määr on mittetöealised isikud vanuses 0-14 ja 65 ning enam. Jõhvi vallas on see näitaja olnud suhteliselt stabiilne. Seega suuri kõikumisi valla tööealiste inimeste arvus pole olnud. Kahel viimasel aastal (2020 ja 2021) on Jõhvi valla ülalpeetavate määr olnud isegi Eesti keskmisest veidi kõrgem.

1.1.9 Ränne

	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Rändesaldo kordaja	-8,4	-8,5	17,9	-9,5	-2,8	6,3
Rändesaldo kordaja (Eesti)	0,8	4,0	5,4	4,1	2,8	5,3

Joonis 1.1.9.a Rändesaldo üldkordaja 1000 elaniku kohta

Allikad: [Statistikaameti andmebaas, tabel RVR02](#)

Tabel 1.1.9.1 Elukohta vahetanud inimeste arv

	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Sisseränne	403	424	926	746	659	624
Väljaränne	502	523	712	860	692	550
Rändesaldo	-99	-99	214	-114	-33	74

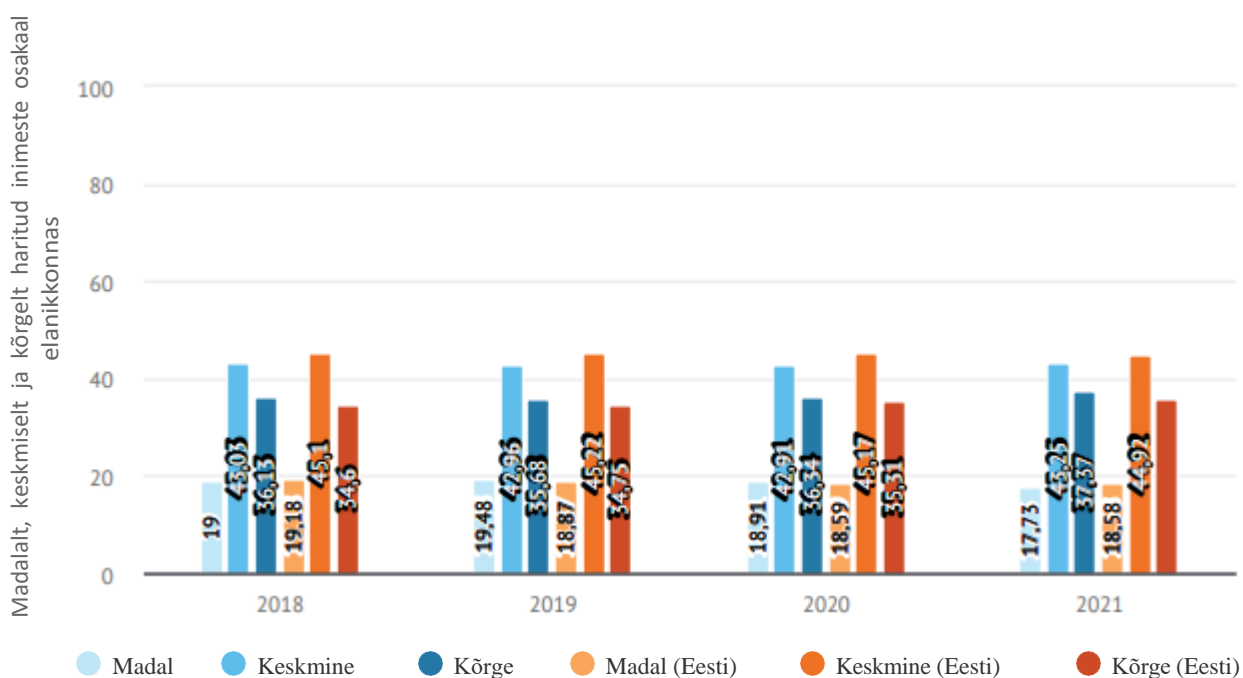
Allikad: [Statistikaameti andmebaas, tabel RVR02](#)

Analüüs

Jõhvi valla rahvastiku sisse- ja väljaränne on aastate jooksul kõikunud, kuid valitsevaks suunaks on olnud väljaränne. Sisseränne teistest maakondadest Jõhvi valda on olnud märkimisväärselt väiksem kui väljaränne Jõhvist teistesse maakondadesse. Siiski on maakonnasisene rändesaldo suhteliselt positiivne, mis näitab Jõhvi populaarsust vähemalt oma maakonna elanike seas.

Viimase aasta jooksul, alates 2022. aastast, on toimunud märkimisväärne tõus välisrändes, mis on tingitud Ukraina sõjapõgenike asumisest elama Jõhvi valda. See on põhjustanud positiivse rändesaldo, kus rohkem inimesi on tulnud Jõhvi valda kui seal lahkunud (2022. aasta lõpu seisuga oli rändesaldo 438 inimest). Jõhvi vald on üks kolmest Eesti omavalitsusest, kus sõjapõgenike suhtarv kohalike elanike üldarvust on kõige kõrgem.

1.1.10 Haridustase

	2018	2019	2020	2021
Madal	19,00	19,48	18,91	17,73
Keskmine	43,03	42,96	42,91	43,25
Kõrge	36,13	35,68	36,34	37,37
Madal (Eesti)	19,18	18,87	18,59	18,58
Keskmine (Eesti)	45,10	45,22	45,17	44,92
Kõrge (Eesti)	34,60	34,75	35,31	35,92

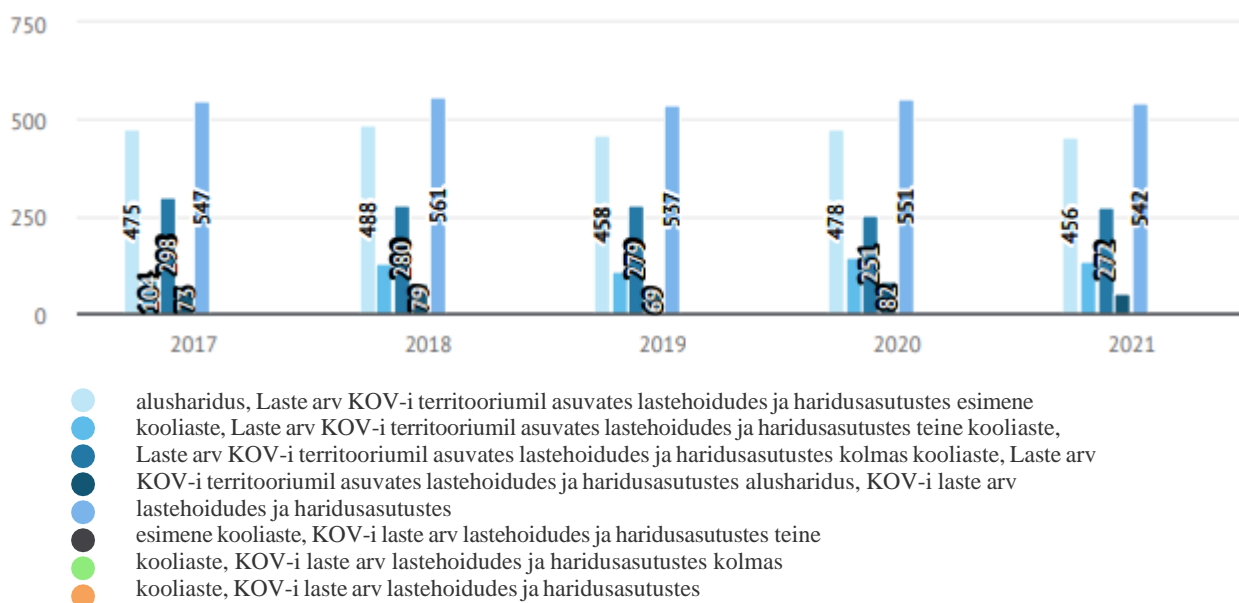
Joonis 1.1.10.a Haridustase. Haridustase elanikkonnas (%)

Allikad: [Statistikaameti andmebaas, tabel RV0232U](#)

Analüüs

Haridustase ja riigikeele oskus on olulised tegurid Jõhvi valla elanike toimetulekul. Kuigi valla elanike haridustase on kohati Eesti keskmisest kõrgem, saab tööturul konkureerimisel tihti oluliseks takistuseks riigikeele oskuse madal tase. Seetõttu tuleb pöörata tähelepanu riigikeele oskuse arendamisele, et võimaldada inimestel paremini osaleda ühiskonnas. Võõrkeelte oskuse parandamine on oluline eriti vanemas vanuserühmas, et avada uusi võimalusi tööturul osalemiseks ja suurendada keelelist pädevust erinevates valdkondades.

1.1.11 Laste arv haridusasutustes ja lastehoius

	2017	2018	2019	2020	2021
alusharidus, Laste arv KOV-i territooriumil asuvates lastehoidudes ja haridusasutustes	475	488	458	478	456
esimene kooliaste, Laste arv KOV-i territooriumil asuvates lastehoidudes ja haridusasutustes	104	129	110	145	133
teine kooliaste, Laste arv KOV-i territooriumil asuvates lastehoidudes ja haridusasutustes	298	280	279	251	272
kolmas kooliaste, Laste arv KOV-i territooriumil asuvates lastehoidudes ja haridusasutustes	73	79	69	82	51
alusharidus, KOV-i laste arv lastehoidudes ja haridusasutustes	547	561	537	551	542
esimene kooliaste, KOV-i laste arv lastehoidudes ja haridusasutustes					
teine kooliaste, KOV-i laste arv lastehoidudes ja haridusasutustes					
kolmas kooliaste, KOV-i laste arv lastehoidudes ja haridusasutustes					

Joonis 1.1.11.a Laste arv haridusasutustes ja lastehoius. Haridustasemete (alusharidus (sh lastehoid) esimene, teine ja kolmas kooliaste) ja aastate lõikes

Allikad: [Haridussilm](#); KOV enda kogutud info lastehoidude kohta

Analüüs

Jõhvi valla haldusterritooriumil pole hetkel lastehoiuasutusi, kuna selleks puudub vajadus. Sõimekohti on olnud piisavalt, et katta kogu Jõhvi valla vajadus. Enamik Jõhvi valla lastest omandab alusharidust munitsipaalomandis olevates lasteasutustes. Samas käib suur hulk Jõhvi valla lapsi naaberomavalitsuste lasteaedades, mis on valla eelarve jaoks suur väljaminek. Vallal on kaks põhikooli, kus õpivad enamuses Jõhvi valla lapsed. On ka riigigümnaasium, kus on õppureid üle kogu Ida-Viru maakonna. Pärast 2022. aastat on olukord seoses Ukraina sõjaga muutunud. Sõjapõgenike suur arv linnas on kaasa toonud suuri väljakutseid ka haridussüsteemile.

Eesti Hariduse Infosüsteemi (EHIS) andmete alusel esitatud statistika hõlmab kooli õppureid kokku ehk teiste sõnadega tabelis toodud andmed (esimese kooliaste lahtis) näitavad, kui palju on muu rahvastikuregistrijärgse elukohaga lapsi Jõhvi valla koolides ja lasteaedades.

Kuna varem puudus vajadus selekteerida andmeid kooliastmete kaupa, siis omavalitsusel nõutud statistikat puudub. Jõhvi vallal on korrastatud koolivõrk ning renoveeritud koolide taristu. Seetõttu on suurenenud õpilaste arv, kes soovivad omandada põhiharidust just Jõhvi valla põhikoolides. Mõju avaldab sellele ka Jõhvi valla keskne asukoht maakonnas, mis võimaldab õpilastel logistiliselt mitmest piirkonnast ühistranspordiga kooli jõuda.

1.1.12 Keskkhariduse tasemel õppurite jagunemine üldkeskkhariduse ja kutsekeskkhariduse vahel

Analüüs

Jõhvi vallas pole eraldi statistikat üldkeskkharidust ja kutseharidust omandavate õpilaste kohta. Kahjuks ei võimalda EHIS selliseid andmeid automaatselt hankida. Käsitsi andmete kogumine on väga ajamahukas ja ei pruugi olla tõene.

Jätkuvalt on Ida-Virumaa kutseõppekeskuses vähe erialasid, kus õppetöö toimub eesti keeles. Seetõttu eelistavad eesti emakeelega õppurid omandada kutseharidust väljaspool maakonda. See omakorda raskendab statistiliste andmete kogumist. Siiski on märgata tendentsi, et noored, eriti venekeelsetest perekondadest, püüavad jätkata õpinguid gümnaasiumis mitte kutsekoolis. Keskmiselt üle 40 Jõhvi valla noore jätkab õpinguid Sillamäe munitsipaalgümnaasiumis, kus on leebemad nõuded sisseastumise ja õppimisvõimaluste osas ning õpe toimub osaliselt ka vene keeles.

1.1.13 Koolikohustuse täitmine

	2017	2018	2019	2020	2021
Koolikohustustlike laste arv		1062	1077	1083	1068
Koolikohustuse täitjate arv		947	949	960	961
Koolikohustuse täitnud (omandanud põhihariduse või saanud õppeaasta jooksul 17-aastasteks)		114	126	123	107
Koolikohustust mittetäitvate laste osakaal (%)		0,1	0,2	0,0	0,0

Allikad: KOV, EHIS

Analüüs

Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse kohaselt on lapsevanem kohustatud võimaldama ja soodustama oma lapse koolikohustuse täitmist.

Kooliõpilaste koolikohustuse täitmise jälgimine on iga kooli ülesanne ja kool on kohustatud ka vajadusel erinevaid seadusest tulenevaid meetmeid rakendama. Koolikohustust mittetäitvate õpilaste kohta eraldi statistikat ei peeta ning seda on raske teha, sest sellisesse statistikasse lähevad andmed põhjuseta puudumiste kohta. EHISes on olemas väljund „Põhjuseeta puudumised“. Väljundis näidatakse valitud õppeaastal (õppeaasta kestab 01.09 – 31.08) põhjuseta puudumiste andmeid. Näidatakse õpilasi, kes antud õppeaastal on märgitud põhjuseta puudujateks vähemalt ühes veerandis. Väljund võimaldab vaadata andmeid kooliti. Käsitsi tehtud kontrolli käigus tuvastati, et selliseid lapsi on kahes koolis kokku õppeaastati keskmiseks 2-3 inimest EHISe andmete järgi. Võib eeldada, et neid on rohkem, sest eriti III kooliastmes mõned õppurid puuduvad palju, samas kui lapsevanem põhjendab puudumise, märgitakse puudumine automaatselt põhjusega puudumiseks ja sellised andmed ei jõua EHISesse. Andmete kontrollimisel saame tõdeda, et koolikohustust mittetäitjate arv Jõhvi vallas on minimaalne. Jõhvi valla põhikoolides on olemas ka sotsiaalpedagoogid, kes koheselt tegelevad koolikohustust mittetäitvate lastega. Olukordi lahendatakse juhtumipõhiselt, vajadusel kaasates ka valla sotsiaaltöötajaid.

Tegemist on üksikute peredega, kes on ka sotsiaalteenistuse vaateväljas. EHISes on olemas andmed ka välisriikides koolis käivate laste kohta. 19.06.2023 seisuga oli selliseid lapsi 22. Võrreldes eelmiste aastatega on see arv suurenenud (selliseid lapsi oli 9-10). Suurenemine on toimunud seoses Ukraina sõjapõgenikega (õppurid, kes saabusid sõja alguses ja sõitsid edasi EL riikidesse või läksid tagasi Ukrainasse).

1.1 Demograafiline olukord. Kokkuvõte

Kokkuvõte:

Jõhvi vallas on laste osakaal rahvastikust madalam kui Eesti keskmine. Kuigi laste arv püsib stabiilne, on täheldatav langustrend. Sõjapõgenike arvu suurenemine alates 2022. aastast on toonud kaasa laste arvu kasvu, mis seab väljakutseid valla haridus- ja sotsiaalsüsteemile.

Vähenev sündide arv võib kaasa tuua mitmeid väljakutseid, sealhulgas süveneva tööjõupuuduse, väheneva noorte põlvkonna arvu ning tulevikus vananeva elanikkonna ja sotsiaalkulude suurenemise. On oluline analüüsida ja mõista suuremuse kordaja suurenemise põhjuseid Jõhvi vallas ning vajadusel võtta kasutusele meetmeid elanike tervise ja heaolu parandamiseks. See peaks hõlmama tervishoiuteenuste paremat kättesaadavust, tervise edendamise tegevusi, haiguste ennetust ning tervisliku elustiili soodustamist kogukonnas.

Probleemiks on eestikeelsete noorte lahkumine maakonnast. Tuleks igati soodustada kutsekoolis eesti keeles õppimise võimalusi ja erialade valikut.

TUGEVUSED

- Jõhvi valla kiire areng ja kasvav ettevõtlussektor
- Kvaliteetne ja arenev haridusvõrgustik
- Lastega peresid toetav teenuste ja toetuste süsteem (rahalised toetused, koolitransport, lastehoiu kohamaksu soodustus)

NÕRKUSED

- Vananev elanikkond ja vähene sündivus
- Tööpuudus ja samas ka kvalifitseeritud tööjõu puudus
- Piirkonna madalad töötasud

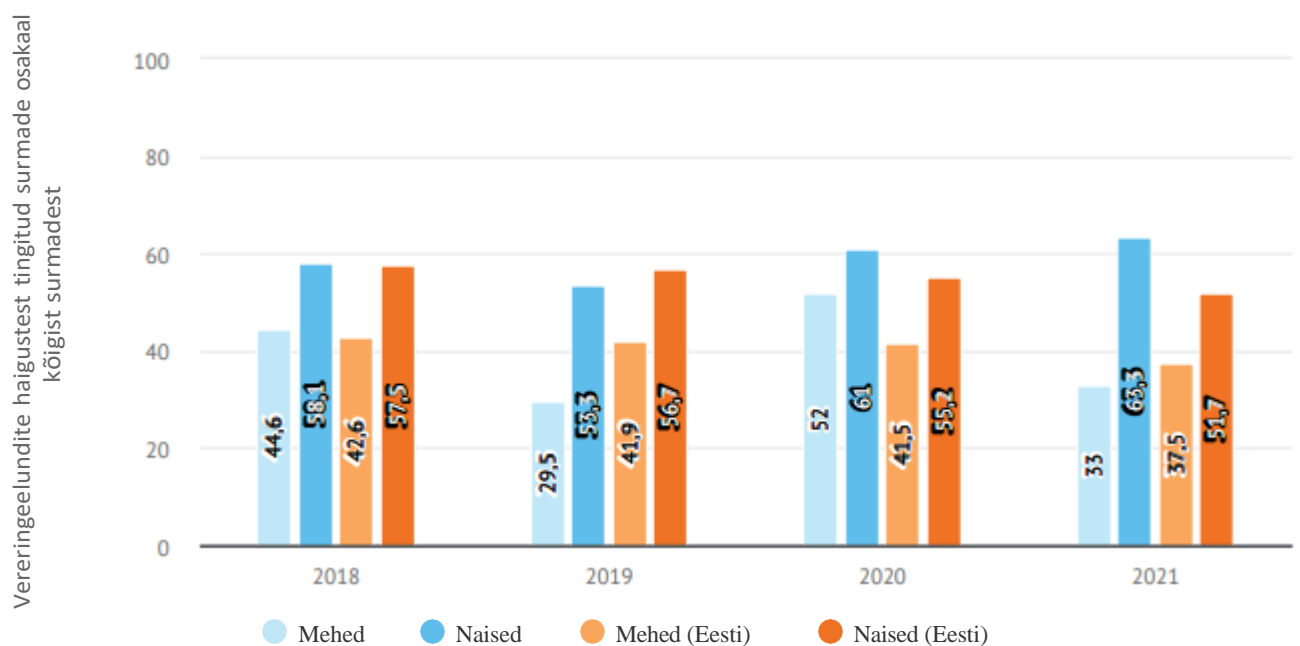
1.2 Rahvastiku tervise seisund

1.2.1 Suremus vereringeelundite haigustesse

Tabel 1.2.1.1 Suremus vereringeelundite haigustesse. Vereringeelundite haigustest tingitud surmade arv - 3 aasta keskmine (%)

	2018	2019	2020	2021
Kokku		50,6	48,5	
Mehed		42,4	38,2	
Naised		57,7	59,3	

Allikad: [Tervise Arengu Instituudi Tervisestatistika andmebaas, tabel SD29](#).

	2018	2019	2020	2021
Mehed	44,6	29,5	52,0	33,0
Naised	58,1	53,3	61,0	63,3
Mehed (Eesti)	42,6	41,9	41,5	37,5
Naised (Eesti)	57,5	56,7	55,2	51,7

Joonis 1.2.1.a Suremus vereringeelundite haigustesse. Vereringeelundite haigustest tingitud surmade osakaal (%)

Allikad: [Tervise Arengu Instituudi Tervisestatistika andmebaas, tabel SD29](#).

Analüüs

Vereringeelundite haigustest tingitud surmade osakaal Jõhvi vallas on langemas. Statistika näitab, et enim esineb

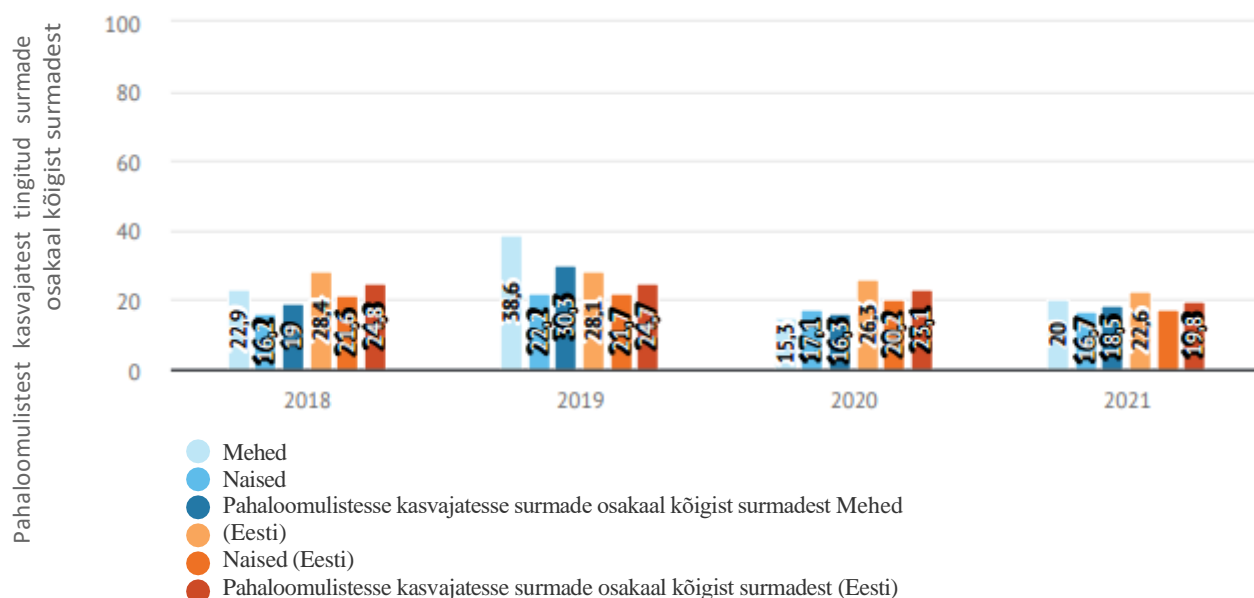
vereringeelundite haigustega seotud haigestumist naistel. Võrreldes Eesti keskmisega on ka Jõhvi vallas naiste vereringeelundite haigustest tingitud suremuse osakaal suurem kui meestel.

Selleks, et näitajad jätkaksid langustrendi nii Jõhvi vallas kui ka kogu Eestis, on oluline rakendada õigeaegset ennetustegevust ja kaasaegset ravimetoodikat, mis võimaldaks vereringeelundite haiguste ennetamist. Igal aastal sureb vereringeelundite haigustesse keskmiselt 100 inimest, moodustades ligikaudu 50% kõikidest surmadest.

Kui vaadata surmajuhtumeid eraldi meeste ja naiste seas, siis vereringeelundite haigustesse on vaadeldaval perioodil surnud rohkem naisi kui mehi. Naiste suremus vereringeelundite haigustesse on peaaegu veerandi võrra suurem kui meestel.

Viimase kolme aasta jooksul on Jõhvi elanike suremus vereringeelundite haigustesse võrreldes Eesti keskmisega suurem, eriti naiste seas.

1.2.2 Suremus pahaloomulistesse kasvajatesse

	2018	2019	2020	2021
Mehed	22,9	38,6	15,3	20,0
Naised	16,2	22,2	17,1	16,7
Pahaloomulistesse kasvajatesse surmade osakaal kõigist surmadest	19,0	30,3	16,3	18,5
Mehed (Eesti)	28,4	28,1	26,3	22,6
Naised (Eesti)	21,6	21,7	20,2	17,4
Pahaloomulistesse kasvajatesse surmade osakaal kõigist surmadest (Eesti)	24,8	24,7	23,1	19,8

Joonis 1.2.2.a Suremus pahaloomulistesse kasvajatesse. Pahaloomulistest kasvajatest tingitud surmade osakaal (%)

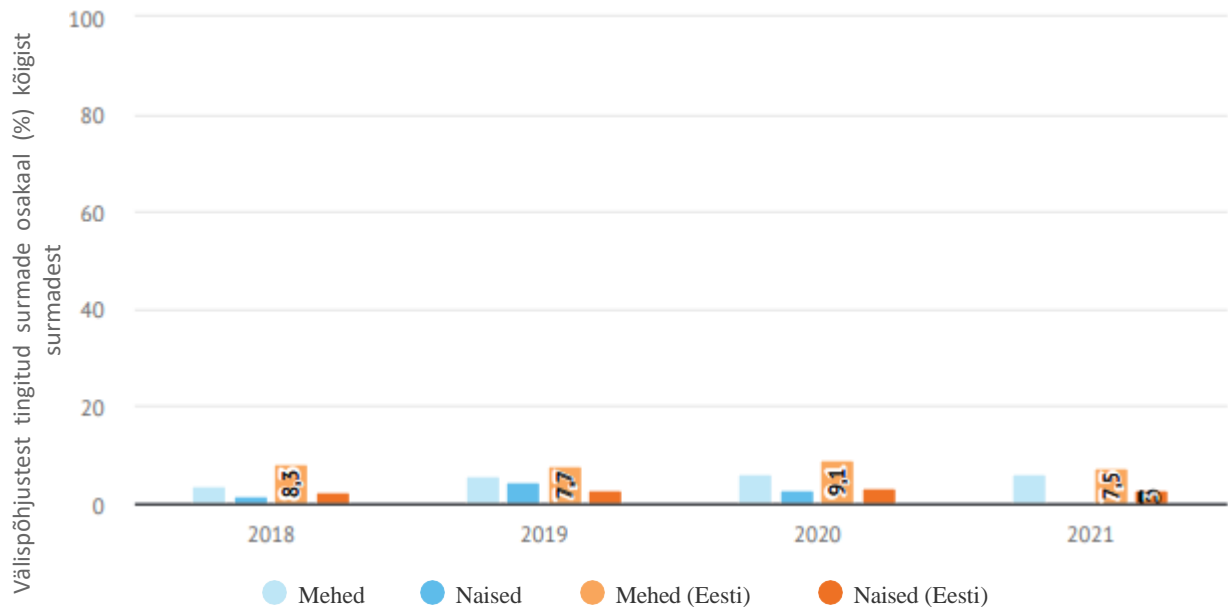
Allikad: [Tervise Arengu Instituudi Tervisestatistika andmebaas, tabel SD29](#),

Analüüs

Kui Eestis on keskmine suremus pahaloomulistesse kasvajatesse üle 20%, siis Jõhvi elanike seas on suremus pahaloomulistesse kasvajatesse alla 20%. Arvuliselt jääb Jõhvi elanike suremus pahaloomulistesse kasvajatesse aastas alla 40 inimese. Suremus kasvajatesse on suurem meestel, jäädes 20% juurde ja naiste suremus jääb 17% juurde.

On näha, et suremus pahaloomulistesse kasvajatesse on langemas nii üle Eestiliselt kui Jõhvi valla elanike seas.

1.2.3 Suremus välispõhjustesse

Joonis 1.2.3.a Osakaal - Suremus välispõhjustesse. Välispõhjustest tingitud surmade osakaal (%) kõigist surmadest

Allikad: [Tervise Arengu Instituudi Tervisestatistika andmebaas, tabel SD29](#),

Analüüs

Erinevate surmapõhjuste hulka kuuluvad: õnnetusjuhtumid, mürgistused ja traumad, sealhulgas tulesurmad ja uppumised.

Aastatel 2018-2021 oli Jõhvi elanike keskmine suremus erinevatesse välispõhjustesse 7-9 inimest aastas. Rohkem surevad erinevatesse välispõhjustesse mehed, keskmiselt 6 inimest aastas, moodustades 6% kõigist surmadest.

Naiste suremus erinevatesse välispõhjustesse on keskmiselt 3 inimest aastas, moodustades alla 3% kõigist surmadest. Erisusena ei surnud 2021. aastal ühtegi naist antud põhjustel.

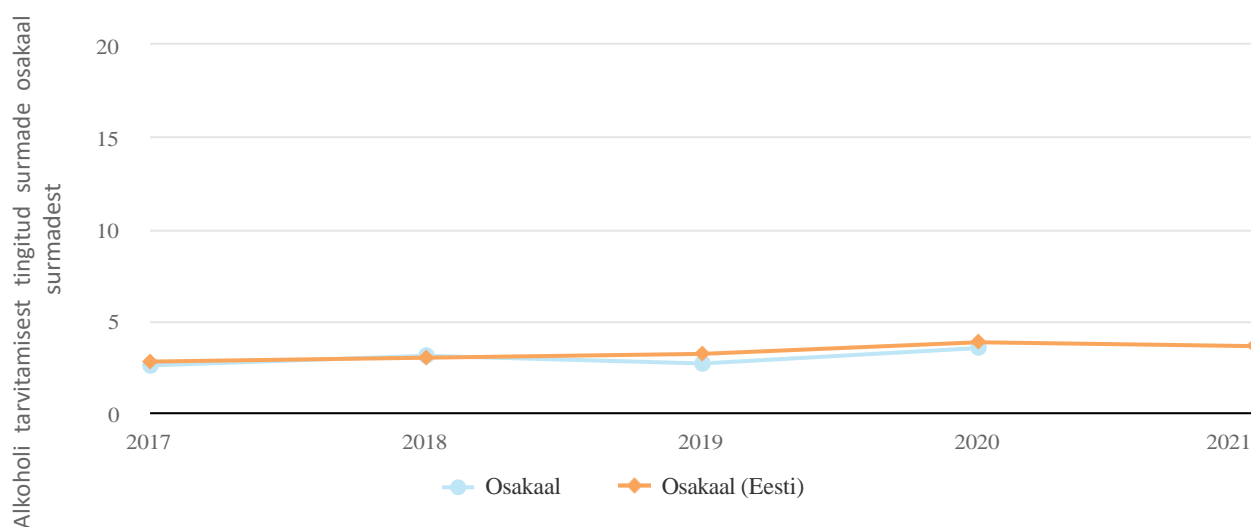
Eesti keskmisega võrreldes on suremus välispõhjustesse Jõhvi elanike seas alla Eesti keskmise suremuse.

1.2.4 Maakonna elanike alkoholist põhjustatud suremus

Tabel 1.2.4.1 Maakonna elanike alkoholist põhjustatud surmade arv

	2017	2018	2019	2020	2021
Surmade arv maakonnas kokku	2185	2199	2152	2226	
Alkoholist põhjustatud surmade arv kokku	59	71	61	81	104
Alkoholist põhjustatud surmade %	2,7	3,2	2,8	3,6	

Allikad: [Tervise Arengu Instituudi Tervisestatistika andmebaas, tabel SD40](#)

	2017	2018	2019	2020	2021
Osakaal	2,7	3,2	2,8	3,6	
Osakaal (Eesti)	2,9	3,1	3,3	3,9	3,7

Joonis 1.2.4.b Maakonna elanike alkoholist põhjustatud suremus. Alkoholi tarvitamisest tingitud surmade osakaal (%) kõigist surmadest

Allikad: [Tervise Arengu Instituudi Tervisestatistika andmebaas, tabel SD40](#)

Analüüs

Viimaste aastate jooksul on Ida-Virumaal naiste alkoholist põhjustatud surmade arv olnud stabiilne, püüdes umbes 1,5% tasemel. Meeste näitaja seevastu on pigem suurenenud. 2017. aastal oli alkoholist põhjustatud surmade osakaal meeste hulgas 4,2%. Erakordselt suur oli alkoholist põhjustatud suremus 2021. aastal, ulatudes 104 inimeseni. 2022. aastal jäi suremus taaskord 2020. aasta tasemele, olles natuke üle 6%.

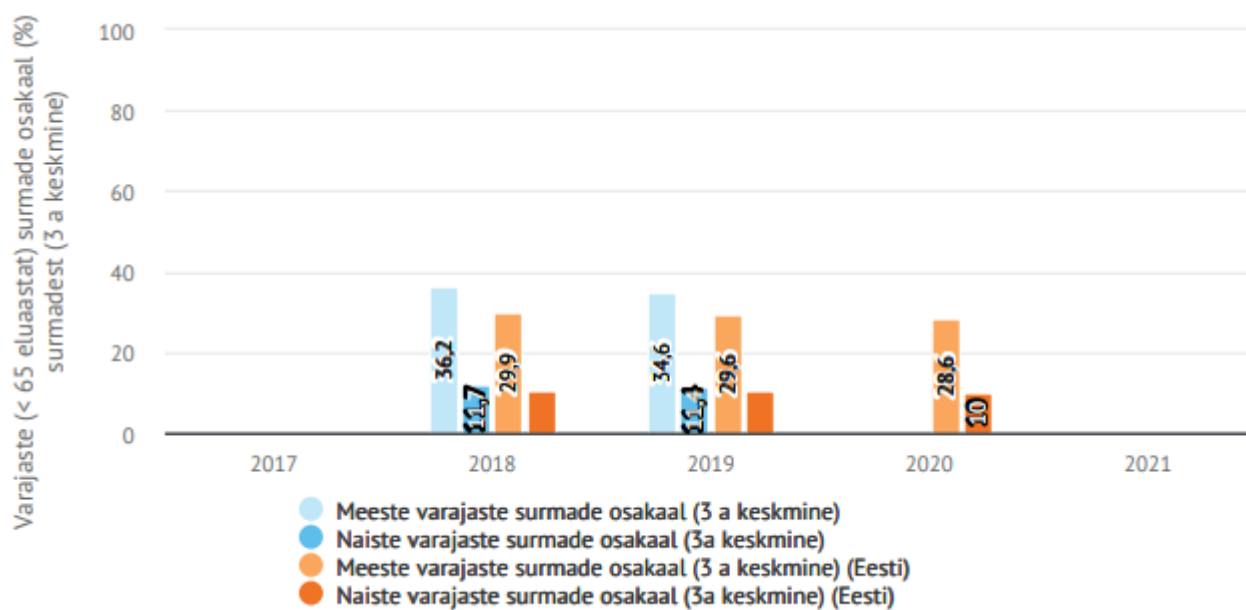
Kuigi alkoholist põhjustatud surmade arv on olnud viimastel aastatel tõusuteel, siis keskmiselt jääb alkoholist põhjustatud suremus alla 4% ja see on madalam Eesti keskmisest alkoholist põhjustatud surmade arvust.

1.2.5 Maakonna elanike varajane suremus

Tabel 1.2.5.1 Maakonna elanike varajane suremus. Varajaste (< 65 eluaastat) surmade arv

	2017	2018	2019	2020	2021
Kokku	517	499	488	470	561
Mehed	380	366	345	345	408
Naised	137	133	143	125	153

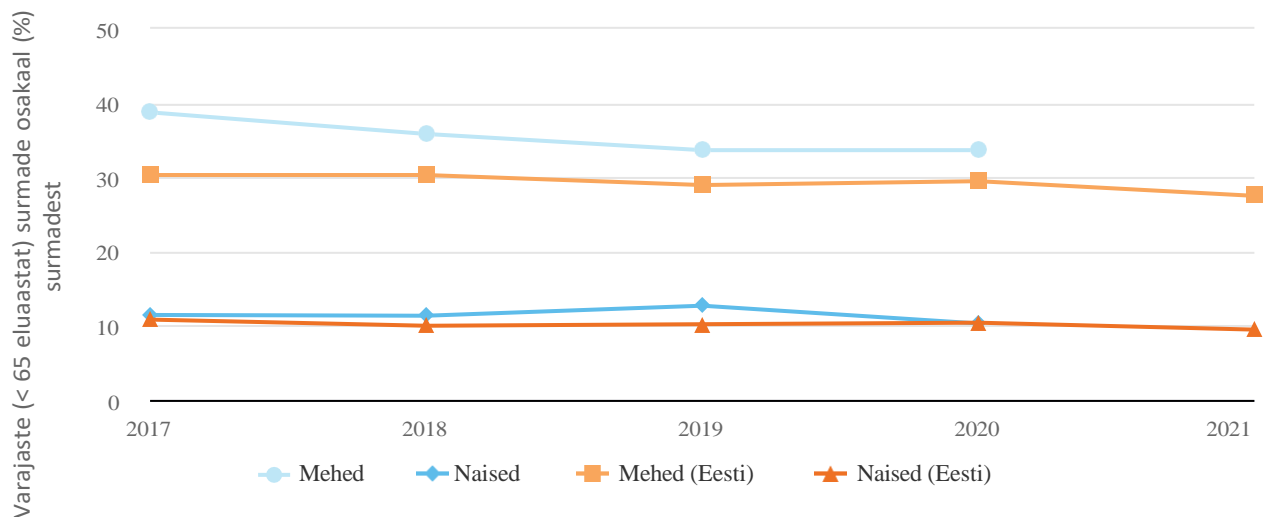
Allikad: [Statistikaameti andmebaas, tabel RV59U](#)

	2017	2018	2019	2020	2021
Meeste varajaste surmade osakaal (3 a keskmine)		36,2	34,6		
Naiste varajaste surmade osakaal (3a keskmine)		11,7	11,4		
Meeste varajaste surmade osakaal (3 a keskmine) (Eesti)		29,9	29,6	28,6	
Naiste varajaste surmade osakaal (3a keskmine) (Eesti)		10,3	10,2	10,0	

Joonis 1.2.5.a Maakonna elanike varajane suremus. Varajaste (< 65 eluaastat) surmade osakaal (%)

Allikad: [Statistikaameti andmebaas, tabel RV59U](#)

	2017	2018	2019	2020	2021
Mehed	38,8	36,0	33,9	33,9	
Naised	11,4	11,3	12,6	10,3	
Mehed (Eesti)	30,3	30,3	29,0	29,5	27,6
Naised (Eesti)	10,8	10,0	10,2	10,4	9,5

Joonis 1.2.5.b Maakonna elanike varajane suremus. Varajaste (< 65 eluaastat) surmade osakaal (%)

Allikad: [Statistikaameti andmebaas, tabel RV59U](#)

Analüüs

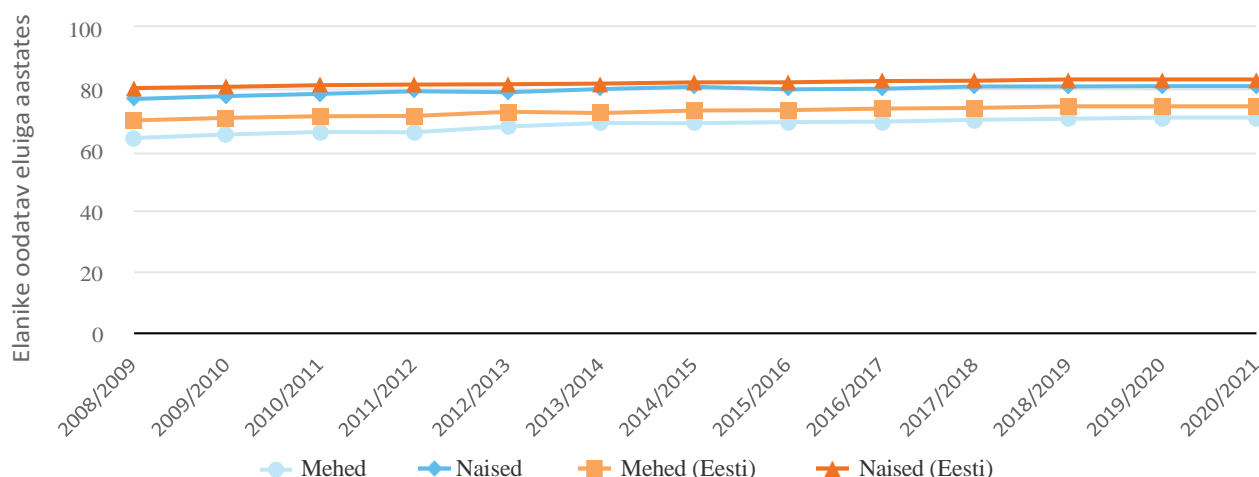
Alla 65-aastaste Ida-Virumaa elanike suremus on viimasel 3 aastal olnud keskmiselt 507 inimest (22-23%) aastas. Meeste suremus on olnud 3 korda kõrgem kui naistel. Meeste surmade arv oli aastas keskmiselt 369 inimest (35%) ja naistel aastas keskmiselt 138 inimest (11,5%).

Kuni 2020. aastani oli meeste keskmine suremus 350 inimest aastas, aga aastal 2021 tõusis suremus 408 inimeseni. Naiste puhul jäi suremus 2020. aastal 130 inimese juurde ning tõusis samuti 2021. aastal 153 inimeseni.

Kuni 2021. aastani jäi maakonna inimeste keskmine suremus kokku alla 500 inimese aastas. Tõenäoliselt oli 2021. aasta suremus tõus tingitud koroonapandeemiast.

Eesti elanike varajase suremuse keskmine näitaja on viimastel aastatel langustrendis. Seevastu Ida-Viru maakonna elanike vastav näitaja on Eesti keskmisest suurem, seda nii meeste kui naiste seas. Meeste varajane suremus oli viimasel paaril aastal (2019-2020) Eesti keskmisest 4% suurem, varasemalt oli erinevus suurem. Naiste suremus on olnud samuti Eesti keskmisest suurem, aga vahe on kuni 1%.

1.2.6 Maakonna elanike oodatav eluiga

	2008/ 2009	2009/ 2010	2010/ 2011	2011/ 2012	2012/ 2013	2013/ 2014	2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020	2020/ 2021
Mehed	64,5	65,6	66,4	66,3	68,1	69,2	69,1	69,5	69,6	70,2	70,5	70,9	70,9
Naised	76,7	77,6	78,3	79,1	78,8	79,8	80,5	79,7	79,9	80,6	80,6	80,7	80,7
Mehed (Eesti)	70,0	70,8	71,3	71,4	72,7	72,3	73,1	73,2	73,7	73,9	74,4	74,4	74,4
Naised (Eesti)	80,1	80,5	81,0	81,2	81,3	81,5	81,9	81,9	82,3	82,4	82,8	82,8	82,8

Joonis 1.2.6.a Maakonna elanike oodatav eluiga. Elanike oodatav eluiga

Allikad: [Tervise Arengu Instituudi Tervisestatistika andmebaas, tabel OE0452](#)

Analüüs

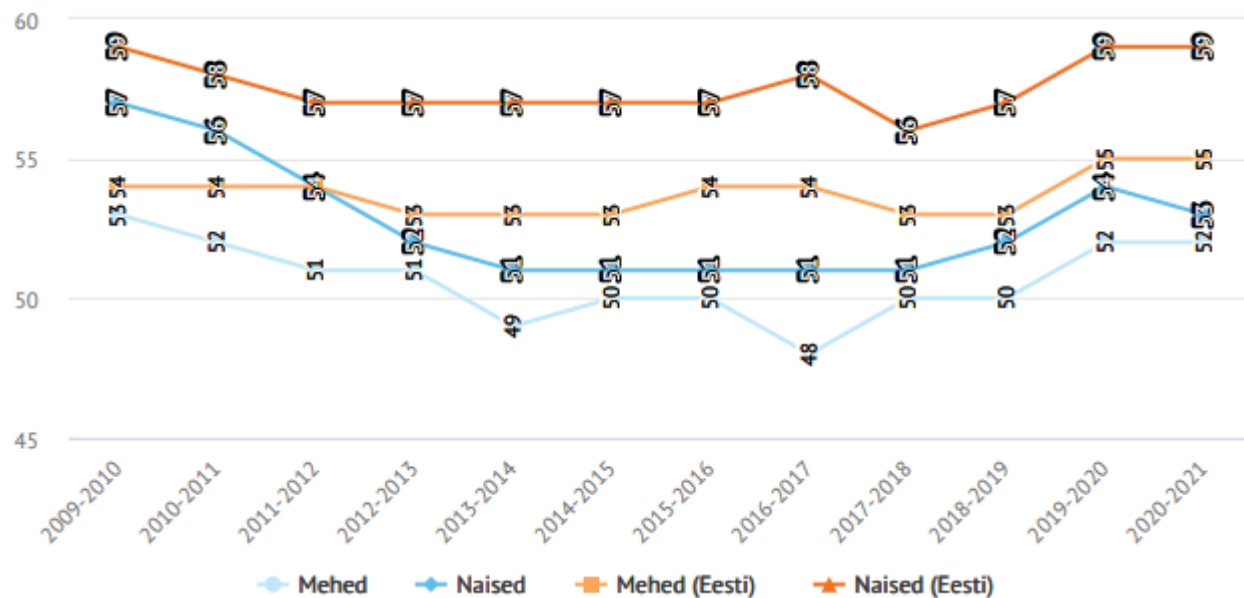
Tervise Arengu Instituudi andmetel on Ida-Virumaal oodatav eluiga võrreldes Eesti ja Euroopaga kõige madalam. Naiste oodatav eluiga Ida-Virumaal on 80,7 aastat, Eestis 82,7 aastat ja Euroopas 84 aastat. Meeste oodatav eluiga on Ida-Virumaal 70,9 aastat, Eestis 74,2 aastat ja Euroopas 87,5 aastat.

Viimase 13 aasta jooksul on maakonna elanike eluiga tõusnud 70,62-lt eluaastalt 75,96 eluaastani. 2021. aastal oli naiste keskmine eluiga Ida-Virumaal 80,72 eluaastat ja meestel oli 70,92 aastat.

Seega elavad Euroopa inimesed Eesti inimestest keskmiselt 1-2 aastat kauem ja Ida-Virumaa elanikest 3-4 aastat kauem. Naiste eluiga on Euroopas 3 aastat pikem meestest, Eestis 8 aastat pikem ja Ida-Virumaal elavad naised meestest keskmiselt 10 aastat kauem.

Meeste oodatava eluea madalamat taset põhjustab eelkõige meeste riskialtimate käitumise, suurem hõivatus füüsiliselt rasketel ning tervisele ohtlikel töökohtadel, aga ka asjaolu, et meeste hulgas esineb rohkem tervist kahjustavate eluviiside viljelemist.

1.2.7 Maakonna elanike tervena elatud aastad

	2009-2010	2010-2011	2011-2012	2012-2013	2013-2014	2014-2015	2015-2016	2016-2017	2017-2018	2018-2019	2019-2020	2020-2021
Mehed	53	52	51	51	49	50	50	48	50	50	52	52
Naised	57	56	54	52	51	51	51	51	51	52	54	53
Mehed (Eesti)	54	54	54	53	53	53	54	54	53	53	55	55
Naised (Eesti)	59	58	57	57	57	57	57	58	56	57	59	59

Joonis 1.2.7.a Maakonna elanike tervena elatav eluiga

Allikad: [Tervise Arengu Instituudi Tervisestatistika andmebaas, tabel TE753](#)

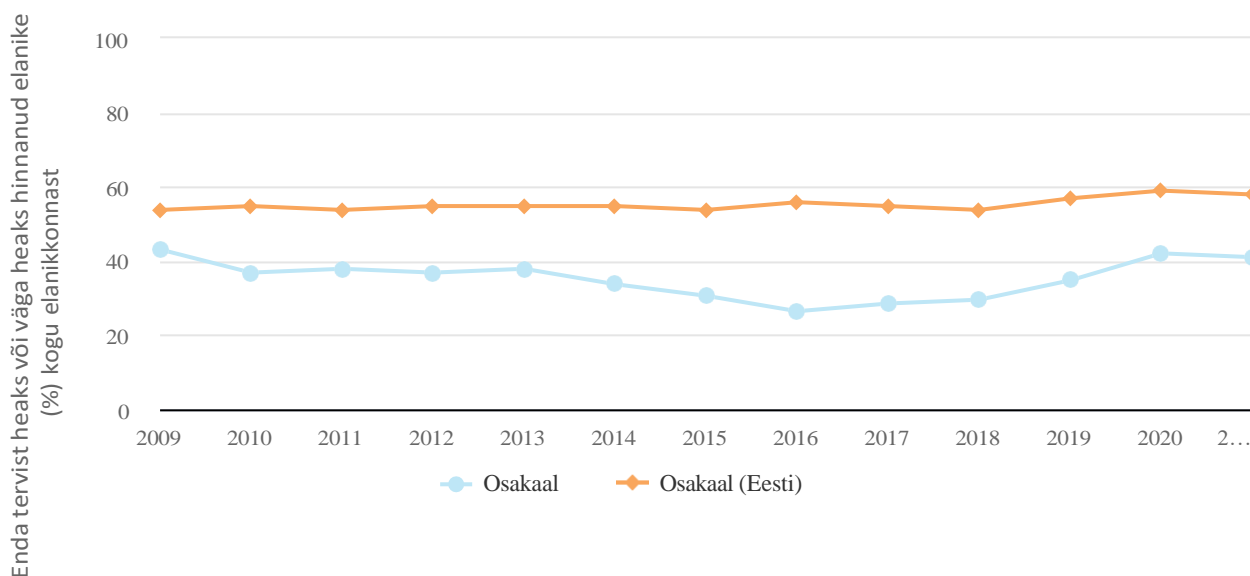
Analüüs

Eestis tervikuna on tervena elatud eluaastate näitaja olnud viimastel aastatel tõusutrendis – 2021. a seisuga elavad mehed tervena 55 ja naised 59 eluaastat, mida on meestel ligi kaks ja naistel üle kolme aasta rohkem kui 2017. aastal.

Ida-Virumaa elanike tervena elatud aastad jäävad Eesti keskmisest madalamale tasemele. Suurim langus oli maakonnas aastatel 2013-2018, mil keskmiseks tervena elatud aastate vanuseks naistel oli 51 eluaastat ja meestel 48 - 50 eluaastat.

Peale neid aastaid on näitajad natukene tõusnud, aga on jätkuvalt madalamad Eesti keskmisest. Nii oli 2021. aastal naistel tervena elatud 53 aastat ja meestel 52 aastat. Seega oli 2021. aastal Ida-Viru maakonna naistel tervena elatud aastaid 6 aastat vähem ja meestel 3 aastat vähem võrreldes Eesti keskmisega.

1.2.8 Maakonna elanike hinnang oma tervisele

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Osakaal	43	37	38	37	38	34	31	27	29	30	35	42	41
Osakaal (Eesti)	54	55	54	55	55	55	54	56	55	54	57	59	58

Joonis 1.2.8.a Maakonna elanike hinnang oma tervisele

Allikad: [Statistikaameti andmebaas, tabel TH88](#)

Analüüs

Statistilistest andmetest nähtub, et alates 2009. aastast on Ida-Virumaa elanike hinnang oma tervisele olnud langustrendis. Kui 2009. aastal hindas oma tervist kogu maakonna elanike hulgast heaks või väga heaks ligi 43% elanikest, siis 2021. aastaks on see langenud 41% peale. See näitaja on Eesti keskmisest tunduvalt madalam.

Samas on Eesti elanike hinnang oma tervisele hoopis tõusnud. Kui 2009. aastal oli oma tervisega rahul 54% elanikest, siis 2021. aastaks on see näitaja tõusnud 58%-le ehk pisut üle poole elanikest hindab oma tervist heaks või väga heaks.

Uuringute tulemusena selgus, et Ida-Viru maakonnas tegeleb 2022. aastal tervisespordiga umbes 48% inimestest, Eesti keskmine on 59,6%. Suitsetab Ida-Virumaal ligi 27,9% inimestest, mis on Eesti keskmisest (26,1%) suurem.

Samas on sagedane alkoholi tarbimine Ida-Virumaal väiksem (25,4%) võrreldes Eesti keskmisega (35,6%). Ülekaalus on Ida-Virumaal natuke suurem (54,6%) Eesti keskmisest (52%). Ülekaalus on suurem tööealise elanikkonna (15-64 a) hulgas, lausa 55% elanikest. Samuti on elanikkonna seas kasvanud vaimse tervise häirete arv.

Uuringute tulemustest nähtub, et paljud haigestumised on seotud inimeste tervisekäitumisega. Samas sõltub hinnang enda terviseseisundile paljuski sellest, mil määral on inimene oma eluga rahul. Rahulolu oma tervise ja eluga on aluseks edaspidiste sekkumiste kavandamisel, et aidata elanikel tõsta oma elukvaliteeti ja sellega ka tervena elatud aastaid. Samuti on see aluseks, et parandada veel rohkem tervishoiu- ja sotsiaalteenuste kättesaadavust. Samas on vaja tõsta elanike terviseteadlikkust.

1.2.9 Uppunud

Tabel 1.2.9.1 Uppunud. Uppunute arv aastate lõikes

	2018	2019	2020	2021
Uppunuid	1	0	0	0

Allikad: Päästeameti statistika, Tervise Arengu Instituudi Tervisestatistika andmebaas, tabel UP03

Analüüs

Jõhvi vallas ei ole ühtegi avalikku ujumiskohta. Jõhvi valda läbib üks jõgi, kus ei käida ujumas. Päästeameti andmetel ei ole Ida-Viru maakonnas viimastel aastatel (2019-2021) veeõnnetustes hukkunud olnud.

Valla mõlemas põhikoolis on olemas basseinid. Õpilastele viiakse igal õppeaastal läbi ujumistunde, kus omandatakse ujumisoskus ja täiustatakse seda. Samuti on lisaks võimalik osaleda mitmetes ujumistrennides, kus õpetatakse ka veeohutust.

Ennetavalt viib Päästeamet koolides läbi veeohutuslaseid koolitusi erinevatele vanuserühmadele.

1.2.10 Tulekahjud

Tabel 1.2.10.1 Hoonetulekahjude koondarv ja tulekahjudes hukkunute arv.

	2017	2018	2019	2020	2021
Tulekahjusid eluhoonetes kokku	6	7	7	8	9
Tulekahjudes hukkunuid kokku	0	0	0	2	0

Allikad: Päästeameti statistika Tervisestatistika andmebaasis andmetabel TUL04: Hoonetulekahjude tekkepõhjused haldusüksuse järgi, haldusjaotus seisuga 01.01.2018.

Analüüs

Viimasel viiel aastal on eluhoonete tulekahjude arv kasvanud. Tulekahjus hukkunute arv on sellele vaatamata minimaalne. Kui 2017. aastal oli 6 registreeritud tulekahju ja hukkunuid ei olnud, siis 2018. ja 2019. aastal oli tulekahjusid mõlemal aastal 7. Sellega kaasnevaid hukkunuid ei olnud. 2020. aastal oli 8 tulekahju väljakutset, milles hukkus 2 inimest. 2021. aastal oli tulekahjusid juba 9, hukkunuid ei kaasnud.

Ennetava tegevusena on Jõhvi vallas toimunud mitmesuguseid koolitusi ja meetmeid seoses sisejulgeoleku ja päästetöödega.

Päästeameti andmetel korraldati aastatel 2017-2022 erinevaid koolitusi tuleohutusteemadel erinevatele vanuserühmadele. Näitena "Päästjatel külas", "Tulest targem", "Kaitse ennast, aita teisi (KEAT)", "Ohutusõpe laagris" jm.

1.2 Rahvastiku tervise seisund. Kokkuvõte

Kokkuvõte:

Jõhvi valla elanike seas on tõusnud terviseteadlik käitumine, aktiivselt kasutatakse olemasolevaid terviseradasid ja sportimisvõimalusi. Jõhvi vallas on tervist edendavad lasteaiad ja koolid, kus pakutakse tervislikku toitu, menüü on koostatud toitumisharjumuste soovitusel. Tervena elatud eluiga on pikem. Oluline on süstemaatiline ülevallaline terviseprojektide toetamise jätkamine.

Surmapõhjuste osas on esikohal vereringehaigused, millele järgnevad surmad pahaloomuliste kasvujate tagajärjel. Kolmandal kohal on õnnetusjuhtumid ja alkoholist tulenevad surmajuhtumid. See tähendab, et nii õnnetusjuhtumid kui ka alkoholi liigtarvitamisega seotud olukorrad mõjutavad märgatavalt suremuse statistikat. Varaste surmade põhjuste arvu tõus on tingitud ka koroonapandeemiast.

Selleks, et näitajad hakkaksid langema nii Jõhvi vallas kui ka kogu Eestis, on oluline rakendada õigeaegset ennetustegevust ja kaasajast ravimetoodikat, mis võimaldaks vereringeelundite haiguste ennetamist.

Kasvutrendis on eluhoonete tulekahjude arv, vaja on tõsta elanike tuleohutusosalast teadlikkust läbi erinevate ennetustegevuste ja osalemise Päästeameti projektis "Kodud tuleohutuks". Probleemiks on nõuetele vastavate veevõtukohtade puudumine vallas.

2023. aasta alguses loodi Jõhvi Vallavalitsuse juurde turvalisuse komisjon. Komisjoni kuuluvad ka Politsei - ja Piirivalveameti ja Päästeameti esindajad, kes on kaasatud uute projektide arendamiste ja planeerimiste protsessidesse.

TUGEVUSED

- Elanike terviseteadliku käitumise paranemine
- Ennetusele ja tervise edendamisele suunatud tegevused/ koolitused. Haridusasutuste suunitlus tervise edendamisse (oma köögis toidu valmistamine jms)
- Erinevate tervise- ja rahvaspordivõimaluste

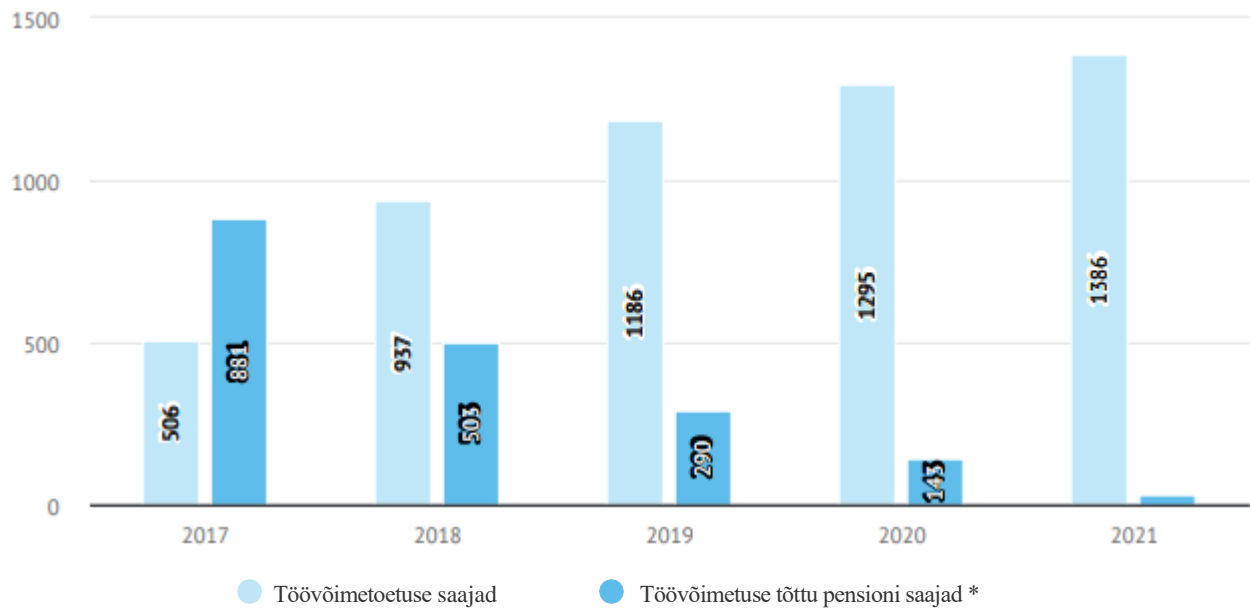
NÕRKUSED

- Puudub regulaarne teadlik tervisekäitumise programmide rakendamine (alkohol, tubakas)
- Rahva tervis on halvenenud, samuti on elanike hinnang oma tervisele väga madal
- Elanike madal tuleohutusosalane teadlikkus

olemasolu (ujulad, spordikeskus), sh mitmekülgne rahvaspordiürituste valik

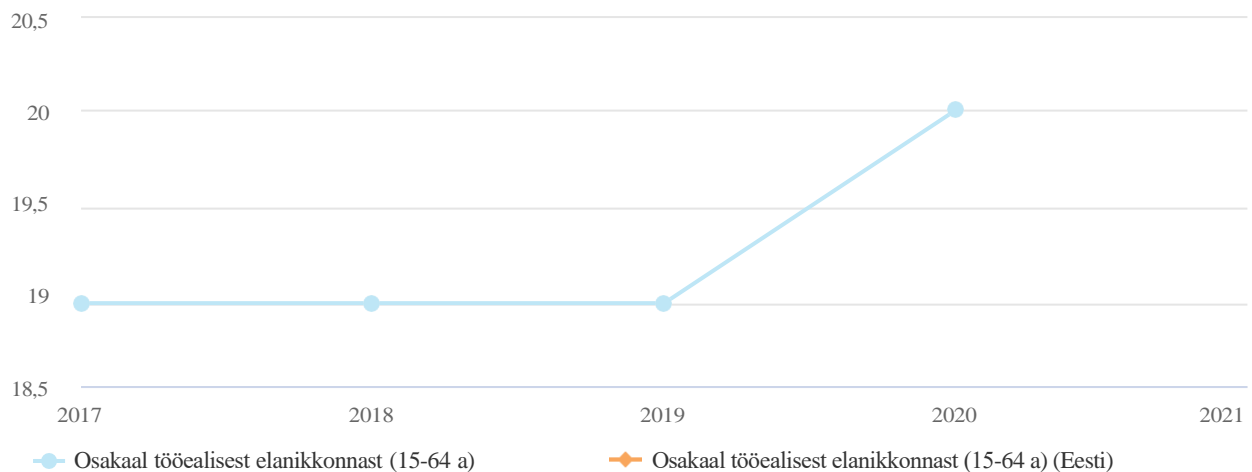
1.3 Haavatavad sihtrühmad

1.3.1 Vähenenud töövõimega inimesed

Joonis 1.3.1.a Töövõimetoetuse saajad ning töövõimetus tõttu pensioni saajad

Allikad: Töötukassa andmed: <https://www.tootukassa.ee/et/statistika-ja-uuringud/peamised-statistilised-naitajad/toovoime-hindamine>, <https://www.tootukassa.ee/et/statistika-ja-uuringud/peamised-statistilised-naitajad/toovoimetoetus>, Sotsiaalkindlustusamet: töövõimetus tõttu pensioni saajad (vana süsteem)

Joonis 1.3.1.b Osakaal (%) võrreldes Eesti keskmisega

Allikad: Töötukassa andmed: <https://www.tootukassa.ee/et/statistika-ja-uuringud/peamised-statistilised-naitajad/toovoime-hindamine>, <https://www.tootukassa.ee/et/statistika-ja-uuringud/peamised-statistilised-naitajad/toovoimetoetus>, Sotsiaalkindlustusamet: töövõimetus tõttu pensioni saajad (vana süsteem)

Analüüs

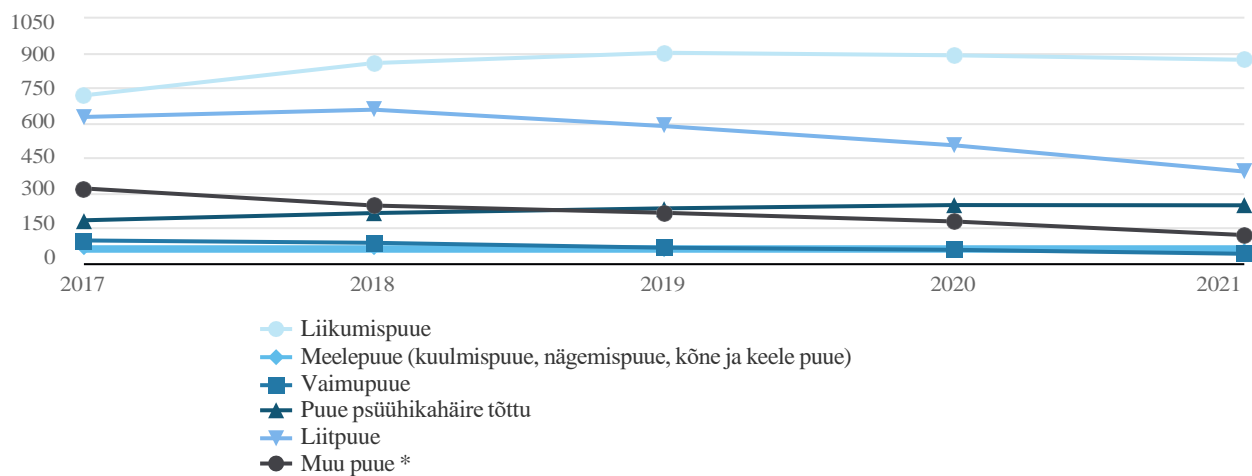
Osalise ja puuduva töövõimega inimeste arv Jõhvi vallas 2017-2022

	osalise töövõimega	puuduva töövõimega	kokku
2017	481	151	632
2018	773	272	1045
2019	907	333	1240
2020	970	388	1358
2021	910	414	1324
2022	794	402	1196

Osalise ja puuduva töövõimega isikute arv Jõhvi vallas on langustrendis. Kohaliku omavalitsuse poolt sihtrühmale pakutavad toetused ja teenused on piisavad.

1.3.2 Puudega inimesed

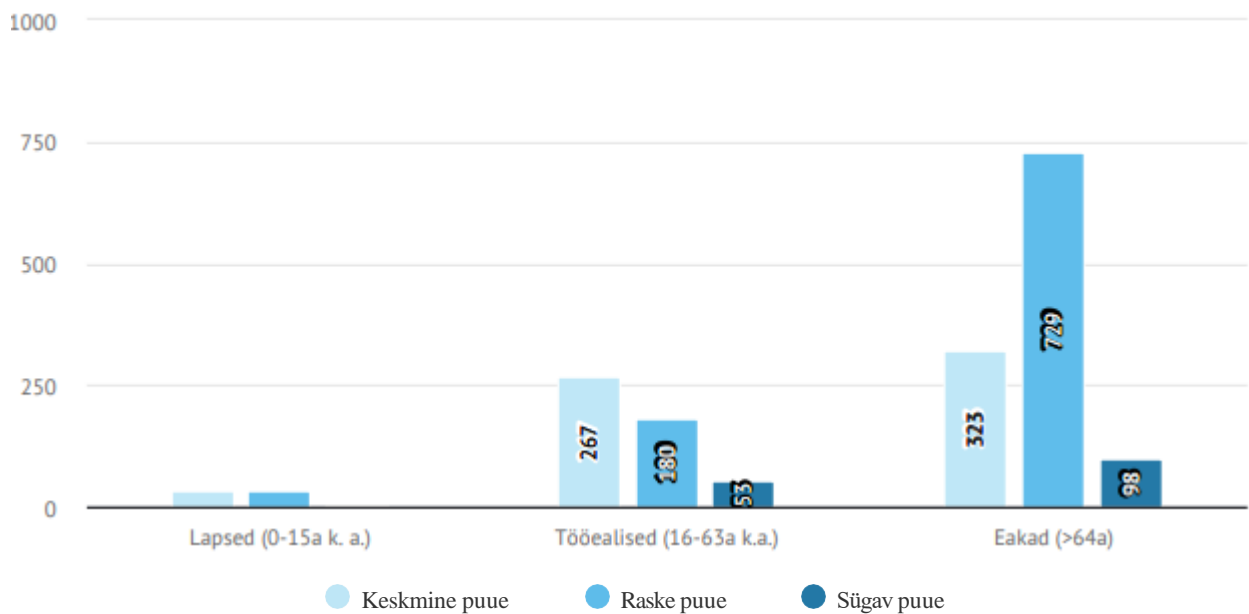
Puudega inimesed domineeriva puude liigi järgi

	2017	2018	2019	2020	2021
Liikumispuue	716	854	898	887	868
Meelepuue (kuulmispuue, nägemispuue, kõne ja keele puue)	68	65	62	62	53
Vaimupuue	97	87	66	57	40
Puue psüühikahäire tõttu	183	214	234	248	247
Liitpuue	624	655	585	503	391
Muu puue *	319	246	215	178	120

Joonis 1.3.2.a Puudega inimesed domineeriva puude liigi järgi

Puudega inimesed puude raskusastme ja vanuserühma järgi aasta lõpu seisuga

	Lapsed (0-15a k. a.)	Tööealised (16-63a k.a.)	Eakad (>64a)
Keskmine puue	34	267	323
Raske puue	32	180	729
Sügav puue	4	53	98

Joonis 1.3.2.b Puudega inimesed puude raskusastme ja vanuserühma järgi aasta lõpu seisuga

Analüüs

Kuigi statistilised andmed näitavad puudega isikute arvu vähenemist, siis tegelik abivajajate hulk ei ole vähenenud vaid suurenenud.

Psüühikahäiretega inimeste hulk on püsinud viimase kolme aasta jooksul küll enamvähem samal tasemel, kuid 2021. aasta näitajad on väikeses tõususes.

Psüühikahäire on pigem aladiagnoositud, kuna isikud ei pöördu arsti poole. Probleemiks on ka psühhiaatrite ja kliiniliste psühholoogide vähesus, eriti eesti keelt kõnelevate spetsilistide puudus.

Alates 2020. a on läbi Sotsiaalkindlustusameti projekti "Isikukeskse erihoolekande mudeli rakendamine kohalikus omavalitsuses" toetatud psüühikahäiretega inimesi ja nende lähedasi.

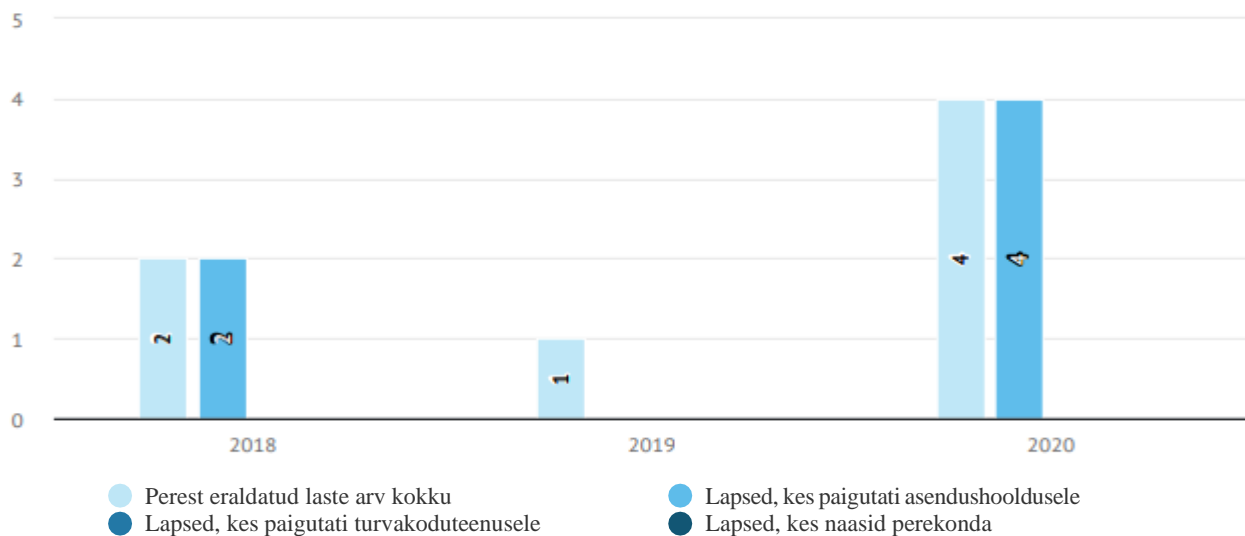
Statistika järgi domineerib Jõhvi vallas liikumispuue, eriti vanemaaliste seas. Vanemaaliste toetamiseks osutab kohalik omavalitsus koduteenuseid ja sotsiaaltransporditeenust.

Puuetega lastele on tagatud tugiteenused ning tugiteenuste vajadus on tõusvas trendis. Põhiline teenus, mida vajatakse, on tugiisikuteenus.

Elanikkond vananeb, samas inimeste teadlikkus teenustest tõuseb. Erinevate teenuste sisu muutub vastavalt inimeste vajadustele, mis võimaldab jõuda suurema hulga abivajajateni.

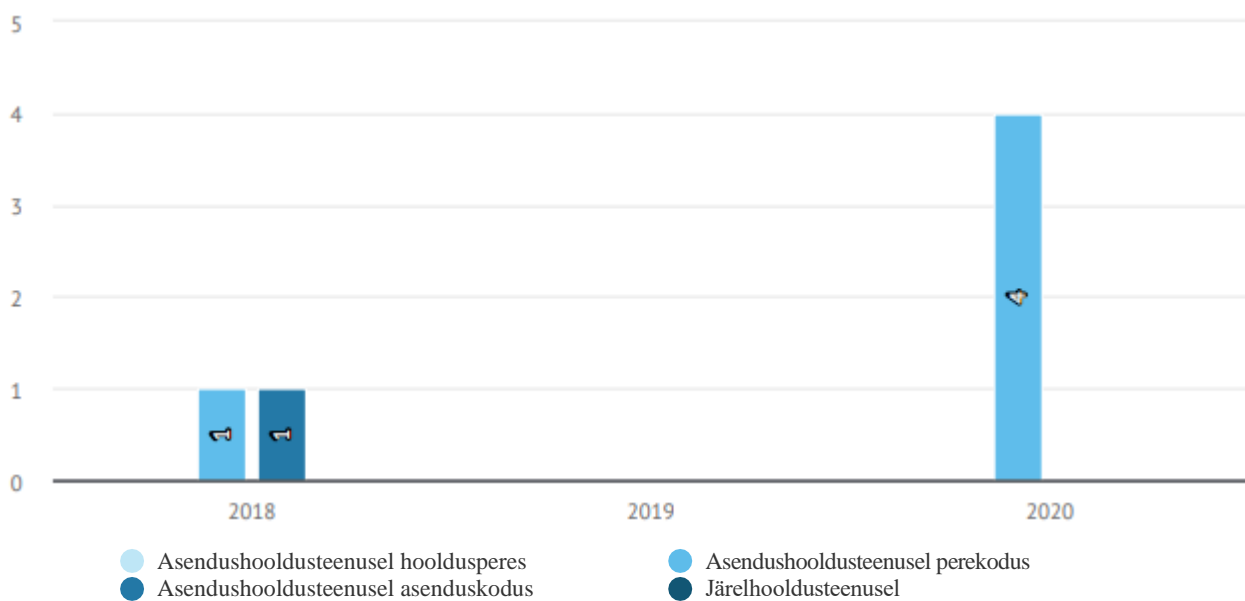
Riigipoolne kohustuste lisamine kohalikele omavalitsustele tõstab haldus- ja finantskoormust.

1.3.3 Vanemliku hoolitsuseta ja abivajavad lapsed

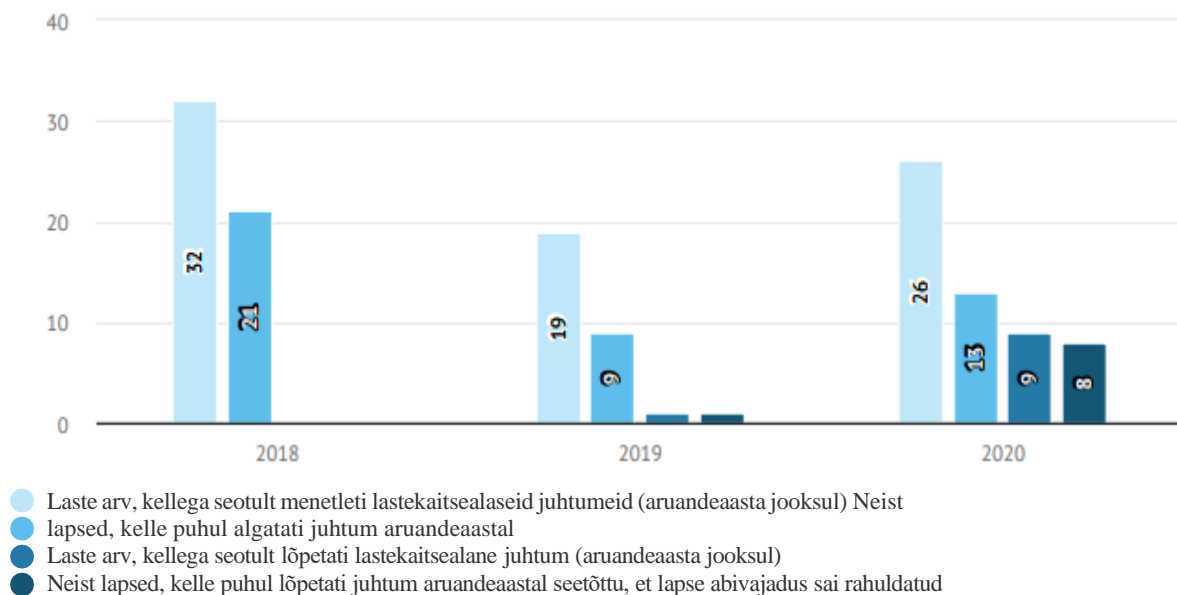
Joonis 1.3.3.a Lapsed, kes eraldati perest (aasta jooksul)

Allikad: SoM (S-veeb); STAR andmebaas, KOV

Joonis 1.3.3.b Asendus- ja järelhooldusteenuse osutamine (aasta jooksul)

Allikad: SoM (S-veeb); STAR andmebaas, KOV

Joonis 1.3.3.c Lastekaitsealased juhtumid

Allikad: SoM (S-veeb); STAR andmebaas, KOV

Analüüs

Lastekaitsejuhtumite arv näitab tõusutrendi ning juhtumid on tavapäraselt pikaajalised. Laste perest eraldamise juhtumid on äärmuslikud, põhjused erinevad - lapse sattumine hädaohtu, lapse hooletusse jätmine, väärkohtlemine. Kohaliku omavalitsuse tasandil tuleb rohkem tähelepanu pöörata ennetustegevusele. Oluline on tõhustada valdkondade ülest koostööd, et märgata probleeme varem ja vajadusel sekkuda. Tuleks parendada kohaliku omavalitsuse võimalusi vanemate toetamiseks: nõustamine, jõustamine, käitumisjuhiste andmine, rahaline abi (toimetulekutoetus jm.), toetavad teenused (tugiisiku teenus, psühholoogi teenus, võlanõustamine).

Hooldusperesid on piirkonnas vähe ja nende valmisolek ei kattu kohaliku omavalitsuse vajadustega. Enim soovitakse perre võtta 1-2 väikelast, samas on omavalitsusel sageli vaja leida kodu suurematele lastele või ühe pere mitmele lapsele. Samuti eelistatakse leida hoolduspere võimalikult lähedal (maakonna piirides).

Hooldusperede valimise ja ettevalmistamisega tegeleb Sotsiaalkindlustusamet. Kohalikul omavalitsusel puudub ülevaade peredest ning samuti võimalus hoolduspere määramisel kaasa rääkida.

Hoolduspered asuvad teistes omavalitsustes sh väljapool Ida-Virumaad.

Kuna hoolduspered Jõhvi vallas puuduvad, siis tuleb vanemliku hoolitsuseta lapsed suunata asendushooldusele. Alates 2020. aastast on vanemlike hoolitsuseta laste suunamine asendushooldusele tõusutrendis. Lisandunud on ka suure abivajadusega kompleksstraumadega lapsed, kes asendushooldusel olles vajavad veel täiendavalt tugiteenuseid (nt tugisikuteenus).

1.3 Haavatavad sihtrühmad. Kokkuvõte

Kokkuvõte:

Vähenenud töövõimega inimeste arv on Jõhvi vallas langustrendis. Kohaliku omavalitsuse poolt pakutavad toetused ja teenused on piisavad. Puudega inimeste koguarv on samuti langustrendis, aga samas psüühikahäirega inimeste arv näitab väikest tõusu. Puudega inimeste hulgas on domineerivaks liikumispuue. Inimesed vajavad sagedamini kodukohandust, koduteenust, sotsiaaltransporditeenust. Arendamist vajab sotsiaalse rehabilitatsiooni teenus tööealistele.

Jätkuvalt tuleb toetada võimalust saada Jõhvi vallas kohapeal kvaliteetseid erihoolekandeteenuseid.

Jõhvi vallas toimib hea võrgustikutöö abivajavate lastega tegelemiseks. Hooldusperede vajalikkuse teadvustamisega on vaja järjepidevalt tegeleda. Suurenenud on lastekaitsejuhtumite arv ning juhtumite lahendamine on muutunud keerulisemaks.

TUGEVUSED

- Toimiv toetuste ja teenuste võrgustik toetamaks vähenenud töövõimega ja puudega inimesi.
- Toimiv võrgustikutöö ja sotsiaalse rehabilitatsiooni teenus kohapeal abivajavatele lastele
- Kvaliteetse erihoolekandeteenuse kättesaadavus täisealistele kohapeal

NÕRKUSED

- Erialaspetsialistide puudus (psühhiaatrid ja kliinilised psühholoogid)
- Hooldusperede ebapiisavus
- Lastekaitsejuhtumite arvu suurenemine

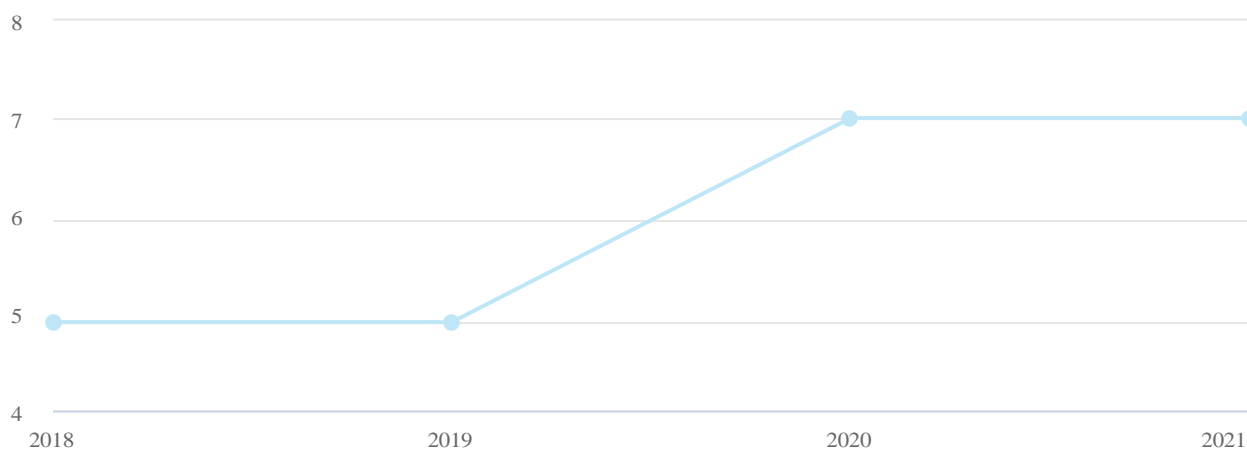
1.4 Tööturg

1.4.1 Registreeritud töötus

Tabel 1.4.1.1 Registreeritud töötus. Registreeritud töötute arv aastate lõikes

	2018	2019	2020	2021
Töötute arv	395	391	513	499

Allikad: [Statistikaameti andmebaas, tabel TT064](#)
[Töötukassa andmed](#)

	2018	2019	2020	2021
Töötuse määr (%)	5	5	7	7

Joonis 1.4.1.a Registreeritud töötus. Registreeritud töötuse määr aastate lõikes

Allikad: [Statistikaameti andmebaas, tabel TT064](#)
[Töötukassa andmed](#)

Analüüs

Töötuse numbreid vaadates on näha, et 2020. aastal tõusis töötuse määr 5%lt 7%-ni. 2020. aastal tõusis töötuse määr Eestis, sealhulgas Jõhvi vallas, koroonapandeemia mõjul. Pandeemia põhjustas mitmete ettevõtete sulgemise, piirangute kehtestamise ning majandusliku ebakindluse, mis omakorda tõi kaasa tööpuuduse suurenemise.

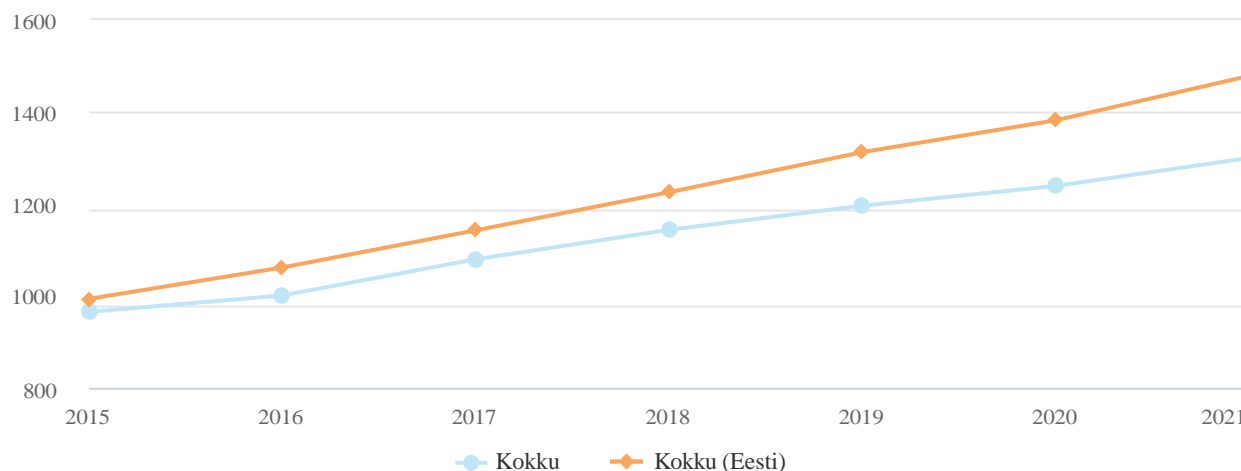
Kõik need tegurid, nagu pikaajaline tööturult eemalolek, madal kvalifikatsioon, tööandjate kõrged nõudmised ja töötute suured ootused töötasudele, mõjutavad oluliselt inimeste vaimset tervist. Need tegurid võivad luua takistusi tööle saamisel ning omada negatiivset mõju inimeste heaolule.

Jõhvi vallas on töötute arv aastate jooksul suurenenud. Kui 2018. aastal oli töötuid 395 inimest, siis 2021. aastal oli see arv tõusnud juba 499 inimeseni. Töötuse suurenemine võib tekitada stressi, ärevust ja madalamat enesehinnangut nende jaoks, kes ei suuda leida sobivat tööd või on pikemat aega tööturult eemal olnud.

Vallavalitsus mõistab nende probleemide olulisust ning panustab oma elanike vaimse ja füüsilise tervise toetamise erinevate meetmete kaudu. Nende meetmete eesmärk võib olla näiteks tööhõiveprogrammide pakkumine, kvalifikatsiooni tõstmise võimaluste loomine ja tööandjatega koostöö tegemine, et leida lahendusi tööturul esinevatele väljakutsetele.

Oluline on jätkata tööd nende teguritega tegelemisel ja luua tingimused, mis soodustavad tööle saamist ning toetavad inimeste vaimset tervist Jõhvi vallas ja kogu ühiskonnas tervikuna.

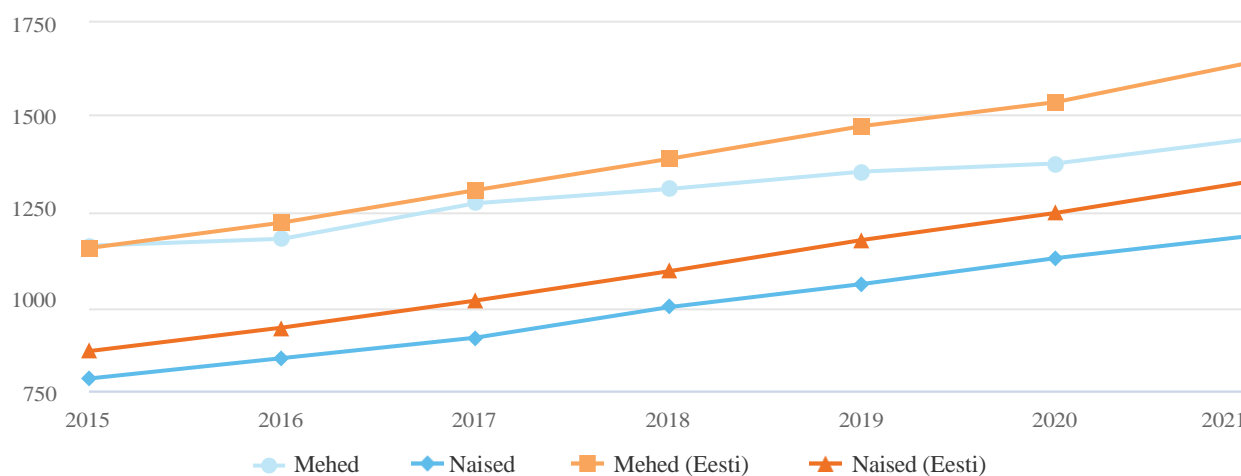
1.4.2 Palgatöötajate keskmine brutotulu

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Kokku	986	1020	1095	1156	1206	1247	1305
Kokku (Eesti)	1013	1078	1155	1234	1317	1383	1475

Joonis 1.4.2.a Palgatöötajate keskmine brutotulu (eurodes). Palgatöötajate keskmine brutotulu "kokku" aastate lõikes

Allikad: [Statistikaameti andmebaas, tabel ST004](#)

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Mehed	1161	1179	1271	1308	1353	1374	1437
Naised	817	870	923	1002	1062	1129	1186
Mehed (Eesti)	1155	1221	1305	1386	1471	1533	1635
Naised (Eesti)	888	949	1019	1095	1176	1246	1327

Joonis 1.4.2.b Palgatöötajate keskmine brutotulu võrreldes Eesti keskmisega. Palgatöötajate keskmine brutotulu mehed/naised aastate lõikes

Allikad: [Statistikaameti andmebaas, tabel ST004](#)

Analüüs

Statistikaameti andmete kohaselt on näha, et inimeste töötasud on viimase 7 aasta jooksul kasvanud. Palgad on tõusnud keskmiselt 319 eurot, mis moodustab umbes 32% kasvu võrreldes aastaga 2015.

Eesti palgatöötajate keskmine brutotulu on läbi aastate olnud kõrgem kui Jõhvi valla töötajate keskmine brutotulu. Selge erinevus brutotulu suurenemises on märgata alates 2017. aastast. Aastaks 2021 oli Jõhvi keskmine brutotulu tõusnud 1305 euroni, kuid Eesti keskmine oli ikkagi 170 euro võrra suurem.

Statistikaameti andmetel oli 2021. aastal Ida-Virumaal kõige suurem keskmine brutotöötasu Toila vallas (1387 eurot), Jõhvi oli maakonna võrdluses teisel kohal (1305 eurot).

Vanuseliselt oli kõige suurem keskmine töötasu vanuserühmas 25-49-aastased (1446 eurot), samas kui kõige väiksem töötasu oli alla 25-aastastel (906 eurot).

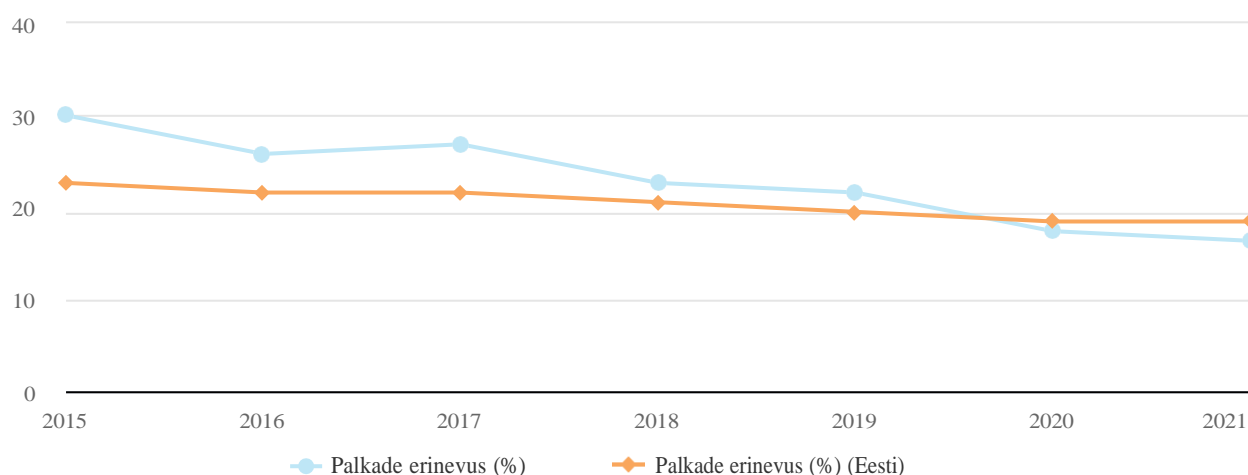
2021. aastal oli Jõhvis meeste keskmine töötasu 1437 eurot, kõrgeim oli vanuserühmas 25-49-aastased (1584 eurot) ja väikseim alla 25-aastastel (981 eurot). Naiste keskmine töötasu oli 1186 eurot, kõrgeim oli samuti vanuserühmas 25-49-aastased (1297 eurot) ja väikseim alla 25-aastastel (841 eurot). Sellest statistikast nähtub ka meeste ja naiste keskmise brutopalgaga erinevus just meeste kasuks. Võrdluseks Ida-Virumaa meeste keskmine brutotulu oli 1287 eurot ja naiste keskmine brutotulu oli 1013 eurot.

Keskmiselt on kõige paremini tasustatud vanuserühm 25-49-aastased, samas kui alla 25-aastastel on töötasud kõige madalamad. Samuti võib märgata, et vanuserühmas 63+ on töötasud samuti madalamad. Nii meeste kui naiste puhul oli töötasu vanuserühmas 63+ umbes 80 eurot kõrgem kui alla 25-aastastel noortel.

Palgatöötajaid oli 2021. aastal Jõhvis kokku 4050, neist 1930 mehed ja 2020 naised.

2021. aastal oli Ida-Virumaa keskmine brutotasu 1146 eurot ja see on võrreldes teiste maakondadega Eesti kõige väiksem keskmine brutotulu.

1.4.3 Sooline palgalõhe

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Palkade erinevus (%)	30	26	27	23	22	18	17
Palkade erinevus (%) (Eesti)	23	22	22	21	20	19	19

Joonis 1.4.3.a Sooline palgalõhe. Meeste ja naiste kuukeskmise brutotulu erinevuse protsent aastate lõikes

Allikad: [Statistikaameti andmebaas, tabel ST004](#)

Analüüs

Töötasud Jõhvi vallas on võrreldes Eesti keskmisega väiksemad. Aastate lõikes on palgalõhe olnud langustrendis. 2021. aastal oli Jõhvi vallas sooline palgalõhe väiksem kui Eestis keskmiselt. Statistiliste andmete põhjal hakkas palgalõhe vähenema 2019. aasta lõpus ning numbriliselt on keskmine palgavahe olnud alates 2019. aastast alla 300 euro.

2021. aastal tõusis Eestis keskmine palgavahe üle 300 euro. Üldiselt on palgalõhe Eestis vähenemas: 2015. aastal oli keskmine palgavahe 23%, kuid 2021. aastal oli see vähenenud 19%. Jõhvi vallas oli 2015. aastal palkade erinevus 30%, kuid 2021. aastal 17%. Seega on viie aastaga Jõhvi vallas palgavahe vähenenud 13%. Viimase kolme aasta jooksul (2019-2021) on keskmine palgavahe meeste ja naiste vahel Jõhvi vallas olnud umbes 250 eurot. See tähendab, et Jõhvis on olukord palgalõhe osas parem kui Eestis keskmiselt.

1.4.4 Majanduslik aktiivsus

Tabel 1.4.4.1 Majanduslik aktiivsus. Aastate ja ettevõtte suuruse (mikro, väike, kesk, suur) lõikes

	2017	2018	2019	2020	2021
Mikroettevõtte (0-9 töötajat)	788	798	768	804	833
Väikeettevõtte (10-49 töötajat)	71	77	82	76	67
Keskettevõtte (50-249 töötajat)	8	9	9	9	6
Suureettevõtte (üle 250 töötaja)	3	4	2	2	2

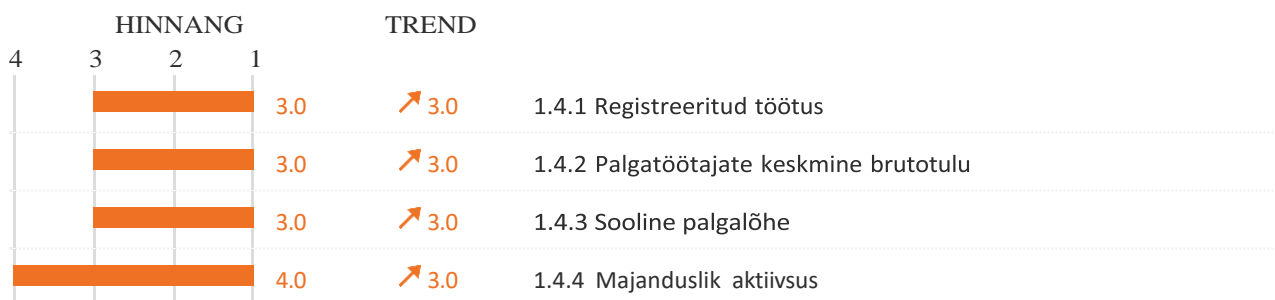
Allikad: [Statistikaameti andmebaas, tabel ER032](#)

Analüüs

Jõhvi vallas kasvas aastatel 2017-2022 eelkõige mikroettevõtete arv. Mikroettevõtete arv suurenes aastaks 2021 kuni 833-ni ehk 10,5%. Väikeettevõtete arv on olnud pigem langustrendis, kuigi kuni 2019. aastani oli ka seal väike tõus (11,5 %). Pandeemia tõttu vähenes turismi-, toidlustus-, reisi- ja meelelahutussektori tegevus ning sellest oli tingitud ka väike- ja keskettevõtete arvu vähenemine. Aastal 2021 vähenes väikeettevõtete arv 67 ettevõtetni ehk 18,3%, keskettevõtete arv vähenes võrreldes 2019. aastaga 30%. Suureettevõtete arv on jäänud viimasel kolmel aastal samaks.

Statistikaameti andmetel tegutses 2021. aastal Jõhvi vallas kokku 908 ettevõtet, kes pakkusid 5079 töökohta.

1.4 Tööturg. Kokkuvõte

Kokkuvõte:

Jõhvi valla geograafiline asukoht soodustab ettevõtjaid investeerimisotsuste tegemisel. Jõhvi valla kiire arenguga kasvab ka ettevõtlussektor. Piirkonnas on stabiilne keskmine suurusega ja

väikeettevõtete arv. Viimase aja olulisemate arendustegevuste eesotsas on olnud SA Ida-Viru Investeeringute Agentuur (IVIA). IVIA tegeleb Jõhvi vallas hetkel kahe projektiga, mis toovad kaasa töökohtade loomise:

1. Jõhvi äriparki planeeritud investeeringud aastateks 2023-2028: 1) IVIA - taristu rajamine (2. etapp) - investeering umbes 1,5 miljonit eurot; 2) eraettevõtjad - investeeringud tootmis- ja logistikaettevõtetesse - umbes 60 miljonit eurot, loodavate töökohtade arv - umbes 200.

2. Jõhvi digi- ja multimeedia inkubaator koos filmistuudiotega aastateks 2023-2028: 1) IVIA - digi- ja multimeedia inkubaatori rajamine - investeering umbes 15 miljonit eurot; 2) IVIA ja eraettevõtjad - loodavate töökohtade arv inkubaatoris - umbes 60.

2023. aastal avas OÜ Truck Trading Estonia Jõhvi tööstuspargis DAFi veoautode müügi- ja remondiesinduse ning loodetakse luua 1000 töökohta Ida-Virumaal.

TUGEVUSED

- Väike- ja suurettevõtete stabiilsus
- Jõhvi tööstuspargi ja uute tehnoloogiate areng
- Uute töökohtade tekitamine

NÕRKUSED

- Kvalifitseeritud spetsialistide puudus
- Töötute suur osakaal
- Piirkonna madalad töötasud

1.5 Kuritegevus

1.5.1 Väärteod KOV'is

Tabel 1.5.1.1 Väärteod KOV`'s

	2017	2018	2019	2020	2021
Avaliku korra rikkumised (KarS § 262)	114	51	28	21	13
Alkoholiseaduse rikkumised	60	36	30	18	10
Alaealiste uimastite tarvitamisega seotud väärteod (sh alkoholiseaduse rikkumised, narkoväärteod (NPALS) ja tubakaseaduse rikkumised)	131	60	42	33	14
Joobes juhtimised (liiklusseadus § 224)	95	122	86	93	76

	2017	2018	2019	2020	2021
Avaliku korra rikkumised (KarS § 262)	114	51	28	21	13
Alkoholiseaduse rikkumised	60	36	30	18	10
Alaealiste uimastite tarvitamisega seotud väärteod (sh alkoholiseaduse rikkumised, narkoväärteod (NPALS) ja tubakaseaduse rikkumised)	131	60	42	33	14
Joobes juhtimised (liiklusseadus § 224)	95	122	86	93	76

Allikad: KOV

Analüüs

Väärtegude toimepanemine ja avaliku korra rikkumised Jõhvi valla territooriumil on langustrendis. Vähenenud on ka joobes juhtimiste arv ja alaealiste uimastite tarvitamisega seotud väärteod.

Põhilised probleemid:

- Avaliku korra vaates on probleemiks pneumorelvade kättesaadavus ja avalikus ruumis käitlemine. See on Ida-Viru piirkonna venekeelsele elanikkonnale omane suur probleem. Aastas on üle 70 juhtumi, kus täiskasvanud isik käitleb tulirelvale identset relvataolist eset avalikus ruumis. Juurpõhjuseks kultuuriline taust ja mentaliteet - relvade lembus. Teiseks puudulik teadlikkus avalikus kohas käitumise üldnõuetest.
- Alko- ja narkojoobes juhid liikluses on samuti problemaatiline. Viimasel ajal on kasvutrendis narkojoobes sõidukijuhid. Probleemiks on narkojoobes tabamine ja menetluslik tõendamine. Alkoholijoobes juhtide osas on probleemiks korduvrikkumised – tegemist on alkoholisõltlastega, kes vajaksid ravi või muud sekkumist.
- Narkootiliste ainete levik. Kerge kättesaadavus, sh alaealistele. Politsei poolt raske tuvastada ja tõendada, ajamahukad menetlused
- Poevargused – probleemiks jaekaubanduskettide ebapiisav võimekus panustada ennetavatesse ja sekkuvatesse meetmetesse. Süstemaatilised vargused esmatarbe esemete, alkoholi ja toiduainete osas. Ebapiisavad turvameetmed, sekkumine on tagantjärele, vahetu võimekus tuvastada ja reageerida poodidel puudub.

- Küberkelmused - selge sihtgrupp on venekeelne elanikkond. Probleemiks teadlikkuse puudus, kuna toimetavad teises inforuumis. Keelelise barjääri tõttu Eesti kommunikatsioonikanalid neid ei kõneta.
- Süüteomenetluse võimekus - pidevalt kasvavad menetlusmahud. Peamiselt vägivald, sh lähisuhtevägivald, vargused ja küberkelmused.

1.5.2 Perevägivalla/lähisuhtevägivalla käigus toime pandud kuriteojuhtumid

Tabel 1.5.2.1 Perevägivalla/lähisuhtevägivalla käigus toime pandud kuriteojuhtumid. Registreeritud KarS § 121 lg 2 p 2 kuritegude arvud

	2017	2018	2019	2020	2021
Lähisuhtevägivalla käigus toime pandud kuriteojuhtumid	25	59	77	52	32

Allikad: Politsei- ja Piirivalveamet (andmepäring)

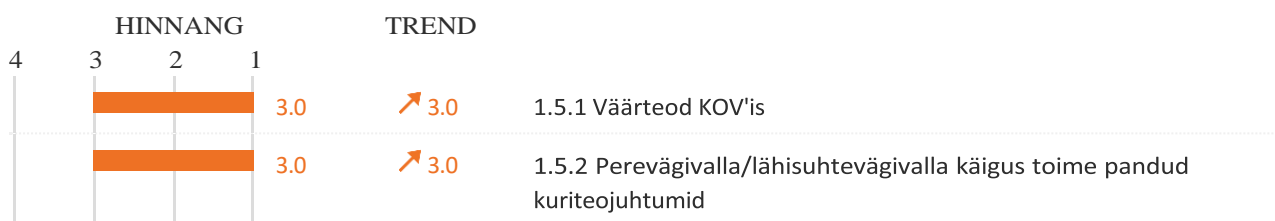
Analüüs

Statistilised andmed on võetud Politsei- ja Piirivalveameti infosüsteemist ALIS seisuga 13.02.2023.

Lähisuhtevägivalla kuritegude puhul puudub terviklik juhtumikorralduslik võrgustikutöö, mis aitab ohvril väljuda vägivallaringist. Pigem reageeritakse juhtumipõhiselt, kui vägivallategu on juba tehtud. Politsei on tugev reageerimises, kuid edasine juhtumikorraldus, mis eeldab juba pehmemaid sekkumisi ja koordineerimist, sh omavalitsuse poolt, on nõrk. Lähisuhtevägivald on kasvanud, eriti kuriteod. Probleemiks on ka abi saamine – kannatanud ei ole eriti nõus enda andmete edastamisega ohvriabile. Probleemiks on elanike mentaliteet, mis soodustab perevägivalda. Põhjuseks madal teadlikkus peremudelitest, stereotüüpne suhtumine, patriarhaalne peremudel ja soorollid. Probleemiks on ka alkoholi liigtarbimine ja sellega paralleelselt konfliktide lahendamise oskuse puudus.

Kahjuks on omavalitsuse meetmed ainult soovituslikud. Kui isikud ei soovi abi vastu võtta või oma eluviise muuta, siis omavalitsusel puuduvad sunnivahendid isiku rehabiliteerivale teenusele mineku kohustamiseks. Omavalitsus tegeleb juhtumikorraldusega, pakub mitmekülgset abi, suunab toetavatele teenustele, teeb koostööd politsei, ohvriabi ning teenusepakkujatega.

1.5 Kuritegevus. Kokkuvõte

Kokkuvõte:

Väärtegude toimepanemine ja avaliku korra rikkumised Jõhvi valla territooriumil on langustrendis. Vähenenud on ka juubes juhtimised, aga nende arv on jätkuvalt liiga suur. Kahjuks on kasvutrendis narkojuubes sõidukijuhtide arv. Alaealiste uimastite tarvitamisega seotud väärteod on vähenenud, kuid jätkuvalt on probleemiks narkootiliste ainete levik ja liiga kerge kättesaadavus.

Väärtegude ennetamiseks ja avastamiseks on Jõhvi valla territooriumile paigaldatud kaamerad, mille võrku on võimalik vastavalt vajadusele laiendada. Toimib esimene naabrivalvepiirkond Kahula külas. Plaanis on paigaldada

tänavavalgustus küladesse ja valgustada kõik kergliiklusteed. Need meetmed on olulised kuritegude ennetamiseks.

Lähisuhtevägivalla käigus toime pandud kuriteojuhtumid on taas languses, tõus oli tingitud koroonapandeemiast. Lähisuhtevägivalla juhtumitest teavitamine peaks olema valdkonnaülene, et kõik osapooled tegutseksid ühtse võrgustikuna. Hetkel puudub terviklik juhtumikorralduslik võrgustikutöö, mis aitab ohvriil väljuda vägivallaringist.

Politsei usaldusväärsus elanike seas on langenud, kuna menetlustele kulunud tähtajad on väga pikad ja tulemust tihti ei ole.

TUGEVUSED

- Inimeste teadlikkuse tõus lähisuhtevägivallast ja selle ennetamisest.
- Toimiv koostöö politsei ja kohaliku omavalitsuse vahel.
- Ennetustegevuse tulemusena on väärtegade arv langenud.

NÕRKUSED

- Puudub terviklik juhtumikorralduslik võrgustikutöö.
- Suur venekeelse elanikkonna osakaal ja nende vähene informeeritus, mille tulemusena on nad suuremas riskirühmas.
- Puudub järjepidev ennetustöö täiskasvanute hulgas (alkoholi liigtarbimine, narkootikumid jne).

2. Tervist toetav ja turvaline elukeskkond ning osalusvõimalused

2.1 Turvaline elukeskkond

2.1.1 Nõuetele vastava joogiveega varustatus

Analüüs

Allikas: Jõhvi valla ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni arendamise kava aastateks 2021-2032

Jõhvi vallas analüüsitakse sõltuvalt tarbimispunktist kaks kuni neli korda aastas joogiveekvaliteeti järgmistes punktides:

- Jõhvi linn
 - o Kutse tn 11, kaev/liitumispunkt
 - o Narva mnt 16, kaev/liitumispunkt
 - o Jaama tn 34, kaev/liitumispunkt
 - o Hariduse tn 5, kaev/liitumispunkt
- Kose küla
 - o Põllu tn 1, tänavakraan
- Edise (Aiandi) küla
 - o Aiandi 8, liitumispunkt
- OÜ Pesulux teeninduspiirkond
 - o Pargi 55, söökla

Joogiveega varustatuse eripärad:

Jõhvi

- Reservpuurkaevud on täielikult amortiseerunud ja kuuluvad tamponeerimisele.
- Osaliselt on olemasolevad veetorustikud amortiseerunud ning vajavad rekonstrueerimist. Rekonstrueerimine on vajalik, et tagada kvaliteetne joogivesi igas tarbijapunktis.
- Seoses kaevandustega on veevarustus piirkonnas (Malmi tn) raskendatud – ülemised veekihid on ammendatud.

Edise (Aiandi)

- Kasutusel olev puurkaevpump on eraomandis.
- Torustik on amortiseerunud.
- Puudub nõuetekohane tuletõrjerveevarustus.
- Edise küla veevõrguga (ca 5km peaveetorustikku De63) on ühendatud liiga palju tarbijaid. Edise külas asuva olemasoleva ühisveevärgi reservi puudumise tõttu ei ole ühisveevärgiga uute kinnistute liitumine võimalik. Uute liitumiste tagamiseks tuleb välja vahetada olemasolev ühisveetorustik De63 suurema läbimõõduga toru vastu või lahendada kinnistu veevarustus lokaalselt (kinnistu puurkaevu baasil). 2023. aastal on väljastatud ehitusload ühisveevärgi- ja kanalisatsiooni ühendamiseks Jõhvi - Kohtla-Järve magistraaltrassidega.

Kose

- Kose küla olemasolevad veetorustikud on osaliselt amortiseerunud ja vajavad rekonstrueerimist.

Kahula

- Olemasolev puurkaevpump on amortiseerunud, veekvaliteet ei vasta nõuetele. Kahula küla on ühendatud läbi Tammiku ja Ahtme linnaosa Ahtme veetöötusjaamaga.

Tammiku

- Olemasolevad veetorustikud on amortiseerunud ja vajavad rekonstrueerimist.

2.1.2 Suplusvee kvaliteet

Analüüs

Jõhvi valla territooriumil ei ole ametlikke supluskohti.

2.1.3 Veeohutuse alane ennetustöö

Veeohutuse alane ennetustöö

Hinnangud

Veekogude ohutus

Jõhvi valla territooriumil ei ole ametlikke supluskohti. Kaardistamisel on valla territooriumil asuvad avatud tiigid sh veevõtukohad. Kõik tiigid ja veevõtukohad peavad üldjuhul olema piiratud aiaga. Kui selgub, et ohutus ei ole tagatud, siis sõltuvalt vajadusest võetakse kasutusele turvalisust ja heaolu tagavad meetmed.

Toetavad tegevused

Jõhvi valla kahes põhikoolis on olemas basseinid ja igal kooliaastal toimuvad ühes õppeveerandis ujumistunnid kõikidele õpilastele. Toimuvad ka mitmed erinevad ujumistrennid, kus lisaks ujuma õppimisele õpetatakse lastele ka veeohutusalasest teadlikkust. Koostöös Päästeametiga korraldatakse jätkuvalt veeohutusalasid koolitusi erinevatele vanuserühmadele.

Üksikute avalike ja mitte-avalike suplemiseks kasutatavate veekogude puhul on läbi mõeldud valvega seotud aspektid ning tagatakse regulaarset veekogude (sh nende ümbruse) heakorda ja hooldus. Toetavad tegevused on ühekordsed.

○ ○ ● ○
Väga halb Halb Pigem halb Pigem hea Väga hea

Avalike ja mitte-avalike suplemiseks kasutatavate veekogude puhul on läbi mõeldud valvega seotud aspektid ning tagatakse regulaarselt veekogude (sh nende ümbruse) heakord ja hooldus. Toetavad tegevused on läbimõeldud ja järjepidevad.

Analüüs

Kuna Jõhvi valla territooriumil ei ole avalikke ujumiskohti, siis otseselt turvalisust tõstvaid meetmeid ei ole vaja rakendada. Ennetustegevusena toimuvad laste teadlikkuse tõstmiseks ja ohutuse tagamiseks veeohutusalasel koolitused, samuti on olulise tähtsusega koolide ujumistunnid ja ujumistrennid.

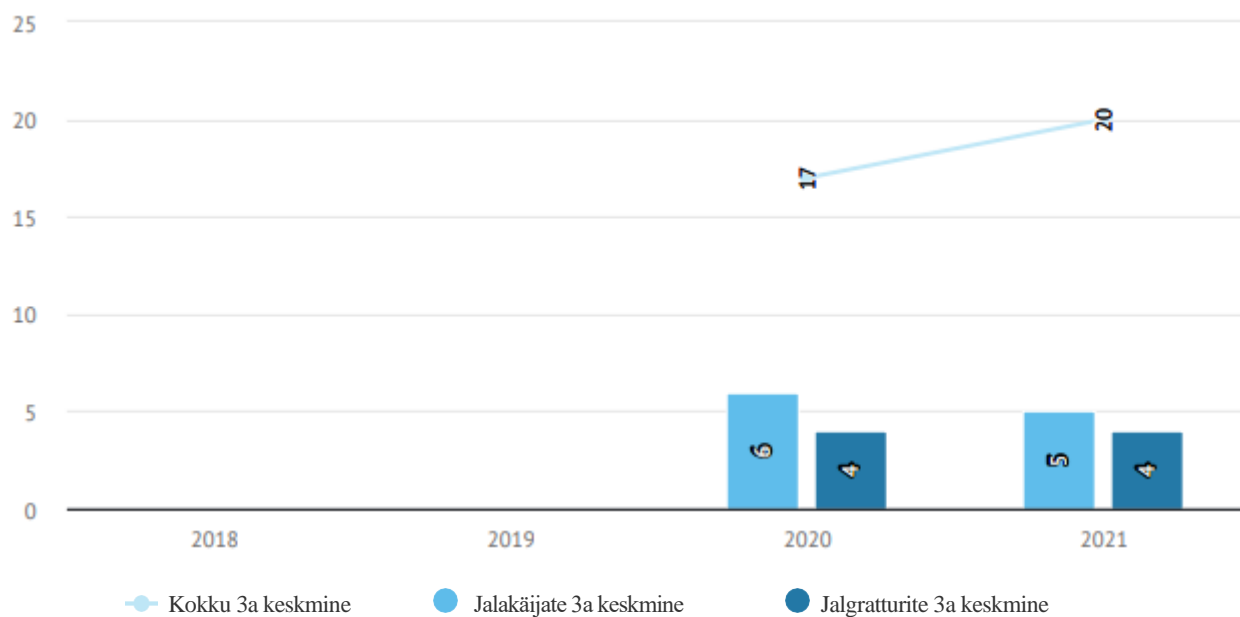
Lisaks teavitatakse üldsust, enne ja kogu suplusperioodi ajal, läbi erinevate meediavormide veeohutuse teemadel. Päästeamet on kaasatud mitmetel valla avalikel üritustel, kus jagatakse inimestele erinevat ennetavat teavet.

2.1.4 Inimkannatanutega liiklusõnnetused

Tabel 2.1.4.1 Inimkannatanutega liiklusõnnetused. Juhtumite arv aastate, jalakäijate ja jalgratturite lõikes

	2018	2019	2020	2021
Jalakäijatega	5	6	6	4
Jalgratturitega	2	1	8	4

Allikad: [Tervise Arengu Instituudi Tervisestatistika andmebaas, tabel LO01](#), [Kindlustusjuhtumite virtuaalne kaart](#)

	2018	2019	2020	2021
Kokku 3a keskmine			17	20
Jalakäijate 3a keskmine			6	5
Jalgratturite 3a keskmine			4	4

Joonis 2.1.4.a Inimkannatanutega liiklusõnnetused. Inimkannatanutega liiklusõnnetuste koguarv (joondiagramm), jalgratturitega õnnetuste arv (tulp) ja jalakäijatega õnnetuste arv (tulp) kolme aasta keskmiste lõikes

Allikad: Tervise Arengu Instituudi Tervisestatistika andmebaas, tabel LO01, Kindlustusjuhtumite virtuaalne kaart

Analüüs

Inimkannatanutega liiklusõnnetuste statistika näitab 2021. aastal langustrendi. Kohalik omavalitsus pöörab järjest enam tähelepanu ennetustegevusele. Koolides ja lasteaedades viiakse läbi erinevaid liiklusohutusosalaseid koolitusi. Valla liiklutaristust muudetakse järk-järgult ohutumaks (nt kergliiklusteede rajamine, ülekäigukohtade parem märgistamine ja valgustamine).

2.1.5 Tabatud joobes sõidukijuhid

Analüüs

Kuigi joobes sõidukijuhtide arv Jõhvi vallas näitab 2021. aastal langustrendi on alkoholi- ja narkojoobes juhid liikluses endiselt tõsine probleem.

Viimasel ajal on kasvutrendis narkojoobes sõidukijuhid. Probleemiks on nende tabamine ja menetluslik tõendamine.

Alkoholijoobes juhtide osas on probleemiks korduvrikkumised – tegemist on alkoholisõltlastega, kes vajaksid ravi või muud sekkumist.

2.1.6 Liiklusohutuse alane ennetustöö

Liiklusohutuse alane ennetustöö

Hinnangud

Liiklusohutus lasteasutuste ümbruses

Tänavavalgustus on olemas ja ülekäiguradade juurde on lisatud täiendav valgustus.

Sõidukiirus on piiratud teekünnistega ning liikluskorraldusvahenditega.

Toetavad ennetustegevused

Politsei viib läbi infopäevi lasteaedades ja koolides. Igal kevadel toimuvad koolides jalgrattakoolitused algklassiõpilastele. Laste ohutu liiklemise teadlikkuse tõstmine algab juba lasteaedades ja jätkub koolis (nt lapsed valmistavad ise helkureid).

Lasteasutuste liiklusohutuse analüüsimine ja vajadusel reageerimine (ülekäigurajad, sõidukiirus, valgustus) ei ole regulaarne. Toetavad tegevused on ühekordsed.

○ ○ ● ○
Väga halb Pigem halb Pigem hea Väga hea

Toimub regulaarne lasteasutuste liiklusohutuse analüüsimine (ülekäigurajad, sõidukiirus, valgustus) ning vastavalt vajadusele reageeritakse. Toetavad tegevused on läbimõeldud ja järjepidevad.

Analüüs

Üldine hinnang liiklusohutusalasele ennetustööle on pigem hea. Toimub regulaarne lasteasutuste liiklusohutuse analüüsimine (ülekäigurajad, sõidukiirus, valgustus) ning vastavalt vajadusele reageeritakse. Toetavad tegevused on läbimõeldud ja järjepidevad. Valla elanike ettepanekuid arvestatakse ülekäiguradade planeerimisel ning sõidukiiruse piiramisel.

2.1.7 Tuleohutuse alane ennetustöö

Tuleohutusalase ennetustöö aspektid

Hinnangud

Tuleohutuse seire riskirühmade kodudes

Sotsiaalteenistuse spetsialistid pööravad kodukülastusi tehes tuleohutusnõuetele suurt tähelepanu. Vajadusel osutatakse elanikele esmast tuleohutusosalast nõustamist. Info ohtlikest elamistingimustest edastatakse päästeametile, kellega koostöös aidatakse elamistingimusi turvalisemaks muuta.

Kasutuseta hoonete järelevalve

Jõhvi vallas on kasutuseta 19 hoonet, neist 6 on eluhooned. Turvalisuse tagamiseks Politsei- ja Piirivalveamet, Päästeameti ja omavalitsuse esindajad kontrollivad regulaarselt antud hooneid. Jälgitakse, et hoonete sissepääsud oleksid kinni nii, et võõrad ei pääseks hoonete sisse. Võimalusel ümbritsetakse hooned aiaga. Toimub pidev suhtlus hoonete omanikega.

Toetavad tegevused

Omavalitsus teeb järjepidevat koostööd Päästeametiga sh projekti "Kodud tuleohutuks" raames. Samuti on Päästeamet korraldanud Jõhvi valla elanikele mitmeid koolitusi. Aastatel 2017 kuni 2022 toimusid mitmed koolitused, kuhu kaasati erinevaid sihtrühmi sh ajateenijaid, eakaid, õpetajaid, sotsiaalvaldkonna töötajaid jt. Aastatel 2017-2019 korraldati tuleohutusalaseid koolitusi ka töötutele.

Koostöös Päästeametiga on omavalitsus korraldanud lastele, nende teadlikkuse tõstmiseks, tuleohutusalaseid koolitusi. 2017. aastal sai tuleohutuslaseid koolitusi 386 last, 2018. aastal 497 last, 2019. aastal 320 last, 2020. aastal 234 last, 2021. aastal 379 last ja 2022. aastal 400 last.

Tuleohutuse seire ametnike koduviisi ajal ei ole süsteemne ning koostöö Päästeametiga vähene. Süsteemne kasutuseta hoonete järelevalve ei toimi. Toetavad tegevused on ühekordsed.

○ ○ ○ ○
Väga halb **Pigem halb** **Pigem hea** **Väga hea**

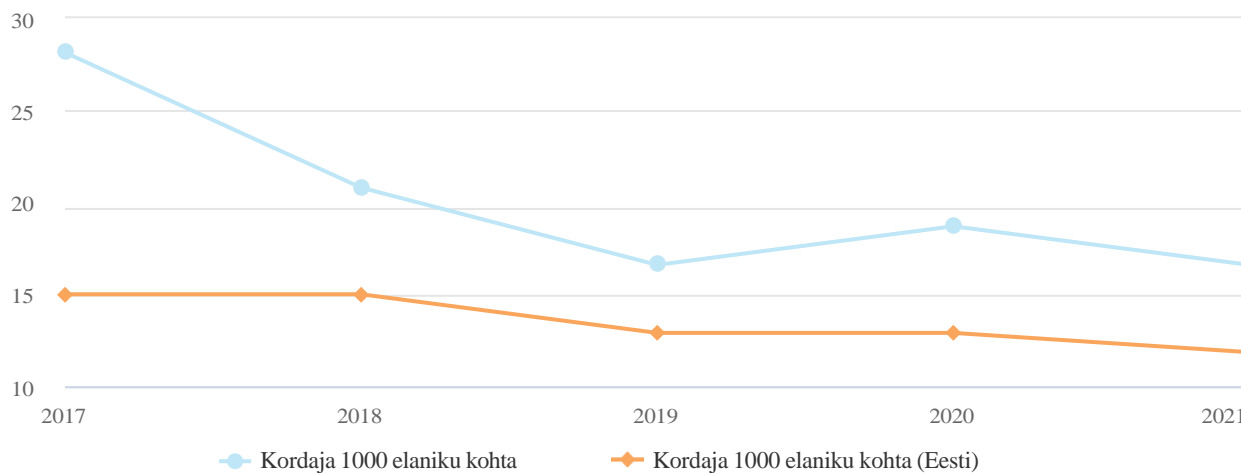
Toimub süsteemne tuleohutuse seire ametnike koduviisi ajal ja tihe koostöö Päästeametiga. Toimib süsteemne kasutuseta hoonete järelevalve. Toetavad tegevused on läbimõeldud ja järjepidevad.

Analüüs

Omavalitsus panustab läbi erinevate koolituste valla elanike tuleohutuse teadlikkuse tõstmisesse. Selleks tehakse tihedat koostööd vastavate asutustega. Omavalitsuses töötavad spetsialistid kaardistavad kodukülastuste käigus ühe osana ka tuleohutuse vaatenurgast inimeste elamistingimusi nt elektrikistid, juhtmed, küttekolded.

Lisaks elanike toetamisele omavalitsuse eelarvest on üheks võimaluseks aidata inimestel tuleohutlikke kodusid ohutumaks muuta ka läbi Päästeameti projekti “Kodud tuleohutuks“. Antud projektis on Jõhvi Vallavalitsus osalenud alates 2020. aastast. Ka aastal 2023 toimub jätkuvalt koostöö Jõhvi Vallavalitsuse ja Päästeameti vahel.

2.1.8 Varavastased süüteod

	2017	2018	2019	2020	2021
Kordaja 1000 elaniku kohta	28	21	17	19	17
Kordaja 1000 elaniku kohta (Eesti)	15	15	13	13	12

Joonis 2.1.8.a Varavastased süüteod. Süütegude kordaja ("kokku") aastate lõikes

Allikad: Politsei- ja Piirivalveamet,

Analüüs

Varavastased süüteod näitavad küll aastate (2017-2021) lõikes langustrendi, kuid Eesti keskmise näitajaga võrreldes on Jõhvi valla varavastaste süütegude suhtarvud palju kõrgemad.

Pikemaajalist trendi vaadates võib siiski väita, et süütegude arv ajas kahaneb. Politsei nähtavus kaubanduskeskustes ja avalikus ruumis on olnud Covid-19 pandeemia ajal toimunud patrulltegevuse tõttu viimastel aastatel suurem, millel võib olla ennetav mõju ka süütegude osas nn kaubandusruumis.

Inimeste teadlikkus oma vara kaitsmisest on suurenenud. Võimalus paigaldada valvekaameraid jmt on mugav ning seetõttu on suurenenud panustamine oma vara valvamisega.

Süütegude iseloom on muutunud. Paljud tegevused on kolinud internetikeskkonda, kasvavad kelmuste ja tööriistade varguste arvud.

2.1.9 Süütegude ennetamine ja kahjude vähendamine Kirjeldada,

kas ja kuidas viiakse KOV-is ellu järgmisi tegevusi:

Hinnang

Turvaline avalik ruum

Valgustuse olemasolu ja vajadustele vastavuse osas on veel arenguruumi. Turvakaamerate süsteem toimib, kuid seda süsteemi ei saa lõputult kasvatada. Teatud hulk turvakaameraid on paigaldatud vastavalt politsei soovitudele ning otse politseile läheb ka kaamerapilt. Tõenäoliselt on vaja täiendavaid kaameraid ning omavalitsusel luua ka iseseisev ajutise salvestamise võimekus.

Teenused

1.01.2018 kaotati ära maavalitsused ja nende juures töötavad alaealiste komisjonid. Selle tulemusel muutus kehtetuks alaealise mõjutusvahendite seadus, kus oli mõjutusvahendina võimalik rakendada õigusrikkumise toime pannud alaealisele erinevates noorte- või sotsiaalprogrammides osalemist või sotsiaalse rehabilitatsiooni teenuse või ravikuuride saamist. Käesoleval ajal on võimalik politseil, prokuratuuril, kohtul, kriminaalhooldajal või kohalikul omavalitsusel suure abivajadusega laps suunata osalema sotsiaalkindlustusameti kaudu MDFT pereteraapiasse. Kohalik omavalitsus saab suunata mitmekülgset abi vajava lapse sotsiaalse rehabilitatsiooni teenusele. Kinnise lasteasutuse teenuselt koju naasnud lapse toetamine toimub juhtumipõhiselt. Kohaliku omavalitsuse juhtumikorraldaja ehk lastekaitsetöötaja ülesanne on jätkutööd koordineerida ning koostöös võrgustikuga saada terviklik ülevaade lapse ja pere olukorrast ning vajadustest ja toetamise võimalustest. Jätkutoe mudeli järgimine eeldab, et lapse kogukonda naastes on tal olemas turvaline elukoht, lapse vastuvõtmiseks ettevalmistunud haridusasutus ja/või töökoht, perekonnas ja/või kogukonnas on lahendatud varasemad konfliktid, sobiv(ad) huvitegevus(ed), tagatud vajalike teenuste jätkumine, toetav võrgustik, turvaline usaldusisik. Jõhvis pole olnud vajadust pakkuda vanglast vabanenule tugiisikuteenust. Vanglast vabanenud isikule on sageli määratud kriminaalhooldusametnik, kes vastavalt vajadusele teeb koostööd omavalitsuse vastava spetsialistiga.

Toetavad ennetustegevused

Kuritegevuse olukorra kaardistamise ja analüüsimisega tegeleb politsei. Turvalisuse valdkonna koordineerimiseks ja probleemide valdkondade üleselt lahendamiseks moodustati 2023. aasta alguses vallavalitsuse juurde turvalisuse komisjon, kuhu on lisaks vallavalitsuse töötajatele kaasatud ka politsei ja päästeameti esindajad. 2022. ja 2023. aastal toimusid "Naabrivalve infopäevad. Kahula küla on liitunud Naabrivalvega.

Avaliku ruumi turvalisuse analüüsimine ei ole järjepidev. Toetavate teenuste tagamine ei ole läbi mõeldud ega korraldatud. Toetavad tegevused on ühekordsed.

Väga halb Pigem halb Pigem hea Väga hea

Toimub järjepidev avaliku ruumi turvalisuse analüüsimine ja vajadusel reageerimine. Läbi on mõeldud toetavate teenuste korraldus ja vajadusel tagatakse teenus. Toetavad tegevused on läbimõeldud ja järjepidevad.

Analüüs

Üldkokkuvõttes on olukord turvalisusega Jõhvi vallas rahuldav. Koostöö politseiga on hea. Kohaliku omavalitsuse tasandil oleks enam vaja tegeleda ennetavate meetmete rakendamisega.

2.1.10 Perevägivalda/lähisuhtevägivalda ennetamine

Palun kirjelda järgmisi aspekte

Hinnangud

Ennetavad teenused

Peamiseks ennetavaks tegevuseks on ühiskonna tasandil toimuv teadlikkuse tõstmine.

Tugi abivajajatele

Kui peres esineb vägivaldset käitumist, siis on võimalik isik suunata ohvriabi kaudu teraapiasse või KOV kaudu psühholoogilisele nõustamisele. Suure riskiga (oht elule ja rasketele tervisekahjustustele) lähisuhtevägivalda juhtumite puhul toimub koostöö erinevate osapoolte (ohvriabi, politsei, prokuratuuri ja KOV-i) vahel. Rakendatakse MARAC-i võrgustikupõhist juhtumikorralduse mudelit. Enamjaolt on tegemist paarisuhtega, kus ühel osapoolel on alkoholisõltuvus ja teine osapool on sõltuvussuhtes, millest on väga keeruline vabaneda. Ei soovita tunnistada sõltuvuse olemasolu ja ei olda valmis abi vastu võtma. Abivajavad isikud ootavad (sageli asjatult) teise osapoolte muutumist, mitte ei tegele endaga.

Toetavad tegevused

Paarisuhte koolituse vajaduse kaardistamine puudub. Koolitust ostetakse sisse vastavalt vajadusele või antakse isikutele vajalikud kontaktid ning isikud ise pöörduvad spetsialisti poole ja tasuvad oma teenuse eest. Elanikele perevägivalda/lähisuhtevägivalda teemal info jagamine on korraldatud riiklikult meedia kaudu. KOV jagab infot kodulehel, Facebookis ja valla ajalehes Jõhvi Teataja.

Ennetavaid teenuseid ei ole piisavalt. Tugi abivajajatele ei ole piisav. Toetavad tegevused on ühekordsed.

Väga halb Pigem halb Pigem hea Väga hea

Ennetavad teenuseid on piisavalt ja vastavad vajadustele. Tugi abivajajatele on kättesaadav ja vastab vajadustele. Toetavad tegevused on läbimõeldud ja järjepidevad.

Analüüs

Toimuvad pidevad kodukülastused politseiga riskiperedesse, nende kaardistamine ja regulaarne kontroll. Samuti toimub politseiga pidev infovahetus ja koostöö.

Analüüsides lähisuhtevägivalla käigus toime pandud kuriteojuhtumite arvu on näha langustendentsi. 2019. aastal oli 77 kuriteojuhtumit, 2020. aastal 52 ning 2021. aastal 32.

Üldine hinnang valdkonnale on pigem halb, kuna ennetavaid tegevusi ei ole piisavalt. Olemasolevatest toetusmeetmetest ei piisa ning toetavad tegevused on ühekordsed.

2.1 Turvaline elukeskkond. Kokkuvõte

Kokkuvõte:

Jõhvi valla piirkondlik eripära võrreldes enamiku teiste Eesti paikadega on selle paiknemine kaevandus- ja tööstuspiirkonna keskmises. Valla ruumilise ja ka sotsiaalse arengu üks tähtsamaid mõjutajaid viimase saja aasta jooksul ongi olnud mäetööstus (ja sellega kaasnevad tööstused). Käesolevaks ajaks on küll Jõhvi valla territooriumil kaevandamistegevus lõppenud, kuid selle jääkmõjud avalduvad veel aastakümnete vältel.

Kaevanduste tegevus ei ole juhtinud mitte ainult sotsiaalseid protsesse ja mõjusid looduskeskkonnale, vaid seadnud kitsendused ka hilisemale ehitustegevusele. Endised mäetööstuspiirkonnad ja tööstusalad on tihedalt läbipõimunud tänapäevase asustusega.

Üldkokkuvõttes on olukord elukeskkonna turvalisusega Jõhvi vallas siiski rahuldav. Õnnetusjuhtumite, süü- ja väärtegude arvukus on statistilises langustrendis. Koostöö politseiga, päästeametiga ja teiste riigiametitega on hea. Riigiametite poolt korraldatakse hulgaliselt ennetustegevusi. Kohaliku omavalitsuse tasandil tuleks samuti senisest enam tegeleda ennetavate meetmete rakendamisega.

TUGEVUSED

- Toimib tuleohutusalane koostöö päästeametiga
- Ohutusalane ennetustegevus on heal tasemel

NÕRKUSED

- Lähisuhtevägivalla ennetustegevuste ebapiisavus, tegevustes puudub süsteemsus ja järjepidevus

- Inimkannatanutega liiklusõnnetuste arv on langustrendis

- Teatud Jõhvi valla piirkondades on olemasolevad veetorustikud amortiseerunud ja vajavad rekonstrueerimist

- Narkojoobes sõidukijuhtide arv kasvutrendis

2.2 Elukeskkond ja planeeringud

2.2.1 Ühistranspordi korraldus

Ühistranspordi korraldus

Hinnangud

Nõudlus ja pakkumine

Hinnang teenusele ja vajadusele tuleb välja sõitajatest ehk ühistranspordi marsruut ja graafikud on koostatud elanike vajadustest lähtuvalt. Jõhvi valla ühistranspordi teenust kasutab umbes 1200 valla elanikku, keskeltläbi on ühistranspordi kasutuskordi ca 5000 korda kuus. Jõhvi vald on osaliselt hajaasustusega omavalitsus ja ühistranspordi vajavad rohkem maapiirkonnas elavad inimesed, selleks on sõlmitud eraldi tellimusvedude leping. Lisaks ühistranspordi marsruudile toimub Jõhvi vallas üks kord nädalas valla kaugematest küladest keskusesse ja tagasi tasuta tellimusvedu. Jõhvi vallal on üks bussiliin, mis sõidab vallasiseselt kuni Tammiku alevikuni. Valla elanikud aga soovivad, et ühistransport liiguks ka Kohtla-Järvel asuva Ida-Viru Keskhaiglani. Jõhvit läbivad mitmed maakonnaliinid ja Kohtla-Järve linna bussimarsruudid. Maakonnaliinid on tasuta, aga Kohtla-Järve linna bussimarsruudid on tasulised.

Rahastusmudel

Jõhvi vald tasub valla eelarvest tellimusvedude maksumuse 900€ kuus ja ühistranspordiliini maksumuse 13 000€ kuus. Valla eelarvest rahastatud ühistransport on valla elanikele tasuta.

Inimkeskus

Bussid on madalapõhjalised. Bussiootepaviljonid on valgustatud. Ligipääsetavus bussipeatustesse on rahuldav. Eraldi uuringut rahuolu kohta läbi viidud ei ole. Inimestel on võimalik oma ettepanekuid marsruutide/ sõidugraafikute muutmiseks teha vallavalitsusele erinevatel viisidel.

Teenuse nõudlust ja vajadustele vastavust ei analüüsita regulaarselt. Rahastusmudel ei ole jätkusuutlik ega arvesta kasutaja maksevõimet. Teenuse osutamisel ei ole piisavalt arvestatud inimkeskse.

Väga halb Pigem halb Pigem hea Väga hea

Teenuse nõudlust ja vastavust vajadustega analüüsitakse regulaarselt ning vajadusel reageeritakse. Rahastusmudel on jätkusuutlik ja arvestab kasutaja maksevõimet. Teenuse osutamisel on arvestatud inimkeske lähenemise aspektidega.

Analüüs

Ühistranspordiseadusest tulenevalt on vallal kohustus korraldada ühistranspordi oma territooriumil ning hinnang vallasisesele ühistranspordi korraldusele on pigem hea. Arvestades valla elanike vajadusi sõidab Jõhvi valla tellitud ning valla eelarvest rahastav ühistranspordi liinivedu alates 1. juulist 2023 ka Kohtla-Järvel asuva Ida-Viru Keskhaiglani. Lisaks vallasisesele bussiliinile on valla elanikel võimalik sõiduks kasutada ka Jõhvit läbivaid mitmeid maakonnaliine ja Kohtla-Järve linna bussimarsruute. Tellimusvedude vajadus ei ole ajas muutunud, noorem elanikkond kasutab oma transporti.

Linnas on bussiootepaviljonid hiljuti uuendatud, peatusteni viivad kergliiklusteed ja ülekäigurajad on peatuste lähedal Maapiirkondade bussiootepaviljonid on renoveeritud.

2.2.2 Koolitranspordi korraldus

Koolitranspordi kasutavate õpilaste arv

Tabel 2.2.2.1 Koolitranspordi kasutavate õpilaste arv

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Koolitranspordi kasutavate õpilaste arv	40	42	45	38	39	44	40

Koolitranspordi korraldus

Hinnangud

Nõudlus ja pakkumine

Koolitransport on osaliselt korraldatud tellimusvedudega (asulates, kus liinitransport ei kata vajadusi).

Suuremas osas on Jõhvi keskse asukoha tõttu (nii maakonnas kui linnastus) pakkumine kaetud liinitranspordiga. Koolibussi teenus ostetakse sisse avatud hankemenetluse raames. Teenust kasutatakse Jõhvi Kesklinna Kooli õppurite poolt, kes elavad maapiirkonnas. Tulenevalt Jõhvi Kesklinna Kooli asukohale bussijaama läheduses, ei vaja valdav osa kooli õppuritest koolibussi teenust (naaberomavalitsuste lapsed kasutavad kooli jõudmiseks maakonnaliine).

Rahastusmudel

Eksisteerib eriarvamusi naaberomavalitsustega rahastusmudeli osas (peamiselt Kohtla-Järve linnaga, mis ootaks Jõhvi poolt suuremat kaaspanustamist linnaliinide korraldamisel). Kõikidele Jõhvi valla munitsipaalüldhariduskoolides õppivatele õpilastele, kelle elukoht ei ole kooliga samas asulas (välja arvatud Jõhvi küla), kuid kelle elukoht on rahvastikuregistri andmetel Jõhvi vald, kompenseeritakse sõidukulu 100% ulatuses.

Inimkesksus

Liini- ja tellimusvedudele on kehtestatud piisavalt kõrged nõuded transpordivahendite kaasaegsuse (sh invaarustuse) osas.

Teenuse nõudlust ja vajadustele vastavust ei analüüsita regulaarselt. Rahastusmudel ei ole jätkusuutlik. Teenuse osutamisel ei ole piisavalt arvestatud inimkeskse lähenemise aspektidega.

○ ○ ● ○
Väga halb Pigem halb Pigem hea Väga hea

Teenuse nõudlust ja vastavust vajadustega analüüsitakse regulaarselt ning vajadusel reageeritakse. Rahastusmudel on jätkusuutlik. Teenuse osutamisel on arvestatud inimkeskse lähenemise aspektidega.

Analüüs

Koolitranspordi korraldus Jõhvi vallas on rahuldav. Transport on korraldatud osaliselt liinivedudega (asulates, kus liinitransport ei kata vajadusi). Lisaks vallasisesele bussiliinile on valla lastel võimalik sõiduks kooli kasutada ka Jõhvit läbivaid mitmeid maakonnaliine ja Kohtla-Järve linna bussimarsruute.

Võimalik arengukoht on tulevikuperspektiivis nn lasteaiabuss (kasutusel mõnel pool Eestis ja välisriikides), kus vanemate rühmade lapsed saab lasteaeda saata ja õhtul vastu võtta lapse kodukoha-lähedasest bussipeatusest. Bussi peal on lasteaiatöötaja, kes abistab. Eesmärgiks oleks vähendada vajadust igal perel eraldi liigelda (nt autodega) kodu ja lasteaia vahel, mis tekitab tarbetut liiklusvoogu, parkimise ning turvalisuse probleeme lasteaedade juures.

2.2.3 Avaliku ruumi ligipääsetavus ja heakord Avalike

ruumide ligipääsetavuse erinevad aspektid

Hinnangud

Tark planeerimine

Regulaarsed avaliku ruumi ligipääsetavuse seired ei toimu. Varasematel aastatel on olnud praktikad, kus ehituslubade väljaandmisel oli üheks kooskõlastajaks vallavalitsuse ehituskomisjon, mille koosseisu oli kaasatud ka invaühingu esindaja, kes hindas ligipääsetavuse aspekte. Avaliku ruumi planeerimisel tehakse ligipääsetavuse valdkonnas edusamme, kuid süsteemseks edendamiseks ei saa seda veel nimetada.

Turvalisus ja heakord

Valgustuse olemasolu ja vajadustele vastavuse osas on veel arenguruumi. Turvakaamerate süsteem toimib, kuid seda süsteemi ei saa lõputult kasvatada. Turvakaamerad on paigaldatud vastavalt politsei soovitudele ning kaamerapilt läheb otse politsei juhtimiskeskusesse. Tõenäoliselt on vaja täiendavaid kaameraid ning luua ka iseseisev ajutise salvestamise võimekus (preventiivne mõju korrariikumiste ärahoidmiseks ja ka võimalus intsidentide korral salvestisi järelvaadata). Avaliku ruumi heakord ja regulaarne hooldamine on alates 2022-2023. a läbimas uuel kujul korraldamist (omavalitsus jagatud eraldi tööpiirkondadeks ning lahutatud on sõiduteede, kõnniteede jms hooldus. Töid teostavad uued hankepartnerid). Puudujäägid (mis ei mahu korraldatud heakorrangete mahtudesse) tuleb korvata täiendavate tellimuste kaudu. Pinkide olemasolu on hinnanguliselt piisav, kuid korrapärane hooldus jätab soovida. Avalikke tualette on vähe, ööpäevaringselt pole neist ükski kättesaadav (tanklates asuvad tualetid ei liigitu avalikeks). Avalikke joogiveevõtukohti on ainult üks (2022. a avatud hariduslinnaku avalikul alal).

Inimkesksus

Ligipääsu tagamisel erinevate vajadustega inimestele - tervikkäsitlus puudub, vajadus eeskätt varem rajatud taristu parendamise osas, mil ei rakendatud veel universaalse disaini põhimõtteid. Regulaarsed elanike tagasisidet ei koguta, mis on kindlasti üheks arenguvajaduseks. Formaalne kaasamine toimub küll planeeringuprotsessides ja puhkudel, kus kasutatakse nt projekteerimistingimuste andmise avalikku menetlust. Kuid enamikele elanikest jääb selline kaasamisvorm kaugeks, puudub harjumus ja napib tehnilisi oskusi, et esitatud materjali mõista ning sellele omi arvamusi esitada.

Avaliku ruumi ligipääsetavuse hindamine ei ole regulaarne ega süsteemne. Planeerimisel ei ole läbivalt arvestatud erivajadustega. Turvalisuse ja heakorra tagamisega esineb sageli probleeme.

○ ○ ● ○ ○
Väga halb Pigem halb Pigem hea Väga hea

Avaliku ruumi ligipääsetavuse hindamine on regulaarne ja süsteemne. Läbivalt on arvesse võetud erinevaid vajadusi (nt lapsevanker, ratastool, nägemispuudega inimesed)

jne), mis arvestavad muuhulgas elanike arvamusega. Turvalisus ja heakord on tagatud.

Analüüs

Võimalikud arengukohad ja täiendavad vajadused Jõhvi vallas:

* tark planeerimine:

Vajalik on sisse seada regulaarne avaliku ruumi ligipääsetavuse seire ning puuduste avastamisel neile reageerimise süsteem.

Vajalik on avaliku ruumi planeerimisel lähtuda mitmekesisuse põhimõtetest (nt ühisalad, kus igas vanuses inimestel on midagi teha, tegevusvõimalused ka erivajadustega inimestele jne)

* turvalisus ja heakord:

Vajalik on jätkata välisvalgustuse tingimuste parandamist (säätlikumatele, samas valgusviljakamatele valgustitele üleminek; valgustuse rajamine käidavamates kohtades, kus seni valgustus puudub (nt linnapargi terviserajal kogu selle pikkuses);

Vajalik on jätkata turvakaamerate süsteemi katvuse analüüsimist ning probleemkohtades süsteemi täiendamist. Süsteemi ülepaisutamise vältimiseks võib kaaluda ka osade kaamerate ümberpaigutamist - nt uute objektide lisandumisel linnaruumis, kus tajutakse potentsiaalselt suuremat vajadust kaameravalvele.

Edendada on vaja avaliku ruumi puhtust. Heakorra-valdkond ei ole ajalooliselt olnud Jõhvis kuigi heal tasemel, arenguruumi on. Lisaks omavalitsuse poolt korraldatud heakorratööde hanke raames teostatavatele töödele ning hooldatavatele aladele on küllaldaselt territooriume, mida ei ole aastaid hooldatud ning jätkub prahistamine.

Heakorra- ja haljastuse valdkonnas on vajalik uue arengudokumendi koostamine.

Avalikus ruumis on küll hulgaliselt pinke, kuid nende seisukord on ebaühtlane (tehniline korrasolek, esteetiline väljanägemine). Lahenduseni tuleb jõuda avaliku tualeti teemal, nii, et vähemalt üks tualett Jõhvis oleks ööpäevaringselt kasutatav ja selle kohta oleks informatsioon linnapildis selgelt esitatud. Puhta joogivee olemasolu osas vajalik lisada linnaruumi juurde veel vähemalt kaks veevõtukohta: bussijaamas ja rongijaamas.

* inimkesksus:

Inimkesksuse valdkonnas on vaja edendada ligipääsetavust erivajadustega inimestele. Uute objektide rajamisel aitavad hoida inimkesksust kuigivõrd fookuses tänaseks kehtivad ehitusnormatiivid. Oluline on aga just varasemalt rajatud taristut kohandada järk-järgult inimkesksemaks.

Samuti on vajalik regulaarse elanike tagasiside kogumise ja vajalike muudatuste elluviimise korralduse süsteemi loomine.

2.2.4 Alkoholi ja tubakatarvitamist mõjutavad tegurid

Alaealiste toime pandud alkoholiseaduse rikkumised

Tabel 2.2.4.1 Alaealiste toime pandud alkoholiseaduse rikkumised

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Alaealiste toime pandud alkoholiseaduse rikkumiste arv	37	42	44	54	34	30	17	9

Alkoholi ja tubakatarvitamist mõjutavate tegurite hindamine

Hinnangud

Tark planeerimine

Alkoholi ja tubakatarvitamist mõjutavate tegurite hindamise tegevusi ei ole kohaliku omavalitsuse poolt korraldatud, samuti ei ole osaletud testostlemisel.

Ravi- ja nõustamisteenused

Kohalik omavalitsus ei ole korraldanud ravi- ja nõustamisteenuseid. Vallas on olemas teenuseosutaja, kes pakub joomasööstu katkestamise teenust (Corrigo OÜ). Alkoholisõltuvusest vabanemiseks pakub raviteenuseid ka maakondlik SA Ahtme Haigla. Teadaolevalt ei ole vallas toimivat AA tugigruppi.

Toetavad tegevused

Sotsiaalsete toimetulekuoskuste õpetust käsitletakse haridusasutuses õppetöö käigus. Kohalik omavalitsus ise otseselt sekkumisprogramme ei paku, aga ennetuslike tegevuste elluviimisel tehakse koostööd Politsei- ja Piirivalveametiga ja Päästeametiga.

Alkoholi- ja tubakatarvitamise ennetamise ja vähendamise ei tegeleta järjepidevalt. Ei viida ellu testostlemisi. Ravi- ja nõustamisteenuste korraldus ja kättesaadavus ei ole läbi mõeldud. Toetavad tegevused on ühekordsed.

○ ○ ○ ○
Väga halb Pigem halb Pigem hea Väga hea

Alkoholi- ja tubakatarvitamise ennetamise ja vähendamise tegeletakse läbimõeldult ja järjepidevalt. Viiakse ellu regulaarseid testostlemisi. Läbi on mõeldud ravi- ja nõustamisteenuste korraldus ja tagatud vajadusel kättesaadavus. Toetavad tegevused on järjepidevad ja süsteemsed.

Analüüs

Ülaltoodud statistilistest andmetest nähtub, et positiivse tendentsina on alaealiste toime pandud alkoholiseaduse rikkumiste arv alates 2020. aastast hakanud järsult langema. 2019. aastal oli rikkumiste arv 30, kuid 2020. aastal 17 ning 2021. aastal 9.

Kuigi kohalik omavalitsus ise ei ole korraldanud erinevaid ravi- ja nõustamisprogramme, siis statistilistest andmetest nähtub, et alaealiste teadlikkus alkoholi ja tubakatoodete kahjulikkusest on tõusnud.

2.2.5 Toitumist ja liikuvat eluviisi mõjutavad tegurid

Toitumist mõjutavad tegurid

Hinnangud

Tark planeerimine

Toitlustamisel koolides ja lasteaedades arvestatakse, et toidud valmistatakse võimalikult tervislikult ning kvaliteetsest toorainest. Haavatavaid sihtrühmi (vähekindlustatud lastega pered, puudega inimesed, eakad) on Jõhvi vald aastaid toetanud toidupakkide jagamisega läbi Jõhvi toidupanga. Jõhvi vald eraldab iga-aastaselt ka tegevustoetust toidupanga teenuse osutamise toetamiseks.

Nõustamisteenused

Jõhvi vald ise ei osuta ega korralda toitumisnõustamise teenust. Valla territooriumil pakub toitumisnõustaja teenust OÜ Corrigo ning Jõhvi naabruses Kohtla-Järvel Ida-Viru Keskhaigla.

Toetavad tegevused

Jõhvi valla panus elanike ja spetsialistide toitumisalaste oskuste ja teadmiste arendamise korraldamisse on vähene. Jõhvi eakate päevakeskuses on toimunud vestlusklubid tervisliku toitumise teemal. Jõhvi Spordikooli arengukava ja tegevuskava käsitleb tervisliku toitumise teemasid ning planeeritud on toitumisalased loengud ja koolitused sportlastele, lapsevanematele ja treeneritele

Allasutustes ei tegeleta järjepidevalt toitlustuse kvaliteediga. Nõustamisteenuse korraldus ei ole läbi mõeldud ega tagatud. Toetavad tegevused on ühekordsed.

Väga halb Pigem halb Pigem hea Väga hea

Allasutustes tegeletakse järjepidevalt toitlustuse kvaliteediga. Nõustamisteenuse korraldus on läbi mõeldud ja vajaduselt tagatakse. Toetavad tegevused on järjepidevad ja läbimõeldud.

Liikumist mõjutavad tegurid

Hinnangud

Tark planeerimine

Liikumisharjumuste suurendamine on vajalik kõikides vanusegruppides. Sellega seoses tuleks kogu avaliku ruumi planeerimisel lähtuda erinevatest vajadustest ning kättesaadavusest. Vajadus ühendada kergliiklusteede võrgustik tihedalt asustatud ja hajaasustusega piirkondade vahel. Kogu piirkonna mõistes tuleks ühendada kergliiklusteed ja liikumisrajad ümberkaudsete naaberomavalitsuste samaväärsete liikumisobjektidega, et tekitada regionaalne liikumisvõrgustiku tervik.

Turvalisus ja heakord

Olemasolevad kergliiklusteed ning liikumisrajad on regulaarselt hooldatud ja korrastatud konkreetse plaani järgi aastaringsest ning kasutatakse hankest tulenevaid partnereid. Asulasisestel kergliiklusteedel on tagatud valgustus. Hetkel on puudus terviseradade valgustusest ning rattaparklatest. Osaliselt vajavad juurde ehitamist ja uuendamist kergliiklusteede valgustused. Uuendamist vajavad olemasolevad puhkepaigad kergliiklusteede ääres ning tervikplaneerimist puhkekohtade ja mänguväljakute paiknemine seoses liikumisobjektidega.

Toetavad tegevused

Valla asutuste ehitamise planeeringutel arvestatakse juurdepääsetavust erinevate liikumisvõimalustega. Võimalusel neid täiustatakse või ehitatakse juurde. Toimub regulaarne kontroll ja ülevaade hetkeseisust ja arendusvõimalustest.

Avaliku ruumi planeerimisel ei arvestata muudatuste mõju igapäevasele liikumisele. Turvalisus ja heakord liikumist toetaval taristul ei ole piisav. Toetavad tegevused on ühekordsed.

Väga halb Pigem halb Pigem hea Väga hea

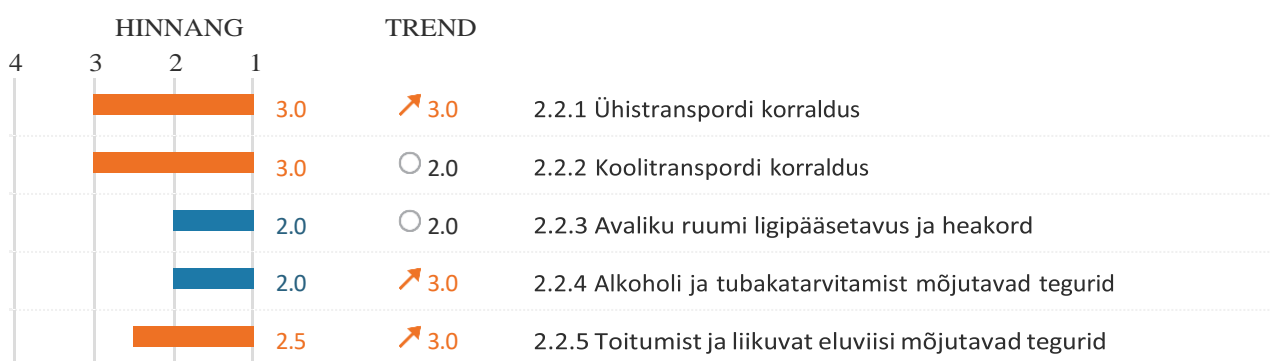
Avaliku ruumi planeerimisel arvestatakse muudatuste mõju igapäevasele liikumisele. Liikumist toetava taristu turvalisus ja heakord on tagatud. Toetavad tegevused on läbimõeldud ja järjepidevad.

Analüüs

Toitumist mõjutavate teguritega tegelemise üldhinnang vallas on pigem halb. Valla koolides ja lasteaia küll tegeletakse järjepidevalt toitlustuse kvaliteediga, kuid toitumisharjumisteenuse korraldus ei ole läbi mõeldud ega valla poolt tagatud. Toetavad tegevused on ühekordsed.

Hinnang valla liikumist mõjutavate tegurite osas on pigem hea. Avaliku ruumi planeerimisel arvestatakse muudatuste mõju igapäevasele liikumisele. Liikumist toetava taristu turvalisus ja heakord on vallas tagatud. Paraneda võiks üldine terviknägemuse planeerimine avaliku ruumi kasutuses. Avaliku ruumi planeerimisprotsessides võiks kaasata erinevaid ühiskonnagruppe ning regulaarselt korraldada rahulolu uuringuid, mida hetkel ei teostata. Jätkata võimalustest lähtudes kergliikluste arendamist ning hooldamist ja tagada edaspidiselt laialdane juurdepääsetavus kõikjal.

2.2 Elukeskkond ja planeeringud. Kokkuvõte

Kokkuvõte:

Ühistransporditeenuse ja koolitranspordi nõudlust ja vastavust vajadustega analüüsitakse regulaarselt ning vajadusel reageeritakse. Rahastusmudel on jätkusuutlik ja arvestab kasutaja maksevõimet. Teenuse osutamisel on arvestatud inimkeskse lähenemise aspektidega. Üldine hinnang valla ühistranspordi ja koolitranspordi korraldusele on pigem hea.

Üldhinnang valla avaliku ruumi ligipääsetavusele on pigem halb. Avaliku ruumi ligipääsetavuse hindamine ei ole regulaarne ega süsteemne. Planeerimisel ei ole läbivalt arvestatud erivajadustega. Heakorra tagamisega esineb probleeme. Paraneda võiks üldine terviknägemus avaliku ruumi kasutuse planeerimisel. Avaliku ruumi planeerimisprotsessidesse võiks rohkem kaasata erinevaid ühiskonnagruppe ning regulaarselt korraldada rahulolu uuringuid, mida hetkel ei teostata. Probleemiks on ka ressursside nappus - valdkond vajab lisainvesteeringuid ning heakorra tagamisel püsivalt rohkem ressursse, et teenuseid ja järeelvalvet paremini korraldada.

Positiivne on see, et alates 2020. aastast on alaealiste toimepandud alkoholiseaduse rikkumiste arv hakanud järsult langema. 2019. aastal oli rikkumiste arv 30, kuid 2020. aastal 17 ning 2021. aastal 9. Kohalik omavalitsus ise ei ole korraldanud erinevaid ravi- ja nõustamisprogramme. Siiski nähtub statistilistest andmetest, et alaealiste teadlikkus alkoholi ja tubakatoodete kahjulikkusest on tõusnud. Vaatamata alaealiste alkoholiseaduse rikkumiste arvu langusele on üldine hinnang alkoholi ja tubaka tarvitamist mõjutavate teguritega tegelemisele pigem halb. Alkoholi ja tubaka tarvitamise ennetamise ja vähendamise ei tegeleta järjepidevalt. Ei viida ellu testostlemisi. Ravi- ja nõustamisteenuste korraldus ja kättesaadavus ei ole läbimõeldud. Toetavad tegevused on ühekordsed.

Toitumist mõjutavate teguritega tegelemise üldhinnang vallas on pigem halb. Valla koolides ja lasteaedades küll tegeletakse järjepidevalt toitlustuse kvaliteediga, kuid toitumisharjumisteenuse korraldus ei ole läbi mõeldud ega valla poolt tagatud. Toetavad tegevused on ühekordsed.

Hinnang valla liikumist mõjutavate tegurite osas on pigem hea. Avaliku ruumi planeerimisel püütakse arvestada muudatuste mõju inimeste igapäevasele liikumisele. Liikumist toetava taristu turvalisus ja heakord on vallas üldjuhul siiski tagatud. Tulevikus tuleb jätkata uute kergliikluste arendamist ning olemasolevate hooldamist.

TUGEVUSED

- Ühistranspordi ja koolitranspordi korraldus on pigem hea
- Avaliku ruumi planeerimisel arvestatakse muudatuste mõju igapäevasele liikumisele
- Valla allasutustes tegeletakse järjepidevalt toitlustamise teenuse kvaliteediga

NÕRKUSED

- Avaliku ruumi ligipääsetavus ja heakord on pigem halb
- Alkoholi ja tubaka tarvitamise kahjulikkuse teavitustöö ei ole järjepidev
- Terviknägemus avaliku ruumi perspektiivsetest arengutest ei ole piisavalt selgelt sõnastatud ja visualiseeritud.

2.3 Osalusvõimalused

2.3.1 Aktiivne kogukond ja kaasamine

Kodanikeühenduste arv

Tabel 2.3.1.1 Kodanikeühenduste arv

	2017	2018	2019	2020	2021
KOVis tegutsevate kodanikeühenduste arv	40	37	39	41	44

Kodanikuaktiivsuse toetamine

Hinnangud

Tark planeerimine

Jõhvi vallas tegutseb palju erinevaid kolmanda sektori ühendusi (seltse, ühinguid), mis kaasavad valla elanikke oma tegevustesse. Neid on loodud nii kultuuri-, spordi-, külaliikumise kui ka sotsiaaltöö valdkondades.

Statistilisse tabelisse on arvestatud nendel aastatel aktiivselt tegutsenud ühendused, mis said oma tegevuseks vallalt toetust. Kodanikeühenduste toetamine toimub vallavolikogu poolt kinnitatud kordade aluse ("Jõhvi valla eelarvest kultuuritegevuse ja kohaliku omaalgatuse toetamise kord" ja "Sporditegevuse toetamise kord Jõhvi vallas"). Jõhvi eripäraks on see, et kõik täiskasvanute huviringid tegutsevad mittetulundusühingutena ja saavad vallalt oma tegevuseks toetust. Nii tegutseb vallas 2023. a seisuga 7 esinduskollektiivi, 2 teatrit, 1 muuseum, 3 rahvusseltsi, 7 erinevate tegevustega vabariiklaste ühendust (külaseltsid, tantsustuudiod, Jõhvi Pensionäride Ühendus ja Rõõmukool). Lisaks tegutseb Jõhvis 13 erinevat spordiklubi, mis pakuvad sportlikku tegevust nii lastele kui täiskasvanutele. Jõhvis on registreeritud 167 korteriühendust, millega koostöö arendamine on vallavalitsuse jaoks oluline. Jõhvi valla ning vallas toimuvate tegevuste kohta leiab põhjaliku informatsiooni www.johvi.ee veebilehelt ning aktuaalse informatsiooni Jõhvi valla Facebook-i lehelt. Avalikuks aruteluks väljapandud dokumentidega on võimalik tutvuda nii vallavalitsuses kui raamatukogus, aruteludel saab igaüks osaleda ja kaasa rääkida. Valla elu korraldav dokumentatsioon (nii volikogu kui vallavalitsuse otsused, määrused) on kättesaadav koduleheküljel nii eesti kui osaliselt ka vene keeles. Kõigil on võimalus oma arvamuse avaldamiseks. Alates 2021. aastast toimiva kaasava eelarve raames võivad oma ideid maksumusega kuni 23000 eurot esitada kõik Jõhvi valla kodanikud. Hindamiskomisjoni poolt teostatavaks hinnatud ideed lähevad avalikule rahvahääletusele.

Kahjuks on siiani kodanike aktiivsus nii ideede esitamisel kui ka hiljem hääletamisel olnud liiga väike. 2023. aastal taaselustati naabrivalve liikumine vallas. Nimelt liitus naabrivalve liikumisega Kahula küla selts. Tänapäev Eestis on naabrivalve eelkõige elanikke ühendav tegevus, et vähendada piirkonnas anonüümsust ja olla abiks oma naabritele. Tegelikult on naabrivalvel lisaks kuritegevuse ennetusele ja turvalisuse tõstmisele ka teisi eesmärke – suurendada ühiskondlikku sidusust üldisemalt.

Naabrivalve sektor Kahula külas on sõlminud turvalisuse alase koostöölepingu MTÜ Eesti Naabrivalve, vallavalitsuse ning Politsei- ja Piirivalveameti vahel.

Toetavad tegevused

Jõhvi valla suurimaks tunnustuseks on Jõhvi valla aukodaniku tiitel, mida on 2022. aasta seisuga välja antud 17 väarikale vallakodanikule.

Aukodaniku tiitliga kaasneb aukodaniku märk ja 1000 eurot preemiat. Lisaks maksab vald oma aukodanikele kord aastas miinimumpalga ulatuses toetust. Alates 2019. aastast antakse välja ka Jõhvi raemedalit, millega tänatakse tegusaid ja Jõhvi arengusse jälje jätnud inimesi. Jõhvi raemedaliga ei kaasne rahalist preemiat või muid hüvesid. Vallavalitsuse poolt saadetakse igale vallakodanikule alates 60.eluaastast juubeli õnnitluskaart ning alates 70.eluaastast kaasneb sellega ka isikliku tähtpäeva toetus 70 eurot. Eakaid sünnipäevalapsi alates 90.eluaastast peetakse meeles õnnitluskaardiga kõigil sünnipäevadel. Traditsiooniks on saanud 1 kord kvartalis vallavalitsuse saalis korraldatavad väikeste vallakodanike vastuvõttud, kus vastündinud vallakodanikele kingitakse vallakodaniku tunnistus koos 70-eurose kinkekaardiga. Noori lapsevanemaid tunnustatakse 750 euro suuruse sünnitoetusega. Samuti toimub igal aastal vallavanema vastuvõtt parimatele Jõhvi valla koolide lõpetajatele. Uute spetsialistide saamiseks Jõhvi valla haridusametisse saab taotleda alustava õpetaja ja tugispetsialisti toetust suuruses 2500 eurot, mille väljamaksmine toimub kehtestatud korra alusel. Jõhvi vald motiveerib elanikke ja organisatsioone aktiivselt kogukonna tegevustes kaasa lööma. Selleks antakse eri valdkondades välja auhindu ja tunnustusi. Näiteks tunnustatakse haridus- ja kultuuritöötajaid, sportlasi ja treenereid, sotsiaalvaldkonna töötajaid ja vabatahtlikke. Valitakse välja valla kaunimad kodud esitamiseks „Eesti kauni kodu“ konkursile.

Vallavalitsus korraldab vähemalt 1 kord kvartalis infopäevi korteriühistute esimeestele. Olulisemad teemad on olnud kriisilukorras toimetulek ja turvalisuse tagamine. Infopäevade läbiviimisele on kaasatud nii Päästeameti kui Politsei esindajad. Samuti on läbi viidud infopäev vallakodanikele kaasava eelarve jaoks oma ideede vormistamise ja taotluste esitamise keskkonna SPOKU kasutamise kohta.

Kogukonna ja kodanikeühenduste kaasamine kohaliku elu korraldamisesse ja strateegilisse planeerimisse ei ole järjepidev ega tulemuslik. Toetus ja koostöö on vähene. Toetavad tegevused on ühekordsed.

○ ○ ● ○
Väga halb Pigem halb Pigem hea Väga hea

Kogukonda ja kodanikeühendusi kaasatakse järjepidevalt ja tulemuslikult nii kohaliku elu korraldamisesse kui strateegilisse planeerimisse. Tagatud on pidev tugi ja toimub tihe koostöö. Toetavad tegevused on järjepidevad ja läbimõeldud.

Analüüs

Kodanikuaktiivsuse tõhustamiseks on vaja järjepidevat sihtotstarbelist toetust. Tugevusteks on erinevate sihtrühmade aktivistide märkamine, toetamine ja tunnustamine. Oluline on kaasata erinevaid sihtrühmi ühisüritustel, erinevate teemade arutelude juures arvamuste avaldamisel, et tekiks dialoog.

Kodanikuaktiivsuse tõstmiseks on oluline saada elanikelt tagasisidet erinevateteenuste ja ettevõtmiste suhtes. Julgustama peaks noori kaasa rääkima neid huvitavatel teemadel. Kahjuks ei ole Jõhvi valla külakogukondade tegevus eriti aktiivne. Külavanemad on valitud vaid mõnes külas. Külavanemad on aga üheks olulisemaks lülis kogukonna kaasamisel ja koostöö edendamisel küla ja KOV-i vahel. Samuti on vaja korteriühistuid ühistegevustesse rohkem kaasata (nt hoogtööpäevad, linna päev jne).

Kindlasti on vaja kogukonnale rohkem tutvustada kaasava eelarve võimalusi ja julgustada oma ideid esitama.

2.3.2 Kohalik kultuurielu

Kohaliku kultuurielu erinevad aspektid

Hinnangud

Nõudlus ja pakkumine

Kultuurikeskkonna ja traditsioonide hoidmiseks ning kogukonna vaba aja sisustamiseks korraldab Jõhvi vallas kultuurielu Jõhvi Kultuuri- ja Huvikeskus. Jõhvi Kultuuri- ja Huvikeskus on 2012. aastal loodud keskne kultuuriasutus, mis koondab enda alla lisaks huvikeskusele (aadressil Pargi 40) ka Tammiku rahvamaja (Tamme 17, Tammiku alevik), seltsimaja, mis tegutseb jätkuvalt aadressil Kooli 2 (praeguse vallavalitsuse hoones) ning 2015. aasta sügisest ka noortekeskuse (aadressil Hariduse 3).

Huvikeskuses tegutsevad valdavalt laste kollektiivid erinevates valdkondades: laul, tants, kunst, käsitöö, näitemäng, multimeedia, robootika, seiklus jne. Lisaks kasutavad huvikeskuse ruume ka MTÜ Jõhvi Big Bänd, täiskasvanute kunstistuudio, teater Tuuleveski jt. Kokku tegutseb huvikeskuse majas 24 huviringi. Huvikeskuse eestvedamisel korraldatakse ka üle-vallalisi üritusi, nt vabariigi aastapäeva kontsert- aktus, aastalõpupidu, emadepäev, isadepäev, laste lauluvõistlus „Jõhvi laulukevad“, teatripäev, laste kollektiivide talve- ja kevadkontserdid, jaanipäev, filmifestival "Laterna Magica" jne. Osaletakse paljude maakondlike sündmuste korraldamisel nii kohapeal kui ka mujal, nt Ida-Virumaa Kooliteatrite festival, Hans Hindpere laulude päev, maakondlik eakate päeva üritus, vähemusrahvuste kultuurifestival „Rahvuskultuuride loomepada“ jne. Seltsimajas ja vallavalitsuse saalis tegutsevad täiskasvanute kultuurikollektiivid: naisrahvatantsurühmad Gevi ja Gevi 2, laulukoor Vene Laul, eakate tantsurühm Värten, kõhutantsuring, kabeklubi Into. Tammiku Rahvamajas tegutsevad järgmised täiskasvanute kultuurikollektiivid: naisrahvatantsurühm Tammiku, meeskoor Kaevur ja Tammiku segaansambel. Korraldatakse mitmesuguseid üritusi nii lastele kui täiskasvanutele. Populaarsemad neist on Ida-Virumaa vokaalansamblite ja solistide päev, maakonna memme valimised, kuldpulmaliste peod, tantsuõhtud, laste jõulupidu, perepäevad.

Kultuurielu planeerimisel teeb kultuurikeskus koostööd teiste kultuuri- ja haridusasutustega, seltsidega, MTÜ-dega, ettevõtjatega, mis tagab ürituste planeerimisel parema kattuvuse elanike huvidega. Jõhvi Keskraamatukogu ja haruraamatukogu Tammikus. Lisaks raamatukogu teenuse osutamisele korraldatakse ka üritusi ja kohtumisi kirjanike ning teiste loovisikutega, samuti lastele ja noortele suunatud üritusi. Kõik valla sporditegevuseks mõeldud objektid on kantud Eesti spordiregistrisse.

Jõhvi Spordihall ja Heino Lipu staadion – pakuvad mitmekesiseid võimalusi vallaelanikele nii spordi harrastamiseks kui ka erinevatele üritustele ja võistlustele kaasaelamiseks. Tammiku spordisaal – sügavamalt pühendatakse raskejõustikule, kuid on võimalus ka pallimängude läbiviimiseks. Karjamaa spordibaas – Jõhvi vallale kuuluv välispordibaas Alajõe vallas, Peipsi järve kaldal, kus toimuvad suvelaagrid ning mida kasutab intensiivselt ka Jõhvi Spordikool. Kahula ja Edise külaplatsid – väljaarendatud kultuuri- ja rahvaspordirajatistena, kus saab harrastada võrkpalli, disc-golfi jm alasid. Jõhvi vallas on võimalus vaadata filme Pargi keskuses asuvas Apollo kinos ja väärtfilme kontserdimaja kammersaalis asuvas kinos "Amadeus". Jõhvi elanikel on võimalus külastada suurepäraseid kontserte Jõhvi Kontserdimajas (SA Eesti Kontsert) ja Jõhvi Mihkli kirikus. Jõhvi Mihkli Kiriku keldris asub

Kindluskiriku muuseum (MTÜ Jõhvi Muuseumi Selts). Muuseumiseltsi eestvedamisel toimub iga aasta maikuus muuseumiöö ja sügisel mihklilaat. Traditsiooniks on saanud Aleksander Tõnissoni ajalookonverentsi korraldamine. Jõhvi jalgpalliklubi FC Phoenix eestvedamisel loodi jalgpalli muuseum, kuhu on kogutud Jõhvi piirkonna jalgpalli ajalugu. Jõhvis tegutsevad teater Tuuleveski (MTÜ Tuuleveski) ja nukuteater Lepatriinu (MTÜ Nukuteater “Lepatriinu“). Jõhvi Gümnaasiumi ruumides tegutseb Kirderanniku koor (segakoor), mille liikmeskonna moodustavad lauljad üle kogu maakonna.

Aktiivselt tegutsevaid rahvuskultuuriseltse on Jõhvis 2 – ingeri-soome selts ja valgevene selts. Jõhvi on koondunud ka eri rahvuste ümarlaua tegevus. MTÜ Ida-Viru Integratsioonikeskus ühendab erinevate rahvusseltside esindajaid üle kogu maakonna, korraldades ühisüritusi ning tegevuskoosolekuid.

Vaba aja sisustamisega tegelevad aktiivselt ka Kahula küla selts ning Suurekivi Ajaloo ja Kultuuri Tuba. MTÜ Rõõmukool pakub lapsevanemale võimalust tuua oma laps vähemalt kord nädalas keskkonda, kus õppe- ja kasvatus töö korraldamisel on aluseks Montessori pedagoogika.

Rahastusmudel

Kultuuri valdkonna põhitegevuse kulude nelja aasta keskmine oli 2,65 miljonit eurot. Praktiliselt on kulud olnud läbi aastate stabiilsed. 2022.a oli tõus 11,5 %. Kultuuri valdkonna kulud moodustavad keskmiselt 8,97 % valla üldkuludest. Osakaalu suurus sõltub valla erinevatest suurtest investeeringutest eri valdkondades. Nii oli kultuuri valdkonna kulude osakaal 2022.a ainult 7,3 % üldkuludest ja seda hariduse valdkonna suurte investeeringute tõttu (uus põhikool). Tegelikult on kultuuri valdkonna rahastamine püsinud ühel tasemel, aga viimastel aastatel on olnud tõus just majanduskulude ning alampalga suurenemise tõttu.

Inimkesksus

Jõhvi linna iseloomustab territoriaalne kompaktsus. Valla maapiirkond ümbritseb linna enam-vähem radiaalselt. Reeglina toimuvad valla kultuuri- ja spordiüritused Jõhvi linnas ja sinna on võimalik enamus linnaelanikel jalgsi minna. Vajadusel on maapiirkonna elanikele või Tammiku rahvamajas toimuvatele üritustele tellitud ka eribuss, et tagada soovijatele üritusel osalemine. Kahjuks puudub enamusel Jõhvi valla kultuuriasutustel (v.a kontserdimaja) ligipääs liikumispuudega inimestele. On olemas küll kaldteed, kuid praktiliselt muid erivajadustega inimestele kohandatud võimalusi pole.

Teenuse nõudlust ja vajadustele vastavust ei analüüsita regulaarselt. Rahastusmudel ei ole jätkusuutlik. Teenuse osutamisel ei ole piisavalt arvestatud inimkeskse lähenemise aspektidega.

○ ○ ● ○
Väga halb Pigem halb Pigem hea Väga hea

Teenuse nõudlust ja vastavust vajadustega analüüsitakse regulaarselt ning vajadusel reageeritakse. Rahastusmudel on jätkusuutlik. Teenuse osutamisel on arvestatud inimkeskse lähenemise aspektidega.

Analüüs

Jõhvi vallas pakutavaid kultuurielus osalemise võimalusi kui ka huvitegevusega (sh sport) tegelemise võimalusi võib lugeda piisavaks.

Vaba aja veetmise võimaluste parandamiseks on vallas jõudumööda rajatud spordi- ja mänguväljakuid, kuid valdkond vajab edasisi investeeringuid ja selle nimel tehakse ka tööd. Soovitakse saavutada olukord, kus valdaval osal elanikel

on võimalus leida endale valla territooriumil vaba aja sisustamiseks meelepärane tegevus. Oluliseks on siin ka kogukonna liikmete endi aktiivsus.

Kultuuriüritustel osalemise üheks takistuseks on ebapiisav ühistranspordiga ligipääsetavus (sh ühistranspordi ajad), seda just maapiirkondade elanike puhul. Samuti vajab lahendamist erivajadustega inimeste ligipääsetavuse parandamine.

2.3.3 Võimalused noorsootöös osalemiseks ning osalus- ja kuuluvuskogemuse saamiseks

Noorsootöö erinevad aspektid

Hinnangud

Tark planeerimine

Jõhvi valla noortel on mitmeid võimalusi osaleda neid huvipakkuvates tegevustes. Kättesaadav on nii huviharidus, sportimisvõimalused kui osalusvõimalused noorsootöös. Jõhvi kunstikooli hoones tegutseb valla ainuke noortekeskus, pakkudes noortele mitmekülgset tegevust ning eneseteostusvõimalusi. Keskuses pakutakse igapäevaselt arendavaid vaba aja tegevusi, noorteinfot, toetatakse noorte algatusi, korraldatakse üritusi ja väljasõite ning sisustatakse noorte koolivaheaegasid. Kahjuks valitseb noortekeskuses ruumipuudus, mis takistab üheaegselt erinevaid tegevusi ellu viia. Samuti seab see piirid erinevate vanusegruppide noorte ühistegevusteks. Lisaks noortekeskusele on noortel võimalus suveperioodil osaleda malevas, mille eesmärk on anda noortele teadmisi ja praktilisi kogemusi tööturule sisenemiseks. Samuti saab malevast meeskonna- ja töösкуси, isiklikku eduelamust.

Rahastusmudel

Jõhvi noortekeskus kuulub Jõhvi Kultuuri- ja huvikeskuse koosseisu ja tema kulud kajastuvad huvikeskuse eelarves. Viimase nelja aasta keskmine kulu (majandamis- ja tööjõukulud kokku) on 41964 eurot. Aastate lõikes on kulud olnud küllaltki stabiilsed. 2022. aastal lisandus 6000 eurot noorte omaalgatuslike projektide toetamiseks. See toetus planeeritakse valla eelarvesse ka edaspidi, et toetada noorte erinevaid algatusi. Probleemiks on kujunenud noorsootöötajate madalad palgad, mis on saanud takistuseks uute töötajate leidmisel.

Inimkeskus

Plaanis on läbi viia noorsootöö kvaliteedihindamine, mis annaks sisendi Jõhvi valla noorsootöö arengukava koostamiseks ning selgitaks välja noorte ootused erinevate tegevuste planeerimisel. Hetkel on juurdepääs noortekeskusesse erivajadustega noortele piiratud.

Noorsootöö olukorda ei analüüsita regulaarselt ning ei ole loodud piisavalt võimalusi kohaliku elu korraldamisse panustamiseks. Rahastusmudel ei ole jätkusuutlik ega taskukohane osalejale. Tegevuste pakkumisel ei ole arvestatud kõigi vanuserühmade vajaduste ja huvidega (sh erivajadused)

○ ○ ○ ○
Väga halb Pigem halb Pigem hea Väga hea

Noorsootöö olukorda analüüsitakse regulaarselt ning noortele on loodud võimalused kohaliku elu korraldamisse panustada. Rahastusmudel on jätkusuutlik ja osalejale taskukohane. Tegevuste pakkumisel on arvestatud erinevate vanuserühmade vajaduste ja huvidega (sh erivajadused).

Analüüs

Jõhvi valla noorsootöö valdkonnas on mitmeid kitsaskohti, mis vajavad lahendamist. Kõigepealt peab leidma aktiivsed ja innovaatilised noorsootöötajad, kes suudaksid noori innustada. Selleks tuleb üle vaadata noorsootöötajate palgad ning leida lisavahendeid. Samuti tuleb võimalusel leida noortekeskusele lisaruumi. Noortekeskuse külastuste statistika näitab, et viie aasta lõikes oli keskmine külastuste arv ca 1900 ja tegevustes osales keskmiselt ca 650 noort aastas. Statistikas kajastuvad ka 2021.a andmed, mil noortekeskus oli koroonapandeemia tõttu pikalt suletud. Kindlasti on noorsootöös palju võimalusi erinevaid tegevusi ellu viia läbi projektitoetuste ja leida uusi noorsootöö vorme (näit. mobiilsed noortekeskused jne). Tuleb jätkuvalt toetada noorte omaalgatuslikke projekte ja innustada noori oma ideedega välja tulema.

2.3.4 Noorsootöö ja huvihariduse kättesaadavus KOV-is

Analüüs

Jõhvi vallas on mitmekesisel lastele ja noortele suunatud osalemise võimalused huvitegevuses ja huvihariduses, sealhulgas on osalusvõimalused muutunud iga aastaga mitmekesisemaks. Huviringe pakutakse enamasti üldhariduskoolides ja kultuuri- ja huvikeskuses. Valla allasutustena tegutseb 3 huvikooli: kunstikool, muusikakool ja spordikool. Kunsti- ja muusikakooli eesmärgiks on laste ja noorte loomevõimete avastamine ja arendamine ning professionaalse muusika- ja kunstihariduse õppeks ettevalmistamine. Spordikool annab noortele edaspidise harjumusliku käitumise tervislikke eluviise järgides. Lisaks tegutseb vallas ka 3 erahuvikooli.

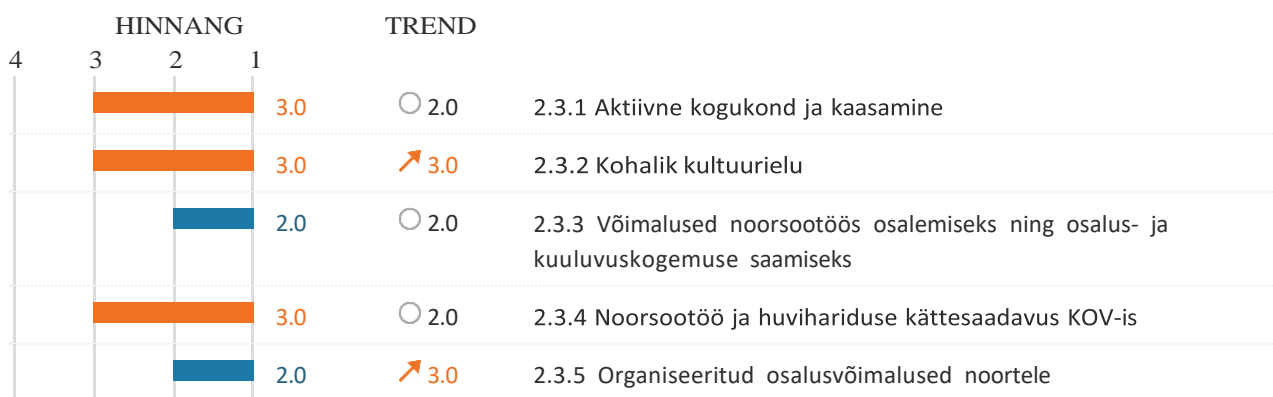
Kokkuvõtteks saab öelda, et huviharidus ja erinevad huvitegevused on valla noortele kättesaadavad. Lihtsalt tuleb leida tegevusvaldkond, mis huvi pakub. Puuduseks on eestikeelsete huviringide vähesus. Probleemiks on ka erivajadustega noortele ligipääsetavuse tagamine.

2.3.5 Organiseeritud osalusvõimalused noortele

Analüüs

Alates 2023. aasta sügisest alustas tegevust Jõhvi valla noortevolikogu. Loodud on omaalgatusfond noortele oma ideede elluviimiseks. Ida-Viru maakonnas ei tegutse ka maakondlikku noortekogu. Aktiivsed noored tegutsevad üldhariduskoolide õpilasesindustes.

2.3 Osalusvõimalused. Kokkuvõte

Kokkuvõte:

Jõhvi vallas on hulgaliselt erinevaid võimalusi tegeleda tervise- ja rahvaspordiga, toimub palju erinevaid trenne. Jõhvi linna ümbrusesse on rajatud kergliiklusteid, mis on suures osas valgustatud.

Ühistransport katab suurema osa valla territooriumist, kuid mõnede kaugemate piirkondade elanikel on raskendatud osalemine valla üritustel, kuna ühistransport õhtusel ajal enam ei käi. Koolitranspordivõrgustikku kuuluvad nii ühistransport kui koolibussid. Liikumispuudega inimeste liikumisvõimalused on piiratud, samas on võimalus kasutada sotsiaaltransporditeenust.

Mängu- ja spordiväljakud on suhteliselt heas seisus, vajavad regulaarset ülevaatust ja uuendamist.

Jõhvi vallas tegutseb mitmeid aktiivseid vabaühendusi. Kohalik kultuurielu on vilgas ja rahvakultuurikollektiivide tase väga kõrge. Lisaks tegutsevad Jõhvis teatrid ja muuseumid. Erinevatele vanusegruppidele on loodud palju erinevaid osalemisvõimalusi. Kahjuks on kodanikuaktiivsus tihtipeale liiga madal.

Võimalused noorsootöös osalemiseks on mitmekülgsed. Noortele pakutavad huvihariduse ja huvitegevuse võimalused on samuti mitmekesised. Probleemiks on uute noorsootöötajate leidmine, samuti noortekeskuse ruumipuudus.

TUGEVUSED

- Palju erinevaid võimalusi erinevatele vanusegruppidele.
- Rahvakultuuri, huvikoolide ja noortesporti kõrge tase
- Valla toetus kodanikualgatustele, vabaühendustele, mittetulundusühingutele ja spordiklubidele.

NÕRKUSED

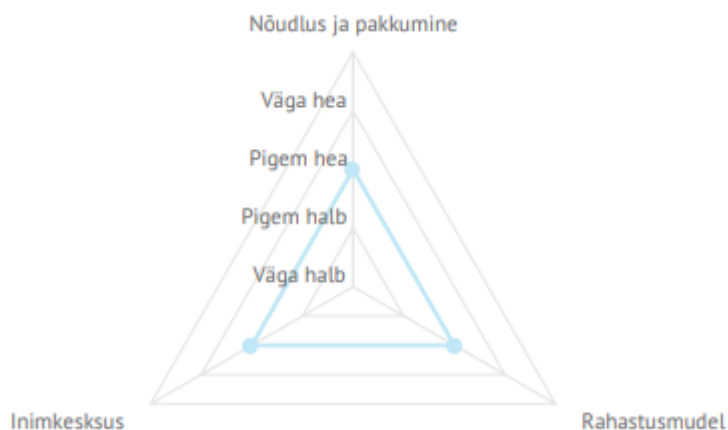
- Noorsootöö valdkonnas on mitmeid lahendamata probleeme - noorsootöötajate puudus (madal palgatase), noortekeskuse ruumipuudus, noortevolikogu moodustamise venimine.
- Kogukonna vähene aktiivsusdemograafiline
- Ühistranspordi puudumisel on kaugemate piirkondade elanikel ligipääs osalusvõimalustele piiratud. Samuti on puudulik ka erivajadustega inimeste juurdepääs.

3. Universaalsete teenuste kättesaadavus ja kvaliteet

3.1 Tervishoiuga seotud universaalsed teenused

3.1.1 Esmatasandi tervishoiuteenuse kättesaadavus

Esmatasandi tervishoiuteenus

Joonis 3.1.1.a Esmatasandi tervishoiuteenused

Kirjeldused ja hinnangud

Nõudlus ja pakkumine

* Jõhvi vallas on 12 perearsti ja enamikel neist on nimistutes vabad kohad olemas. Perearstid teenindavad inimesi kolmes tervisekeskuses. Osa Jõhvi vallas elavaid inimesi on end registreerinud ka lähimavalitsuste perearstide nimistutesse. Suurim keskus teises omavalitsuses on SA Ida-Viru Keskhaigla, mis asub Kohtla-Järve kahe erinevad linnaosas. Seal on inimestel samuti võimalus kasutada perearsti teenust. * Vaimse tervise õe teenust osutab Jõhvi vallas OÜ Corrigo, samuti on SAs Ida-Viru Keskhaigla laste ja noorukite vaimse tervise kabinet, mis avati 2014. aastal. * Ämmaemanda teenust osutab Jõhvi vallas OÜ Corrigo, samuti on SA Ida-Viru Keskhaigla võimalik saada nõustamist. Noorte nõustamise kabinet asub Ida-Viru Keskhaiglas. * Füsioteraapia teenus on kättesaadav OÜs Corrigo ja Ida-Viru Keskhaiglas. Füsioteraapiat on võimalik saada nii läbi perearsti teraapiafondi kui pöörduda iseseisvalt vastuvõtule. * Kodust õendusabi korraldab perearst ning teenust osutab OÜ Corrigo ja Ida-Viru Keskhaigla. Ravikindlustatud isikutele on teenus tasuta. Selle eest tasub sellisel juhul Tervisekassa läbi perearsti tegevusfondi. * Koolitervishoiu teenust osutab Jõhvi põhikoolidele OÜ Corrigo. * Jõhvi linnas on 9 apteeki. * Jõhvis on 4 hambaravi teenuse osutajat. Haigekassaga sõlmitud lepingu alusel pakub neist 3 laste hambaravi teenust, mida rahastab Eesti Tervisekassa. Kohtla-Järvel on veel lisaks 4 teenuseosutajat, kes pakuvad hambaravi teenuseid nii lastele kui täisealistele.

Rahastusmudel

Perearsti visiit on ravikindlustatud isikule tasuta, eriarsti külastamise eest on visiititasu 5€. Tervisekassa maksab ravikindlustusmaksust laekunud raha eest perearstiabi, eriarstiabi, õendusabi ja laste hambaravi eest.

Ravikindlustuseta isikute ravi rahastamine toimub sotsiaalse kaitse eelarvest ja juhtumipõhiselt, kuid viimaste aastatel ei ole seda vajadust olnud.

Inimkesksus

Inimestele osutatakse teenuseid eesti, vene või inglise keeles. Kõik keskused on kaasaegsed ja ligipääs liikumisraskustega inimestele olemas. Vajadusel on inimestel võimalik perearsti juurde pääsemiseks kasutada valla sotsiaaltransporti. Kõikidel patsientidel on võimalik anda oma tagasiside tervishoiuteenuste kvaliteedi kohta, pöördudes otse tervishoiuteenuse osutaja poole ja/või teavitades Tervisekassat, Sotsiaalministeeriumit, Sotsiaalkindlustusametit, Eesti Patsientide Esindusühingut. Enamik teenuseosutajaid viib regulaarselt läbi patsientide rahulolu-uuringuid ja ootab oma klientidelt tagasisidet teenuste kohta.

Saadav info on vajalik teenuste kvaliteedi tõstmiseks. Patsientide rahulolu-uuringute tulemustega saab tutvuda teenuseosutajate kodulehel.

Teenuse nõudlust ja vajadustele vastavust ei analüüsita regulaarselt. Rahastusmudel ei ole jätkusuutlik ega arvesta kasutaja maksevõimet. Teenuse osutamisel ei ole piisavalt arvestatud inimkeskse lähenemise aspektidega.

○ ○ ● ○
Väga halb Pigem halb Pigem hea Väga hea

Teenuse nõudlust ja vastavust vajadustega analüüsitakse regulaarselt ning vajadusel reageeritakse. Rahastusmudel on jätkusuutlik ja arvestab kasutaja maksevõimet. Teenuse osutamisel on arvestatud inimkeskse lähenemise aspektidega.

Analüüs

Pakutakse kaasaegset üldarstiabi ja paremat ravikvaliteeti. Kõik vajalikud teenused on saadaval ühes kohas.

Jõhvi ja Kohtla-Järve on naaberomavalitsused. Seetõttu kasutavad Jõhvi elanikud väga palju Kohtla -Järve linnas asuva Ida-Viru Keskhaigla teenuseid.

Perearstide arv on kasvanud, kuid suureks probleemiks on perearstide jõudmine pensioniikka. Vajadusel on valla elanikel võimalik perearsti juurde pääsemiseks kasutada valla sotsiaaltransporti.

Osa Jõhvi vallas elavaid inimesi on end registreerinud ka lähimavalitsuste perearstide nimistutesse. Suurim keskus naaberomavalitsuses on SA Ida-Viru Keskhaigla, mis asub Kohtla- Järve kahes erinevas linnaosas. Ida-Viru Keskhaigla alla kuulub Kohtla-Järve tervisekeskus, kus osutatakse samuti perearstiteenust. Kõik keskused on kaasaegsed ja ligipääs liikumisraskustega inimestele olemas.

3.1.2 Eriarstiabi kättesaadavus

Eriarstiabi teenus

Kirjeldused ja hinnangud

Nõudlus ja pakkumine

Eriarstiabi on riiklikult korraldatud ning Jõhvis on eriarstiabi koondunud Corrigo OÜ alla. Suurim eriarstiabi teenuste pakkuja on Jõhvi naaberomavalitsuses Kohtla-Järvel asuv Ida-Viru Keskhaigla.

Rahastusmudel

Eriarstiabi teenused on riiklikult rahastatud läbi Tervisekassa. Inimesel on võimalik osta ka tasulisi vastuvõtte ja uuringuid. Erameditsiin on valdavalt tasuline.

Inimkesksus

Kliinilise psühholoogi ja füsioterapeudi vastuvõtule on võimalik saada nii läbi perearsti teraapiafondi kui pöörduda iseseisvalt vastuvõtule.

Teraapiafondi raames on Corrigo OÜst võimalik perearsti saatekirja alusel saada järgmisi teenuseid: kliinilise psühholoogi konsultatsioon eriarsti suunamisel; psühhoterapia seanss ühele; psühhoterapia seanss perele; individuaalne füsioterapia.

Teenuse nõudlust ja vajadustele vastavust ei analüüsita regulaarselt. Rahastusmudel ei ole jätkusuutlik ega arvesta kasutaja maksevõimet. Teenuse osutamisel ei ole piisavalt arvestatud inimkeskse lähenemise aspektidega.

○ ○ ○ ○
Väga halb Pigem halb Pigem hea Väga hea

Teenuse nõudlust ja vastavust vajadustega analüüsitakse regulaarselt ning vajadusel reageeritakse. Rahastusmudel on jätkusuutlik ja arvestab kasutaja maksevõimet. Teenuse osutamisel on arvestatud inimkeskse lähenemise aspektidega.

Analüüs

Jõhvi vallas osutatavad eriarstiabi teenused on koondunud Jõhvis asuva Corrigo OÜ alla. Kõik tervise teenused, mida Jõhvi vallas ei ole, on elanikele kättesaadavad naaberomavalituses Kohtla-Järvel asuvas Ida-Viru Keskhaiglas. Probleemiks on eriarstiabi saamise pikad järjekorrad. Tihti on inimesed sunnitud minema tasulise eriarsti vastuvõtule, kuna terviseprobleemid ei võimalda oodata mitmeid kuid. Hea võimalus on läbi digiregistratuuri registreerida end eriarsti vastuvõtule ka väljaspool Ida-Viru maakonda.

Kokkuvõttev üldhinnang Jõhvi valla elanikele eriarstiabi teenuse tagamise kohta on pigem halb. Kuigi teenused on inimestele kättesaadavad elukoha lähedal, on probleemiks pikad ravijärjekorrad ja kõikuv teenuse kvaliteet.

3.1.3 Koolilaste tervise ülevaatused

Koolilaste tervise ülevaatused

Hinnangud

Ennetavad teenused

* Koolides viiakse läbi õpilaste meditsiinilist ülevaatuset ehk tervisekontrolli – mõõdetakse õpilase pikkust, kaalutakse, kontrollitakse nägemist ja rühti, mõõdetakse vererõhku, jälgitakse lapse füüsilist arengut.
* Tervisehäirete korral väljastatakse saatekiri pere- või eriarsti juurde. * Osutatakse esmaabi. * Teostatakse plaanipärast immuniseerimist vastavalt riiklikule immuniseerimiskavale. * Korraldatakse koolisööklates kontrolli söögitegemise ja puhtuse üle. * Korraldatakse terviseprobleemidega laste läbivaatust ja vajadusel saadetakse arstile. * Nõustatakse ja informeeritakse lapse lähedasi ja koolipere liikmeid. * Tervisekasvatuse eesmärgil viiakse läbi profülaktilisi vestlusi tervislikust toitumisest, kehalisest aktiivsusest, hügieenist, suitsetamise kahjulikkusest, narkootikumidest ja paljust muust.
* Õpetatakse lapsi väärtustama tervislikku ellusuhtumist ning regulaarset hoolitsemist oma tervise eest.

Tugi abivajajatele

Toitumisnõustaja teenus koolides puudub. Nõustamisteenust osutab Corrigo OÜ ja toitumisnõustamise kabinet on olemas ka Ida-Viru Keskskoolis.

Toetavad tegevused

Koolitervishoiu teavet ei koguta ning seega ei toimu ka süsteemset kasutamist strateegilises planeerimises.

Ennetavaid teenuseid ei ole piisavalt. Tugi abivajajatele ei ole piisav. Toetavad tegevused on ühekordsed.

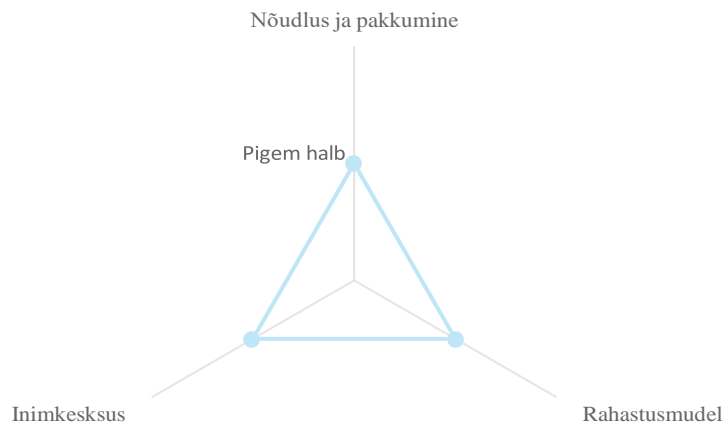
Ennetavad teenused on piisavalt ja vastavad vajadustele. Tugi abivajajatele on kättesaadav ja vastab vajadustele. Toetavad tegevused on läbimõeldud ja järjepidevad.

Analüüs

Kooliõenduse teenust Jõhvi valla koolides osutab Corrigo OÜ. Koolitervishoiu andmeid ei koguta ega analüüsita, seega ei toimu nende andmete kasutamist strateegilises planeerimises. Õpilaste tervist edendavat, haigusi ennetavat ja tervisekaitsealast tegevust ei ole piisavalt. Toetavad tegevused on ühekordsed.

3.1.4 Nõustamisteenuste kättesaadavus

Psühholoogiline individuaalnõustamine

Joonis 3.1.4.a Nõustamisteenuste kättesaadavus

Kirjeldused ja hinnangud

Nõudlus ja pakkumine

Jõhvi Vallavalitsusel on hea koostöö mitme teenuseosutajaga, kes pakuvad psühholoogilist nõustamist. Kaks neist OÜ Corrigo ja MTÜ Virumaa Laste ja Perede Tugikeskus võtavad inimesi vastu Jõhvis, kolmandal koostööpartneril Ida-Viru Keskskoolis on vastuvõetud Kohtla- Järvel ja Ahtme linnaosas. Lisaks on sõlmitud koostöölepingud ka mitme väiksema teenuseosutajaga.

SA Ida-Viru Keskhaiglas on laste ja noorte vaimse tervise kabinet. Koolides on olemas psühholoogid ja lastel on võimalik saada koolis esmast individuaalnõustamist. Abi on võimalik, saada ka perearsti teraapiafondi kaudu. Nõustamiste vajadus on iga aastaga tõusnud, seda nii laste kui täiskasvanute seas. Viimase nelja aastaga on nõustamiste sooviga valda pöördujate arv tõusnud kahekordseks.

Rahastusmudel

Alates 2022. aasta teisest poolest on võimalik vaimse tervise projekti raames saata inimesi tasuta nõustamisele. Tasuta nõustamist on võimalik saada Jõhvi Vallavalitsuse sotsiaalteenistuse kaudu. Üldjuhul on nõustamine klientidele tasuta. Tasuta teenuse maht sõltub inimeste või perekonna majanduslikust olukorrast ja teenuse vajadusest. Lisaks on võimalik nõustamisteenusele saada ka perearsti teraapiafondi kaudu.

Inimkesksus

Teenust osutatakse ruumides, kuhu on ka liikumisraskustega inimestele tagatud ligipääs. Teenusosutajatel on valmisolek osutada teenuseid nii eesti, vene, ukraina kui ka inglise keeles. Vajadus psühholoogilise nõustamise järele on aasta-aastalt kasvanud ja järjekorrad teenusele on pikad.

Teenuse nõudlust ja vajadustele vastavust ei analüüsita regulaarselt. Rahastusmudel ei ole jätkusuutlik ega arvesta kasutaja maksevõimet. Teenuse osutamisel ei ole piisavalt arvestatud inimkeskse lähenemise aspektidega.

Väga halb Pigem halb Pigem hea Väga hea

Teenuse nõudlust ja vastavust vajadustega analüüsitakse regulaarselt ning vajadusel reageeritakse. Rahastusmudel on jätkusuutlik ja arvestab kasutaja maksevõimet. Teenuse osutamisel on arvestatud inimkeskse lähenemise aspektidega.

Psühholoogiline perenõustamine

Hinnangud

Nõudlus ja pakkumine

Psühholoogiline perenõustamine on korraldatud ja abivajajatele tagatud sarnaselt psühholoogilisele individuaalsele nõustamisele.

Rahastusmudel

Teenus on korraldatud sarnaselt psühholoogilisele individuaalsele nõustamisele.

Inimkesksus

Teenus on korraldatud sarnaselt psühholoogilisele individuaalsele nõustamisele.

Teenuse nõudlust ja vajadustele vastavust ei analüüsita regulaarselt. Rahastusmudel ei ole jätkusuutlik ega arvesta kasutaja maksevõimet. Teenuse osutamisel ei ole piisavalt arvestatud inimkeskse lähenemise aspektidega.

Väga halb Pigem halb Pigem hea Väga hea

Teenuse nõudlust ja vastavust vajadustega analüüsitakse regulaarselt ning vajadusel reageeritakse. Rahastusmudel on jätkusuutlik ja arvestab kasutaja maksevõimet. Teenuse osutamisel on arvestatud inimkeskse lähenemise aspektidega.

Sõltuvusprobleemidega isikute ja perede psühholoogiline nõustamine

Hinnangud

Nõudlus ja pakkumine

Sõltuvusprobleemidega inimeste toetamiseks on olemas erinevad programmid. Need on mõeldud erinevatele vanuserühmadele. Ida-Virumaal viiakse läbi järgnevaid sõltuvusprobleemidega inimestele ja nende peredele mõeldud programme: • PUHAS TULEVIK on alla 18- aastastele mõeldud uimastiennetusprogramm. Programmi viivad ellu omavalitsuse lastekaitsespetsialistid koos politseiga. • TORUJÕE NOORTEKODU on esimene üle-eestiline noorte ravikeskus sõltuvusprobleemidega noortele ja nende peredele. Teenuse sihtrühm on sõltuvus- ja käitumisprobleemidega noored vanuses 13–18 ja nende lähedased. • Corrigo OÜ võetakse ravile pikaajalises opioidsõltuvuses olevaid üle 18-aastaseid uimastisõltlasi. Teenus on kättesaadav kõigile üle Eesti ja ei sõltu ravikindlustuse olemasolust. Teenus ei ole ainespetsiifiline, mistõttu sobib erinevate uimastite (alkohol, tubakas, narkootikum) tarvitajatele. Corrigo OÜ pakub kahjude vähendamise teenust. • SÜTIK on vähemalt 18-aastastele pikaajastele tarvitajatele ja/või sõltuvushäirega inimestele mõeldud tugiisikuteenus. • SA VILJANDI HAIGLA ravi- ja rehabilitatsioonikeskus pakub kahjude vähendamise teenust ja Sillamäe osakonnas statsionaarset rehabilitatsiooniteenust.

Rahastusmudel

Enamus programme on abivajajatele tasuta, neid rahastab Tervisekassa või Tervise Arengu Instituut.

Inimkeskus

Teenuste osutamise ruumid on klaasaegsed ja/või hiljuti renoveeritud. Abi osutatakse nii eesti kui vene keeles. Tegevuste arendamisel lähtutakse saadud tagasisidest.

Teenuse nõudlust ja vajadustele vastavust ei analüüsita regulaarselt. Rahastusmudel ei ole jätkusuutlik ega arvesta kasutaja maksevõimet. Teenuse osutamisel ei ole piisavalt arvestatud inimkeskse lähenemise aspektidega.

○ ○ ○ ○
Väga halb Pigem halb Pigem hea Väga hea

Teenuse nõudlust ja vastavust vajadustega analüüsitakse regulaarselt ning vajadusel reageeritakse. Rahastusmudel on jätkusuutlik ja arvestab kasutaja maksevõimet. Teenuse osutamisel on arvestatud inimkeskse lähenemise aspektidega.

Kriisinõustamine

Hinnangud

Nõudlus ja pakkumine

Jõhvis tegutseb alates 08. märtsist 2006 Ida-Virumaa Naiste Tugikeskus-Varjupaik. Alates 01.01.2019 käivitas sotsiaalkindlustusamet ohvriabi kriisitelefoni, kus osutatakse ööpäevaringset kriisinõustamist kõikidele ohvriks langenud inimestele ja nende lähedastele. Märtsist 2021 pakub SA Ida-Viru Kesksaigla kuni 26- aastastele noortele tasuta nõustamisteenust.

Varasemalt oli vallavalitsuse peamiseks koostööpartneriks Virumaa Laste ja Perede Tugikeskus. Tänapäevaks osaleb Jõhvi Vallavalitsus vaimse tervise projektis, mille raames osutab mitu erinevat teenuseosutajat valla elanikele ka kriisinõustamist. Sõltuvalt vajadustest ja olukorrast korraldatakse nii individuaal- pere- või grupinõustamisi. Nõustamist on võimalik saada eesti, vene, ukraina ja inglise keeles.

Rahastusmudel

Üldjuhul on nõustamine klientidele tasuta. Tasuta teenuse maht sõltub inimeste või perekonna majanduslikust olukorrast ja teenuse vajadusest.

Inimkesksus

Nõustamist osutatakse reeglina klaasaegsetes või hiljuti renoveeritud ruumides.

Teenuse nõudlust ja vajadustele vastavust ei analüüsita regulaarselt. Rahastusmudel ei ole jätkusuutlik ega arvesta kasutaja maksevõimet. Teenuse osutamisel ei ole piisavalt arvestatud inimkeskse lähenemise aspektidega.

Teenuse nõudlust ja vastavust vajadustega analüüsitakse regulaarselt ning vajadusel reageeritakse. Rahastusmudel on jätkusuutlik ja arvestab kasutaja maksevõimet. Teenuse osutamisel on arvestatud inimkeskse lähenemise aspektidega.

Eneseabi grupid (grupinõustamine)

Hinnangud

Nõudlus ja pakkumine

Jõhvi Vallavalitsus ei korralda eneseabi gruppide tegevust ja täpsem teadmine selliste gruppide olemasolu kohta puudub.

Rahastusmudel

Info puudub.

Inimkesksus

Info puudub.

Teenuse nõudlust ja vajadustele vastavust ei analüüsita regulaarselt. Rahastusmudel ei ole jätkusuutlik ega arvesta kasutaja maksevõimet. Teenuse osutamisel ei ole piisavalt arvestatud inimkeskse lähenemise aspektidega.

Teenuse nõudlust ja vastavust vajadustega analüüsitakse regulaarselt ning vajadusel reageeritakse. Rahastusmudel on jätkusuutlik ja arvestab kasutaja maksevõimet. Teenuse osutamisel on arvestatud inimkeskse lähenemise aspektidega.

Raseduskriisi nõustamine

Hinnangud

Nõudlus ja pakkumine

Jõhvi vallas raseduskriisi nõustamise teenus puudub. Teenuse saamiseks on lähimad kohad Ida-Virumaal SA Ida-Viru Kesksaiglas, Narva haiglas või Lääne -Virumaal Rakvere Haiglas.

Rahastusmudel

Teenust rahastab Tervisekassa.

Inimkesksus

SA Ida-Viru Keskhaiglas on teenusele ligipääs liikumisraskustega inimestele tagatud.

Teenuse nõudlust ja vajadustele vastavust ei analüüsita regulaarselt. Rahastusmudel ei ole jätkusuutlik ega arvesta kasutaja maksevõimet. Teenuse osutamisel ei ole piisavalt arvestatud inimkeskse lähenemise aspektidega.

Väga halb Pigem halb Pigem hea Väga hea

Teenuse nõudlust ja vastavust vajadustega analüüsitakse regulaarselt ning vajadusel reageeritakse. Rahastusmudel on jätkusuutlik ja arvestab kasutaja maksevõimet. Teenuse osutamisel on arvestatud inimkeskse lähenemise aspektidega.

Noorte seksuaaltervise alane nõustamine

Hinnangud

Nõudlus ja pakumine

01. märtsil 2021. a avati Jõhvi linnas noorte nõustamiskabinet, mille tööd korraldab SA Ida-Viru Keskhaigla. Alates 17. augustist 2020. a tegutseb Jõhvis lastemaja. Lastemaja on loodud seksuaalselt väärkoheldud või selle kahtlusega laste abistamiseks. See võimaldab koondada ühe katuse alla kõik vajalikud toimingud, alates lapse ärakuulamisest kuni hilisemate toetavate tegevusteni.

Rahastusmudel

Teenus on kuni 26- aastastele (k.a.) noortele tasuta.

Inimkesksus

Noorte nõustamiskabinetis osutatakse teenust kaasaegsetes ruumides. Ligipääs on tagatud ka liikumisraskustega inimestele. Laste ja töötajate turvalisuse tagamiseks ei avalikustata lastemaja aadresse. Teenust osutatakse eesti ja vene keeles.

Teenuse nõudlust ja vajadustele vastavust ei analüüsita regulaarselt. Rahastusmudel ei ole jätkusuutlik ega arvesta kasutaja maksevõimet. Teenuse osutamisel ei ole piisavalt arvestatud inimkeskse lähenemise aspektidega.

Väga halb Pigem halb Pigem hea Väga hea

Teenuse nõudlust ja vastavust vajadustega analüüsitakse regulaarselt ning vajadusel reageeritakse. Rahastusmudel on jätkusuutlik ja arvestab kasutaja maksevõimet. Teenuse osutamisel on arvestatud inimkeskse lähenemise aspektidega.

Pere- ja beebikool

Hinnangud

Nõudlus ja pakumine

Jõhvi linnas tegutseb MTÜ Rõõmukool, mis pakub lapsevanematele võimalust tuua oma laps Montessori keskkonda, kus õppe- ja kasvatustöö kavandamisel ja korraldamisel on aluseks Montessori pedagoogika. See on lapse arengut igakülselt toetav ja ettevalmistatud keskkond, mis vastab nii

lapse füüsilistele, psüühilistele, emotsionaalsetele, intellektuaalsetele kui ka sotsiaalsetele vajadustele. See on läbimõeldud ja turvaline keskkond, kus lapsel on tegutsemisvabadus ja selged piirangud.

Kooliprogrammis osalemine on tasuline. Ida-Viru Kesksaigla sünnitusosakonna juures on samuti olemas perekooli programm, kus on erinevad loengud ja füsioterapeudi konsultatsioon sünnitanud naistele, kes võivad abi vajada. Perekooli programm on tasuta.

Rahastusmudel

Vallavalitsus toetab iga - aastastelt Rõõmukooli tegevust. 2023.aastal on valla eelarves kooli tegevuse toetamiseks planeeritud 4500 eurot.

Inimkesksus

Ruumid on kaasaegsed ja ligipääs on tagatud ka liikumisraskustega inimestele.

Teenuse nõudlust ja vajadustele vastavust ei analüüsita regulaarselt. Rahastusmudel ei ole jätkusuutlik ega arvesta kasutaja maksevõimet. Teenuse osutamisel ei ole piisavalt arvestatud inimkeskse lähenemise aspektidega.

Väga halb Pigem halb Pigem hea Väga hea

Teenuse nõudlust ja vastavust vajadustega analüüsitakse regulaarselt ning vajadusel reageeritakse. Rahastusmudel on jätkusuutlik ja arvestab kasutaja maksevõimet. Teenuse osutamisel on arvestatud inimkeskse lähenemise aspektidega.

Muud (juhul kui on)

Kirjeldused ja hinnangud

Teenus

Teenuse kirjeldus:

Jõhvis asuv Tervisekeskus Corrigo ja Kohtla-Järvel asuv SA Ida-Viru Kesksaigla pakuvad lisaks oma keskustes mitmeid erinevaid teenuseid.

Hinnang:

Pigem hea (3)

Analüüs

Vajadus nõustamisteenuste järgi on iga aastaga tõusnud. Vajadus on tõusnud nii laste kui täiskasvanute seas ja järjekorrad teenusele on pikad. Viimase nelja aastaga on nõustamiste sooviga valda pöörduvate inimeste arv kahekordistunud. Seda, et vajadus nõustamisteenuste järgi on suurem kui võimalus seda pakkuda, toob oma vaimse tervise aruandes välja ka Tervise Arengu Instituut.

Jõhvi valla elanikele parema ligipääsu tagamiseks nõustamisteenustele teeb Jõhvi Vallavalitsus koostööd erinevate teenuseosutajatega. Alates 2022. aastast on Jõhvis käivitunud Sotsiaalministeeriumi rahastatud projekt "Vaimse tervise teenuste osutamine Jõhvi valla elanikele". Projekti toel on võimalik aidata suuremal arvul inimesi ning pakkuda abivajajatele rohkem teenuseid. Üldjuhul on nõustamisteenused inimestele tasuta.

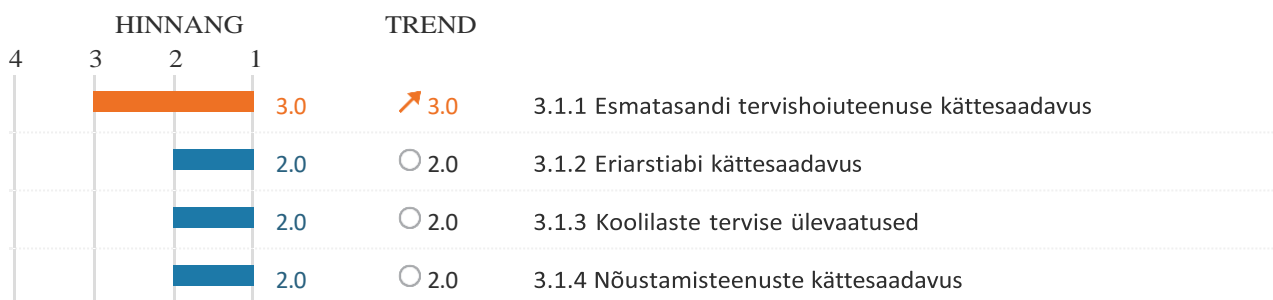
Tasuta nõustamist on võimalik saada Jõhvi Vallavalitsuse sotsiaalteenistuse kaudu. Tasuta teenuse maht sõltub inimeste või perekonna majanduslikust olukorrast ja teenuse vajadusest. Lisaks on olemas ka erinevad riiklikud tegevused elanike toetamiseks. Enamusel teenuseosutajatest on valmisolek osutada teenuseid nii eesti, vene, ukraina kui inglise keeles.

Kõikidel abivajajatel on võimalik anda tagasisidet tervishoiuteenuste kvaliteedi kohta. Enamik teenuseosutajaid viib

regulaarselt läbi ka patsientide rahulolu-uuringuid ja ootab oma klientidelt tagasisidet teenuste kohta. Saadav info on vajalik teenuste kvaliteedi tõstmiseks. Patsientide rahulolu-uuringute tulemustega saab tutvuda teenuseosutajate kodulehel.

Enamus nõustamisteenuseid on Jõhvi vallas või lähiümbruses olemas, aga need ei kata ära tegelikku vajadust. Heaolu tagamiseks olemasolevatest teenustest ei piisa. Vaimse tervise probleemide hulk aina kasvab, ka koolides ei jätku teenust kõigi abivajajate jaoks. Üldharivaid programme elanikkonnale toitumise, liikumise ja sõltuvuskäitumise vähendamiseks võiks olla rohkem.

3.1 Tervishoiuga seotud universaalsed teenused. Kokkuvõte

Kokkuvõte:

Jõhvi vallas on olemas mitu perearstikeskust ja üks suurem tervisekeskus, kust on võimalik saada erinevaid tervisteenuseid. Tänu sellele on elanikel võimalik saada enamik teenuseid oma kodukoha lähedal. Jõhvi vallas puuduvad tervisteenused on kättesaadavad naaberomavalitsuses asuvas Ida-Viru Keskskhaiglas.

Järjekorrad eriarstidele on olemas, nagu ka mujal Eestis, aga lähiümbruse kaks tervisekeskust ja mitu perearstikeskust katavad inimeste abivajadused ära. Kooliõenduse teenust Jõhvi valla koolides osutab kohalik tervisekeskus Corrigo OÜ.

Suurem mure on nõustamisteenustega, kuna vajadus nõustamisteenuste järgi on iga aastaga tõusnud, seda nii laste kui täiskasvanute seas. Järjekorrad teenusele on pikad ja vajadus suurem, kui teenust osutada võimalik, sest vastava eriala spetsialiste napib.

Jõhvi Vallavalitsus teeb koostööd erinevate teenuseosutajatega, et leevendada nõustamisteenusele soovijate järjekordi. Selleks on alates 2022. aastast Jõhvi Vallavalitsus osalenud vaimse tervise projektis ja lepingud on sõlmitud ka teenuseosutajatega, kes asuvad väljaspool Ida-Virumaad. Tasuta nõustamiseks on vaja pöörduda Jõhvi Vallavalitsuse sotsiaalteenistusse.

Enamus spetsialiste osutab arstiabi ja nõustamisteenuseid eesti ja vene keeles, aga abi on võimalik saada ka ukraina või inglise keeles.

Kõik keskused on kaasaegsed ja ligipääs liikumiskeskustega inimestele tagatud. Vajadusel on valla elanikel võimalik arsti juurde pääsemiseks kasutada valla sotsiaaltransporti.

TUGEVUSED

- Jõhvi vallas on olemas mitu perearstikeskust ja üks suurem tervisekeskus, Ida-Viru Keskskhaigla asub naabruses
- Hea koostöö teenuseosutajate/ spetsialistidega nõustamisteenuste osutamiseks
- Õpilaste regulaarne tervisekontroll koolides

NÕRKUSED

- Nõustamisteenust osutavate spetsialistide puudus
- Elanike hulgas on vaimse tervise teadlikkus madal
- Valdkond kaetud projektipõhiste tegevustega, puudub järjepidevus või kindlus tegevusega jätkamiseks

3.2 Haridusega seotud teenused

3.2.1 Alushariduse ja lastehoiu kättesaadavus

Alushariduse ja lastehoiu kättesaadavus

Hinnangud

Nõudlus ja pakkumine

Jõhvi vallas ei osutata laste päevahoiu teenust, kuna vajadust selleks pole olnud. Alusharidust annab asutus Jõhvi Lasteaiad, mille moodustavad valla 3 lasteaeda. Hetkeseisuga on Jõhvi valla lasteaedades üle 500 lapse (536). Viimase aja murekohaks on sõimerühma kohtade nappus, kuna tulenevalt seadusest võib sõimerühmas olla vaid kuni 14 last. Seetõttu on sõimerühma koha saamine aasta keskel keeruline. Jõhvi vallas ei olnud varem probleeme sõimekohtadega. See tekkis seoses suure hulga sõjapõgenike saabumisega Jõhvi valda. Õppeaasta alguses toimub lasteaiakohtade komplekteerimine uueks aastaks. Eesmärk on tagada lasteaiakohad oma valla lasteasutustes kõigile Jõhvi valla lastele, kes lasteaiakohta vajavad.

Rahastusmudel

Jõhvi vallas on munitsipaalomandis olev lasteasutus, mille tegevust finantseeritakse KOVi vahenditest.

Inimkesksus

Jõhvi valla lasteaedades on kokku 30 rühma, millest 19 on eestikeelsed rühmad, 3 keelekümbelrühma ja 8 venekeelsed rühmad, millest omakorda 6 osalevad pilootprojektis "Professionaalne eestikeelne õpetaja vene õppekeele rühmas". Töötab 1 puhtalt vene sõimerühm.

Lasteasutuses on 1 venekeelne tasandusrühm, kuhu suunatakse erivajadusega lapsi välise nõustamiskomisjoni otsuse alusel. Selles rühmas on lisaks eriväljaõppe saanud õpetajatele lapsi toetamas ka logopeed ja tugisik. Vajadus on ka eestikeelse tasandusrühma järele, kuid takistuseks on saanud eelkõige sobivate ruumide puudus. Eriti keeruline on hetkeolukord ka seetõttu, et Jõhvi lasteaedades on üle 40 Ukrainast tulnud lapse, mis toob õpetajatele igapäevaselt päris suuri väljakutseid.

Lisaväärtuseks on asjaolu, et kõigis kolmes majas töötab eesti keele õpetaja, kes tegeleb muukeelsetele lastele eesti keele õpetamisega. Lasteaia majades tegutsevad ka keelekohvikud nii vene emakeelega õpetajatele, õpetaja abidele ja tehnilisele personalile kui ka ukraina laste emadele. Alates 2023. aastast tegutseb kolme maja peale loodud keeleõppe meeskond, kuhu kuuluvad iga maja keelekümbelrühmad ja pilootprojekti rühmad. Lasteasutused teevad koostööd Tartu Ülikooli eetikakeskusega, osaledes programmis "Väärtuspõhise lasteaiakultuuri kujundamine eestikeelsele haridusele ülemineku toetamiseks".

Teenuse nõudlust ja vajadustele vastavust ei analüüsita regulaarselt. Rahastusmudel ei ole jätkusuutlik ega arvesta kasutaja maksevõimet. Teenuse osutamisel ei ole piisavalt arvestatud inimkeskse lähenemise aspektidega.

○ ○ ● ○
Väga halb Pigem halb Pigem hea Väga hea

Teenuse nõudlust ja vastavust vajadustega analüüsitakse regulaarselt ning vajadusel reageeritakse. Rahastusmudel on jätkusuutlik ja arvestab kasutaja maksevõimet. Teenuse osutamisel on arvestatud inimkeskse lähenemise aspektidega.

Analüüs

Jõhvi vald suudab pakkuda lasteaiakohti kõikidele Jõhvi valla lastele. Probleemiks on tihtipeale suhtlemine lapsevanematega, kes võtavad pakutud lasteaiakoha vastu, aga ei too oma last lasteaeda ja ei reageeri lasteasutuse kirjadele, samuti esitavad taotluse väga hilja. Sõimekohtade suurendamisel (rühmas võib olla kuni 14 last) oleks lahenduseks hoolekogu nõusolek laste arvu suurendamiseks 2 võrra igas rühmas. Lähiajal on hoolekogul plaanis selle ettepaneku osas kujundada oma seisukoht.

Lahenduseks võib olla ka liitühmade senisest laiem kasutuselevõtt. Samas tihti lapsevanemad ei poolda seda. Selles osas tuleks tõhustada teavitustööd lapsevanemate seas. Seda protsessi takistavad ka sõimerühma laste madalad sotsiaalsed ja üldoskused.

Jõhvi lasteaeadele on valmisolek eestikeelsele alusharidusele üleminekuks olemas. Osaletakse aktiivselt erinevates programmides ja pilootprojektides. Samuti tehakse ka ise täiendavaid tegevusi (keelekohvikud, eesti keele õpetaja igas majas jne).

3.2.2 Üldkeskhariduse ja kutsehariduse omandamise toetamine

Üldkeskhariduse ja kutsehariduse omandamise toetamine

Hinnangud

Nõudlus ja pakkumine

Jõhvi vallas on 2 põhikooli ja 1 riigigümnaasium. Piirkonnas töötab Ida-Viru Kutsehariduskeskus, millel on õppekorpused Jõhvis, Sillamäel ja Narvas. Selline koolivõrk võimaldab meie valla noortel omandada mitmekülgne haridus oma kodupaigas. Kahjuks on kutsehariduskeskuses omandatavad erialad valdavalt venekeelse õppekavaga ning seetõttu pole eesti noortel võimalust oma kodumaakonnas kutseharidust omandada.

Inimkeskus

Haridustaristu on enamasti korda tehtud ning ligipääsetavus puudega inimestele on tagatud. Murekohaks on õppekvaliteet (eriti kutsehariduskeskuses).

Teenuse nõudlust ja vajadustele vastavust ei analüüsita regulaarselt. Teenuse osutamisel ei ole piisavalt arvestatud inimkeskse lähenemise aspektidega.

○ ○ ● ○ ○
Väga halb Pigem halb Pigem hea Väga hea

Teenuse nõudlust ja vastavust vajadustega analüüsitakse regulaarselt ning vajadusel reageeritakse. Teenuse osutamisel on arvestatud inimkeskse lähenemise aspektidega.

Analüüs

Arengukohaks on eestikeelsete erialade arvu suurendamine kutsehariduskeskuses (eriti tehnoloogia/ tehnika valdkonnas). Probleemiks on ka erialade puudus hariduslike erivajadustega lastele. Jõhvi Põhikoolis on hariduslike erivajadustega laste osakond, kus lapsed õpivad lihtsustatud ja toimetuleku õppekavade järgi. Pärast põhikooli lõpetamist peaks neil olema võimalus jätkata õpinguid kodu lähedal.

3.2.3 Koolikohustust mittetäitvate lastega tegelemine

Valla või linna rakendatavad meetmed koolikohustuse täitmise tagamiseks

Hinnangud

Tark planeerimine

Vallavalitsus kontrollib ning annab Haridus-ja Teadusministeeriumile teada, kui paljud koolikohustuslikku ikka jõudnud lastest on läinud 1. klassi. Viimasel ajal on kooliminejate arv olnud keskmiselt 100 last. Kui selgub, et mõni laps pole siiski kooli jõudnud, tegeleb sellega edasi haridusametnik koos sotsiaalteenistuse spetsialistiga ning selgitab välja põhjuse. Tihtipeale avastatakse tuginedes Rahvastikuregistri andmetele, et laps koos vanematega on läinud välismaale ning omandab põhiharidust seal. Üksikud lapsed ei käi koolis pere sotsiaalsete probleemide tõttu ning selliste peredega tegelevad sotsiaalteenistuse spetsialistid juhtumipõhiselt.

Toetavad tegevused

Toetavate tegevuste juurde kuulub eelkõige lastevanemate nõustamine (kooli ja KOVi spetsialistide poolt). Koolikohustuse täitmise jälgimine kuulub haridusasutuste kohustuste juurde. Mõlemas põhikoolis on sotsiaalpedagoogid, kes tegelevad antud küsimusega. Algne info laekub klassijuhatajatelt.

Valdkonna olukorda ja vastavust vajadustega ei analüüsita regulaarselt. Toetavate tegevuste planeerimine ja elluviimine ei ole kooskõlas vajadustega.

Väga halb Halb Pigem hea Väga hea

Valdkonna olukorda ja vastavust vajadustega analüüsitakse regulaarselt ning vajadusel reageeritakse. Toetavate tegevuste planeerimine ja elluviimine on kooskõlas vajadustega.

Analüüs

Põhikoolid jälgivad ning pingutavad selle nimel, et kõik Jõhvi valla põhikoolides õppivad lapsed omandaksid seadusega ettenähtud põhiharidust. Üksikute (enamasti toimetuleku ja sotsiaalsete probleemidega) peredega tegelevad sotsiaalteenistuse spetsialistid.

Murekohad on ka Ukrainast tulnud sõjapõgenikest õpilaste koolikohustuse täitmisel. Mõned neist jätkavad läbi interneti õpinguid Ukraina koolides, mistõttu lapsed tihtipeale koolis ei käi. Mõnikord Ukrainast tulnud pered ei teavita kooli, kui pere on otsustanud naasta kodumaale või sõita teise Euroopa Liidu riiki. See probleem puudutab kõiki kohalikke omavalitsusi ning hetkel on Haridus- ja Teadusministeerium esitanud menetlemiseks ettepaneku Põhikooli-ja gümnaasiumiseaduse muutmiseks. See võimaldaks koolidel sellised õppurid kooli nimekirjast välja arvata.

3.2.4 Hariduslikud tugiteenused

Teenused

Joonis 3.2.4.a Hariduslike tugiteenuste protsent KOV eelarvest

Kooli tervishoiutöötaja (kooliõde, tervisedendaja vms)

Hinnangud

Nõudlus ja pakkumine

Koolide töötajate struktuuris otseselt tervishoiutöötaja ametikohta ei ole. OÜ Corrigo pakub valla koolidele teenust kohapeal.

Rahastusmudel

Teenus finantseeritakse riigi-ja valla eelarveliste vahendite arvelt.

Inimkesksus

Kooli tervishoiuteenust osutatakse Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse ning Sotsiaalministri 13.08.2010 määruse nr 54 "Koolitervishoiuteenust osutava õe tegevused ning nõuded õe tegevuste ajale, mahule, kättesaadavusele ja asukohale" sätete kohaselt.

Teenuse nõudlust ja vajadustele vastavust ei analüüsita regulaarselt. Rahastusmudel ei ole jätkusuutlik. Teenuse osutamisel ei ole piisavalt arvestatud inimkeskse lähenemise aspektidega.

○ ○ ○ ●
Väga halb Pigem halb Pigem hea Väga hea

Teenuse nõudlust ja vastavust vajadustega analüüsitakse regulaarselt ning vajadusel reageeritakse. Rahastusmudel on jätkusuutlik. Teenuse osutamisel on arvestatud inimkeskse lähenemise aspektidega.

Eripedagoog

Hinnangud

Nõudlus ja pakkumine

Eripedagoog on olemas valla mõlemas koolis nii Jõhvi Põhikoolis kui ka Jõhvi Vene Põhikoolis. Hetkel otsitakse eestikeelset eripedagoogi vene kooli, mis on tingitud üleminekust eestikeelsele haridusele. Eripedagoogid on olemas ka lasteasutuses Jõhvi Lasteaiad

Rahastusmudel

Tugispetsialistidega seotud kulud finantseeritakse haridustoetuse ja valla eelarveliste vahendite arvelt.

Inimekesksus

Eripedagoogi teenus on kättesaadav nii lasteasutuses kui ka põhikoolides (miinimumkoosseisus).

Teenuse nõudlust ja vajadustele vastavust ei analüüsita regulaarselt. Rahastusmudel ei ole jätkusuutlik. Teenuse osutamisel ei ole piisavalt arvestatud inimkeskse lähenemise aspektidega.

Väga halb Pigem halb Pigem hea Väga hea

Teenuse nõudlust ja vastavust vajadustega analüüsitakse regulaarselt ning vajadusel reageeritakse. Rahastusmudel on jätkusuutlik. Teenuse osutamisel on arvestatud inimkeskse lähenemise aspektidega.

Psühholoog

Hinnangud

Nõudlus ja pakkumine

Psühholoogid on olemas mõlemas koolis.

Rahastusmudel

Tugispetsialistidega seotud kulud finantseeritakse haridustoetuse ja valla eelarveliste vahendite arvelt.

Inimkesksus

Psühholoogi teenus on kättesaadav. Murekohaks on psühholoogi (samas ka teiste tugispetsialistide) ebapiisavus lasteasutuses ning huvikoolides.

Teenuse nõudlust ja vajadustele vastavust ei analüüsita regulaarselt. Rahastusmudel ei ole jätkusuutlik. Teenuse osutamisel ei ole piisavalt arvestatud inimkeskse lähenemise aspektidega.

Väga halb Pigem halb Pigem hea Väga hea

Teenuse nõudlust ja vastavust vajadustega analüüsitakse regulaarselt ning vajadusel reageeritakse. Rahastusmudel on jätkusuutlik. Teenuse osutamisel on arvestatud inimkeskse lähenemise aspektidega.

Logopeed

Hinnangud

Nõudlus ja pakkumine

Logopeed on olemas mõlemas koolis ning lasteasutuses. Nõudlus logopeedi teenuse (eriti eestikeelse) järele on suur. Olemasolevad spetsialistid on tihtipeale ülekoormatud, mistõttu lapsed võivad jääda ilma vajaliku abita. Jõhvi vald pakub suurema abivajadusega lastele võimalust saada teenust ka koostööpartnerite juures.

Rahastusmudel

Tugispetsialistidega seotud kulud finantseeritakse haridustoetuse ja valla eelarveliste vahendite arvelt.

Inimkesksus

Logopeedi teenust osutatakse seadusega määratud miinimummahus, kuigi vajadus on suur. Spetsialistide ebapiisavuse ning olemasolevate tugispetsialistide ülekoormuse tõttu on lapse erivajaduste varajane märkamine ning sekkumine raskendatud.

Teenuse nõudlust ja vajadustele vastavust ei analüüsita regulaarselt. Rahastusmudel ei ole jätkusuutlik. Teenuse osutamisel ei ole piisavalt arvestatud inimkeskse lähenemise aspektidega.

Väga halb Pigem halb Pigem hea Väga hea

Teenuse nõudlust ja vastavust vajadustega analüüsitakse regulaarselt ning vajadusel reageeritakse. Rahastusmudel on jätkusuutlik. Teenuse osutamisel on arvestatud inimkeskse lähenemise aspektidega.

Sotsiaalpedagoog

Hinnangud

Nõudlus ja pakkumine

On olemas mõlemas koolis.

Rahastusmudel

Tugispetsialistidega seotud kulud finantseeritakse haridustoetuse ja valla eelarveliste vahendite arvelt.

Inimkesksus

Teenus on kättesaadav. Raskemate juhtumite puhul kaasatakse partnereid (sotsiaalteenistuse spetsialistid, noorsoopolitsei spetsialistid jne).

Teenuse nõudlust ja vajadustele vastavust ei analüüsita regulaarselt. Rahastusmudel ei ole jätkusuutlik. Teenuse osutamisel ei ole piisavalt arvestatud inimkeskse lähenemise aspektidega.

Väga halb Pigem halb Pigem hea Väga hea

Teenuse nõudlust ja vastavust vajadustega analüüsitakse regulaarselt ning vajadusel reageeritakse. Rahastusmudel on jätkusuutlik. Teenuse osutamisel on arvestatud inimkeskse lähenemise aspektidega.

Pikapäevarühm

Hinnangud

Nõudlus ja pakkumine

Nõudlus olemas ja on avatud mõlemas koolis (1-4 klassi õppuritele).

rahastusmudel

Teenus finantseeritakse valla eelarvest, lapsevanemad tasuvad PPR toitlustuse eest (seisuga 01.06.2023 on söögikorra maksumuseks 0,70 EUR).

Inimkesksus

Lapsevanemate tagasiside kohaselt on PPR teenus vajalik ning nõutud. Enamus algklasside õpilastest kasutavad pikapäevarühma teenust.

Teenuse nõudlust ja vajadustele vastavust ei analüüsita regulaarselt.

Väga halb Pigem halb Pigem hea Väga hea

Teenuse nõudlust ja vastavust vajadustega analüüsitakse regulaarselt

Rahastusmudel ei ole jätkusuutlik. Teenuse osutamisel ei ole piisavalt arvestatud inimkeskse lähenemise aspektidega.

ning vajadusel reageeritakse. Rahastusmudel on jätkusuutlik. Teenuse osutamisel on arvestatud inimkeskse lähenemise aspektidega.

Õpilaskodu

Hinnangud

Nõudlus ja pakkumine

Õpilaskodu Jõhvi koolid ei paku. Puudub ka vajadus.

Rahastusmudel

ei kohaldu

Inimkesksus

ei kohaldu

Teenuse nõudlust ja vajadustele vastavust ei analüüsita regulaarselt. Rahastusmudel ei ole jätkusuutlik. Teenuse osutamisel ei ole piisavalt arvestatud inimkeskse lähenemise aspektidega.

Väga halb Pigem halb Pigem hea Väga hea

Teenuse nõudlust ja vastavust vajadustega analüüsitakse regulaarselt ning vajadusel reageeritakse. Rahastusmudel on jätkusuutlik. Teenuse osutamisel on arvestatud inimkeskse lähenemise aspektidega.

Karjäärinõustamine ja karjääriinfo

Hinnangud

Nõudlus ja pakkumine

Karjäärinõustamist saavad õpilased Töötukassa spetsialistidelt, kes teevad koolidega koostööd ja käivad meeleldi koolides kohapeal. Valla põhikoolid osalevad ettevõtlusõppe programmides (Ettevõtlik kool, Junior Achievement, õpilasfirmade võrgustikus jne), milles käsitletakse (kasvõi osaliselt) karjäärinõustamisega seotud teemasid.

Rahastusmudel

Teenus finantseeritakse riigi- ja valla eelarveliste vahendite arvelt.

Inimkesksus

Teenus on kättesaadav.

Teenuse nõudlust ja vajadustele vastavust ei analüüsita regulaarselt. Rahastusmudel ei ole jätkusuutlik. Teenuse osutamisel ei ole piisavalt arvestatud inimkeskse lähenemise aspektidega.

Väga halb Pigem halb Pigem hea Väga hea

Teenuse nõudlust ja vastavust vajadustega analüüsitakse regulaarselt ning vajadusel reageeritakse. Rahastusmudel on jätkusuutlik. Teenuse osutamisel on arvestatud inimkeskse lähenemise aspektidega.

Analüüs

Jõhvi valla haridusasutustes on lastele tagatud järgmised tugispetsialistid: eripedagoog, logopeed, sotsiaalpedagoog, psühholoog. Koolides on rakendatud pikapäevarühmad. Vajadus on õpetajate abide järele, samuti tugisikuid ei ole piisavalt. Väljakutseks on eestikeelsete spetsialistide ebapiisavus Jõhvi valla haridusasutustes.

Üldolukord tugispetsialistidega on Jõhvi valla haridusasutustes siiski hea. Lähtudes Haridussilmas olevatest andmetest (seisuga 19.06.2023) on koolivälise nõustamismeeskonna soovitatud tugispetsialistide teenuste rakendamise osakaal põhihariduses Jõhvi vallas on 88,28 % (Eesti keskmine näitaja on 75,52 %).

3.2.5 Koolivägivalla ja koolikiusamise ennetamine

Koolivägivalla ja koolikiusamise ennetamine

Hinnangud

Ennetavad tegevused

Jõhvi valla põhikoolid osalevad koolivägivalla ja koolikiusamise ennetamisele suunatud programmides KIVA ja "Kiusamisest vabaks!". Tihedas koostöös noorsoopolitseiiga korraldatakse loenguid ning infopäevi erinevas vanuses õppuritele.

Juhtumi lahendamine

Juhtumipõhiselt korraldatakse ümarlaudu koostöös haridus- ja sotsiaalvaldkonna ametnikega, HARNO nõustamiskomisjoni spetsialistidega. Peredele pakutakse nõustamist ning tugiteenuseid (psühholoogiline nõustamine).

Toetavad tegevused

Koolides on sotsiaalpedagoogid ning tugispetsialistid, kes panustavad nii ennetustegevustesse kui ja konkreetsete juhtumite lahendamisse. Murekohaks on lapsevanemad, kes ise vajavad abi, kuid keelduvad pakutud abist.

Ennetavaid teenuseid ei ole piisavalt. Tugi abivajajatele ei ole piisav. Toetavad tegevused on ühekordsed.

○ ○ ● ○
Väga halb Pigem halb Pigem hea Väga hea

Ennetavad teenuseid on piisavalt ja vastavad vajadustele. Tugi abivajajatele on kättesaadav ja vastab vajadustele. Toetavad tegevused on läbimõeldud ja järjepidevad.

Analüüs

Koolivägivallaalase ennetustööga tegeletakse süsteemselt ja tõendus põhiste programmide kaasabil. Arengukohaks on lapsevanemate teadlikkuse tõstmine ning selle protsessi jätkusuutlikkuse tagamine.

3.2 Haridusega seotud teenused. Kokkuvõte

Kokkuvõte:

Olukord Jõhvi valla haridusvaldkonnas on pigem hea. Valla haridusasutuste võrk (põhikoolid ja lasteaiad) on korrastatud. Valla territooriumil tegutseb ka riigigümnaasium ja riigi omandis olev kutseõppekeskus.

Haridusasutuste taristu on enamasti kas uuendatud või renoveeritud. Kaasaegne õpikeskkond ning Jõhvi valla logistiliselt hea asukoht tõmbab õpilasi juurde naaberomavalitsustest. Ühelt poolt suurendab see haridusasutuste tulubaasi (tänu arveldustele KOVide vahel), teiselt poolt tekitab kohati kunstlikult õppekohtade defitsiiti. See on eriti aktuaalne alushariduses, kus kehtivad seadusega paika pandud ranged normid rühmas olevate laste arvu osas.

Murekohaks nii lasteasutuses kui ka koolides on HEV-lastel aina suurenev arv ning tugispetsialistide (eriti abispetsialistide - tugiisikud, abiõpetajad jne) ebapiisavus.

Koolikohustuse mittetäitjaid on vallas vähe ning nende probleemidega tegeletakse juhtumipõhiselt.

Jõhvi vallas on mitmekesised võimalused huvihariduses osalemiseks. Vallas on kolm huvikooli, suhteliselt palju huviringe Jõhvi Kultuuri- ja huvikeskuses ning valla põhikoolides. Huvihariduse- ja tegevuse valdkond vajab lähiaastatel arendamist ning korrastamist.

TUGEVUSED

- Korrastatud haridusasutuste võrk, kaasaegne õpikeskkond
- Abimeetmete rakendamine eestikeelsete tugispetsialistide (logopeedid, eripedagoogid) värbamisel (motivatsioonipakett)
- Alusharidus on kõigile kättesaadav

NÕRKUSED

- Eestikeelse erikooli puudus lähiümbruskonnas
- Kutsehariduskeskuses eestikeelsete erialade puudumine
- Tugispetsialistide suur puudus

4. Haavatavate (riskis) sihtrühmadega tegelemine

4.1 Sotsiaalteenused ja -toetused

4.1.1 KOV osutatavad sotsiaalteenused KODUTEENUS

Hinnangud

Nõudlus ja pakkumine

Kuni 2021. aastani oli koduteenuse saajate arv aastas keskmiselt 60 inimest. Seoses Euroopa Sotsiaalfondi rahastatud projektiga "Tööealiste erivajadusega inimeste ja hoolduskoormusega tööealiste inimeste tööhõivet toetavate sotsiaalhoolekandeteenuste väljaarendamine Jõhvi vallas - EHISA" 2022. aastal taotlejate arv kahekordistus. Teenust on osutatud kõigile abivajajatele, järjekord teenusele puudub. Teenuse saaja paiknemine ei mõjuta teenuse saamist, kuid teeb teenuse pakkumise teenuse osutajale keerulisemaks (kodutöötajate autojuhilubade puudumise tõttu). Teenust pakub kohalik omavalitsus ise, kuna piirkonnas puuduvad teenusepakkujad.

Rahastusmudel

Koduabiteenust rahastatakse valla eelarvest ja sümboolne tasu on kehtestatud ka teenuse saajatele. Rahastusmudel ei ole ajas muutunud. Tasulist koduteenust osutatakse vastavalt vallavalitsuse poolt kehtestatud hinnakirjale ning abivajaja osalus sõltub tema sissetulekust. Viimasel neljal aastal on teenusele keskmiselt kulunud rahalisi vahendeid aastas 47 700 eurot (peamiselt tööjõukulud).

Inimkesksus

Teenuse vajadust hinnatakse vastava abivajaduse hindamisinstrumentidega, hindamine viiakse läbi inimese elukohas. Isikule vajalike abistavate toimingute väljaselgitamiseks kaastakse abivajaja ise ja/või vajadusel tema lähedased. Teenuse määramisel ja osutamisel lähtutakse abivajaja vajadustest ja soovidest.

Teenuse pakkumise võimekus ei ole piisav nõudluse rahuldamiseks. Ootejärjekorrad on liiga pikad. Rahastusmudel ei ole jätkusuutlik ega arvesta inimese suutlikkust omaosalust tagada. Teenuse korraldamisel ja osutamisel ei ole piisavalt arvestatud inimkeskse lähenemisega.

Väga halb Pigem halb Pigem hea Väga hea

Teenuse pakkumise võimekus ületab nõudluse. Ootejärjekordi ei ole või on need mõistliku pikkusega. Rahastusmudel on jätkusuutlik ja arvestab abivajaja maksevõimet. Teenuse osutamisel on arvestatud kõikide inimkeskuse aspektidega.

VÄLJASPOOL KODU OSUTATAV ÜLDHOOLDUSTEENUS

Hinnangud

Nõudlus ja pakkumine

Tavapäraselt üldhooldusteenusel järjekorda ei ole. Probleemid on dementsete ja psüühikahäiretega inimestega, kellele on raske teenusekohti leida, kuna üldhooldusteenust pakkuvatel asutustel on raskusi nendega toime tulemisel ja seetõttu ei võeta selliseid inimesi ka teenusele. Keskmiselt on Jõhvi vallas üldhooldusteenusel 100 klienti. Arv on aastate lõikes stabiilne. Ooteaeg tekib, kui soovitakse minna mingisse kindlasse hoolekandeesutusse,

kuhu on järjekord. Üldhooldusteenust pakuvad teenuseosutajad mitte kohalik omavalitsus ise. Kõikidele ööpäevaringse hooldusvajadusega isikutele on ligipääs teenusele tagatud. Kui isiku või pere rahalised võimalused ei ole teenuse rahastamiseks piisavad, on kohalik omavalitsus puudujääva osa valla eelarvest tasunud.

Rahastusmudel

Üldhooldusteenuse rahastusmudel püsis muutumatuna kuni 2023. aasta 30.juunini. Teenuse kohaliku omavalitsuse poolset rahastamisel hinnatati isiku abivajadust ja abivajaja enda ning lähedaste majanduslikku olukorda ning vastavalt sellele otsustati kohaliku omavalitsuse osalus hoolduskulude tasumisel. Aastas keskmiselt on teenusele kulunud 140 000 eurot (2018. a - 126829 eurot, 2019. a - 141 532 eurot, 2020. a – 149 481 eurot, 2021.a - 140 795 eurot ehk kokku 558 637 eurot). Alates 01. juulist 2023 muutub üldhooldusteenuse rahastamine, mille raames tekib kohalikel omavalitsustel kohustus osaleda kõikide ööpäevaringset hooldust vajavate isikute üldhooldusteenuse kulude tasumisel ning rahastada osa hooldekodu kohamaksu hoolduskuludest (põhiliselt tööjõukulud).

Inimkesksus

Abivajaduse hindamise viivad läbi kohaliku omavalitsuse ametnikud vastava hindamisinstrumenti alusel, kaasates abivajaja ning vajadusel lähedased. Ühtlasi abistab kohalik omavalitsus hooldekodu leidmisel, arvestades võimalusel abivajaja isiku või lähedaste soove.

Teenuse pakkumise võimekus ei ole piisav nõudluse rahuldamiseks. Ootejärjekorrad on liiga pikad. Rahastusmudel ei ole jätkusuutlik ega arvesta inimese suutlikkust omaosalust tagada. Teenuse korraldamisel ja osutamisel ei ole piisavalt arvestatud inimkeskse lähenemisega.

Väga halb Pigem halb Pigem hea Väga hea

Teenuse pakkumise võimekus ületab nõudluse. Ootejärjekordi ei ole või on need mõistliku pikkusega. Rahastusmudel on jätkusuutlik ja arvestab abivajaja maksevõimet. Teenuse osutamisel on arvestatud kõikide inimkeskuse aspektidega.

TÄISEALISE ISIKU HOOLDUS

Hinnangud

Nõudlus ja pakkumine

Teenuse saajate arv aastas on keskmiselt 75 inimest. Kuna kohalikul omavalitsusel endal puudub hooldajate andmebaas, siis leiavad hooldusvajadusega inimesed või nende lähedased hooldaja oma tuttavate/lähedaste seast ning kohalik omavalitsus seab hoolduse ja maksab hooldusvajadusega isikule täiendavat sotsiaaltoetust hooldusega seotud lisakulutuste katmiseks. Teenuse vajajate arv ning paiknemine ei mõjuta teenuse kättesaadavust. Ooteaega/järjekorda ei ole, kuna kohalik omavalitsus ei paku ise teenust ning vallas puuduvad teenuseosutajad.

Rahastusmudel

Viimasel neljal aastal ei ole rahastusmudel muutunud. Kohalik omavalitsus maksab hooldust vajavale isikule täiendavat sotsiaaltoetust sõltuvalt puude raskusastmest. Aastas keskmisel on teenusele kulunud rahalisi vahendeid 33 600 eurot.

Inimkesksus

Abivajaja inimese teenusevajaduse hindab kohaliku omavalitsuse ametnik, kasutades enda tehtud hindamisinstrumenti, kaasates abivajaja ning lähedased.

Teenuse osutamist vald ei korralda, seda teevad lähedased või tuttavad. Juhul kui hooldajat ei leita, siis püütakse teenusevajadus katta teiste teenustega sõltuvalt abivajadusest (koduteenus, üldhooldusteenus).

Teenuse pakkumise võimekus ei ole piisav nõudluse rahuldamiseks. Ootejärjekorrad on liiga pikad. Rahastusmudel ei ole jätkusuutlik ega arvesta inimese suutlikkust omaosalust tagada. Teenuse korraldamisel ja osutamisel ei ole piisavalt arvestatud inimkeskse lähenemisega.

○ ○ ● ○ ○
Väga halb Pigem halb Pigem hea Väga hea

Teenuse pakkumise võimekus ületab nõudluse. Ootejärjekordi ei ole või on need mõistliku pikkusega. Rahastusmudel on jätkusuutlik ja arvestab abivajaja maksevõimet. Teenuse osutamisel on arvestatud kõikide inimkeskuse aspektidega.

TUGIISIKUTEENUS

Hinnangud

Nõudlus ja pakkumine

Tugiisikuteenust osutatakse peamiselt suure abivajadusega puudega lastele (keskmise, raske ja sügava puude raskusastmega). Teenuse saajate arv on aastas 17 last. Tugiisikuteenuse määramise otsustab vallavalitsuse sotsiaalkomisjon. Hinnanguliselt osutatakse tugiisikuteenust kõikidele abivajavatele lastele. Üldiselt ei ole teenuse saamiseks järjekorda, kuid pikem teenusele saamise ooteaeg on eestikeelset tugiisikut vajavatel lastel, kuna eestikeelseid tugiisikuid on väga raske leida. Suure abivajadusega laste (k.a. keskmise, raske ja sügava puude raskusastmega) puhul ostab kohalik omavalitsus teenust sisse. Omavalitsuse peamine koostööpartner tugiisikuteenuse osutamisel on MTÜ Puuetega Laste Tugikodu Päikesekiir. Täisealistele isikutele osutatakse teenust üksikutele juhtudel.

Euroopa Sotsiaalfondi rahastatud projekti raames on vallavalitsuse struktuuri loodud ka tugiisiku töökoht. Töökohta eesmärk on tegeleda lastega peredega, kellel on erinevad probleemid (sh sõltuvusprobleemid) ning nad vajavad juhendamist ja abi laste kasvatamisel.

Rahastusmudel

Tugiisikuteenuse osutamiseks sõlmib kohalik omavalitsus teenuseosutajaga kolmepoolse (KOV, lapse seaduslik esindaja ja teenuseosutaja) lepingu. Tugiisikuteenuse eest tasub omavalitsus. Inimesele (lapsevanemale) on teenus tasuta. Keskmiselt on viimase 4 aasta jooksul olnud kulutused suure abivajadusega laste (k.a. keskmise, raske ja sügava puude raskusastmega) tugiisikuteenusele 49381 eurot. Rahastusmudeli muutmiseks ei ole vajadust olnud, teenus on abivajajale tasuta.

Inimkeskus

Jõhvi vallas osutatakse tugiisikuteenuseid Jõhvi valla territooriumil rahvastikuregistrijärgselt elukohta omavatele suure abivajadusega lastele (k.a. keskmise, raske või sügava puudega lastele), kelle abivajadus on sotsiaalteenistuse lastekaitse- või peresotsiaaltöötaja poolt hinnatud. Vanem esitab vallavalitsusele kirjaliku taotluse ning peresotsiaaltöötaja viib vanemaga läbi vestluse lapse abivajaduse väljaselgitamiseks. Lapsevanem iseloomustab last, tema käitumise eripära, hooldamise eritingimusi, abivahendite kasutamist jne. Abivajadus kirjeldatakse sotsiaalteenuste ja -toetuste andmeregistris STAR lapsele koostatud juhtumiplaanis.

Tugiisikuteenuse vajaduse hindamine toimub iga lapse puhul eraldi, arvestades konkreetse lapse ja tema pere vajadusi. Seejärel allkirjastatakse iga lapse kohta eraldi kolmepoolne (KOV, lapsevanem ja teenuseosutaja) teenuse osutamise haldusleping, kus on kirjas lepingu periood, teenuse kogus, lepingu maksimaalne rahaline maht ja muud teenuse osutamiseks olulised tingimused.

Teenuse pakkumise võimekus ei ole piisav nõudluse rahuldamiseks. Ootejärjekorrad on liiga pikad. Rahastusmudel ei ole jätkusuutlik ega arvesta inimese suutlikkust omaosalust tagada. Teenuse korraldamisel ja osutamisel ei ole piisavalt arvestatud inimkeskse lähenemisega.

Väga halb Pigem halb Pigem hea Väga hea

Teenuse pakkumise võimekus ületab nõudluse. Ootejärjekordi ei ole või on need mõistliku pikkusega. Rahastusmudel on jätkusuutlik ja arvestab abivajaja maksevõimet. Teenuse osutamisel on arvestatud kõikide inimkeskuse aspektidega.

ISIKLIKU ABISTAJA TEENUS

Hinnangud

Nõudlus ja pakkumine

Teenust ei ole osutatud, kuna vajadus puudub. Inimeste abivajadus on kaetud teiste teenustega.

Rahastusmudel

Kuna teenuse vajadus puudub ja teenust ei ole osutatud, siis ei ole rahastust ka sotsiaalse kaitse eelarvesse planeeritud. Juhul kui vajadus tekib, on võimalik rahalised vahendid ka eelarves leida.

Inimkeskus

Teenuste vajaduste hindamine toimub isiku abivajadusest lähtuvalt. Abivajaduse hindamine viiakse läbi vastava hindamisakti alusel. Abivajaduse hindamisse kaasatakse ka isik ise ning tema lähedased (juhul kui lähedased on olemas).

Teenuse pakkumise võimekus ei ole piisav nõudluse rahuldamiseks. Ootejärjekorrad on liiga pikad. Rahastusmudel ei ole jätkusuutlik ega arvesta inimese suutlikkust omaosalust tagada. Teenuse korraldamisel ja osutamisel ei ole piisavalt arvestatud inimkeskse lähenemisega.

Väga halb Pigem halb Pigem hea Väga hea

Teenuse pakkumise võimekus ületab nõudluse. Ootejärjekordi ei ole või on need mõistliku pikkusega. Rahastusmudel on jätkusuutlik ja arvestab abivajaja maksevõimet. Teenuse osutamisel on arvestatud kõikide inimkeskuse aspektidega.

SOTSIAALTRANSPORT

Hinnangud

Nõudlus ja pakkumine

Suure abivajadusega lapsi (k.a. keskmise, raske ja sügava puudega), kes on vajanud sotsiaaltransporti on orienteeruvalt 10 last. Suure abivajadusega laste sotsiaaltranspordi määramise otsustab vallavalitsuse sotsiaalkomisjon. Hinnanguliselt võib öelda, et suure abivajadusega laste transporditeenuse vajadus on kaetud ja teenusele ooteaega ei ole

tekkinud. Lastele sotsiaaltransporditeenuse osutamiseks ostab omavalitsus teenust sisse. Täisealistele isikutele osutab sotsiaaltransporditeenust kohalik omavalitsus ise. Teenuse saajate arv on aastas keskmiselt 65 inimest. Teenuse saajate paiknemine ja piirkond ei mõjuta teenuse kättesaadavust. Kui nõudlus on suurem võib teenus jääda saamata, kuna teenust osutatakse ainult ühe transpordivahendiga ning transport võib olla juba eelnevalt ära broneeritud ja sihtkohad ning ajad ei võimalda mitme inimese sõitustid ühildada.

Rahastusmudel

Teenus on suure abivajadusega lastele (k.a. puudega lastele) tasuta. Laste transporditeenuse rahastamiseks kulus keskmiselt 4000 eurot aastas. Rahastusmudel ei ole ajas muutunud. Täiskasvanud isikute sotsiaaltranspordile kulus rahalisi vahendeid viimasel 4 aastal keskmiselt aastas 25 000 eurot. Rahastusmudel ei ole ajas muutunud, üldjuhul on teenus abivajajale tasuta. Teenust rahastab kohalik omavalitsus.

Inimkeskus

Jõhvi vallas osutatakse transporditeenust valla territooriumil rahvastikuregistrijärgselt elukohta omavatele suure abivajadusega lastele (k.a. keskmise, raske või sügava puudega lastele), kelle abivajadus on sotsiaalteenistuse lastekaitse- või peresotsiaaltöötaja poolt hinnatud. Vanem esitab vallavalitsusele kirjaliku taotluse ning peresotsiaaltöötaja viib vanemaga läbi vestluse lapse abivajaduse väljaselgitamiseks. Abivajadus kirjeldatakse sotsiaalteenuste ja -toetuste andmeregistris STAR lapsele koostatud juhtumiplaanis. Transporditeenuse vajaduse hindamine toimub iga lapse puhul eraldi, arvestades konkreetse lapse ja tema pere vajadusi. Seejärel allkirjastatakse iga lapse kohta eraldi kolmepoolne (KOV, lapsevanem ja teenuseosutaja) teenuse osutamise haldusleping, kus on kirjas teenuse vajadus ja lepingu periood. Sotsiaaltransporti on õigus kasutada liikumis- või nägemispuudega Jõhvi vallas elaval täisealisel isikul, kes tervisest tulenevalt ei saa kasutada ühistransporti.

Teenuse pakkumise võimekus ei ole piisav nõudluse rahuldamiseks. Ootejärjekorrad on liiga pikad. Rahastusmudel ei ole jätkusuutlik ega arvesta inimese suutlikkust omaosalust tagada. Teenuse korraldamisel ja osutamisel ei ole piisavalt arvestatud inimkeskse lähenemisega.

Väga halb Pigem halb Pigem hea Väga hea

Teenuse pakkumise võimekus ületab nõudluse. Ootejärjekordi ei ole või on need mõistliku pikkusega. Rahastusmudel on jätkusuutlik ja arvestab abivajaja maksevõimet. Teenuse osutamisel on arvestatud kõikide inimkeskuse aspektidega.

VÕLANÕUSTAMISTEENUS

Hinnangud

Nõudlus ja pakkumine

Võlanõustamisteenuse taotlemiseks esitatakse ametiasutusele kirjalik taotlus. Teenuse saamiseks esitatud dokumendid vaatab läbi sotsiaalteenistuse vastav spetsialist ja hindab abivajaduse. Teenuse määramise otsustab vallavalitsuse sotsiaalkomisjon. Võlanõustamisteenust ostetakse teenusosutajatelt sisse.

Rahastusmudel

Võlanõustamisteenus on isikule tasuta. Viimasel 4 aastal kulus teenusele rahalisi vahendeid keskmiselt 500 eurot. Rahastusmudel ei ole ajas muutunud.

Inimkeskus

Võlanõustamisteenuse taotlemiseks esitatakse ametiasutusele kirjalik taotlus. Teenuse saamiseks esitatud dokumendid vaatab läbi sotsiaalteenistuse vastav spetsialist ja esitatud dokumentide ja inimesega läbi viidud vestluse põhjal hindab isiku abivajaduse.

Teenuse pakkumise võimekus ei ole piisav nõudluse rahuldamiseks. Ootejärjekorrad on liiga pikad. Rahastusmudel ei ole jätkusuulik ega arvesta inimese suutlikkust omaosalust tagada. Teenuse korraldamisel ja osutamisel ei ole piisavalt arvestatud inimkeskse lähenemisega.

Väga halb Pigem halb Pigem hea Väga hea

Teenuse pakkumise võimekus ületab nõudluse. Ootejärjekordi ei ole või on need mõistliku pikkusega. Rahastusmudel on jätkusuutlik ja arvestab abivajaja maksevõimet. Teenuse osutamisel on arvestatud kõikide inimkeskuse aspektidega.

VARJUPAIGATEENUS

Hinnangud

Nõudlus ja pakkumine

Jõhvi vallas osutab täisealistele isikutele ajutist ööbimiskohta Jõhvi Sotsiaalmaja, mis on Jõhvi Vallavalitsuse hallatav hoolekandeesutus. Sotsiaalmaja struktuuri kuulub Jõhvi Kodutute Varjupaik ja Jõhvi Supiköök. Jõhvi kodutute varjupaiga käsutuses on kolm ööbimisruumi, (2 naistele ja lastele ning 1 meestele) kokku 18 kohta. Varjupaigas osutatakse ainult öömaja teenust. Kokku on 2022. aastal vajanud varjupaigas ööbimist 13 meest, 2 naist ja 7 last, kokku 22 inimest. Kokku ööbiti varjupaigas 23 ööd. Ühena neist abivajajatest oli pere koos oma seitsme lapsega. Enamik inimesi ööbis varjupaigas ühe öö. 2019. aastal ööbis varjupaigas kokku 19 inimest, neist 18 meest ja 1 naine. Kokku ööbiti 204 ööbimiskorda. Vajadus varjupaiga teenuse järele on jätkuvalt olemas, võrreldes 2019. aastaga on teenuse vajadus langustrendis. Pakutavate kohtade arv katab teenuse vajaduse.

Rahastusmudel

Jõhvi valla elanike eest maksab vald, teiste eest kohalik omavalitsus, kus on varjupaigateenuse vajaja rahvastikuregistrijärgne elukoht.

Inimkeskus

Teenuste vajaduste hindamine toimub isiku abivajadusest lähtuvalt. Varjupaiga teenusele on õigustatud vältimatu abi (peavari, toit, riietus) vajadusega isikud. Varjupaigas osutatakse ainult öömaja teenust. Teenusel viibijatel inimestele on võimalus ennast pesta. Võimaluse ja vajaduse korral jagatakse ka üleriideid. Isiku vajaduse hindamine toimub jooksvalt sotsiaalmaja sotsiaaltöötaja poolt.

Teenuse pakkumise võimekus ei ole piisav nõudluse rahuldamiseks. Ootejärjekorrad on liiga pikad. Rahastusmudel ei ole jätkusuulik ega arvesta inimese suutlikkust omaosalust tagada. Teenuse korraldamisel ja osutamisel ei ole piisavalt arvestatud

Väga halb Pigem halb Pigem hea Väga hea

Teenuse pakkumise võimekus ületab nõudluse. Ootejärjekordi ei ole või on need mõistliku pikkusega. Rahastusmudel on jätkusuutlik ja arvestab abivajaja maksevõimet. Teenuse osutamisel on arvestatud kõikide inimkeskuse aspektidega.

inimkeskse lähenemisega.

ELURUUMI TAGAMISE TEENUS

Hinnangud

Nõudlus ja pakkumine

Eluruumi tagamise teenuse korraldab sotsiaalteenistus Jõhvi vallale kuuluvate eluruumide kasutusele andmisega või valla hallatava asutuse Jõhvi Sotsiaalmaja kaudu. Vallale kuuluvate eluruumide kasutuslepingud on sõlmitud 13 isikuga ja Jõhvi Sotsiaalmajas on sõlmitud majutuslepingud 67 isikuga. Eluasemeteenuse korraldamist reguleerivad kehtivad õigusaktid Jõhvi Vallavolikogu määrused - "Sotsiaalhoolekandeline abi andmise kord Jõhvi vallas" ning "Jõhvi valla omandis olevate eluruumide kasutamise" kord. Hinnanguliselt võib öelda, et üldiselt on teenus abivajajatele kättesaadav ja ooteajad puuduvad.

Eluruumi tagamise teenust pakub ainult kohalik omavalitsus ise ja teenust sisse ei osteta.

Rahastusmudel

Eluruumi tagamise teenus on tasuline s.t eluruumi tagamise teenuse kasutamiseks sõlmitakse kasutusleping (üürileping), milles sätestatakse, et üürnik kohustub tasuma kommunaalteenuste eest. Rahastusmudel ei ole ajas muutunud.

Inimkesksus

Eluruumi tagamise teenuse taotlemiseks esitatakse vallavalitsusele kirjalik taotlus. Eluruumi tagamise teenuse vajadust hindab sotsiaalteenistuse vastav spetsialist, kes selgitab välja võimalused eluruumi kasutusele andmiseks ja samas vastab taotleja ja tema pere vajadustele. Eluruumi tagamise teenuse taotlemisele ja määramisele kohaldatakse Jõhvi Vallavolikogu määruse "Jõhvi valla omandis olevate eluruumide kasutamise kord" vastavaid sätteid, v.a Jõhvi Sotsiaalmajas eluruumi tagamise teenuse osutamise korral. Eluruumi kasutusse andmise aluseks on sotsiaalkomisjon ettepanek ja vallavalitsuse korraldus. Isiku suhtes, kes soovib eluruumi tagamise teenust Jõhvi Sotsiaalmajas, annab vallavalitsuse sotsiaalkomisjon põhjendatud hinnangu sotsiaalmajas eluruumi eraldamise kohta ja sotsiaalmaja direktor sõlmib isikuga majutuslepingu. Vastavalt isiku abivajadusele on kaasatud teenuse korraldamise protsessi isik ise ja/või tema lähedased.

Teenuse pakkumise võimekus ei ole piisav nõudluse rahuldamiseks. Ootejärjekorrad on liiga pikad. Rahastusmudel ei ole jätkusuutlik ega arvesta inimese suutlikkust omaosalust tagada. Teenuse korraldamisel ja osutamisel ei ole piisavalt arvestatud inimkeskse lähenemisega.

Väga halb Halb Pigem halb Pigem hea Väga hea

Teenuse pakkumise võimekus ületab nõudluse. Ootejärjekordi ei ole või on need mõistliku pikkusega. Rahastusmudel on jätkusuutlik ja arvestab abivajaja maksevõimet. Teenuse osutamisel on arvestatud kõikide inimkeskuse aspektidega.

MILLISEID TEENUSEID KOV LISAKS OSUTAB?

Hinnangud

Teenus 1 Teenuse nimi:

Erialaspetsialisti nõustamisteenus

Teenuse kirjeldus:

psühholoogiline nõustamine, supervisioon, laste logopeediline abi, perenõustamisteenus; teraapiateenus; kriisiabi; tugirühmades ja tugiprogrammides osalemine; sõltuvusravi; viipekeele tõlketeenus; muud lapse vajadusest tingitud teenused

Hinnang:

Pigem hea (3)

Teenus 2 Teenuse

nimi:

Toidupangateenus Teenuse

kirjeldus:

Toidupangateenust osutatakse isikule, kellel puudub elamiseks vajalik sissetulek või vähekindlustatud isikule/perele, kelle abivajaduse hindamisest selgub teenuse vajadus.

Hinnang:

Väga hea (4)

Teenus 3 Teenuse

nimi:

Eakate päevakeskuse teenus Teenuse

kirjeldus:

Päevakeskuse tegevuse teenuse eesmärgiks on toetada eakate aktiivset omavahelist suhtlemist, ennetada toimetuleku probleeme ja/või toetada igapäevast toimetulekut. Päevakeskuses on tagatud erinevaid abistavaid teenuseid (nõustamine, saun, dušš, pesupesemine jms).

Hinnang:

Väga hea (4)

Analüüs

KODUTEENUS - teenust osutab omavalitsus ise, teenuseosutajad puuduvad. Koduteenus on üldiselt heal tasemel ning teenuse maht vastab nõudlusele.

ELURUUMI TAGAMISE TEENUS - sotsiaalelamispindade olemasolu vallas on seni vastanud nõudlusele. 2021. aasta seisuga oli ka korterite üüriturg piisav. 2022. aastal on seoses Venemaa sissetungiga Ukrainasse ja Ukraina sõjapõgenike elama asumisega Jõhvi olukord muutunud. Üüriturg on kallinenud ning vabu elamispindu on jäänud vähemaks või ei ole need enam inimestele taskukohased. See omakorda paneb surve kohalikule omavalitsusele ja eluruumi tagamise teenuse arendamise vajadusele.

VÄLJASPOOL KODU OSUTATAV ÜLDHOOLDUSTEENUS - keeruline psüühikahäiretega ja dementsetele inimestele teenuskohtade leidmine. Hooldekodude kohtade arv on piiratud. 1. juulist 2023 jõustunud hooldusreform tagab küll üldhooldusteenuse parema kättesaadavuse, aga teenuskohtade järjekordade tõttu muutub aina keerulisemaks abivajajale sobiva hooldekodu leidmine. Üldhooldusteenusel on ka psüühikahäirega tööealised inimesed, kes tegelikult vajavad riiklikult rahastatud ööpäevaringset erihooldust. Ööpäevaringse erihoolekandeteenuse ootejärjekord on aga ebamõistlikult pikk.

TÄISEALISE ISIKU HOOLDUS - võimalus hooldajaid rahaliselt toetada on ebapiisav, kuna rahalised vahendid sõltuvad omavalitsuse eelarvelistest võimalustest. Hooldajaid omavalitsusel pakkuda ei ole, inimesel/perel tuleb hooldaja ise leida.

TUGHISIKUTEENUS - täisealistele suunatud teenus vajaks arendamist, EHISA projekti raames 2023. aastal alustatud. Varasemalt oli vajadus kaetud koduabiteenuse alt. Vajadusel ostetakse sisse (lastele).

ISIKLIKU ABISTAJA TEENUS - puudub hetkel vajadus, kaetakse teiste teenuste alt.

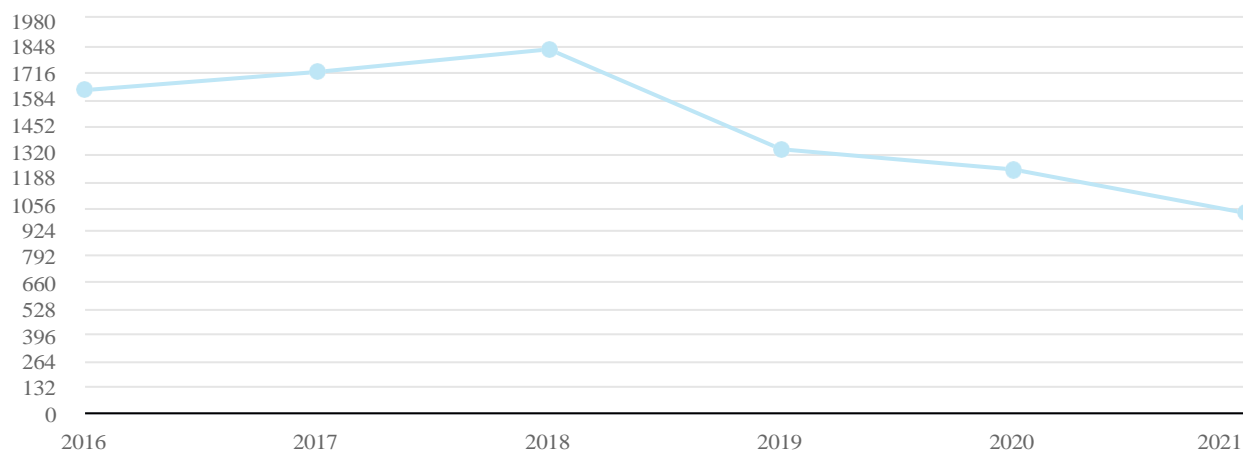
VARJUPAIGATEENUS - pakub sotsiaalmaja, teenus toimib ja ööbimiskohti on piisavalt.

SOTSIAALTRANSPORT- nõudlus ajas kasvab, kuna abivajajate arv elanikkonna vananemise ja piirkonna eripära tõttu suureneb. Transporti osutatakse ühe mikrobussiga, millest nõudluse kasvades ei piisa ja teenus vajab arendamist.

VÕLANÕUSTAMISTEENUS - ostetakse teenust sisse. Esmatasandi nõustamist osutavad sotsiaalteenistuse töötajad.

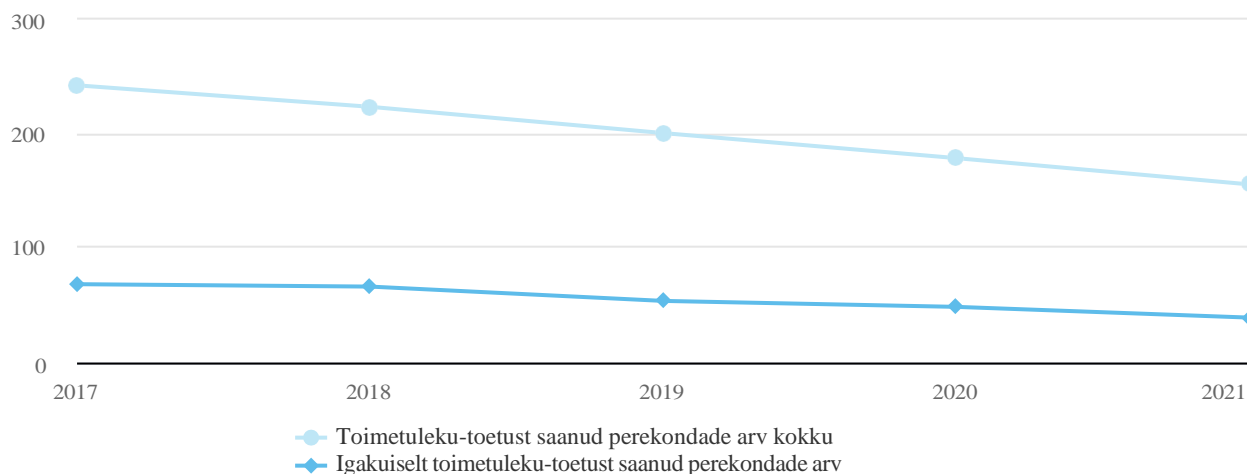
4.1.2 Toimetulekutoetuse saajad

Toimetulekutoetuse saajate hulk

Joonis 4.1.2 .a Toimetulekutoetuse saajate hulk

Toimetulekutoetust saanud perekonnad

Joonis 4.1.2 .b Toimetulekutoetust saanud perekonnad

Toimetulekutoetuste maksmise taust

Hinnangud

Ennetavad teenused

Üksikvanemaga perede osakaal toimetulekutoetuste taotlemisel on vähenenud. Paljulapseliste perede osakaal toimetulekutoetuste taotlemisel on samal tasemel.

<u>Tugi abivajajale</u>	Toimetulekutoetust taotlevad: lastega pered, töötuga pered, pensionärid, osalise- ja puuduva töövõimega isikud. Kõige enam on toimetulekutoetuse saajate hulgas töötuga peresid ja üksikvanemaga peresid.
-------------------------	---

<u>Toetavad tegevused</u>	Toetuse saajad suunatakse lisaks ka võlanõustamisteenusele, toidupanga teenusele, nõustamisele töökohtade otsingul, vaimse tervise nõustamisele. Suunamisel lähtutakse juhtumipõhiselt. Aasta jooksul väljub kuni 20 leibkonda toimetulekutoetuse saajate ringist.
---------------------------	--

Puudub regulaarne olukorra analüüs ja sellest lähtuv reageerimine. Ennetavaid teenuseid ei ole piisavalt. Tugi abivajajatele ei ole piisav. Toetavad tegevused on ühekordsed.

Väga halb Pigem halb Pigem hea Väga hea

Toimub regulaarne olukorra analüüs ja vajadusel reageerimine. Ennetavad teenuseid on piisavalt ja vastavad vajadustele. Tugi abivajajatele on kättesaadav ja vastab vajadustele. Toetavad tegevused on läbimõeldud ja järjepidevad.

Analüüs

Riikliku toimetulekutoetuse kättesaadavus on hea ja vastab abivajajate vajadusele. Toetuse määramise ja maksmise tingimused on reguleeritud sotsiaalhoolekande seadusega.

Toetuse määramine ja maksmine on kohalikus omavalitsuses hästi korraldatud. Vastuvõtupäevi on piisavalt ning kokkuleppel kliendiga on taotlejate arv kuu lõikes hajutatud.

Kui 2021. aasta statistika näitas toimetulekutoetuse saajate arvu langust, siis 2022. aastal tõusis toimetulekutoetuse saajate arv hüppeliselt seoses Venemaa sissetungiga Ukrainasse ning Ukraina sõjapõgenike elama asumisega Jõhvi. Töökoormuse suurenemise tõttu loodi sotsiaalteenistuse struktuuri 1 täiendav ametikoht.

4.1.3 KOV eelarvest makstavad sotsiaaltoetused

KOV eelarvest makstavad toetused

Hinnangud

Tugi abivajajale

Toetused jagunevad toimetuleku soodustamiseks makstavateks toetusteks ja sissetulekust mittesõltuvateks toetusteks (ehk universaaltoetused).

Toimetuleku soodustamiseks makstavad toetused on: ravimitoetus, prillide toetus, ahikütte toetus, lasteaiatoidu toetus, suvelaagri tuusiku toetus, täiendav sotsiaaltoetus. Sissetulekust mittesõltuvad toetused on: sünnitoetus, isikliku tähtpäeva toetus, koolitoetus, puuetega inimeste täiendav sotsiaaltoetus, puudega lapse hooldajatoetus, matusetoetus, puudega isiku eluruumi kohandamise toetus.

Toetavad tegevused

Koroonapandeemia ajal rakendas vallavalitsus erinevaid toetavaid meetmeid meetmeid (nt lasteaiade kohamaksust vabastamine, abivajajatele ravimite ja toidu koju viimine). Kodukülastusel avastatud tuleohtlike elamiste omanikele osteti valla poolt suitsuandurid. Osaletakse mitmetes sotsiaalprojektides: koostöös Päästeametiga "Kodud tuleohutuks", kodukohandus erivajadustega inimestele, liikumine "Vabatahtlik seltsiline", koostöös Maximaga jõuluaegne inglipuu projekt jm. Koostöös Punase Ristiga soetati abivajajatele erinevaid esmatarbehendeid.

Puudub regulaarne olukorra analüüs ja sellest lähtuv reageerimine. Ennetavaid teenuseid ei ole piisavalt. Tugi abivajajatele ei ole piisav. Toetavad tegevused on ühekordsed.

Toimub regulaarne olukorra analüüs ja vajadusel reageerimine. Ennetavad teenused on piisavalt ja vastavad vajadustele. Tugi abivajajatele on kättesaadav ja vastab vajadustele. Toetavad tegevused on läbimõeldud ja järjepidevad.

Analüüs

Üldhinnang omavalitsuse poolt makstavatele toetustele on väga hea. Jõhvi vallas on piisavalt isikute ja pere toimetulekut soodustavaid toetusi ja seda kogu inimese elukaare (lapsed, tööealised, eakad) lõikes. Elukalliduse tõusuga seoses vaadatakse toetuste piirmäärad vajadusepõhiselt üle. Oluline on ka koostöö jätkamine partneritega, samuti erinevates projektides aktiivne osalemine, vaimse tervise toetamine.

4.1 Sotsiaalteenused ja -toetused. Kokkuvõte

Kokkuvõte:

Rahvastiku näitajate järgi on Jõhvi vananeva elanikkonnaga omavalitsus, mis tähendab, et kohalikul omavalitsusel tuleb pöörata rohkem tähelepanu eakatele suunatud abi ja toetavate teenuste arendamisele. 2022. aastal on laiendatud koduabiteenuse osutamist (tööle on võetud täiendavalt 4 koduabitöötajat, kokku 8,5) ning parandatud ka teenuse osutamise kvaliteeti Fleet Complete süsteemi juurutamisega. Välisrahastuse taotlemise võimalusel on plaanis välja arendada eakate teenusmaja ning päevahoiu ja ööpäevaringse hoiu võimalused dementsetele eakatele.

Üldkokkuvõttes on Jõhvi valla sotsiaalhoolekanne heal tasemel. Vald osutab enamikke (v.a isikliku abistaja teenus, kuna vajadus puudub) sotsiaalhoolekande seaduses sätestatud kohustuslikke sotsiaalteenuseid. Jõhvi vallas on hästi toimiv sotsiaalteenuseid osutavate teenuseosutajate võrgustik. Hästi on korraldatud puuetega lastele tugiteenuste (lapsehoiuteenus, tugiisiku- ja transporditeenus) osutamine läbi MTÜ Puuetega Laste Tugikodu Päikesekiir. Jõhvi valla eestvedamisel asutati 2006. aastal kolme omavalitsuse (Jõhvi, Kohtla-Järve, Lüganuse) MTÜ Virumaa Laste ja Perede Tugikeskus, kus osutatakse psühholoogilise abi, logopeedi, pereteraapia ja füsioteraapia teenuseid. Jõhvis asub ka Ida-Virumaa Puuetega Inimeste Koda, kus osutatakse igapäevaelu toetamise teenust psüühilise erivajadusega inimestele ning ka toidupangateenust nii Jõhvi valla kui maakonna omavalitsuste abivajajatele.

TUGEVUSED

- Olemas toimiv sotsiaalteenuste võrgustik
- Hea koostöö Jõhvis tegutsevate teenuseosutajatega
- Sotsiaalteenistuse struktuuris olevate sotsiaaltöötajate arv hetkel piisav

NÕRKUSED

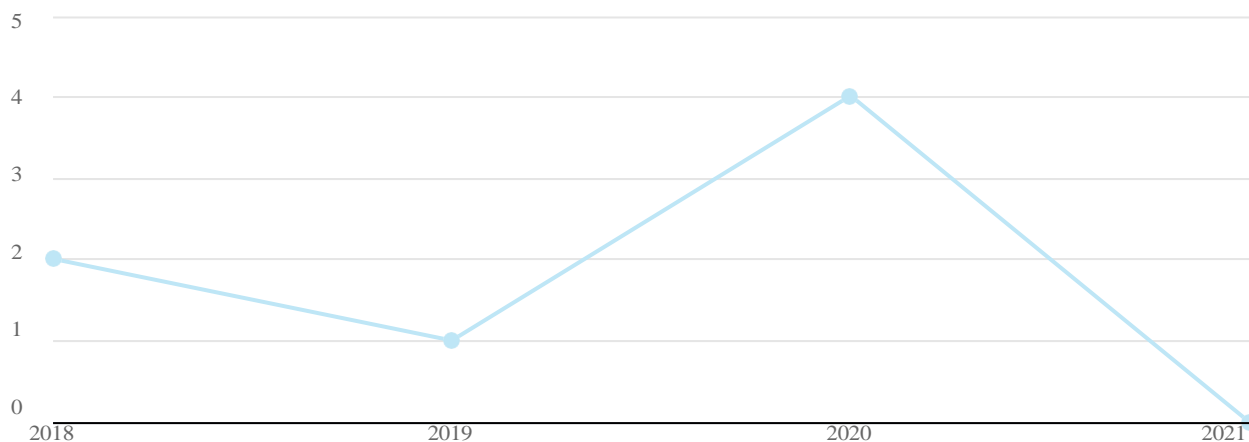
- Valla sotsiaalasutuste hooned amortiseerunud ning vajavad kapitalset remonti. Vallal endal puuduvad piisavad rahalised vahendid olemasolevate sotsiaalasutuste (sotsiaalimaja, hooldekeskus) hoonete kordategemiseks ning kaasajastamiseks.

- Tugiteenust osutavate erialaspetsialistide (psühhiaatrid, eesti keelt kõnelevad psühholoogid ja pereterapeutid) puudus

4.2 Abivajavate lastega tegelemine

4.2.1 Abivajava/ hädaohus oleva lapse toetamine

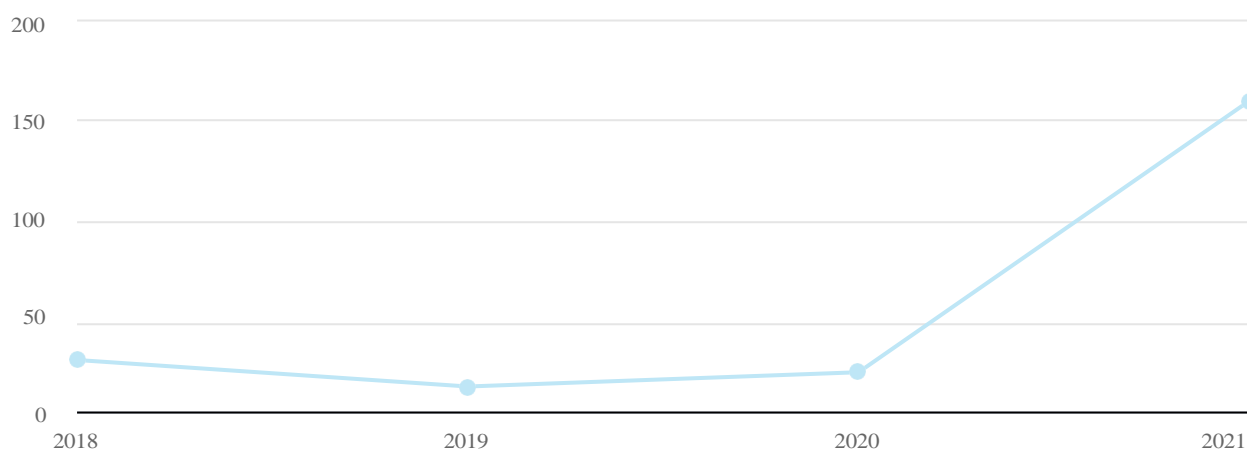
REGISTREERITUD HÄDAOHUS OLEVATE LASTE JUHTUMITE ARV

	2018	2019	2020	2021
Registreeritud hädaohus olevate laste juhtumite arv	2	1	4	0

Joonis 4.2.1. Registreeritud hädaohus olevate laste juhtumite arv

ALGATATUD MENETLUSTE ARV

	2018	2019	2020	2021
Algatatud lihtmenetluste arv	32	19	26	159

Joonis 4.2.1.a Registreeritud hädaohus olevate laste juhtumite arv

Abivajava/ hädaohus oleva lapse toetamine

Hinnangud

Ennetavad teenused

Kogukonna teadlikkus abivajava või hädaohus oleva lapse kohta info edastamisest laste heaolu spetsialistile või lasteabi infotelefonile helistamisega on aastatega paranenud. Kohaliku omavalitsuse tasandil on eri valdkondade vaheline koostöö ennetustegevustes minimaalne.

Tugi abivajajale

Vastavalt lastekaitseasutusele võib KOV või Sotsiaalkindlustusamet eraldada lapse perekonnast ja vajaduse korral määrata lapse ja vanema suhtluskorra enne hooldusõiguse piiramise kohtumäärust. Kui lapse jätmine perekonda või vanema ja lapse vaheline suhtlus ohustab lapse tervist või elu teeb KOV või Sotsiaalkindlustusamet otsuse hädaohus oleva lapse ajutiseks perekonnast eraldamiseks kuni 72 tunniks. Sotsiaalkindlustusamet on koostanud soovituslikud juhendid ja dokumendivormid lastekaitsetöötajale, mis on abiks hädaohus lapse juhtumite menetlemisel ja korraldamisel. Lastekaitse teavitamine allasutustes abivajajast lapsest toimub operatiivselt vastavalt juhtumile kas suuliselt telefoni teel või elektrooniliselt. Võrgustiku omavaheline suhtlemine toimub juhtumite põhiselt. Vajadusel korraldatakse ümarlauakohtumisi, kus lepatakse kokku osapoolte rollid. Lastekaitsetöö keskmes on laps ning lisaks lapsele teda ümbritsev tugivõrgustik ja perekond. Nii laps ise kui tema tugivõrgustik ja perekond peavad olema teadlikult ja aktiivselt kaasatud kogu juhtumi protsessis ning olema informeeritud. Vastavalt tekkinud vajadusele korraldatakse Jõhvi vallavalitsuses kriisiabi kas ohvriabi kaudu, tehakse koostööd Lastemajaga või kaasatakse pädev spetsialist, kriisinõustaja. Kui abi vajav laps on sattunud turvakodusse, siis esmase nõustamise viib läbi KOV lastekaitse töötaja või turvakodu pädev spetsialist.

Toetavad tegevused

Lapse abistamiseks ja kaitseks suunatud tegevused hõlmavad lastekaitse- ja võrgustikutööd kõige laiemas tähenduses, sh sotsiaalteenuseid ja -toetusi ning koostööd lapse, tema pere ja lapsega kokkupuutuvate võrgustikuliikmete vahel. Lapse abistamisel lähtutakse tema individuaalsetest huvidest, mis selgitatakse välja kõiki asjaolusid ja lapse arvamust kaaludes. Haridusasutuses jälgivad õpetajad lapse toimetulekut ning vajaduse korral kohandavad õpet lapse individuaalsete vajaduste ja võimete järgi. Vajadusel korraldatakse koostöös sotsiaalteenistusega lapsele psühholoogi teenus. Teenuseosutajatega tehakse koostööd ja jagatakse vajalikku informatsiooni ning saadakse infot teenuse osutamise käigu kohta.

Puudub regulaarne olukorra analüüs ja sellest lähtuv reageerimine. Ennetavaid teenuseid ei ole piisavalt.

○ ○ ○ ○
Väga halb Pigem halb Pigem hea Väga hea

Toimub regulaarne olukorra analüüs ja vajadusel reageerimine. Ennetavad teenuseid on piisavalt ja

Tugi abivajajatele ei ole piisav. Toetavad tegevused on ühekordsed.

vastavad vajadustele. Tugi abivajajatele on kättesaadav ja vastab vajadustele. Toetavad tegevused on läbimõeldud ja järjepidevad.

Analüüs

Abivajava/hädaohus oleva lapse toetamise parandamiseks on vaja tõhustada koostööd eri valdkondade vahel. Tõhustada süsteemset ja valdkondadeülest ennetustööd: laste heaolu ohustavate riskide kaardistamine, vajaliku teabe kogumine laste ja perede olukorra ja vajaduste kohta ning andmete analüüsimine

4.2.2 Teenused ja toetused lastele ja peredele

TURVAKODUTEENUS

Hinnangud

Nõudlus ja pakkumine

Jõhvi vallavalitsus ostab vastavalt tekkinud abivajadusele turvakoduteenust sisse (üle Eesti). Laps võib turvakodus viibida seni, kuni leitakse lahendus tema elu edasiseks korraldamiseks. Turvakoduteenust on vajatud aasta jooksul 1-2 korda. Koostöös Sotsiaalkindlustusametiga võidakse leida lapsele kriisipere, kes pakub ajutiselt perekonnast eraldatud või kriisiolukorda sattunud lapsele turvalise võimaluse viibida pereskeskkonnas, kuid siamaani ei ole seda kasutatud. Piisav ei ole ka kriisiperede olemasolu.

Rahastusmudel

Turvakodu teenust rahastatakse kohaliku omavalitsuse eelarvest. Teenus on peredele tasuta. Viimase nelja aasta jooksul on turvakoduteenuse eest tasutud 1000-1500 eurot. Rahastusmudel ei ole ajas muutunud.

Inimkeskus

Turvakodud on erinevad ja kõikides ei ole kohapeal vajalikke teenuseid. Vastavalt pere või lapse abivajadusele ja erivajadusele on võimalik teenust sisse osta sellest omavalitsusest, kus on tagatud erivajadusega inimesele ligipääsetavus. Samas ei saa garanteerida, et sobilik teenuseosutaja leitakse ja tuleb kasutada seda teenuseosutajat, mis on kättesaadavam. Üldjuhul on teenuse osutamise keeleks on eesti keel ja vene keel. Kui on vaja muus keeles lapsega suhelda, siis leitakse need võimalused.

Teenuse nõudlust ja vajadustele vastavust ei analüüsita regulaarselt. Rahastusmudel ei ole jätkusuutlik ega arvesta kasutaja maksevõimet. Teenuse osutamisel ei ole piisavalt arvestatud inimkeskse lähenemise aspektidega.

○ ○ ● ○ ○
Väga halb **Pigem halb** **Pigem hea** **Väga hea**

Teenuse nõudlust ja vastavust vajadustega analüüsitakse regulaarselt ning vajadusel reageeritakse. Rahastusmudel on jätkusuutlik ja arvestab kasutaja maksevõimet. Teenuse osutamisel on arvestatud inimkeskse lähenemise aspektidega.

TUGIISIKUTEENUS

Hinnangud

Nõudlus ja pakkumine

Suure abivajadusega laste (k.a. keskmise, raske ja sügava puude raskusastmega) teenuse saajate arv on aastas 17 last. Tugiisikuteenuse määramise otsustab vallavalitsuse sotsiaalkomisjon. Hinnanguliselt osutatakse kõikidele abivajavatele lastele tugiisikuteenust. Üldiselt ei ole teenuse saamiseks järjekorda, kuid pikem teenusele saamise ooteaeg on eestikeelset tugiisikut vajavatel lastel, kuna neid tugiisikuid on väga raske leida. Suure abivajadusega laste (k.a. keskmise, raske ja sügava puude raskusastmega) puhul ostab KOV teenust sisse. Regulaarset teenuse vajaduse ja vajadusele vastavuse hindamise korraldamist ei ole kohaldatud.

Rahastusmudel

KOV sõlmib teenuseosutajaga kolmepoolse (KOV, lapse seaduslik esindaja, ja teenuseosutaja) lepingu. Tugiisikuteenuse eest tasub KOV, inimesele (lapsevanemale) on teenus tasuta. Keskmiselt on viimase 4 aasta jooksul olnud kulutused suure abivajadusega laste (k.a. keskmise, raske ja sügava puude raskusastmega) tugiisikuteenusele 49381 eurot. Rahastusmudeli muutmiseks ei ole vajadust olnud, teenus on abivajajale tasuta.

Inimkesksus

Jõhvi vallas osutatakse tugiisikuteenuseid Jõhvi valla territooriumil rahvastikuregistrijärgselt elukohta omavatele suure abivajadusega lastele (k.a. keskmise, raske või sügava puudega lastele), kelle abivajadus on sotsiaalteenistuse lastekaitse- või peresotsiaaltöötaja poolt hinnatud. Vanem esitab vallavalitsusele kirjaliku taotluse ning peresotsiaaltöötaja viib vanemaga läbi vestluse lapse abivajaduse väljaselgitamiseks, lapsevanem iseloomustab last, käitumise eripära, hooldamise eritingimusi, abivahendite kasutamist jne. Abivajadus kirjeldatakse sotsiaalteenuste ja -toetuste andmeregistris STAR lapsele koostatud juhtumiplaanis. Tugiisikuteenuse vajaduse hindamine toimub iga lapse puhul eraldi, arvestades konkreetse lapse ja tema pere vajadusi. Seejärel allkirjastatakse iga lapse kohta eraldi kolmepoolne (KOV, lapsevanem ja teenuseosutaja) teenuse osutamise haldusleping, kus on kirjas lepingu periood, teenuse kogus, lepingu maksimaalne rahaline maht ja muud teenuse osutamiseks olulised tingimused.

Teenuse nõudlust ja vajadustele vastavust ei analüüsita regulaarselt. Rahastusmudel ei ole jätkusuutlik ega arvesta kasutaja maksevõimet. Teenuse osutamisel ei ole piisavalt arvestatud inimkeskse lähenemise aspektidega.

○ ○ ● ○
Väga halb Pigem halb Pigem hea Väga hea

Teenuse nõudlust ja vastavust vajadustega analüüsitakse regulaarselt ning vajadusel reageeritakse. Rahastusmudel on jätkusuutlik ja arvestab kasutaja maksevõimet. Teenuse osutamisel on arvestatud inimkeskse lähenemise aspektidega.

PUUDEGA LASTE TUGITEENUSED/ LAPSEHOIUTEENUS

Hinnangud

Nõudlus ja pakkumine

Suure abivajadusega laste (k.a. keskmise, raske ja sügava puude raskusastmega)

teenuse saajate arv on aastas 12 last. Lapsehoiuteenuse määramise otsustab sotsiaalkomisjoni ettepanekul vallavalitsus korraldusega. Transporditeenuse määramise otsustab sotsiaalkomisjon. Hinnanguliselt osutatakse kõikidele suure abivajadusega lastele tugiteenuseid, kui nad seda vajavad. Suure abivajadusega laste (k.a. keskmise, raske ja sügava puude raskusastmega) puhul ostab KOV teenust sisse. Regulaarset teenuse vajaduse ja vajadusele vastavuse hindamise korraldamist ei ole kohaldatud.

Rahastusmudel

KOV sõlmib teenuseosutajaga kolmepoolse (KOV, lapse seaduslik esindaja, ja teenuseosutaja) lepingu. Tugiteenuste eest tasub KOV, inimesele (lapsevanemale) on teenus tasuta. Keskmiselt on viimase 4 aasta jooksul olnud kulutused suure abivajadusega laste (k.a. keskmise, raske ja sügava puude raskusastmega) lapsehoiu- ja transporditeenusele 17233 eurot. Rahastusmudeli muutmiseks ei ole vajadust olnud, teenus on abivajajale tasuta.

Inimkesksus

Jõhvi vallas osutatakse lapsehoiu- ja transporditeenust Jõhvi valla territooriumil rahvastikuregistrijärgselt elukohta omavatele suure abivajadusega lastele (k.a. keskmise, raske või sügava puudega lastele), kelle abivajadus on sotsiaalteenistuse lastekaitse- või peresotsiaaltöötaja poolt hinnatud. Vanem esitab vallavalitsusele kirjaliku taotluse ning peresotsiaaltöötaja viib vanemaga läbi vestluse lapse abivajaduse väljaselgitamiseks, lapsevanem iseloomustab last, käitumise eripära, hooldamise eritingimusi, abivahendite kasutamist jne. Abivajadus kirjeldatakse sotsiaalteenuste ja -toetuste andmeregistris STAR lapsele koostatud juhtumiplaanis. Tugiisikuteenuse vajaduse hindamine toimub iga lapse puhul eraldi, arvestades konkreetse lapse ja tema pere vajadusi. Seejärel allkirjastatakse iga lapse kohta eraldi kolmepoolne (KOV, lapsevanem ja teenuseosutaja) teenuse osutamise haldusleping, kus on kirjas lepingu periood, teenuse kogus, lepingu maksimaalne rahaline maht ja muud teenuse osutamiseks olulised tingimused.

Teenuse nõudlust ja vajadustele vastavust ei analüüsita regulaarselt. Rahastusmudel ei ole jätkusuutlik ega arvesta kasutaja maksevõimet. Teenuse osutamisel ei ole piisavalt arvestatud inimkeskse lähenemise aspektidega.

○ ○ ● ○
Väga halb Pigem halb Pigem hea Väga hea

Teenuse nõudlust ja vastavust vajadustega analüüsitakse regulaarselt ning vajadusel reageeritakse. Rahastusmudel on jätkusuutlik ja arvestab kasutaja maksevõimet. Teenuse osutamisel on arvestatud inimkeskse lähenemise aspektidega.

ASENDUSHOOLDUSTEENUS

Hinnangud

Nõudlus ja pakkumine

Teenuse vajadus on keskmiselt 2 last aastas. Takistusi tuleb ette korraga ühest perest mitme lapse ja erivajadusega lapse paigutamisel asendushooldusele.

Rahastusmudel

Asendushooldus on rahastatud riiklike sihtotstarbeliste vahenditega.

Inimkesksus

Asendushooldus on keskendunud peresarnaste tingimuste tagamisele.

Teenuse nõudlust ja vajadustele vastavust ei analüüsita regulaarselt. Rahastusmudel ei ole jätkusuutlik ega arvesta kasutaja maksevõimet. Teenuse osutamisel ei ole piisavalt arvestatud inimkeskse lähenemise aspektidega.

Teenuse nõudlust ja vastavust vajadustega analüüsitakse regulaarselt ning vajadusel reageeritakse. Rahastusmudel on jätkusuutlik ja arvestab kasutaja maksevõimet. Teenuse osutamisel on arvestatud inimkeskse lähenemise aspektidega.

JÄRELHOOLDUSTEENUS

Hinnangud

Nõudlus ja pakkumine

Teenuse vajajate arv on seni olnud minimaalne.

Rahastusmudel

Järelhooldusteenus on rahastatud riiklikest vahenditest.

Inimkesksus

Teenust on osutatud vastavalt noore abivajadusele

Teenuse nõudlust ja vajadustele vastavust ei analüüsita regulaarselt. Rahastusmudel ei ole jätkusuutlik ega arvesta kasutaja maksevõimet. Teenuse osutamisel ei ole piisavalt arvestatud inimkeskse lähenemise aspektidega.

Teenuse nõudlust ja vastavust vajadustega analüüsitakse regulaarselt ning vajadusel reageeritakse. Rahastusmudel on jätkusuutlik ja arvestab kasutaja maksevõimet. Teenuse osutamisel on arvestatud inimkeskse lähenemise aspektidega.

SOTSIAALSE REHABILITATSIOONI TEENUS

Hinnangud

Nõudlus ja pakkumine

Sotsiaalse rehabilitatsiooni teenus on riiklik teenus. See on reguleeritud SHS-is ning seda on võimalik lapsevanemal puude raskusastmega lapsele või KOVil mitmekülgset abi vajavale lapsele taotleda sotsiaalkindlustusameti kaudu. KOVil on olnud vajadus aastas 2 lapsele taotleda sotsiaalse rehabilitatsiooni teenust, kuna muud abistamise võimalused ei ole olnud piisavad.

Jõhvis linnas asub 2 asutust, kes osutavad sotsiaalse rehabilitatsiooni teenust: MTÜ Virumaa Laste ja Perede Tugikeskus, kelle sihtgrupiks on puude raskusastmega lapsed ning Tervisekeskus OÜ Corrigo, kelle sihtgrupiks on täisealised isikud ja puude raskusastmega lapsed. Teised teenuseosutajad asuvad naaberomavalitsuses, Kohtla-Järve linnas. Jõhvi ja Kohtla-Järve vahel liigub tihedalt ühistransport. Teenus on Jõhvis elavatele inimestele kättesaadav. Sotsiaalkindlustusamet peab eraldi rehabilitatsiooni järjekorda kuni 15-aastaste ning 16-aastaste ja vanemate isikute kohta.

Rahastusmudel

Sotsiaalse rehabilitatsiooni teenust rahastatakse riigieelarvelistest vahenditest. Kui riigieelarves ei ole piisavalt rahalisi vahendeid, paneb Sotsiaalkindlustusamet õigustatud isiku tasu maksmise kohustuse ülevõtmiseks järjekorda. Tasu maksmise kohustuse ülevõtmise järjekord ei tohi ületada ühte aastat.

Inimkesksus

Ligipääsetavus on tagatud erivajadustega inimestele. Teenust osutatakse nii eesti kui vene keeles.

Teenuse nõudlust ja vajadustele vastavust ei analüüsita regulaarselt. Rahastusmudel ei ole jätkusuutlik ega arvesta kasutaja maksevõimet. Teenuse osutamisel ei ole piisavalt arvestatud inimkeskse lähenemise aspektidega.

Teenuse nõudlust ja vastavust vajadustega analüüsitakse regulaarselt ning vajadusel reageeritakse. Rahastusmudel on jätkusuutlik ja arvestab kasutaja maksevõimet. Teenuse osutamisel on arvestatud inimkeskse lähenemise aspektidega.

PSÜÜHIKA JA KÄITUMISHÄIRETEGA LASTELE SUUNATUD TEENUSED

Hinnangud

Nõudlus ja pakkumine

Lapse suunamist kinnisesse lasteasutusse saavad kohtult taotleda kohalik omavalitsus, politsei, kriminaalhooldaja või prokuratuur. Kohaliku omavalitsuse lastekaitse spetsialist peab enne kohtusse pöördumist küsima arvamust ka Sotsiaalkindlustusametilt. Lõpliku otsuse lapse teenusele suunamise kohta teeb kohus. Määrav asjaolu otsustamiseks, kas lapse abistamiseks on vaja tema vabadust piirata või mitte, on lapse faktiline jätkuv õigusrikkumistega käitumine. Tema paigutamiseks kinnisesse lasteasutusse peab olema täidetud kaks kriteeriumi, millest esimene käsitleb lapse käitumise ohtlikkust ning teine seda, et lapse käitumisest tulenevat ohtu ei ole võimalik kõrvaldada ühegi vähem piirava meetmega. Enne viimase abinõu rakendamist ja kohtusse avalduse esitamist lapse kinnisesse lasteasutusse (KLAT) määramiseks, tuleb täita sotsiaalkindlustusameti poolt ettenähtud riiklikult kinnitatud PACT riskihindamisvahend, mis aitab spetsialistidel koguda ja analüüsida lapse kohta informatsiooni, et hinnata lapse riskikäitumist ja õigusrikkumiste tõenäosust. Viimase 5 aasta jooksul ei ole Jõhvil olnud vajadust KLATi teenust taotleda. Mitmedimensioonilisele pereteraapiale on prokuratuuri poolt suunatud viimase 5 aasta jooksul 1 Jõhvi laps. Naaberlinnas Kohtla-Järvel asub Torujõe Noortekodu, kes pakub erinevaid teenuseid sõltuvusprobleemidega noorte ja nende perede abistamiseks. Nad pakuvad nii vajaduspõhist nõustamisteenust (mida võib nimetada ka ambulatoorseks teenuseks), kui ka pikaajalist miljööteraapilist ravikodu teenust (see on ööpäevaringne teenus). Viimase 5 aasta jooksul ei ole Jõhvi lapsed seda teenust kasutanud.

Rahastusmudel

Kõiki eelpoolnimetatud teenuseid rahastatakse riigieelarvest.

Inimkesksus

Teenuse on tagatud enamasti eesti ja vene keelt kõnelevatele noortele ja nende lähedastele, kes otsivad abi seoses uimastite tarvitamise ja sellega kaasuvate emotsionaalsete ja käitumuslike raskustega

Teenuse nõudlust ja vajadustele vastavust ei analüüsita regulaarselt. Rahastusmudel ei ole jätkusuutlik ega arvesta kasutaja maksevõimet. Teenuse osutamisel ei ole piisavalt arvestatud inimkeskse lähenemise aspektidega.

Teenuse nõudlust ja vastavust vajadustega analüüsitakse regulaarselt ning vajadusel reageeritakse. Rahastusmudel on jätkusuutlik ja arvestab kasutaja maksevõimet. Teenuse osutamisel on arvestatud inimkeskse lähenemise aspektidega.

Analüüs

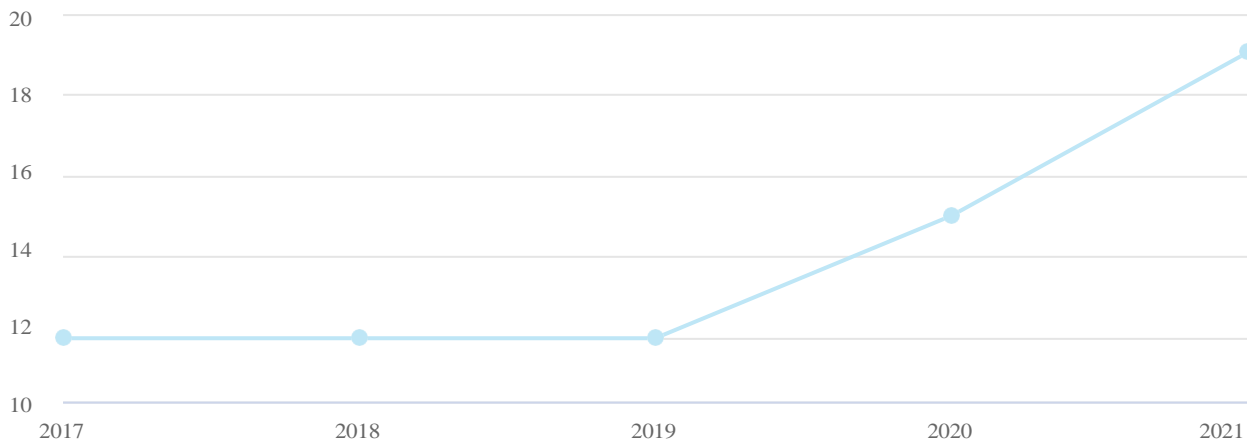
Kohalik omavalitsus on puuetega lastele taganud vastavalt abivajadusele tugiisikuteenuse ja lapsehoiuteenuse kättesaadavuse. Kuna selle teenuse vajadus on kasvavas trendis, siis teenuste rahastus ei ole piisav.

Suuremad puudujäägid on igapäevaselt kodus vanemate juures elavate suurte käitumiskustega noortele (sh. alaealistele õigusrikkujatele) suunatud teenuste või programmide olemasolus. Samuti ei ole Ida-Virumaal sellisele sihtrühmale sobilikke tugiteenuseid, sotsiaalprogramme ja vastavaid spetsialiste. Olemasolevad võimalused, mida kasutatakse selle sihtrühma toetamiseks, ei ole piisavad.

Laste psühhiaatrilise abi kättesaadavus on puudulik. Ei jätku eestikeelseid spetsialiste nagu logopeedid, eripedagoogid, psühholoogid. Koolides ja lasteaedade on struktuuris puudu abiõpetajatest/õpetaja abidest/või tugiisikust haridusasutuses.

4.2.3 Kaasava hariduskorralduse rakendamine

Hariduslike erivajadustega õpilaste arv koolides

Joonis 4.2.3.a HEV lapsed

Kaasava hariduskorralduse rakendamine

Hinnangud

Nõudlus ja pakkumine

Hariduslike erivajadustega õppurite arv on tõusuteel. Tabelis on toodud need õppurid, kellel on kehtivad nõustamiskomisjoni otsused (tõhustatud tugi ja eritugi). Õpilaste arv, kellele on õppeasutuste poolt määratud üldtugi, on keskmiselt üle 200 õpilase (kahes Jõhvi valla põhikoolis kokku). Jõhvi lasteasutuses on 1 HEV lastele ettenähtud tasandusrühm (venekeelsetele lastele). Vajadus on ühe lisa tasandusrühma (väikerühma) järele, kus töötaksid eestikeelsed tugispetsialistid. Jõhvi valla haridusasutustes on kvalifikatsiooninõuetele vastavad tugispetsialistid olemas, küll minimaalses koosseisus. Nõudlus eesti keele nõuetele vastavate tugispetsialistide järele on suur. Haridusasutused vajavad abispetsialiste (abiõpetajad, tugiisikud, õpetaja abid, assistendid), kes saaksid abistada õpetajaid ja tugispetsialiste (eripedagoog, logopeed, psühholoog).

Rahastusmudel

Haridusliku erivajadusega laste tugiteenuseid finantseeritakse omavalitsuse eelarvest ning riigieelarvest tasandus- ja toetusfondi kaudu.

Inimkesksus

Jõhvi valla põhikoolides on tagatud ligipääs füüsilise puudega lastele. Koolimajades on olemas liftid. Murekohaks on ruumiprogramm lasteasutustes - ainuke tasandusrühm asub hoone 2. korrusel ning ligipääs liikumispuudega lastele on raskendatud.

Teenuse nõudlust ja vajadustele vastavust ei analüüsita regulaarselt. Rahastusmudel ei ole jätkusuutlik ega arvesta kasutaja maksevõimet. Teenuse osutamisel ei ole piisavalt arvestatud inimkeskse lähenemise aspektidega.

Teenuse nõudlust ja vastavust vajadustega analüüsitakse regulaarselt ning vajadusel reageeritakse. Rahastusmudel on jätkusuutlik ja arvestab kasutaja maksevõimet. Teenuse osutamisel on arvestatud inimkeskse lähenemise aspektidega.

Analüüs

Kuna hariduslike erivajadustega õppurite arv on tõusuteel, siis selliste laste õpingute toetamisel Jõhvi Põhikoolides ei piisa kooli struktuuris olemasolevatest eesti keelt kõnelevatest abiõpetajatest.

Samasugune vajadus on Jõhvi lasteaias, kuna hariduslike erivajadustega laste arv lasteaias on suurenenud. Kolme lasteaiaga peale ei ole eestikeelset erirühma (tasandusrühma) loodud. Kuigi erivajadustega lastel on olemas koolivälise nõustamiskomisjoni otsused sobitus- või tasandusrühmale, puudub Jõhvis sellistele emakeelena eesti keelt kõnelevatele lastele võimalus käia enda arengule ja vajadustele sobivas rühmas. Antud olukorda soovitakse lahendada selliselt, et eestikeelne erivajadusega laps on tavarühmas, kuid tingimuseks seatakse, et laps on rühmas ainult koos tugiisikuga. Paraku ei ole tugiisikuid lasteaias enda struktuuris piisavalt. Seega lähiaastate arenguvajaduseks on lasteaias eestikeelse tasandusrühma loomine.

4.2.4 Lapsed hariduslike erivajadustega õpilaste koolides

Tabel 4.2.4.1 Lapsed erivajadustega õpilaste koolides

	2017	2018	2019	2020	2021
Lapsed erivajadustega õpilaste koolides	0	0	0	38	44

Allikad: KOV

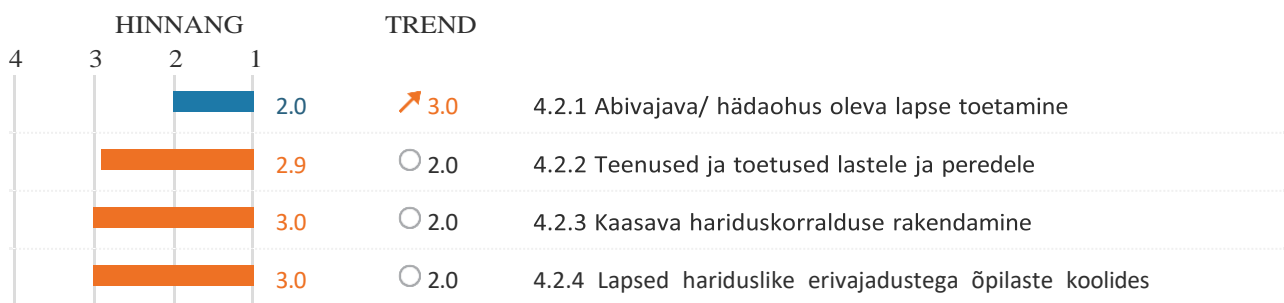
Analüüs

Jõhvi vallas ei koguta statistikat erikoolides õppivate laste kohta. Selliseid lapsi ei ole palju ning nendega tegeletakse juhtumipõhiselt. Andmete puudumine on tingitud ka EHISE (Eesti Hariduse Infosüsteemi) tehnoloogilisest mahajäämusest, mis ei võimalda koguda kogu statistikat.

Erikoolis õpivad enamasti raske puudega lapsed, kes on sotsiaalteenistuse peresotsiaaltöötaja tähelepanu fookuses. Nendele lastele pakutakse väljaspool kooli ka logopeedilist ning psühholoogilist abi. Valla peresotsiaaltöötaja korraldab sotsiaalteenusena vastavalt lapse abivajadusele tugiisiku-, lapsehoiu- ja transporditeenust. Teenused pakutakse juhtumipõhiselt ning vastavalt valla võimalustele.

Koolid toimetavad Põhikooli-ja gümnaasiumi seaduses sätestatu kohaselt ning pakuvad nõuetekohast abi (koolipoolsed tugiteenused, tugispetsialistide tugi, juhendamine).

4.2 Abivajavate lastega tegelemine. Kokkuvõte

Kokkuvõte:

Abivajava/hädaohus oleva lapse toetamise parandamiseks on vaja tõhustada koostööd eri valdkondade vahel. Tõhustada tuleb ka valdkondadeülest ennetustööd.

Riigilt läbi tasandus-ja toetusfondi eraldatavat raha kasutatakse suure abivajadusega lastele tugiisiku-, lapsehoiu- ja transporditeenuse rahastamiseks. Sotsiaalteenistus korraldab üldjuhul suure abivajadusega lastele tugiteenuseid väljaspool haridusasutust, nt toetab lapse vaba aja sisustamist, lapse huviharidusse saatmist või rehabilitatsiooniteenustele saatmist. Sellega püütakse vähendada vanemate hoolduskoormust ja toetada nende tööturul osalemist.

Kuna hariduslike erivajadustega laste arv iga aastaga suureneb tuleb valla haridusasutustes (nii koolides kui lasteaedades) suuremat tähelepanu pöörata tugiisikute/abiõpetajate täiendavale rakendamisele.

Haridusasutuste ja valla sotsiaalteenistuse koostöö laste ja perede toetamisel on läinud aastatega paremaks, kuid puudub järjepidevus ja koostöö on juhtumipõhine.

TUGEVUSED

- Suure abivajadusega lastele on tagatud tasuta
- Suurema abivajadusega lastele on võimaldatud väljaspool kooli tasuta logopeediteenus ja tasuta psühholoogiteenus
- Hea koostöö sotsiaalasutuste ja politseiga abivajavate laste abistamisel

NÕRKUSED

- Eestikeelsete tugispetsialistide (tugiisikud, psühholoogid, logopeedid) puudus
- Kooli ja lasteaia personali koosseisus ei ole piisavalt tugiisikuid / õpetaja abisid / abiõpetajaid
- Eestikeelse tasandusrühma puudumine

4.3 Perede toetamine

4.3.1 Lastega leibkondade elamistingimused

Lastega leibkondade elamistingimused

Hinnangud

Olukorra kirjeldus

Majanduslikest võimalustest tulenevalt on perede elamistingimused väga erinevad. Üldjuhul linnakorteris elavatel peredel on kõigi mugavustega elamistingimused. Kahjuks osadel peredel on korterites vananenud elektrijuhtmestik, gaasiseadmed ning sanitaartechnika ning nende uuendamiseks ei ole rahalist võimekust. Maapiirkonnas elavatel vähekindlustatud lastega peredel on sageli küttekolded (ahi ja pliit, veeboiler) halvas seisundis.

Tark planeerimine

Riskiperesid külastatakse regulaarselt, et märgata ja õigeaegselt sekkuda.

Toetavad tegevused

Abivajajaid toetatakse vastavalt abivajadusele toetuste ja/või teenustega, toiduabiga, rahalise ja mitterahalise abiga. Neid nõustatakse toimetuleku parandamiseks vajalike tegevuste ning toimetulekut soodustavate teenuste saamisel, samuti tutvustatakse erinevaid toetuste võimalusi (tugiisiku teenus, vajadusel eluruumi tagamine, võlanõustamine, perelepitus, psühholoog, logopeed jne). Abivajajaid kaasatakse erinevatesse projektidesse: hajaasustusega projektide võimalused, "Kodud tuleohutuks" küttekollete parandamine ja vabatahtlike heategevuslikud annetused perede elamistingimuste parandamiseks. Koostöös päästeametiga külastatakse ennetustegevuse raames probleemseid kodusid, nõustatakse neid ja vajadusel paigaldatakse suitsuandurid või vinguanurid. Liikumispuudega lastele on mõeldud eluruumi kohandamise toetus, mis on ühekordne sotsiaaltoetus. Selle eesmärgiks on soodustada puudega isiku iseseisvat toimetulekut ja vähendada või leevendada puudest tingitud raskusi eluruumi sisenemisel, eluruumis liikumisel ja enesega toimetulekul. Jagatakse infot Kredexi kodutoetuse taotlusvooru kohta, mille abil võimaldatakse paljulapselistel peredel osta, ehitada, laiendada või renoveerida oma kodu ning kaasajastada sealset kütte-, elektri-, gaasi, vee- ja kanalisatsioonisüsteemi.

Puudub regulaarne olukorra analüüs ja sellest lähtuv reageerimine.

○ ○ ● ○
Väga halb Pigem halb Pigem hea Väga hea

Toimub regulaarne olukorra analüüs ja vajadusel reageerimine.

Analüüs

Lastega pered elavad tavaliselt vastavalt oma võimalustele. Korterelamutes on elamistingimused üldiselt tänapäevased. Noored pered vahetavad elamispiinda sagedamini ja on eluasemeturul liikumises.

Omavalitsuse eesmärk on edaspidi samuti osaleda erinevates projektides ja programmides, mille abil on võimalik riskiperede elamistingimusi parandada. Lisaks projektide rahastusele on vajalik jätkuvalt planeerida omavalitsuse eelarvesse majanduslikes raskustes olevate lastega perede elamistingimuste parandamiseks rahalisi vahendeid.

4.3.2 Toidupuuduses olevad lapsed

Toidupuuduses olevad lapsed

Hinnangud

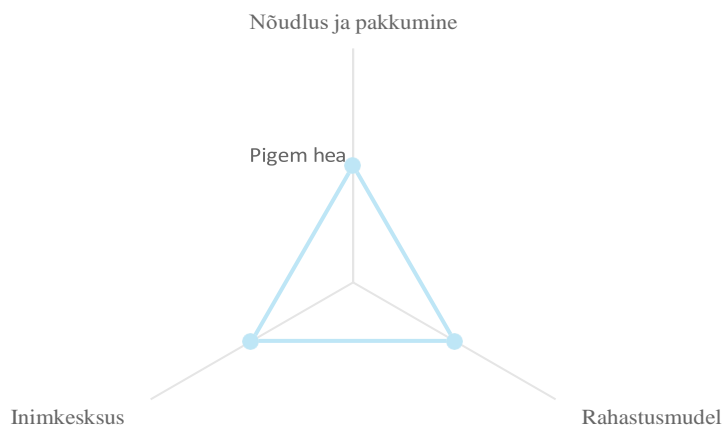
<u>Olukorra kirjeldus</u>	Valla sotsiaalteenistusel ei ole teada lastega peresid, kus oleks toidupuudus.	
<u>Tark planeerimine</u>	Olukorra kaardistus puudub. Praktikas kasutatakse juhtumipõhist lähenemist.	
<u>Toetavad tegevused</u>	Raskustesse sattunud lastega peresid toetatakse toidupakkide ja muude võimalike toetuste ja teenustega. Toiduabi saamiseks suunatakse pere Toidupanga teenusele. Valla koolides on koolilõuna tasuta. Pikapäevarühma ja lasteaiatoidu maksumus kompenseeritakse peredele vajadusepõhiselt.	
Puudub regulaarne olukorra analüüs ja sellest lähtuv reageerimine.	 Väga halb Pigem halb Pigem hea Väga hea	Toimub regulaarne olukorra analüüs ja vajadusel reageerimine.

Analüüs

Jõhvi vallas on majanduslikes raskustes olevatele peredele ja lastele tagatud abi läbi Jõhvi Toidupanga, mille kaudu saavad pered toiduabi. Toidupanga teenusel olevate perede hulk on läbi aastate olnud stabiilne, kuid alates 2022. aastast on see hüppeliselt tõusnud seoses Ukraina sõjapõgenike elama asumisega Jõhvi.

4.3.3 Vanemluse toetamine

Teismelise eas vanemaks saajatele suunatud tugi

Joonis 4.3.3.a Teenuste kättesaadavus

Kirjeldused ja hinnangud

Nõudlus ja pakkumine

Teismelises eas vanemaks saajaid toetatakse juhtumipõhiselt toetavate teenustega. Vajadus selle järele on väga väike ja aastate lõikes erinev. Nõustamist ja abi osutatakse vastavalt vajadusele.

Rahastusmudel

Abi osutatakse vastavalt sotsiaalhoolekandeline abi andmise korrale ja riiklikule seadusandlusele.

Inimkesksus

Teenused on iga üksikjuhtumi vajadustest lähtuvad.

Teenuse nõudlust ja vajadustele vastavust ei analüüsita regulaarselt. Rahastusmudel ei ole jätkusuutlik ega arvesta kasutaja maksevõimet. Teenuse osutamisel ei ole piisavalt arvestatud inimkeskse lähenemise aspektidega.

Teenuse nõudlust ja vastavust vajadustega analüüsitakse regulaarselt ning vajadusel reageeritakse. Rahastusmudel on jätkusuutlik ja arvestab kasutaja maksevõimet. Teenuse osutamisel on arvestatud inimkeskse lähenemise aspektidega.

Lapse/ja või pere tugiisikud

Hinnangud

Nõudlus ja pakkumine

Tugiisikuteenust on osutatud 15-le suure abivajadusega lapsele ja 2-le täisealisele isikule. Tugiisiku ülesandeks on isiku ja/või pere toetamine igapäevaeluga toimetulekul. Hinnanguline teenuse vajajate arv aastas on 15-20 isikut. Teenus on üldjuhul kõikidele abivajajatele kättesaadav.

Rahastusmudel

Omavalitsus sõlmib teenuseosutajaga kolmepoolse (KOV, lapse seaduslik esindaja ja teenuseosutaja) lepingu. Tugiisikuteenuse eest tasub omavalitsus, inimesele (lapsevanemale) on teenus tasuta. Keskmiselt on viimase 4 aasta jooksul suure abivajadusega laste (k.a. keskmise, raske ja sügava puude raskusastmega) tugiisikuteenuse osutamist rahastatud 49381 euro ulatuses. Rahastusmudeli muutmiseks ei ole vajadust olnud.

Inimkesksus

Teenust pakutakse nii eesti kui vene keeles. Teenusesaajad ja nende pered on olnud osutatud teenusega rahul.

Teenuse nõudlust ja vajadustele vastavust ei analüüsita regulaarselt. Rahastusmudel ei ole jätkusuutlik ega arvesta kasutaja maksevõimet. Teenuse osutamisel ei ole piisavalt arvestatud inimkeskse lähenemise aspektidega.

Teenuse nõudlust ja vastavust vajadustega analüüsitakse regulaarselt ning vajadusel reageeritakse. Rahastusmudel on jätkusuutlik ja arvestab kasutaja maksevõimet. Teenuse osutamisel on arvestatud inimkeskse lähenemise aspektidega.

Pereteraapia

Hinnangud

Nõudlus ja pakkumine Pereteraapiale ja paariteraapiale suunatakse peresid vastavalt vajadusele ja teenuseosutaja valitakse juhtumipõhiselt. Pereteraapiasse suunatud pered on valdavalt teenusega rahul. Teenus on tagatud piirkonna eripärale vastavalt eesti ja vene keeles.

Rahastusmudel Teenust rahastatakse kohaliku omavalitsuse eelarvest ja projektivahenditest.

Inimkesksus Teenus on kättesaadav kõigile abivajajatele, ka erivajadustega inimestele.

Teenuse nõudlust ja vajadustele vastavust ei analüüsita regulaarselt. Rahastusmudel ei ole jätkusuutlik ega arvesta kasutaja maksevõimet. Teenuse osutamisel ei ole piisavalt arvestatud inimkeskse lähenemise aspektidega.

○ ○ ● ○
Väga halb Pigem halb Pigem hea Väga hea

Teenuse nõudlust ja vastavust vajadustega analüüsitakse regulaarselt ning vajadusel reageeritakse. Rahastusmudel on jätkusuutlik ja arvestab kasutaja maksevõimet. Teenuse osutamisel on arvestatud inimkeskse lähenemise aspektidega.

Vanemlusprogrammid

Hinnangud

Pakutavad programmid Vanemlusprogramm "Imelised aastad" toetab peresid laste kasvatamisega toimetulekul. Programmis on võimalik osaleda nii eesti kui vene keelt kõnelevatel peredel. Osaleda saavad ka pered, kes ei kuulu riskirühma. Lisaks tegutsevad Jõhvi vallas ka Gordoni perekool ning pere- ja beebikool "Rõõmukool".

Nõudlus ja pakkumine Programmides osalemine on vabatahtlik ja sõltub vanema teadlikkusest.

Rahastusmudel Vanemlusprogramme rahastatakse nii kohaliku omavalitsuse eelarvest kui ka projektivahenditest.

Inimkesksus Programmides osalemine on võimaldatud erinevates keeltes (eesti ja vene), ligipääs tagatud ka erivajadustega inimestele.

Toetavad tegevused Tööandja soodustab spetsialistide osalemist erinevatel koolitustel. Programmides osalemise võimalusi tutvustatakse elanikele erinevate kanalite kaudu (valla koduleht, ajaleht Jõhvi Teataja jms).

Vanemate vajadusi, nõudlust pakutavate programmide vastavust vajadustega analüüsitakse regulaarselt ning vajadusel reageeritakse. Rahastusmudelid ei ole jätkusuutlik ega arvesta pere maksevõimet. Programmide pakkumisel ei arvestata

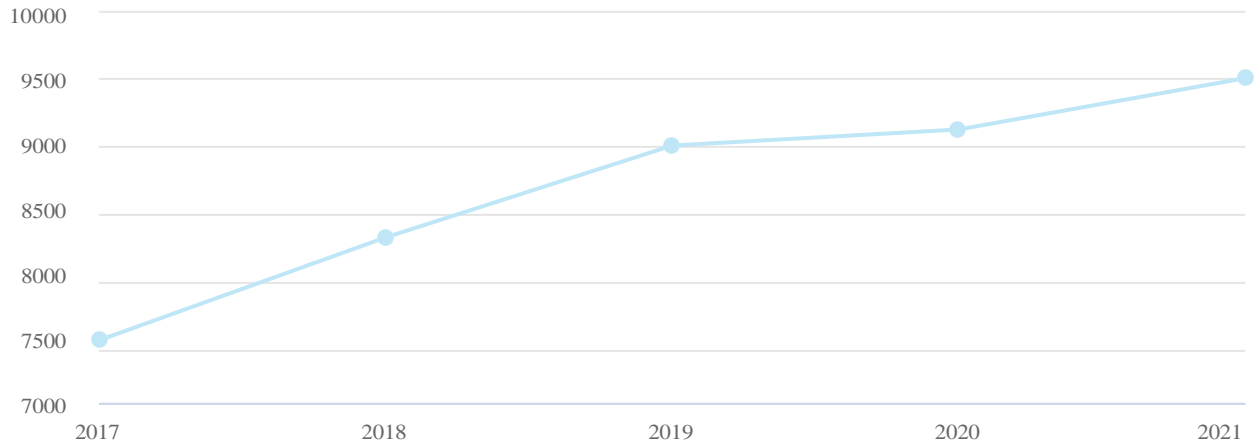
○ ● ○ ○ ○
Väga halb Pigem halb Pigem hea Väga hea

Vanemate vajadusi, nõudlust ning pakutavate programmide vastavust vajadustega analüüsitakse regulaarselt ning vajadusel reageeritakse. Rahastusmudelid on jätkusuutlik ja arvestab pere maksevõimet. Programmide pakkumisel arvestatakse

5. Kohaliku omavalitsuse toimimine ja ressursid

5.1 Kohaliku omavalitsuse toimimine

5.1.1 Füüsilise isiku tulumaksu laekumine KOV eelarvesse

Joonis 5.1.1.a Füüsilise isiku tulumaksu laekumine KOV eelarvesse

Allikad: [Statistikaameti andmebaas, tabel RR300](#)

Analüüs

Pärast viimast majanduskriisi 2009. aastal on Jõhvi vallas füüsilise isiku tulumaksu laekumine olnud püsivas stabiilses kasvutrendis.

Üksikisiku tulumaksu tegelik kasv perioodil 2017 – 2021:

2018/2017 tegelik kasv 9,99% 2019/2018 tegelik kasv 8,11% 2020/2019 tegelik kasv 1,31% 2021/2020 tegelik kasv 4,14%

2020. ja 2021. aasta tulubaasi langust seoses COVID-19 pandeemia mõjuga aitas leevendada Vabariigi Valitsuse poolt eraldatud stabiliseerimise toetus. Ka sotsiaalvaldkonda eraldi vaadeldes oli pandeemia mõju praktiliselt olematu.

Jõhvi demograafilist olukorda iseloomustab, nii nagu Eestit tervikuna, vähenev rahvaarv ja vananev rahvastik. Rahvastikuregistri andmetel oli seisuga 01.01.2021 rahvuslik koosseis Jõhvi vallas järgmine: eestlased 3 877, venelased 5 775, valgevenelased 345, ukrainlased 322, soomlased 118, poolakad 37, leedulased 35, tatarlased 32, lätlased 35 jne.

Riikliku pereregistri andmetel oli seisuga 01.01.2021 Jõhvi vallas eesti kodakondsusega 7 906, venemaa kodakondsusega 1 811, ukraina kodakondsusega elanikke 83, läti kodakondsusega 31, leedu kodakondsusega 33 jne. Ida-Virumaa on ainus maakond Eestis, kus eesti rahvus on vähemuses, seisuga 31.12.2020 elas Jõhvi vallas rahvastikuregistri andmetel 3 877 eesti rahvusest inimest, moodustades selle näitajaga 34,5% kogu elanikkonnast.

Elanike loomulik juurdekasv on viimastel aastatel vähenenud. Iive on perioodil 2015 - 2020 olnud negatiivne. Rahvastiku sisse- ja väljaränne Jõhvi vallas on aastate lõikes olnud kõikuv. Aastatel 2000 - 2004 võis täheldada rändesaldo positiivsust, alates 2005. aastast on rändesaldo olnud negatiivne ja 2019, 2020 ning 2021 on rändesaldo jällegi positiivne. 2021. aastal lahkus Jõhvi vallast 561 inimest, nendest 20 välismaale.

Ka maksumaksjate arv on olnud aastate lõikes kõikuv. Statistikaameti andmete järgi oli 2021. aasta oktoobrikuu lõpu seisuga registreeritud töötuse määr Eestis 6,7% (43 701 töötut). Maakondadest oli kõige suurem töötuse määr Ida-Viru maakonnas 10,5%, seisuga 31.10.2021 oli töötuid 6 144 ja nendest 3 269 ehk 53,2% naised ning 2 875

ehk 46,8% mehed. Seisuga 31.10.2021 oli registreeritud töötuid Jõhvi vallas 437, nendest 219 naised ja 218 mehed. Hetkel sissetulek ning toodete ja teenuste kallinemine ei kasva sarnases tempos, suureneb abivajajate arv.

Eesti kohalike omavalitsuste rahastamise mudel ei taga kohalike omavalitsuste tulude vastavust omavalitsuste ülesannetele. Lähitulevikus on vajalik omavalitsuste finantsvahendite suurendamine läbi omavalitsuste rahastamissüsteemi muudatuste. Parim viis selleks oleks kohalikele omavalitsustele

laekuva tulumaksu osakaalu suurendamine. Eesmärk peaks olema omavalitsuste otsustusõiguse ja vastutuse suurendamine ühiskonnaelu juhtimisel ja korraldamisel, milleks tuleb omavalitsustele tagada vastavate finantsvahendite olemasolu. See võimaldab tõsta omavalitsuste poolt pakutavate avalike teenuste kättesaadavust ja kvaliteeti.

5.1.2 Kohaliku omavalitsuse eelarvetulud

Tabel 5.1.2.1 Kohaliku omavalitsuse eelarvetulud

	2017	2018	2019	2020	2021
Kohaliku omavalitsuse eelarvetulud kokku	12783700,00	14950051,07	15716734,26	16283630,00	16702500,00
Eelarve tulud inimese kohta	1100,15	1253,78	1303,64	1373,91	1427,69

Allikad: [Statistikaameti andmebaas, tabel RR300](#)

Analüüs

Ligi poole omavalitsuse tuludest moodustab füüsilise isiku tulumaks. Teiste maksude osakaal on väike. Kohalikud maksud on valla tulude seisukohast väikese osatähtsusega.

Üle kolmandiku tuludest moodustavad toetused. Enamik toetusi saadakse riigieelarvest - tasandusfondist, toetusfondist või juhtumipõhiselt konkreetse tegevuse või investeeringute toetamiseks.

Tasandusfondi eraldised on kiire vähenemise tendentsiga. Toetusfondi vahendid vastavad suhteliselt hästi tegelikele vajadustele, kuid mitme toetuse puhul panustab vald siiski vastavaks otstarbeks täiendavat raha. Teatud sihipäraste toetuste, nt matusetoetus, puhul on esinenud olukordi, kus osa eraldisest jääb jooksva aastal kasutamata ning need kantakse üle järgmisesse aastasse. Samuti ei olnud võimalik raske ja sügava puudega inimestele ette nähtud finantse täismahus kasutada, kuna suur osa abivajajaid olid pigem kergema puudeastmega.

Nii maksude kui toetuste puhul otsustatakse nende KOV eelarvesse laekumise summad keskvalitsuse tasandil. Suurim valla enda otsustuspädevuses olev tululiik on kaupade ja teenuste müük. Eesti keskmisega võrdluses on Jõhvi valla tulude laekumise trend stabiilne. Tulud ei kata tegelikke vajadusi, mistõttu on vallaelarve olnud viimastel aastatel defitsiidis. Üks finantseesmärk on eelarvetasakaalu saavutamine. Küll on põhitegevusetulem olnud aastate lõikes positiivne.

5.1.3 Sotsiaalse kaitse kulud KOV eelarves

Tabel 5.1.3.1 Sotsiaalse kaitse kulud KOV eelarves

	2017	2018	2019	2020	2021
Sotsiaalkaitsekulud kokku (tuh eurodes)	1220	1296	1671	1728	1775
Sotsiaalkaitsekulude osakaal KOV eelarves (%)	10	9	11	11	11
Sotsiaalkaitsekulu elaniku kohta	105	109	139	146	152

Allikad: KOV, [Statistikaameti andmetabel RR302 - Kohalike eelarvete põhitegevuse kulud ja investeerimistegevuse väljaminekud](#), [Statistika ja aruandlus | Sotsiaalkindlustusamet; https://riigiraha.fin.ee/](#),

Analüüs

Sotsiaalse kaitse kulud ühe elaniku kohta on alates 2017. aastast suurenenud. Kulude osakaal kohaliku omavalitsuse eelarvest on 2019 kuni 2021 püsinud stabiilselt 11% tasemel. 2022. aastal olid sotsiaalse kaitse kulud 2 184 096 eurot, mis moodustasid 12,3 % valla põhitegevuse eelarvest (kogumaht 17 761 772 eurot). Kuigi sotsiaalse kaitse osakaal valla põhitegevuse eelarvest on suurenenud on mitmed sotsiaalvaldkonna taristu investeringuvajadused jäänud eelarveliste vahendite nappuse tõttu ootele.

5.1.4 Hindamistegevused KOV-is

Palun kirjelda hindamist KOV tööprotsessis läbi järgmiste aspektide:

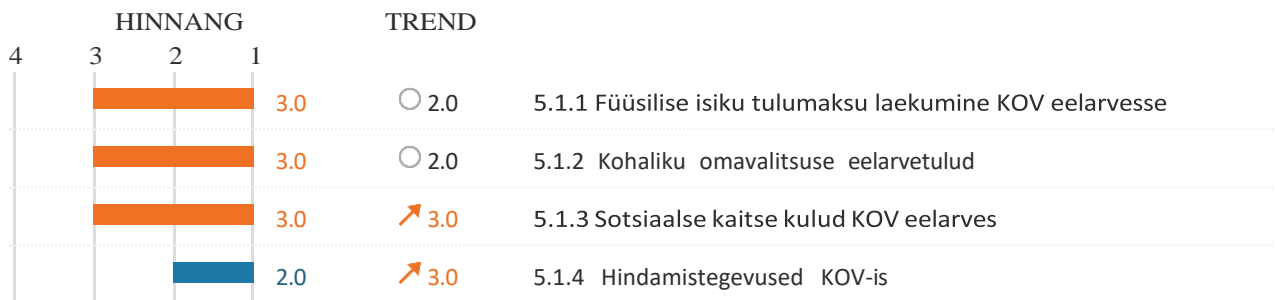
Hinnangud

<u>Organisatsiooni enesehindamine</u>	Kvaliteedijuhtimise protsesse hindab rahandusministeerium minuomavalitsus.ee keskkonna kaudu, millega hinnatakse haldusvõimekust üldiselt. Sotsiaalvaldkonnas teostab järelevalvet ja analüüsi Sotsiaalkindlustusamet. Täiendavaid või eraldi programme omavalitsus ei kasuta. Tagasisidestamiseks on arenguestlused, meeskonnakoolitused, täiendkoolitused, seminarid. Haridusasutused kasutavad tööprotsessidest ülevaate saamiseks sisehindamist.
<u>Mõju ja tulemuste hindamine</u>	Regulaarsus puudub. Tegutsetakse vajaduspõhiselt. Kohaliku omavalitsuse tegevusi planeerides võetakse arvesse inimeste ettepanekuid, soovitusi ja neid tuleb ka valla arengukava uuendamisel toimuvate kaasamisprotsesside käigus.
<u>Toetavad tegevused</u>	Kasutatakse hindamisalaste oskuste arendamist läbi arenguestluste.
Hindamistegevused ei ole integreeritud igapäevatöösse. Planeerimisel ja otsustamisel ei tugineta alati andmetel.	 Väga halb Pigem halb Pigem hea Väga hea
	Hindamistegevused on organisatsioonis tähtsustatud ja integreeritud igapäevatöösse. Planeerimisel ja otsustamisel lähtutakse paikkonna andmetest.

Analüüs

Jõhvi vallavalitsuses on vaja rakendada süsteemset hindamistegevuste elluviimist. Oluline on elanike tagasiside, mida tuleb teostada läbi küsitluste.

5.1 Kohaliku omavalitsuse toimimine. Kokkuvõte

Kokkuvõte:

Jõhvi valla eelarve poliitika on konservatiivne ja jätkusuutlik. Füüsilise isiku tulumaksu laekumine valla eelarvesse on olnud püsivas stabiilses kasvutrendis ning hinnang kogu kohaliku omavalitsuse eelarvetuludele on pigem hea. Ligi poole eelarve tuludest moodustab füüsilise isiku tulumaks. Üle kolmandiku valla eelarve tuludest moodustavad toetused. Enamik toetusi saadakse riigieelarvest - tasandusfondist, toetusfondist või juhtumipõhiselt konkreetse tegevuse või investeeringute toetamiseks. Tasandusfondi eraldised on kiire vähenemise tendentsiga. Toetusfondi vahendid vastavad suhteliselt hästi tegelikele vajadustele, kuid mitme toetuse puhul panustab vald siiski vastavaks otstarbeks täiendavat raha.

Põhitegevuse kulude järgi on enim finantseeritud valdkond valla eelarvest haridus, teisel kohal on kultuur ja kolmandal sotsiaalne kaitse. Sotsiaalse kaitse eelarve põhitegevuse kulude finantseerimine on tõusutrendis. 2022. aastal oli see 12,3 % valla eelarve põhitegevuse kuludest.

TUGEVUSED

- Füüsilise isiku tulumaksu laekumine on stabiilses tõusutrendis
- Valla eelarves põhitegevuse tulem on aastate lõikes positiivne
- Valla eelarvest on haridustaristusse tehtud järjepidevalt investeeringuid kaasates toetusvahendeid

NÕRKUSED

- Kohaliku omavalitsuse tööprotsessides rakendatakse vähe hindamismetoodikaid
- Sotsiaalse kaitse taristu investeeringuvajadused on suures osas veel ootel
- Üleüldine majanduslik olukord ja vallale lisandunud kohustused ei ole tasakaalus laekuvate tuludega

5.2 Kvalifitseeritud spetsialistid ja koostöö heaolu tagamiseks

5.2.1 KOV'i juhitud võrgustikud ennetuse, tervise ja heaolu edendamiseks

Kirjeldada järgmisi aspekte valdkonnaülese koostöö korraldamisel:

Hinnangud

Tark planeerimine

Omaavalitsuse poolt juhitud võrgustikke ennetuse, tervise ja heaolu edendamiseks on varasematel aastatel püütud luua, kuid neist pole seni kujunenud püsivat koostööformaati. Alates jaanuarist 2023 on vallavalitsuse juurde moodustatud turvalisuse komisjon, mille laiahaardeliste tegevuseesmärkide hulka kuulub ka ennetustegevuse planeerimine. Komisjoni ülesandeks on valdkondade üleselt koordineerida kogukonna turvalisusega seotud teemade püstitamist ja kitsaskohtade lahendamist korra- ja avaliku ruumi, elanikkonna turvalisuse ja ohutusteadlikkuse, liiklusohutuse ning kuritegude ennetustegevuse valdkondades ning lahendamist vajavate küsimuste osas ettepanekute tegemine Jõhvi Vallavalitsusele. Komisjoni koosseisu kuuluvad lisaks vallavalitsuse töötajatele veel Jõhvi politseijaoskonna esindaja ja Ida päästkeskuse esindaja. Võrgustikupõhist lähenemist kasutatakse sotsiaal- ja haridusvaldkonnas ka probleemidele reageerimisel, kuid need kohtumised toimuvad juhtumipõhiselt. Aeg-ajalt tuleb ette praktikat, kus võrgustikukohtumiselt hargnevad teemakäsitlused edaspidiseks - sarnaste olukordade ennetamiseks. Koostööd asutuste ja valdkondade vahel arendustegevuste planeerimisel oleks kindlasti vaja tõhustada, et terviseedenduse ja heaolu hüvanguks ettevõetav oleks paremini koordineeritud.

Koostöö asutuste ning valdkondade vahel ei vasta osapoolte ootustele ja vajadustele.

Valdkondadeülese ennetuse planeerimine ei toimu selge süsteemi alusel. Juhid ei ole piisavalt protsessidesse kaasatud.

○ ○ ○ ○
Väga halb Pigem halb Pigem hea Väga hea

Koostöö asutuste ning valdkondade vahel vastab osapoolte ootustele ja vajadustele.

Valdkondadeülese ennetuse planeerimine toimub selge süsteemi alusel. Juhid on protsessidesse aktiivselt kaasatud.

Analüüs

Omaavalitsuse poolt juhitud võrgustikke ennetuse, tervise ja heaolu edendamiseks on varasematel aastatel püütud luua, kuid neist pole seni kujunenud püsivat koostööformaati. Võrgustikupõhist lähenemist kasutatakse sotsiaal- ja haridusvaldkonnas enamasti probleemidele reageerimisel, kuid need kohtumised toimuvad juhtumipõhiselt ning siis tegeletakse pigem tagajärgede likvideerimisega kui ennetustegevusega.

Alates jaanuarist 2023 vallavalitsuse juurde loodud turvalisuse komisjoniga püütakse lahendada seni juhtumipõhiselt ja killustatult toimunud valdkondadeülese koostöö kitsaskohti. Komisjoni tegevuse eesmärk on luua süsteemne koostööformaati, mis keskendub ennetustegevustele ja koordineerib valdkondade üleselt kogukonna turvalisusega laiemalt seotud teemade püstitamist ja kitsaskohtade lahendamist.

5.2.2 Juhtumitöö võrgustikud

Kirjeldada ja anda hinnang olukorrale KOV-is:

Hinnangud

Toimivad lahendused

Võrgustikupõhist juhtumitööd kasutatakse enamasti sotsiaal- ja haridusvaldkonnas probleemidele reageerimisel ja lahendamisel. Kohaliku omavalitsuse juhtumikorraldaja kaasab ja teeb koostööd probleemide lahendamisel vastavalt inimese abivajadusele haridusasutuste spetsialistide, õppenõustamiskeskuse Rajaleidja spetsialistide, Sotsiaalkindlustusameti nõustamistalituse, Töötukassa ja teenuseosutajatega. Vastavalt vajadusele korraldatakse juhtumitöö võrgustiku osapooltega ümarlauakohtumisi.

Tark planeerimine

Juhtumipõhiste koostöövõrgustike kohtumised ei ole regulaarsed ja süsteemsed, vaid vajaduspõhised.

Koostöö

Koostöö teiste kohalike omavalitsustega toimib, aga üksikutel juhtudel ja vajaduspõhiselt. Puudub võrgustikutöö regulaarsus.

Koostöö asutuste ning valdkondade vahel ei vasta osapoolte ootustele ja vajadustele.

Valdkondadeülese ennetuse planeerimine ei toimu selge süsteemi alusel. Juhid ei ole piisavalt protsessidesse kaasatud. Koostöö teiste KOVide ja riigiasutustega ei ole olnud piisav.

Vajaminevad juhtumitöö võrgustikud on loodud ja toimivad eesmärgipäraselt. Loodud on selge süsteem juhtumipõhiste koostöövõrgustike loomiseks. Koostöö teiste KOVide ja riigiasutustega on hea.

Analüüs

Võrgustikupõhist juhtumitööd kasutatakse sotsiaal- ja haridusvaldkonnas probleemidele reageerimisel ning lahendamisel. Võrgustikupõhist juhtumitööd tehakse enamasti vajaduspõhiselt ning siis kui probleemid on juba üsna suured. Puudub probleeme ennetav koostöö ja juhtumitöö järjepidevus. Jõhvi vallas on küll loodud laste ja perede hoolekande komisjon, aga töötajate ja eestvedajate ajaressursi nappuse tõttu komisjoni töö hetkel ei toimi.

5.2.3 Rahvatervise tegevuste korraldus kohalikus omavalitsuses

Rahvatervise korraldus KOVis

Hinnangud

Ametikoht

Hetkel puudub Jõhvi Vallavalitsuses rahvatervise ning turvalisusega tegelev spetsialist ja antud valdkonna teemadega tegelevad erinevad teenistujad enda valdkonna igapäevatöö kõrvalt (nt kultuuri- ja spordinõunik, haridusnõunik jt). Selleks, et mõista paremini kohaliku tasandi elanike vajadusi rahvatervise valdkonnas, on vaja kohalikkude omavalitsusse luua rahvatervise spetsialisti ametikoht, kes tegeleks elanike tervisevajaduste väljaselgitamisega ning korraldaks Jõhvi valla inimestele tervist edendavate võimaluste loomist. Samuti koordineeriks see spetsialist Jõhvi valla tervise- ja heaoluprofiili tegevuste elluviimist.

Töörühm

Vallas puudub vastav töörühm/meeskond, mis tegeleks valdkonnaga regulaarselt. Ajutine valdkondlik töörühm moodustati 2022. aastal seoses Tervise Arengu Instituudi rahvaterviseprogrammi raames Jõhvi valla tervise- ja heaoluprofiili koostamisega. Lisaks rahvatervise spetsialisti olulisusele vallas on oluline ka meeskond, kellega koostöös pikaajalisi sekkumisi

ning rahvatervisega seotud tegevusi ellu viia.

Tark planeerimine

Rahvatervise valdkond on valla arengukavasse kuigivõrd integreeritud valdkondade üleselt ja otsest valdkondlikku arengustrateegia planeerimist ei toimu. Varasem Jõhvi valla terviseprofiil ja selle tegevuskava (aastateks 2015-2020) ning Jõhvi valla laste ja perede heaolu arengukava koos tegevuskavaga aastateks 2017 - 2021 on tänaseks aegunud. Käesoleva, 2022.-2023. aastal koostatud tervise- ja heaoluprofiili andmetele ning järeldustele tuginedes on vaja koostada konkreetne tegevusplaan.

Puudub ametikoht valdkonna arendamiseks. Puudub toimiv töörühm. KOV arengukava ei pööra tähelepanu rahvatervise teemadele.

Loodud ametikoht ja selle maht on vastavuses tegelike vajadustega. Toimib töörühm, mille korraldus on vastavuses osapoolte ootuste ja vajadustega. Valdonna eest vastutajad on kaasatud KOV arengukava koostamise protsessi ja arengukava keskendub muuhulgas ka rahvatervise teemadele.

Analüüs

Rahvatervise valdkonna tegeletakse Jõhvi vallas killustatult. Valdcond on integreeritud teemadeüleselt valla arengukavasse ja valdkondlikku arengustrateegia planeerimist ei ole viimastel aastatel toimunud. Senised valdkondlikud arengudokumendid on aegunud.

Puudub valdkonna spetsialist, mistõttu pole konkreetset isikut, kes saaks kogu oma tähelepanu pühendada vajalike tegevuste planeerimisele, elluviimisele ja koostööle partneritega.

Koostoimeformaad kohaliku omavalitsuse ning maakonnaülese arendustegevuse planeerimisel rahvatervise valdkonnas on samuti veel hetkel väljakujunemise ja uuenemise faasis, mistõttu tulemused on vähetajutavad.

5.2.4 Lastekaitse spetsialistide olemasolu ja kvalifikatsioon

Lastekaitseametnike arv

Tabel 5.2.4.1 Lastekaitseametnike arv

	2017	2018	2019	2020
Lastekaitseametnike arv	2	3	3	3
Laste arv lastekaitseametniku kohta	996,0	670,0	667,0	668,0

Olukorra kirjeldus

Hinnangud

Ametikoht

Jõhvi vallas on lastekaitse valdkonna ja peredega tegelevaid ametikohti kolm - kaks laste heaolu spetsialisti ja üks peresotsiaaltöötaja ametikoht. Laste ja peredega tegelevate spetsialistide arv vastab vajadusele.

Kvalifikatsioon

Lastekaitse ja peredega tegelevatel spetsialistidel on olemas sotsiaaltöö

kõrgharidus ja vastav täiendav erialane ettevalmistus, tööandja soodustab täiendkoolitusi.

Ennetustöö

Spetsialistid osalevad arengukavade koostamisel, teevad koostööd partneritega erinevatest valdkondadest.

Spetsialistide arv ei rahulda tegeliku vajadust. Spetsialistide kvalifikatsiooni hindamisega ei tegeleta. Spetsialistide kvalifikatsiooni tõstmine ja individuaalse arengu tagamine ei ole järjepidev ega piisav. Spetsialistidel ei ole ressursse, et panustada ennetustöösse.

Olemasolevate spetsialistide arv vastab vajadusele. Spetsialistide kvalifikatsiooni hindamisega tegeletakse järjepidevalt. Toetatakse spetsialistide kvalifikatsiooni tõstmist ja individuaalset arengut vastavalt vajadustele. Spetsialistid panustavad süsteemselt ennetustöösse.

Analüüs

Olemasolevate lastekaitsetöötajate arv vastab vajadusele. Kõikidel spetsialistidel on sotsiaaltöö kõrgharidus ning pikaajaline kogemus lastekaitse valdkonnas. Kvalifikatsiooni tõstmiseks on tulenevalt lastekaitse seadusest vajalik omandada ka sotsiaaltöö kutse (vastavalt kutsestandardile), spetsialiseerumisega lastekaitsele.

Lastekaitse spetsialistide töö iseloom on pingeline ja juhtumeid aastate lõikes ametniku kohta on rohkearvuliselt. Tõusnud on eriti keeruliste juhtumite arv, mis nõuavad ametnikelt tavapärasest enam ajaressurssi ja toovad endaga kaasa töömahu suurenemise. Lastekaitsetöö keerukusest tulenevalt on vajalik töötajatele tagada juriidilise nõu parem kättesaadavus.

5.2.5 Lastega töötavad inimesed formaalhariduses ja nende kvalifikatsioon

Õpetajate arv

Tabel 5.2.5.1 Õpetajate arv

	2017	2018	2019	2020	2021
Õpetajate arv alushariduses	70	72	71	72	74
Alusharidust omandavate laste arv ühe õpetaja kohta	7	7	6	7	6
Õpetajate arv põhihariduses	91	92	94	101	93
Põhiharidust omandavate õpilaste arv ühe õpetaja kohta	5	5	5	5	5
Kvalifikatsiooninõuetele vastavate õpetajate osakaal kõikidest (%)	55	51	52	61	57

Lastega töötavad inimesed formaalhariduses ja nende kvalifikatsioon

Hinnangud

Olukorra kirjeldus

Mõlemas Jõhvi valla põhikoolis on kõik ametikohad täidetud. Teatud andmed on kooliti erinevad, mis võivad tulevikus osutada ohukohaks. Jõhvi Kesklinna Koolis moodustavad kõige suurearvulisema rühma õpetajad vanuses 50-59 (34% õpetajate üldarvust). 2021. aastal töötas koolis vaid 3 alla 30 a vanust õpetajat, mis moodustas 7% kogu kooli õpetajate arvust.

Õpetajaid vanuses 30-39 on 8% ja vanuses 40-49 on 30%. 19% õpetajatest kuuluvad vanusegruppi 60+. Eakamates vanusegruppides olevad õpetajad on omandanud erialase hariduse mitukümmend aastat tagasi ning nende haridus on enamasti võrdsustatud magistrikraadiga. Seetõttu peaaegu 60% Jõhvi Kesklinna Kooli õpetajatest vastavad kehtivatele kvalifikatsiooninõuetele (magistrikraad ja õpetaja kutse). Üksikutel juhtudel on probleeme keeleoskuse nõutavale tasemele viimisega, milleks on seatud tähtajad. Jõhvi Põhikoolis on nooremate õpetajate osakaal suurem. Samas on magistrikraadi omavate õpetajate osakaal pisut madalam kui Jõhvi Kesklinna Koolis (keskmiselt 54%).

Kvalifikatsioon

Suureks väljakutseks on õpetajate vastavus muudetud kvalifikatsiooninõuetele, mis eeldavad keeleoskust C1 tasemel (seadusemuudatus jõustus alates 08.07.2022). Haridus- ja teadusministri määruse nr 30 "Direktori, õppealajuhataja, õpetajate ja tugispetsialistide kvalifikatsiooninõuded" kohaselt on põhikooli ja gümnaasiumi õpetaja kvalifikatsiooninõueteks magistrikraad või sellele vastav kvalifikatsioon ja õpetajakutse ning eesti keele oskus vastavalt keeleseaduses ja keeleseaduse alusel antud õigusaktis esitatud nõuetele. Mõnel Jõhvi Kesklinna kooli õpetajal ei ole keeleoskus nõutud tasemel, mistõttu on tõenäoline nende töölepingu lõpetamine. Kooli juhtkond tegeleb kvalifikatsiooninõuetele vastava personali värbamisega.

Olemasolevate spetsialistide arv ei vasta vajadusele. Spetsialistide kvalifikatsiooni tõstmist ei toetata.

Olemasolevate spetsialistide arv vastab vajadusele. Toetatakse järjepidevalt spetsialistide kvalifikatsiooni, tuginedes vajadusele.

Analüüs

Jõhvi valla kahes põhikoolis on õpetajate koosseisus teatavaid erinevusi, mis võivad tulevikus osutada probleemiks. Jõhvi Kesklinna Koolis moodustavad kõige suurearvilisema rühma õpetajad vanuses 50-59 ja lisaks sellele kuuluvad 19% õpetajatest vanusegruppi 60+. Seega on kooli juhtkonna lähiaastate väljakutseks pensionile jäänud õpetajate asemele uute õpetajate leidmine.

Eakamad õpetajad on omandanud erialase hariduse mitukümmend aastat tagasi ning nende haridus on tänapäeval enamasti võrdsustatud magistrikraadiga. Seetõttu vastavad peaaegu 60% Jõhvi Kesklinna Kooli õpetajatest kehtivatele kvalifikatsiooninõuetele (magistrikraad ja õpetaja kutse).

Probleeme on mõnede õpetajate keeleoskuse nõuetele mittevastavusega, milleks on seatud tähtajad. Jõhvi Põhikoolis on nooremate õpetajate osakaal suurem.

Huvitegevuse ja huvihariduse õpetajate osas ei ole veel riigi tasandil kehtestatud kvalifikatsiooninõudeid, mistõttu puudub ka keskkonnas "HaridusSilm" vastav statistika.

Haridus- ja Teadusministeerium koostöös Kultuuriministeeriumiga töötavad välja huviharidusele ja huvitegevusele kohaldatavaid standardeid, mis näevad ette ka kvalifikatsiooninõuete kehtestamist. Jõhvi valla huvikoolides ning huvitegevuses töötavate inimeste haridustase on väga erinev. On töötajaid, kelle haridus on võrdsustatud magistrikraadiga või nad omavad magistrikraadi. Samas on ka töötajad, kellel on erialane kesk-eri haridus või rakenduskõrgharidus.

5.2.6 Noorsootõtajate olemasolu ja kvalifikatsioon (sh huvihariduse osutajad)

Noorsootõtajate olemasolu ja kutsetunnistuse või erialase kõrghariduse omamine

Tabel 5.2.6.1 Noorsootõtajate olemasolu ja kutsetunnistuse või erialase kõrghariduse omamine

	2017	2018	2019
Noorsootõtajate arv	2	2	2
Laste arv noorsootõtaja kohta			
Noorsootõtaja kutsetunnistuse või erialase kõrgharidusega noorsootõtajate arv	2	2	2
Noorsootõtaja kutsetunnistuse või erialase kõrgharidusega noorsootõtajate osakaal	100,0	100,0	100,0

Olukorra kirjeldus

Hinnangud

Ametikoht

Jõhvi noortekeskuses on 2 noorsootõtaja ametikohta, millest hetkel on täidetud 1 ametikoht 0,75 koormusega. Käivad aktiivsed otsingud ka teise töötaja leidmiseks. Noortekeskuse tegelik vajadus oleks 3 ametikohta, et oleks võimalik noortele erinevaid tegevusi pakkuda ka õhtusel ajal ja puhkepäevadel.

Kvalifikatsioon

Spetsialistide kvalifikatsiooni hindamist ja oskuste arendamist süsteemselt ei toimu. Spetsialistidel on võimalik osaleda täiendkoolitustel, mida noorsootöö valdkonnas korraldatakse päris palju ja need on valdavalt osalejatele tasuta.

Spetsialistide arv ei rahulda tegeliku vajadust. Spetsialistide kvalifikatsiooni hindamisega ei tegeleta. Spetsialistide kvalifikatsiooni tõstmine ja individuaalse arengu tagamine ei ole järjepidev ega piisav.

Olemasolevate spetsialistide arv vastab vajadusele. Spetsialistide kvalifikatsiooni hindamisega tegeletakse järjepidevalt. Toetatakse spetsialistide kvalifikatsiooni tõstmist ja individuaalset arengut vastavalt vajadustele.

Analüüs

Noorsootöö ametikohtade arv Jõhvi vallas ei vasta tegelikule vajadusele. Jõhvi vald on korraldanud noorsootõtajate leidmiseks mitmeid konkursse, kuid ei ole sobivat, vastava kvalifikatsiooniga inimest leidnud. Huvi kandideerimise vastu on olnud väike. Põhjuseks enamasti noorsootöö paindlik tööaeg ja vajadus töötada ka õhtusel ajal. Paljudele see tingimus ei sobi. Samuti on noorsootõtajate palgatase liiga madal ja see ei motiveeri inimesi sellele tööle tulema.

Jõhvi noortekeskuse tegevus on koondunud Jõhvi Kultuuri- ja Huvikeskuse alla. Süsteemset kvalifikatsiooni ja oskuste arendamise hindamist ei toimu.

5.2 Kvalifitseeritud spetsialistid ja koostöö heaolu tagamiseks. Kokkuvõte

Kokkuvõte:

Kvalifitseeritud spetsialistide arv Jõhvi vallas on pigem hea. Vallavalitsuse lastekaitsevaldkonnas töötavad spetsialistid on sotsiaaltöö kõrgharidusega ja pikaajalise töökogemusega ning nende arv vastab vajadusele.

Formaalhariduses töötavad inimesed vastavad samuti valdavas osas kvalifikatsiooninõuetele. Üksikuid probleeme on üleminekul eestikeelsele haridusele, kus on väljakutseks keelenõuetele vastava taseme saavutamine. Seetõttu tekib tulevikus tõenäoliselt vajadus leida uusi töötajaid.

Huvihariduses pole kvalifikatsiooninõudeid riigi tasandil veel väga konkreetselt paika pandud, kuid tulevikus võib see tuua omavalitsusele uusi väljakutseid. Kohati on tajutavaks ohukohaks ka õpetajate kõrge keskmine vanus, mis võib tingida vajaduse teatud perioodil leida korraga suurel hulgal uusi õpetajaid. Väljaspool suuremaid keskusi on see ühiseks väljakutseks suuremale osal Eesti omavalitsustest.

Noorsootöö valdkonnas on töötajaid vähe ning nende leidmine pole lihtne.

Huvihariduse, huvitegevuse ja noorsootöö valdkondades on viimastel aastakümnetel toodud probleemina esile töötasude mahajäämist üldhariduskoolidega võrreldes ning palgavahe vähendamine on omavalitsuse jaoks jätkuvalt väljakutseks.

Rahvatervise valdkonnaga tegeletakse Jõhvi vallas killustatult. Omavalitsuses puudub konkreetselt ainult rahvatervise valdkonnaga tegelev spetsialist.

TUGEVUSED

- Piisav lastekaitse valdkonna ja peredega tegelevate spetsialistide olemasolu
- Põhikoolide töötajad vastavad valdavas enamuses kvalifikatsiooninõuetele
- Heaolu tagamiseks on algatatud mitmeid projekte, võrgustikke ja muid koostööformaate

NÕRKUSED

- Noorsootöötajate ebapiisavus
- Rahvatervise valdkonnaga tegeletakse killustatult
- Motivatsioonipaketid ei kohaldu noorsootöö ja huvihariduse ning huvitegevuses töötajatele

Koondhinnang olukorrale

1. Demograafiline olukord ja rahvastiku tervis. Kokkuvõte

	HINNANG	TREND
1.1 Demograafiline olukord	2.5 Pigem hea	○ 1.9 Stabiilne
1.2 Rahvastiku tervise seisund	2.3 Pigem halb	○ 2.1 Stabiilne
1.3 Haavatavad sihtrühmad	3.0 Pigem hea	○ 2.3 Stabiilne
1.4 Tööturg	3.3 Pigem hea	↗ 3.0 Paranemas
1.5 Kuritegevus	3.0 Pigem hea	↗ 3.0 Paranemas
Keskmine:	2.8 Pigem hea	↗ 2.5 Paranemas

Kokkuvõte:

Sündimus on Jõhvi vallas langustrendis. Laste osakaal elanike arvust võrreldes Eesti keskmisega on samuti madalam. Ukraina sõjapõgenike arvu suurenemine alates 2022. aastast on toonud kaasa laste arvu kasvu.

Suremus pahaloomulistesse kasvajatesse ning veresoonkonnahaigustesse on kõrge, mistõttu on suurenenud ravivajadus ning vaja on tagada sotsiaalteenuseid (koduteenus, sotsiaaltransporditeenus) suuremale hulgale elanikkonnast.

Vähenev sündide arv võib tulevikus kaasa tuua mitmeid väljakutseid, sealhulgas süveneva tööjõupuuduse, väheneva noorte põlvkonna arvu ning vananeva elanikkonna ja sotsiaalkulude suurenemise. Sellest tulenevalt on vaja arendada eakatele suunatud sotsiaalteenuseid (eelkõige koduteenus, eakate teenusmaja), et töörealised saaksid osaleda tööturul ja mitte tegeleda abivajavate pereliikmete hooldusega. Tulevikus võib suurendada vajadus üldhooldusteenuse teenuskohtade järele.

Oluline on suunata ja tõsta inimeste teadlikkust erinevate ennetavate meetmete osas - näiteks regulaarne tervisekontroll, tervislikud eluviisid ja toetavate esmatervishoiuteenuste tarbimine. Jõhvi valla elanike seas on tõusnud terviseteadlik käitumine. Tervena elatud eluiga on pikem. Oluline on süstemaatiline ülevallaliste terviseprojektide toetamise jätkamine.

Jõhvi vald asub Ida-Viru maakonnas geograafiliselt väga soodsas kohas, mis tagab hea transpordiühenduse üle kogu maakonna. Kuna valla haridustaristu on korrastatud ja heal tasemel, on haridusasutused atraktiivsed ka teiste omavalitsuste noorte jaoks. Jätkuvalt on probleemiks noorte lahkumine maakonnast pärast üldhariduskooli lõpetamist. Kui rändesaldo on üldiselt negatiivne, siis maakonnasiseselt on see positiivne.

Liikumispuuetega inimeste osakaal Jõhvi vallas on langustrendis. Inimesed vajavad sagedamini kodukohandust, koduteenust, sotsiaaltransporditeenust. Vallas on olemas võrgustik tegelemaks abivajavate lastega.

Hooldusperede vajalikkuse teadvustamisega on vaja järjepidevalt tegeleda. Suurenenud on lastekaitsejuhtumite arv ning juhtumite lahendamise on muutunud keerulisemaks.

Tööturgu toetab soodsa ettevõtluskeskkonna olemasolu. Jõhvi valla territooriumil on palju keskmise suurusega ja väikeettevõtteid. Tulevikus on oodata mitme suure projekti käivitamist, mille tulemusel luuakse piirkonda uusi töökohti.

Registreeritud kuritegevus Jõhvi vallas on langustrendis, seetõttu võib hinnata olukorda heaks. Samas on kasvanud narkojoobes sõidukijuhtide arv. Lähisuhtevägivalla juhtumite puhul puudub terviklik juhtumikorralduslik võrgustikutöö, mis aitab ohvritel väljuda vägivaldaringist. Pigem reageeritakse juhtumipõhiselt, kui vägivallategu on juba tehtud. Tuleks tõsta elanikkonna teadlikkust, et lähisuhtevägivalla juhtumeid osataks märgata ja teavitataks sellest varakult. Kuritegude ennetamisel on probleemiks venekeelse elanikkonna vähene informeeritus (asuvad teises inforuumis), mille tulemusena satuvad nad sagedamini kuriteo ohvriteks (küberkelmused).

2. Tervist toetav ja turvaline elukeskkond ning osalusvõimalused. Kokkuvõte

TUGEVUSED

- Teenuste lai valik, on lisandunud mitmed uued teenused
- Jõhvi valla soodne geograafiline asukoht
- Koostöö erinevate osapoolte vahel (KOV, asutused, MTÜd, kogukond)

NÕRKUSED

- Süsteemse juhtumikorraldusliku võrgustikutöö puudumine ja liiga vähene täiskasvanutele suunatud valdkonnaülene ennetustöö
- Noorte lahkumine maakonnast/ elanike väljaränne teistesse piirkondadesse
- Sündide arvu vähenemine, vananev elanikkond

	HINNANG	TREND
2.1 Turvaline elukeskkond	3.0 Pigem hea	○ 2.2 Stabiilne
2.2 Elukeskkond ja planeeringud	2.5 Pigem hea	↗ 2.6 Paranemas
2.3 Osalusvõimalused	2.6 Pigem hea	○ 2.4 Stabiilne
Keskmine:	2.7 Pigem hea	○ 2.4 Stabiilne

Kokkuvõte:

Jõhvi vald on üldiselt turvalise ja tervist toetava elukeskkonnaga omavalitsus. Kuritegevuse tase paikkonnas on langustrendis ja kohalik omavalitsus koostöös päästeameti ja politseiga pöörab järjest enam tähelepanu ennetustegevustele (nt liiklus- ja tuleohutus). Kohalik omavalitsus panustab ka aina enam tervise- ja rahvaspordiga tegelemiseks sobivate tingimuste loomisesse.

Selleks, et tõhustada tööd turvalisuse valdkonnas moodustati 2023. aasta alguses vallavalitsuse juurde turvalisuse komisjon, kuhu kaasati ka politsei ja päästeameti esindajad. Komisjoni ülesandeks on valdkondade üleselt koordineerida kogukonna turvalisusega seotud teemade püstitamist ja kitsaskohtade lahendamist korraldada, avaliku ruumi, elanikkonna turvalisuse ja ohutusteadlikkuse, liiklusohutuse ning kuritegude ennetustegevuse valdkondades.

Avaliku ruumi ligipääsetavuses Jõhvi vallas on puudujääke. Avaliku ruumi planeerimisel ei ole läbivalt arvestatud erivajadustega ning planeerimisse võiks rohkem kaasata erinevaid ühiskonnagruppe. Probleemiks on ka ressursside nappus - valdkond vajab lisainvesteeringuid ning heakorra tagamisel püsivalt rohkem ressursse, et teenuseid ja järelevalvet paremini korraldada.

Jõhvi vallas on hulgaliselt erinevaid võimalusi tegeleda tervise- ja rahvaspordiga. Jõhvi linna ümbrusesse on rajatud kergliiklusteid, mis on suures osas valgustatud. Jõhvi vallas tegutsevad ka mitmed aktiivsed vabaühendused. Kohalik kultuurielu on vilgas ja rahvakultuurikollektiivide tase väga kõrge. Erinevatele vanusegruppidele on loodud palju erinevaid osalemisvõimalusi. Kahjuks on kodanikuaktiivsus tihti liiga madal. Võimalused noorsootöös osalemiseks on mitmeid, kuid probleemiks on olemasoleva noortekeskuse ruumikitsikus.

TUGEVUSED

- Mitmekesised tervise- ja rahvaspordiga tegelemise võimalused
- Toimiv tuleohutuse alane ennetustöö päästeameti ja liiklusohutuse alane koostöö politseiga

NÕRKUSED

- Probleemiks on noorsootöötajate leidmine ja noortekeskuse ruumikitsikus
- Avaliku ruumi ligipääsetavuse hindamine ei ole regulaarne ega süsteemne, planeerimisel ei ole varasemalt piisavalt arvestatud erivajadustega

- Huvihariduses osalemise võimalused on mitmekesised

inimestega

- Lähisuhtevägivalda ennetustegevuste ebapiisavus, tegevustes puudub süsteemsus ja järjepidevus

3. Universaalsete teenuste kättesaadavus ja kvaliteet. Kokkuvõte

	HINNANG	TREND
3.1 Tervishoiuga seotud universaalsed teenused	2.3 Pigem halb	☐ 2.3 Stabiilne
3.2 Haridusega seotud teenused	2.9 Pigem hea	☐ 2.2 Stabiilne
	Keskmine: 2.6 Pigem hea	☐ 2.2 Stabiilne

Kokkuvõte:

Jõhvi vallas on olemas mitu perearstikeskust ja üks suurem tervisekeskus, kus on võimalik saada erinevaid tervise teenuseid. Tänu sellele on elanikel võimalik saada enamik teenuseid ühes kohas.

Kõik tervise teenused, mida ei ole Jõhvis kohapeal, on kättesaadavad naaberomavalituses asuvas Ida-Viru Keskhaiglas. Järjekorrad eriarstidele on olemas, nagu ka mujal Eestis, aga lähiumbruse kaks tervisekeskust ja mitu perearstikeskust katavad inimeste abivajadused ära. Ka kooliõenduse teenust Jõhvi valla koolides osutab kohalik tervisekeskus Corrigo OÜ.

Suurem mure on nõustamisteenustega, kuna vajadus nõustamisteenuste järgi on iga aastaga tõusnud ja järjekorrad teenusele on pikad. Vaimse tervise probleemide hulk on suurem kui võimekus teenust pakkuda. Selleks, et oma elanikele paremat teenust võimaldada, teeb Jõhvi Vallavalitsus koostööd erinevate teenuseosutajatega. Selleks on Jõhvi Vallavalitsus alates 2022. aastast osalenud vaimse tervise projektis, mille tulemusel on sõlmitud lepingud ka väljaspool Ida-Virumaad asuvate teenuseosutajatega.

Enamus spetsialiste osutab arstiabi ja nõustamisteenuseid eesti ja vene keeles, aga abi on võimalik saada ka ukraina või inglise keeles.

Kõik keskused on kaasaegsed ja ligipääs liikumiskeskustega inimestele olemas. Vajadusel on valla elanikel võimalik arsti juurde pääsemiseks kasutada valla sotsiaaltransporti.

Olukord Jõhvi valla haridusvaldkonnas on pigem hea. Valla haridusasutuste võrk on korrastatud. Valla territooriumil asuvad ka riigigümnaasium ja riigi omandis olev kutseõppekeskus. Haridusasutuste taristu on enamasti kas uuendatud või renoveeritud. Kaasaegne õpikeskkond ning Jõhvi valla logistiliselt hea asukoht tõmbab õpilasi juurde naaberomavalitsustest.

Murekohaks nii lasteasutuses kui ka koolides on HEV-lastel ainsalt suurenev arv.

TUGEVUSED

- Esmatasandi tervishoiuteenuse (perearstid) kättesaadavus on hea
- Alusharidus on kõigile kättesaadav
- Valla haridusasutuste võrk on korrastatud, olemas kaasaegne õpikeskkond

NÕRKUSED

- Tugispetsialistide (kliinilised psühholoogid, logopeedid, tugisikud jne) suur puudus
- Kutseõppekeskuses eestikeelsete erialade vähesus.
- Eestikeelse erikooli puudumine lähiumbruskonnas

4. Haavatavate (riskis) sihtrühmadega tegelemine. Kokkuvõte

	HINNANG	TREND
4.1 Sotsiaalteenused ja -toetused	3.3 Pigem hea	↗ 2.7 Paranemas
4.2 Abivajavate lastega tegelemine	2.7 Pigem hea	○ 2.3 Stabiilne
4.3 Perede toetamine	2.9 Pigem hea	○ 2.0 Stabiilne
Keskmine:	3.0 Pigem hea	○ 2.3 Stabiilne

Kokkuvõte:

Rahvastiku näitajate järgi on Jõhvi vananeva elanikkonnaga omavalitsus, mis tähendab, et kohalikul omavalitsusel tuleb pöörata rohkem tähelepanu eakatele suunatud abi ja toetavate teenuste arendamisele. 2022. aastal on laiendatud koduabiteenuse osutamist ning parandatud ka teenuse osutamise kvaliteeti. Välisrahastuse taotlemise võimalusel on plaanis välja arendada eakate teenusemaja ning päevahoiu ja ööpäevaringse hoiu võimalused dementsetele eakatele.

Üldkokkuvõttes on Jõhvi valla sotsiaalhoolekanne heal tasemel. Vald osutab enamikke (v.a isikliku abistaja teenus, kuna vajadus puudub) sotsiaalhoolekande seaduses sätestatud kohustuslikke sotsiaalteenuseid. Jõhvi vallas on hästi toimiv sotsiaalteenuseid osutavate teenuseosutajate võrgustik.

Abivajavatele lastele ja peredele (sh puuetega lapsega peredele) on Jõhvi vallas vajalikud põhiteenused ja toetused tagatud. Tõhustada tuleb koostööd lastega tegelevate asutuste vahel ning parandada valdkondadeülest ennetustööd. Perede toetamisel on oluline pöörata suuremat tähelepanu erinevate vanemlust toetavate programmide, koolituste rakendamisele. Arengukohaks on eestikeelsete tugi- ja erialaspetsialistide (tugiisikud, logopeedid, psühholoogid) puuduse leevendamine. Samuti on suureks probleemiks laste psühhiaatrilise abi nappus.

TUGEVUSED

- Suure abivajadusega lastele on tagatud tasuta tugiisiku-, lapsehoiu- ja transporditeenus
- Põhiteenused ja toetused lastega peredele (sh puuetega lastega peredele) on tagatud
- Suure abivajadusega lastele on väljaspool kooli võimaldatud tasuta logopeediteenust ja tasuta psühholoogilise nõustamise teenust

NÕRKUSED

- Eestikeelsete tugispetsialistide (tugiisikud, psühholoogid, logopeedid) puudus
- Eestikeelse tasandusrühma puudumine
- Kooli ja lasteaia personali koosseisus ei ole piisavalt tugiisikuid/õpetaja abisid / abiõpetajaid

5. Kohaliku omavalitsuse toimimine ja ressursid. Kokkuvõte

	HINNANG	TREND
5.1 Kohaliku omavalitsuse toimimine	2.8 Pigem hea	▲ 2.5 Paranemas
5.2 Kvalifitseeritud spetsialistid ja koostöö heaolu tagamiseks	2.3 Pigem halb	○ 2.2 Stabiilne
	Keskmine: 2.5 Pigem hea	○ 2.3 Stabiilne

Kokkuvõte:

Jõhvi valla eelarvenäitajad on positiivsed ja tasakaalus. Füüsilise isiku tulumaksu laekumine valla eelarvesse on olnud püsivas stabiilses kasvutrendis ning hinnang kogu kohaliku omavalitsuse eelarvetuludele on pigem hea. Ligi poole eelarve tuludest moodustab füüsilise isiku tulumaks. Üle kolmandiku valla eelarve tuludest moodustavad toetused. Enamik toetusi saadakse riigieelarvest - tasandusfondist, toetusfondist või juhtumipõhiselt konkreetse tegevuse või investeringute toetamiseks. Tasandusfondi eraldised on kiire vähenemise tendentsiga. Toetusfondi vahendid vastavad suhteliselt hästi tegelikele vajadustele, kuid mitme toetuse puhul panustab vald siiski vastavaks otstarbeks täiendavat raha.

Kvalifitseeritud spetsialistide olemasolu on Jõhvi vallas pigem hea, kuigi üksikutes alavaldkondades on ka väljakutseid, millele tuleb eelolevatel aastatel lahendused leida (nt töötajate leidmine noorsootöö valdkonda, palgavahe vähendamine üldhariduskoolide ja huvikoolide-huvitegevuses töötajate vahel).

Riigi poolt pakutavaid võimalusi omavalitsuse paremaks toimimiseks kasutab Jõhvi vald küllaltki aktiivselt, osaledes mitmetes projektides. Investeeringutegevusest enamus on ellu viidud toetusrahade abil, mille taotlemisel on Jõhvi vald olnud enamikel juhtudel edukas. Samas on ka mitmeid toetusprogramme, mille vahendite kasutuselevõtt on hinnatud valla poolt liiga ressursimahukaks - need eeldaks täiendavate töötajate kaasamist ning omafinantseeringu katteks ja projekti tulemite edaspidiseks käitamiseks ülejõukäivat kulusurvet valla eelarvele.

TUGEVUSED

- Füüsilise isiku tulumaksu laekumine on püsivas tõusutrendis
- Jõhvi vallas töötavad vastava kvalifikatsiooniga spetsialistid
- Konservatiivne ja jätkusuutlik eelarvepoliitika

NÕRKUSED

- Kohaliku omavalitsuse juhitud võrgustikutöö ennetuse, tervise ja heaolu edendamiseks on ebapiisav, puudub süsteemsus ning rahvatervise valdkonnaga ei tegeleta piisavalt
- Juhtumipõhiste koostöövõrgustike kohtumised ei ole regulaarsed ja süsteemsed
- Noorsootöö valdkonna üldhinnang pigem halb (puuduvad vajalikud spetsialistid, noortekeskus vaeleb ruumikitsikutes, mobiilse noorsootöö puudus)

Kasutatud allikad

[1] Maastikukorralduse OÜ. Jõhvi valla haljas- ja puhkealade ning neid ühendavate kergliiklusteede ekspert hinnang, I - IV etapp. [www] <https://www.johvi.ee/uuringud> (15.11.2022).

Statistikaameti andmebaas, tabel RV0282U

Statistikaameti andmebaas, tabel RV0282U

Statistikaameti andmebaas, tabel RV0282U, Statistikaameti andmebaas, tabel RV0240 (Vanuserühmad 0-6, 0-17 ning 7-26)

Statistikaameti andmebaas, tabel RV06U

Statistikaameti andmebaas, tabel RV112U

Statistikaameti andmebaas, tabel RV49U

Statistikaameti andmebaas, tabel RV112U, Statistikaameti andmebaas, tabel RV49U

Statistikaameti andmebaas, tabel RV063U

Statistikaameti andmebaas, tabel RVR02

Statistikaameti andmebaas, tabel RV0232U

Haridussilm; KOV enda kogutud info lastehoidude kohta

KOV, EHIS

KOV, EHIS

Tervise Arengu Instituudi Tervisestatistika andmebaas, tabel SD29,

Tervise Arengu Instituudi Tervisestatistika andmebaas, tabel SD29,

Tervise Arengu Instituudi Tervisestatistika andmebaas, tabel SD29,

Tervise Arengu Instituudi Tervisestatistika andmebaas, tabel SD40

Statistikaameti andmebaas, tabel RV59U

Tervise Arengu Instituudi Tervisestatistika andmebaas, tabel OE0452

Tervise Arengu Instituudi Tervisestatistika andmebaas, tabel TE753

Statistikaameti andmebaas, tabel TH88

Päästeameti statistika, Tervise Arengu Instituudi Tervisestatistika andmebaas, tabel UP03

Päästeameti statistika

Tervisestatistika andmebaasis andmetabel TUL04: Hoonetulekahjude tekkepõhjused haldusüksuse järgi, haldusjaotus seisuga 01.01.2018.

Töötukassa andmed: <https://www.tootukassa.ee/et/statistika-ja-uuringud/peamised-statistilised-naitajad/toovoime-hindamine>, <https://www.tootukassa.ee/et/statistika-ja-uuringud/peamised-statistilised-naitajad/toovoimetoetus>, Sotsiaalkindlustusamet: töövõimetusse tõttu pensioni saajad (vana süsteem)

SoM (S-veeb); STAR andmebaas, KOV

Statistikaameti andmebaas, tabel TT064

Töötukassa andmed

Statistikaameti andmebaas, tabel ST004

Statistikaameti andmebaas, tabel ST004

Statistikaameti andmebaas, tabel ER032

KOV

Politsei- ja Piirivalveamet (andmepäring)

Terviseamet

Tervise Arengu Instituudi Tervisestatistika andmebaas, tabel LO01, Kindlustusjuhtumite virtuaalne kaart

Tervisestatistika ja terviseuuringute andmebaasi tabel PO02

Politsei- ja Piirivalveamet,

HaridusSILM, KOV

KOV

KOV

Statistikaameti andmebaas, tabel RR300

Statistikaameti andmebaas, tabel RR300

KOV, Statistikaameti andmetabel RR302 - Kohalike eelarvete põhitegevuse kulud ja investeerimistegevuse väljaminekud, Statistika ja aruandlus | Sotsiaalkindlustusamet; <https://riigiraha.fin.ee/>,